



# Alle de werken van W. v. Focquenbroch

<https://hdl.handle.net/1874/36414>

2 10 2/60  
A L L E D E

# W E R K E N

V A N

W. V. FOCQUENBROCH.

T W E E D E D E E L.



A M S T E L D A M,

By de Wed. van Gysbert de Groot, Boekverkoopster op den  
Nieuwen Dyk in de groote Bybel. 1709.



## I N H O U D

Der

## GEDICHTEN,

In het Tweede Deel begrepen.

BRUILOFSDICHTEN.	Fol. 5.
VERJAARDICHTEN.	95.
MINNEDICHTEN.	109.
KLINKDICHTEN.	156.
PUNTDICHTEN.	164.
GESANGEN.	172.
MENGELDICHTEN.	265.
BRIEVEN.	371.
ALERAMES en ADELASIAS Trougevallen.	434.

W. V. FOCQUENBROCHS

T H A L I A,

O F

GEURIGE ZANGGODIN.

TWEEDE DEEL.

BRUILOFSDICHTEN.

KUPIDOOS VOGELVANGST,

Gezongen op het Huwlyk van  
Den Heere

JOHANNES ULEUS,

En Mejuffrou

KATRYNE HENSBROEK.

<sup>k</sup> **H** Eb meenigmaal gezien verscheide vogels  
vangen,  
Met lym, met strik, met net, en wat  
de kunst meêr had,  
Maar nimmer zag myn oog zulk soort  
van gaaren hangen,

Dan waar door dezen *Uil* geraakt is in de mat.  
*Kupido* had al lang hem achter hêr gezeeten  
Met al de listen, die ooit Vogelaar bedacht;  
Doch zag zyn lagen, of ter aarde neêr gesineeten,  
Of met 't ontsnappen steeds te schandelyk belacht.  
Des zat hy als verzuft, en wilt niets te verzinnen,  
Dan neemt hy 't dus, dan zo, maar waar hy 't keert of  
wend,

Hem komt niets ongemeens, nog ongedaans te binnen,  
 Dies roept hy, Moeder help! ik ben myn raad ten end.  
 Hoe, zei vrou *Venus*, zytge al wederom verlegen?  
 En kunt gy zonder my hier weêr niet komen door?  
 Zo blyf voortaan slechts t'huis, en loop uit schoorsteenvegen.  
 Och ja, Mamatje lief, zei hy, ik zit 'er voor.  
 Hier houd een *Vogel*, die my lelyk doet slaan kyken,  
 't Lykt wel een Kropper, en een Doffer met een kuif;  
 Maar wat ik doe of niet, hy gaat weêr heene stryken,  
 En acht myn lagen, en myn listen niet een struif.  
 Hebt gy, zei *Venus*, eerit zyn koers wel opgenoomen,  
 En wanneer hy zyn vlucht by dag, of avond heeft?  
 Ja Moeder, sprak *Kupied*, hy komt uit gintsé boomen,  
 En 't is in d' *Uylevlucht* wauncer hy herwaarts zweeft.  
 En valt hy dan in 't *Hout*? vroeg *Venus*. ja Mamatje,  
 Antwoorde 't *Minnewicht*. wel hangje *Flouw* maar uit,  
 Zei hem zyn Moeder. o, die kan hy op een draatje,  
 Sprak hy, en al myn *Spys* en *Strikken* zyn verbruit.  
 Zet dan *steekgaaren* in zyn loopen in deze Elzen,  
 Zei *Venus*. Hoe Mama! *steekgaaren*? wat is dat?  
 Vroeg hy, is 't wel zo scherp als 't vat van Heer van Velzen?  
 Vrou *Venus* wierd verstoort, en zei: wat, kus men gat.  
 Wel hoe Mama! 't moest immers seherp zyn, zou het steken,  
 En als een Egel zyn vol pennen, zei *Kupied*,  
 En is dat vat daar by zo kwalyk dan geleden,  
 Dat gy my straks daarom wat *Aars* te kussen hied?  
 Loop, loop, zei *Venus*, domme bengel, 't is een *Netje*,  
 Dat me aan een pennetje heel vast in d'aarde steekt;  
 Ik meen, daar leit nocht 'huis een in myn *Kabineetje*,  
 In d' *Uitbaal*, kryghet, maar zie datje 't niet en breekt.  
 Ha, ha, zei 't *Guitje*, wat, zo zou men 't kunnen vatten,  
 Dat kan niet kwalyk zyn, adieu, ik haal het voort.  
 En komt hy u dan weêr, gelyk voorheen, t'ontspatten,  
 Riep hem vrou *Venus* na, 'k heb noch meêr schut te boort.  
 Hy heen naer *Pafos*, en gezwint weêrom gekomen,  
 Brengt voort rapport, dat hy het *Net* niet vinden kon,  
 En dat den een of d'aâr 't moest hebben weg genomen,  
 Mits hy in d' *Uitbaal* maar een *Bosje Veeren* von.

# BRUILOFSDICHTEN

7

Dat is 't, sprak zyn Mama: ge wilt meê Jonker heeten,  
 En weet niet dat men *Hair* met *Hair*, en *Veer* met *Veer*  
 Moet vangen, Hoe, zei hy, en zou ik dat niet weeten,  
 Die zo veel *Vogelen* met *Voglen* legt ter neêr?  
 Maar 't was een *Netje*, en geen *Vogel*, daar 'k om heenen  
 Naer huis toe ben geweest, en lykt dit naer een *Net*?  
 't Mocht dat 'k niet zeggen wil. wat zou jer dan van meenen,  
 Vroeg *Venus*? dat, zei hy, zyn *Veeren* uit uw bed.  
 Neen, zei ze, 't is een *Broek* van een der beste *Hennen*;  
 't Is *Velen Pluimen*, als een *Netje* toegemaakt:  
 Hoe slim uw *Vogelis*, hy zal 't daar voor niet kennen;  
 Ja 'k wed hy deze dag daar noch wel vast in raakt.  
 Een *Broek* van *Hennen*! wel, ik ben een guit der guiten,  
 Zo ik myn leven zag een *Haan* zelfs in de *Broek*;  
 Riep hy, veel min een *Hen*. wat ben je vol disputen,  
 Zei *Venus*, is dit waard zo diepen onderzoek?  
 Men noemt een *Hensbroek*, 't dons, of wel de zachte *Veeren*,  
 Die z' hebben tusschen *Staart* en *Beenen*, onder 't *Lyf*.  
 Zo! zo! hernam *Kupied*, zo doende zou men leeren,  
 En weten kunnen wat je meent met dit bedryf.  
 Maar element! wie zou zich ooit voor zulke *streken*  
 Behoeden kunnen, zeg, wie droes bedacht dien vond?  
 Wie zag voor *Vogelen* ooit zulk een *gaaren* steken,  
 Van buiten *Velen Pluim*, van binnen zonder *grond*!  
 O hy zal over *Hals* en *Kop* daar binnen zakken!  
 Dat's gang Mama, allons, dat gaat 'er zo naer toe,  
 Zo ik je dat niet fraai zal als een eytje bakken,  
 Zo slaat my t'avond, als ik t'huis kom, met de roe.  
 Zie, losbol! hier, hoor hier! hoe zult gy 't nu gebruiken  
 Riep zy. je hebt gelyk, zei hy, ik weet het niet.  
 Bind d'enden van de *Broek* maar vast aan d' *Elfstruiken*,  
 Herriep ze, dwars door 't pad, daar je 'em op vallen ziet  
 Verflaje 't wel? o ja Mama, maar 'k mag niet draalen,  
 Indien 'er noch aan myn instructie iets ontbreekt,  
 Zo, bid ik, rep je wat, de zon is sterk aan 't daalen.  
 Niet aars, zei *Venus*, als dat jy 't te deeg vast steekt.  
 Hy voort naer 't *Hout*, en steekt dit *Netje*, of eer *Hensbroekje*  
 In een der loopen, en dwars over 't *Uylepad*,

## 8 BRUILOFSDICHTEN.

Engaat zich datelyk begeven om een hoekje,  
 Van waar hy zien kon of de *Vogel* is gevat.  
 Ten duurden niet heel lang, of d'*Uyl* kwam als voor dezen  
 Aanvliegen, tegens dat den avond neder viel,  
 Om weêr te zien, of daar geen aas zou voor hem wezen,  
 Daar hy des andren daags het leven by behiel.  
 Hy valt in 't *Hout*, en geeft zich naer zyn oude loopen,  
 En komt in 't end op dees; ja zag nau voor hem uit  
 't *Hensbroekje* van *Kupied*, of hy begon te hoopen  
 (Dat meende een heele *Hen* te zyn) op deze buit.  
 Hy treet 'er stil naer toe, en loert met arendsoogen,  
 (Of liever *Uylen*, want die zyn by nacht de baas)  
 En komt 'er met een barst op 't laast op ingevloogen,  
 Maar werd verstrikt, in plaats dat hy daar vong het aas.  
 Hy waande zich in 't eerst 't *Hensbroekje* wel t'ontrukken,  
 Maar drong hy achter uit, of voor uit, 't was al wind,  
 Hy was en bleef 'er vast; des moest zyn wysheid bukken  
 Voor dit *Steekgaaren*, dat zo meenig een verblind.  
 Triomf, Ió triomf! teeg 't *Minnewicht* aan 't zingen,  
 En vloog te voorschyn uit zyn schuilplaats, na zyn vangst;  
 Jaging van vreugt daar by een kabrioool staan springen,  
 Mits hy nu eindlyk had gekregen zyn verlangst  
 Wel *Vogel*, waar je wel verdacht op zulke listen?  
 Zei hy, dat komt 'er van myn godheid te versinaân,  
 En al myn *Tyden Tuig* op u te doen verk wisten,  
 Doe nu jou best vry *Broër*, je zult me niet ontgaan.  
 Hoe, riep vrou *Venus*, is de *Vogel* al gevangen?  
 Oja Mama, zei hy, daar 's hy, en 't *Gaaren* weêr.  
 Gy kunt hem villen, en opvullen, en ophangen  
 Te pronk in uw *Salet*, wyl ik hem u vereer. (den,  
 Gansch bloed! hoe keek den *Uyl* op 't hooren van die woor-  
 Hy meende al dat hy nu *sint Bartels* maat zou zyn,  
 En dat men 't mes sleep om hem daatlyk te vermoorden;  
 Maar *Venus* trooste hem, en hielp hem uit de pyn.  
 Al zoetjes, zeize, 'k zal heel anders met u leven.  
 Hoor *Uyl*, ontstelje niet, het is maar kindrepraat.  
 Wil dit *Hensbroekje* vry jou dagen niet begeven,  
 Maar blyft 'er in, het zal jou best zyn kameraat.

Het is zo kwaat niet, als 't je licht wel toe zal schynen,  
 Gy zult het ook wel zien, als jy het zyt gewent.  
 Het is van 't goedje niet, dat men koopt by dozynen,  
 Maar 't is een *Gaarentje* heel fyn, en excelent:  
 Men naait 'er zelfs wel meê, ik zegt je zonder gekken,  
 't Is van dat zelfde *Vlas* gesponnen, daar de dood  
 Wel eer zich tegen my te barste aan heeft gaan trekken,  
 En dat 't heelal houd voor 't uitkeren buiten nood.  
 Behaagt het u dan, 'k zal j' 'er straks aan vast gaan binden?  
 En voeren u in top van *Cyprus* Heiligdom,  
 Daar je alle wellust zult en vrolykheden vinden.  
 Wat zeg je *Vogel*? spreek, of knik maar, ben je stom?  
 Hy boog zich nauwelyks, of straks daalt *Venus* wagen,  
 Met zwaanen, duiven, en wel honderd *Kupidons*,  
 Ten hemel uit, waar door hy aanstonds wierd gedragen,  
 Met zyn *Hensbroekje*, naar 't aantreklyk huwlykspous.  
 Daar zeit hem *Venus*, dat hy nu zal vrolyk leven,  
 Daar toont ze aan hem, hoe hy noch zal gezegent zyn,  
 Wanneer hy *Uyltjes* by 't douzyn hem zal zien geven,  
 En brengt hem op 't succes een glaasje *Ambrozy*.  
 Leest, zeit ze, zamen noch een lange reeks van jaaren,  
 Gelukkig, heilig, en voorspoedig naar uw wensch!  
 Op dat ge uw naneef op uw voorbeeld meê ziet paaren,  
 En uitroept: buiten *Trouw* is geen gelukkig mensch!  
 Uit had ze, en gaf bevel, dat daar moest zyn gezongen,  
 En een *Ballet* gespeelt, waar op terstond dit Lied,  
 Onder akkoord van bas en violons, een jongen,  
 Heel aardig dansende, uit zyn kleene gorgel stiet.

TOON: *Grand Ballet*,  
 Of, *Ballet du Roy*.

I.

**K***Upied*

Had hem laaft, om zich te doen kennen,  
 By een hoop *Savoyen*: en,  
 Die nu loopen hier door 't land,  
 Gevoegt, om in passant, fant,

A 5

Het

10 BRUILOFSDICHTEN.

Het Huwlyks perspektyf,  
 Het geen hy voor een spel droeg op zyn lyf,  
 Te doen zien voor tydverdryf:  
 Maar ook, die daar in zaagen,  
 't *Minnevuur* door 't oog te jaagen  
 In haar ziel,  
 Of mooglyk zo zyn *Neering* bet uitviel,  
 Als die een wyl tyds had gedaan;  
 En 't was niet mis geraân,  
 Vermits hy nu in plaats van klagen,  
 Met te veel *Klanten* was belaân.

2.

Hy riep,  
 Door de vreugd van winst als uitgelaaten,  
 Langs burrigwal en straaten,  
*Mad' moyseilles & Messieurs!*  
*Viola, mooy fraay Curieux! ieux!*  
*Mooi fraay spul, mooy fraay kik!*  
 Waar door hy schier in ieder oogeblik,  
 Kreeg een kyker in de strik,  
 Op 't lest zo zag het *Guitje*  
 Onze *Bruidegom* en *Bruitje*,  
 Dien hy dan  
 Met dit fraai compliment kwam spreken an:  
*Ay Monfr.! ay vovez cela, je vous en prie!*  
*Donnez si vous plait!*  
*Monfr.! a Moy un petit duitje?*  
*Qui un pauvre garçon je suis.*

3.

Waar door  
 Zy verrukt zich lieten bei gezeggen,  
 En lieten 't oog straks leggen  
 Voor het gaatje, daar de *Mim*  
 Zyn vier haar blies door in, in:  
 Terwyl hy speeleud zong  
 Een Lied, dat hy tot bersten van zyn long,

Tot

# BRUILOFSDICHTEN.

11

Tot zynen kleinen hals uitwroog.

*D'un boulanger de Gonesse,*

*Et sa Charmante Maistresse*

*Quell' un Cousin*

*Pour faire la lire, la, la, als sa voisin'*

Zomtyds kwam bezoeken, en ik weet niet wat

Hy al voor grillen had,

Om deze *Twe* haar *Minnebressen*

Te maaken tot een grooter gat.

4.

Terwyl

Had hy onze kykers, dees *Gelieven*,

De Liefdes perspektiven,

Door en weder door doen zien,

Die zy een *Myl* of tien, tien,

Wel meenden lang te zyn,

Schoon 't maar zo was, gelyk diens vreugd, in schyn,

Want zy voelden straks de pyn:

Een *Pyn*, die door hun *Adren*,

Met een zucht om te *vergadren*,

Wierd gevoert,

En *Ziel*, en *Zin*, en *al* steeds hield ontroert,

En niet stilde voor een wederzyds *Akkoort*

Van *Weërmin* was gehoord,

En dat haar *Brailoffszeeft* kwam nadren,

Ja was voltrokken zo 't behoort.

5.

*Kupied*

Ziende dus zyn wensch hier in gelukken,

Die lachte zich schier stukken,

En smeed *Boog* en *Pylez* weg.

Wat doe ik met je, zeg, zeg,

Riep hy: onnut *Geweer!*

'k Leg u voortaan, ja zelfs voor eeuwig neêr.

Want dit spel behaagt my meêr.

Dit *Spel* kan *Jongen*, en *Gryzen*,

Gek-



12 BRUILOFSDICHTEN.

*Gekken, Middelflag, en Wyzen,*  
 Door 't beziën,  
 My straks doen krygen by het linkerbien.  
*Monfr. l'Espoux* 'k wensch u geluk *de tout mon Ceur,*  
*Je suis vost' Serviteur,*  
 Wil nu de *Bruid* uw *Plicht* bewyzen,  
*Allons donc, sa,* zo gaan we deur.

TER BRUILOFTE

Van den Heere

JAKOB van STEENHUIZEN,

*Secretaris van de Zype, &c.*

En Mejuffrou

HARMINA GOUT.

**G**Y trouwt dan eindelyk noch eens, Heer Secretaris?  
 Gy trouwt noch eens? gy trouwt, en krygt uw Min-  
 fularis

Na zo veel lopens en lang wachtens noch in *Gout*?

Wie had dat ooit voorzien, of immermeer vertrouwt?

Wie kan u, en zal niet met my verwonderd wezen?

O andre Hylas! die de weereld zag voor dezen

Schier ieder oogenblik veranderen van min.

Versehoon me *Bruigom*, zo 'k my hier te ver laat in,  
 't Zal maar een grondslag zyn, om daar op voort te bouwen,

Dat gy niet trouwen woud, of dat gy wel woud trouwen;

Derhalven was uw min nooit los, maar wel gegrond;

Want welgetrouwt te zyn is 't beste trouwverbond.

De kriele driften van onze aard en jonge jaaren,

Te wuft, te dom om nut met vreugd wel t'evenaaren,

Zien maar alleenig op dat ingebeelde zoet,

Dat, door een Juffers oog, steeds kitteld ons gemoed,

En

En naer 't bezit van dien weluſtigheên doet haaken.

Maar die door *onderzoek* vind *onderscheid* van zaaken,  
En door dat masker van de liefde en ſchoonheid ziet,  
Wierd *ondertuſſchen* wys, en acht dat *voorwerp* niet,  
Wanneer hy by zyn min zyn \* *Rekning* niet kan vinden.

Wie zal men dan aan d'eerſte of tweede willen binden?  
Wie zal men weigeren dat hy eerſt heb wat † *keurs*,  
En zie, of ook zyn min is 't intreſt van zyn *beurs*.

Detrou, te los volvoert, maakt veel haast naberouwen;  
Dies hebt gy wel gedaan, dat ge *onderzoek op Vrouwen*,  
*En haar gelegenheid gedaan hebt*, als haar oog  
En verdre aanloklykheên u tot haar min bewoog.  
Gy kwaamt 'er by, en zag ze, ook hebt ge haar weêr ver-  
laaten,

En vond haar beter ſtraks, als wel daar na te haaten:  
Zo hebben eenigen ook weêr met u gedaan,  
Wanneer zy waanden dat zy waren wel geraân:  
En 't was heel wel, ja haar ten hoogſten ook te pryzen,  
En wie zal tegen u dan ſlimmer oordeel wyzen?  
Men mag verwonderd zyn, of uw gelukkige echt  
Benyden, maar een *Nos* had u dit lang voorrecht:  
Gy moogt, zei hy, dan hier, dan daar naer Meisjes rennen,  
Maar moet noch eindelyk eens in een *goude* benne.  
Gy achte 't min als de Trojaan *Kassandra* deê,  
En evenwel, men ziet nu dat het komt *ter snee*.  
*Gout* is uw *Bruid* in naam, *Gout* is uw *Bruid* in zaaken,  
Gy krygt hier *Gout* met *Gout*: wie zou dat netter raaken?  
En ſchoon de Godſpraak, eer ten drievoet uitgebromt  
In Delfos van Apol, is door ons Fleer verſtomt,  
En dat in deze onze eeu den mond zwygt der Propheeten,  
'k Zweer nochtans dat dees vent wel een Propheet mag  
heeten:

Maar ſchoon 't gevolg nu ſtemt, dat hy ried by geval,  
Dit was, en blyft uw lot, *en dat ſtaat voor u pal*,  
Dit zal nu ryd, noch nyd, noch ‡ *agterklap* beletten.  
Wat zegt gy, Juffrou *Bruid*, is 't wel om te verzetten?  
Hoe ſprekt gy niet? heeft u uw Moeder niet gezeit,

Zo

‡ In 't Franſch Conte, † Trouwrok, ‡ Billegatje.

Zo vraagt den *Bruidegom*, die zal u doen bescheit,  
 En van die zaken wel ten volien onderrechten:  
 Gy zult dat zonder my te zamen wel beslechten.  
 Heeft hy wat *onderzoeks*, en vry wat *keurs* gehad,  
 Dat strekke u nu ten leere, en hem, op 't *rechte pad*  
*De heirbaan van de Min* vrymoedig op te steigren,  
 En 't zal uw plicht zyn hem te volgen zonder weigren.  
 Zo zult gy zaamen in uw echt gelukkig zyn,  
 En zien van dat geluk de vruchten by 't dozyn;  
 Dit wenschen we u, en voorts alle andere fraaje dingen  
 Heer *Bruidegom* en *Bruid*, 'k zal nog een *Liedje* zingen  
 Met uw verlot, en ook met eenen tot besluit,  
 De stem is, als 't begint, en daar meê schei ik uit.

TOON: *Als 't begint.*

1.

**K** *Upied* nam laast de wagen  
 Van zyn *Mamatjes* stal,  
 En heeft die ingeslaagen,  
 Terwyl zy by geval  
 Aan d'een of d'ander *Godin*  
 Had laten belet afvraagen,  
 En sprong daar fluks in,  
 Ja reê daar in min,  
 Dan een oogenblik van *Pafos* meê  
 Tot hier ter steê.

2.

Hy wist dat de *Secretaris*  
 Moest naer de *Zyp* toe gaan,  
 Dies bood hy voor weinig salaris,  
 Hem daar in ten dienst te staan:  
 Myn wagentje staat al reed  
 Indien myn Heer zelfs maar klaar is,  
 Dus sprak hy, zo treed  
 Maar op; eer gy 't weet  
 Zal ik u doen zyn, waar gy wilt,  
 Waar toe tyd gespild?

3. G' hebt

3.

G' hebt immers wel met my gereden,  
 Maar nooit en smeet ik u om,  
 Noch klaagde gy dat uwe leden  
 Door 't hofsen schier doof of stom  
 Ooit wierden, of dedden zeer;  
 Myn koets heb ik nieuw doen bekleden  
 En hangen in leer,  
 Om op ende neer  
 Te springen, gelyk het slag,  
 Of ge in moers schoot lag.

4.

De zwaanen, duiven, en mussen,  
 De paarden van *Venus* kales,  
 De fraaiheid van die, en het kussen  
 Bekoorden ons *maat* onder des,  
 Om daar meê een reisje te doen  
 Naer 't *Zypje*, dat onder en tussen  
 Hy niet zag als toen,  
 Mids *Kupied* hem ging spoên  
 Naar *Pafos*, en hem bedroog.  
 Eer hy 't kreeg in 't oog.

5.

Hy echter daar aangekomen,  
 Bekeef zyn voerman zeer,  
 En zei, hy zou zonder onttomen  
 Hem daadlyk brengen weêr  
 Ter plaatze, daar hy kwam van daan,  
 Of daar hy 't had aangenomen.  
 Maar *Venus* kwam aan  
 Met zyn *Bruidje* gegaan,  
 En zei, myn Heer, zie hier de *Zyp*  
 In dit klein begryp.

6.

Bezie haar van onder en boven,  
 En zo dees gelykenis hinkt,  
 Behoeft gy my niet te geloven,  
 Maar ga daar uw aimp u dan winkt,

## BRUILOFSDICHTEN.

Eerst heb j' in de *Zyp* naer om hoog  
 Veel zanden tot nollen gestoven,  
 En zo my myn oog,  
 Als voorheen niet bedroog,  
 Zo zag ik hier zulke meê  
 Op de zelfde steê.

7.  
 Wat lager hebt ge *Egalementen*,  
 Zandlanden wat bulrig en schraal,  
 Maar om in te planten en t'enten  
 Heel goed, al zyn zy ook kaal:  
 Wat word aan de ruige weg,  
 Niet al gepoot in de *Lenten*,  
 Van bosch en van heg?  
 En ziet gy niet, zeg,  
 Dat ook al die fraaijigheid  
 In dit voorwerp leid?

8.  
 De kontribuabele landen  
 Hebt ge aan de groote floot,  
 En even is hier, die warande,  
 Maar 't onderscheid is wat groot:  
 Die geven haar *Heerschappen* meêr  
 Als veele nollen en zanden:  
 Maar gy dient veel eer  
 Op deze, myn Heer,  
 Wat te brengen, en zyn aan dit land  
 Den kontribuant.

9.  
 De *Poel*, en *Komenslooten*,  
 De *Duiker*, en oude *Sluis*,  
 Daar 't water door uit komt geschooten  
 In zee, met gestadig gedruis,  
 Passeer ik te zaamen voorby;  
 Maar waar toe hier zoo veel nooten  
 Gekraakt, daar doch gy  
 Dit wel weet met my,  
 En alles gezamentlyk vind  
 In dit zoete kind.

10.

Hier kont gy de *Secretaris*,  
 Alleen van wezen, door myn,  
 En hoeft in kas van salaris  
 Met niemand in kwelti te zyn.  
 Indien u dat *Zypje* dan haagt?  
 Gelyk ik geloof, *Heer*, zie daar is  
 Tot teken haar hand,  
 Geef haar d'uwe te pand,  
 Zo voer ik u bei door myn zoon  
 Op den *Huwlykstroon*.

11.

Hy stond, als opgetoogen,  
 Door dit verhaal, en de glans,  
 Die flonkerende uit haar oogen,  
 T'wyl *Kupido*, fluks deze kans,  
 Niet naliet te nemen waar,  
 En voerde hen in den *Hoogen*:  
 Ja bracht hen van daar  
 Voor *Venus* altaar,  
 Daar *Hymen* hen zamen verbond  
 Op den zelfden stond.

12.

Waar op de *Minnegootjes*  
 Straks op een fraaije trant  
 Verroerden hun flukze kootjes,  
 En dansten een *Fransé Kourant*:  
*Kupido* sprong zelf voor aan,  
 Als een *Sater* op geirepootjes,  
 En riep: dat 's gedaan,  
 Za *Bruigom* kom aan,  
 En ga naer bed met de *Bruid*,  
 Want het *Liedjen* is uit.

## Kupido in de Smitswinkel

Te zamen fmeedende

De Heer

LUDOLF SMIDS,

*Der Medicynen Dokter;*

En Mejuffrou

M A R I A V A N T I N G E.

**Z**O krygt noch elk zyn deel na lang te loopen *malen*,  
 Hoe vreemd het dik wils fchynt, en buiten ons *ver-*  
 Den eene staat bedeeft een lange wyl te *dralen*, *(stand*  
 Den ander speeld weêr als *Rofette*, of als *Galant*.

1.

Gy *Smids*, die ik verfta dat heden door den band  
 Des Huwlyks zyt verknocht, wat zag ik u eer dwalen,  
 Gelyk een *Hylas* staâg veranderend' van *Sant*?  
 Zo krygt nog elk zyn deel na lang te loopen *malen*.

2.

Gy maakt u dan gereet van *Tingen* t' huis te halen,  
 En haar te omhelzen, als uw waardfte, en liefste pand?  
 Leer hier uit op geen ding te spotten, noch te fmaalen,  
 Hoe vreemd het dik wils fchynt, en buiten ons verftand.

3.

My dunkt ik zie u beide als naar 't gebruik van 't land,  
 In 't koor: nu op de straat: nu in de ruime zalen  
 Ter dis gezeten: nu op gang naer 't ledekant,  
 Den eene staat bedeeft een lange wyl te *dralen*.

4. Hoe

4.

Hoe Bruijje, schrik niet, 't is geen Barentje van Galen,  
 't Is *Smids*, uw Bruidegom, stap toe, het is geen schand?  
 Kupied speeld tinge, tinge, op cyter, en cymbalen,  
 Den ander speeld weêr van Rosette, en van Galant.

5.

Zo zoekt elk zyn vermaak op een verscheyde trant,  
 Ik zit, endicht, en brui: jy zuipt vast wyn uit schalen,  
 En smeed op 't aanbeeld van die dertle *Venus* kwant;  
 Doch 'k hoop gy zult my haast met deze munt betalen,  
 Zoo krygt noch elk zyn deel.

## E E N A N D E R.

**G**Y hoeft dan 's avonds niet de deur te gaan *Verspieden*,  
 Noch u te schuilen in een stoep, of donker *Hol*,  
 Om andre minnaars scherp het vryen te *Verbieden*:  
 Hoe kwam 't dat *Tinge* nu wierd zulk een milde *Pol*.

1.

Daar dezefynman laast zo toornig, en zo dol  
 Op u was, dat gy moest zyn huis, en dochter vlieden:  
 En nu speeld hy een andre, en ook een beter rol.  
 Gy hoeft dan 's avonds niet de deur te gaan verspieden.

2.

'k Las van uw troudag niet zo haast de blyde miede,  
 Of 'k riep: is dan eens uit dat wederzyds geschrol?  
 Zo is 't niet noodig meêr van toornigheid te zieden,  
 Noch u te schuilen in een stoep, of donker hol.

3.

Na hoor je dan ook niet uw ooms, en moeis gelol,  
 Wanneer die beide, om stryt, u steeds aan andre rieden:  
 Waar op uw maalend hoofd van minneyver zwol,  
 Om andre minnaars scherp het vryen te verbieden.

B 2

4. 't Scheen



4.

't Scheen toen eer mogelyk Egyptens piramiden  
Te schoppen uit de weeg, als een verdroogde drol,  
Als beider koppigheid uit beider zin te wieden;  
Hoe kwam 't dat Tinge nu wierd zuik een milde pol?

5.

Doch 't zy daar meê zo 't wil, die buijen zyn op hol;  
De Hemel geev', dat zulks nooit weder mag geschieden!  
Hoe vliegt uw pols nu, als een tou door een katrol,  
Nu gy malkaâr omhelst? doet 't 's morgens jonge lieden,  
Gy hoeft dan 's avonds niet.

## E E N A N D E R.

**Z**O treed in 't huwelyk Heer *Smids* met Juffrou *Tinge*,  
En laat zich zamen sineên door een gewyde *Smit*,  
En past niet op God Mars, die menschen rygt aan *Klingen*,  
Gelyk hy menig hoen laat boren aan het *Spit*.

1.

Daar menig gast aan toond de kracht van zyn gebit;  
Terwyl ik t'huis verslyt myn tyd met beuzelingen,  
En lydig daar myn hoest om rym te krauwen zit,  
Zo treed in 't huwelyk Heer *Smids* met juffrou *Tinge*.

2.

Wie zou van vreugde dan geen kabriolen springen,  
Nu ieder omgeluk, en heil, en zegen bid,  
Dewyl hy voor neemt om van Aaltje te gaan zingen,  
En laat zich zamen sineên door een gewyde *Smit*?

3.

Doen men de wynkoop had, riep hy: zie, deze kit  
Met klein, o grunjers! moet elk door zyn gorgel wringen!  
Nu roept hy weer: zuip 't nat van Bacchus, datje split,  
En past niet op God Mars, die menschen rygt aan klingen!

4. Terwyl

4.

Tewyl hy 't Bruidje streeld; en vleid om andre dingen,  
 En bied haar in haar lamp zyn oly, en zyn pit,  
 Ja wenscht met lyfen ziel in haar te mogen dringen,  
 Gelyk hy menig hoen laat boren aan het spit.

5.

Waar door hy zyn geslacht, tot in het derde lit,  
 Als olyfspruiten, ziet zyn dis noch eens omringen.  
 Hoort gasten! wie 't ook zy, die twyflen mogt aan dit,  
 Wilt gy deelachtig zyn aan zulke zegeningen?  
 Zo tred in 't huwelyk.

## E E N A N D E R.

't **I**s 't ambacht van een Smit, Smits dienen wel by *Smeden.*  
*Ludolf*, gy vald dan met uw hamer zo in 't *Goud*,  
 En krygt een Dame, 't spyt de Koningin van *Sweden*,  
 Die u verwarmen zou, al was 't noch eens zo *koud*.

1.

Wel is het mogelyk! byloo, nu sta je stout,  
 Nu gy zo uw talent hebt weten te besteden,  
 Ik zeg noch eens, gy zyt in all's naer wensch getrouwd,  
 't Is 't ambacht van een Smit, Smids dienen wel by smeden.

2.

Diet wist is dan gedaan? die tocht der narresleden  
 Is eindlyk uit het hoofd, en in een hoek gestout?  
 Gy krygt na d'oorlog meê zo loffelyken vrede?  
*Ludolf*, gy valt dan met uw hamer zo in 't goud?

3.

Zo zyt ge een zot, zo gy nu steeds niet zit en klout,  
 Midsdien hier hoopwerk is, tot oefning van uw leden,  
 Indien je zelfs nu niet in 't werken maat verflout,  
 Gy krygt een Dame, 't spyt de Koningin van *Sweden*.

B 3

4. Als

4.

Als ik uw lief bezie van boven, tot beneden,  
 Bevinde ik zelfs aan haar niet d'alderminste fout,  
 Des roep ik, dit 's 'er een (en geenzins buiten reden)  
 Die u verwarmen zou, al was 't noch eens zo koud.

5.

'k Wensch dan voor 't laaft, dat u dit smeden nooit  
 beroud!

Maar dat gy tingespeeld, zelfs van de dag van heden,  
 Tot dat uw hamer is versleten, slap, en oud,  
 En dan je kinders weér ziet in dit ambacht treden!  
 't Is 't ambacht van een Smid.

## BRUILOFSDROOM,

Verhaald aan de jonge lui,

*Op de*

## H U W L Y K S F E E S T

Van

M<sup>onfr.</sup> F O N T E I N,

En

J<sup>uffr.</sup> N. N.

Jonge lui, wel hy hoe gaat het?  
 Leid het, zit het, hangt, of staat het,  
 Dat jy lui zo stemmig zit?

'k Moet je een reis wat toe gaan snakken,

Hoe-

Hoewel dat myn kinnebakken  
 Is schier hallef uit het lit.  
 Kon ik Wals, ik zou het spreeken;  
 Want, na 'k wel heb omgekeeken,  
 't Is hier meest van *Waal kom of*.  
 Maar wat mag ik leggen praten,  
 Kon ik het, wat zou 't my baten?  
 Want 't ontbreekt my noch aan stof.  
 Zou 't my ook aan stof dan schorten?  
 Bloed! dat zou myn eer verkorten:  
 Wacht, ik heb daar wat bedocht,  
 'k Heb zomtyds heel snaakze droomen;  
 Zeker 't zou zo vreemt niet komen,  
 Dat 'k 'er een te borde brocht.  
 Luister dan, wil jy het hooren,  
 Maar 'k beding eerst van te vooren,  
 Niet te spreeken in myn schoot.  
 'k Droomde gistren toen het nacht was,  
 Dat 'k alleenig op de jacht was,  
 In een bosch, niet byster groot,  
 Daar ik eindlyk, toen 'k vermoeid was,  
 (Mids ik juist niet wel geschoeid was)  
 My wat russe in 't malliche gras.  
 'k Had noch naauwlyks plaats genomen,  
 Toen 'k van verre een maagd zag komen,  
 Dat ons Bruidje zelve was.  
 Iy hebt op de Speeltoneelen  
 Wel van Granida zien speelen?  
 Zeker z' had die zelfde Ichyn;  
 Zy ging ook ('k loof zy was dorstlig  
 En van 't loopen wat aamborstig)  
 Met der haast naar een Fontein.  
 Dees Fontein, die had een ader;  
 Zy die ziende, trad wat nader,  
 Zonder dat zy riep om hulp.  
 Hier voldeed hy haar verlangen,  
 Toen zy mocht het water vangen,  
 't Geen daar uit sprong in haar schulp.

## BRUILOFSDICHTEN.

Maar, o hemel! wat een vreugde  
 Docht my dat haar hart verheugde,  
 Op het proeven van dit nat:  
 Zeker 'k dogt (een mensch droomd klugtig)  
 Dat zy moest zyn waterzuchtig,  
 Want zy dronk en wierd nooit zat,  
 Eindlyk, na een drie vier teugen,  
 Schoon ze 'er noch veel schein te mengen,  
 Docht my dat zy voort verdween.  
 Wyl ik hier op in gedachten,  
 Noch iet anders schein te wachten,  
 Zag ik iemand tot myn treên;  
 't Was een boksvœt, of een Sater,  
 't Leek bykans een Maartsche kater,  
 Zo droeg hy de staart om hoog:  
 Vrienschap, zei ik tegen dezen,  
 Wat mag dat voor water wezen,  
 Dat die maagd zo bly toch zoog?  
 't Is een water, welkers krachten  
 (Zei hy) meerder zyn te achten,  
 Als dat van de Hengstebron;  
 't Is het puik der Medicynen,  
 Want 't is goed voor alle pynen,  
 Die men ooit in maagden von.  
 't Kan haar zuchten en haar klachten  
 In een oogenblik verzachten,  
 't Helpt straks, of de brand 'er in:  
 Ja het heeft noch meêr vermoogen  
 Als de zalf van Joost de Kooge,  
 Men gebruikt ze in 't huisgezin:  
 't Helpt de kinders eerst aan 't groeijen,  
 't Doet het vrouwewerk wel spocijen,  
 Eindlyk, 't is zo souvercin,  
 Dat het... maar hier bleef hy stecken,  
 En is voort van my geweeken,  
 'k Zag geen Sater, noch zyn schyn.  
 Des ging ik naer huis toe dwalen,  
 Om myn besje te verhalen,

Wat

Wat ik al ervonden had;  
 Maar hoor, wat my zei myn besje:  
 Jongen, zei zy, j' hebt een flesje  
 Vol van diergelyk een nat:  
 J' hebt meêr als je zuster Zaartje;  
 Want ik weet wel dat je vaartje  
 Jou dat heeft voor uit gemaakt.  
 'k Was zo blyd; maar juist de bakker  
 Bliet warm brood, dies wierd ik wakker,  
 En zoo wierd myn droom gestaakt.  
 Maar bloed! had ik in dat droomen  
 Hier by jou lui kunnen koomen,  
 Wyl je hier zo zit in 't rond:  
 'k Had, of 't iemand had van nooden,  
 U myn flesje ook aangeboden,  
 Want het maakt je straks gezond.  
 En of je noch waard verlegen,  
 'k Heb daar strak weêr vaak gekregen,  
 'k Droom die droom noch wel een reis;  
 En als iemand in dat droomen,  
 Dan geliefd by my te koomen,  
 'k Zal haar helpen naer den eis.

### Proklamatie vol Entrelardatie

Gedaan op de

## BRUILOFSFEEST

Van

Myn Heer N. L. en Mejuffr. G. S.

**A**ls ik let op de Bruid haar statie,  
 En al dezer Juffren goeje gratie,  
 Zo sta ik stom van admiratie:  
 Vernids ieders aangename fatie

B 5

Me

Meriteerd een generale aprobatie,  
 En een particuliere exaltatie.  
 Want boven dat vrouwelyke natic  
 Is een zeer adorable generatie,  
 Mids dat elk zonder kontestatie,  
 Haar moet houden in veneratie:  
 Zo hebben, boven al, deze Juffers de reputatie,  
 Dat zy, zonder eenige protellatie,  
 Boven alle andre hebben de prerogatie,  
 Want in deze grote convocatie,  
 Van wegen deze huwlyksche confederatie,  
 Zyn de schoonheden zoo in emulatie,  
 Dat elk, die haar ziet, in zyn imaginatie  
 Voeld een aangename alteratie,  
 En een inwendige exagitatie;  
 Die een mensch brengt in een zonderlinge tentatie,  
 Door een wonderlyke elevatie,  
 Want haar oogen zyn planeeten van kwaje prognosticatie.  
 Die Esopus in de pefatie,  
 Van zyn boek van de Predestinatie,  
 Met geen kwaje comparatie,  
 Vergelykt by een advokaats consultatie,  
 Of by een doktors visitatie:  
 Want door een zonderlinge ekwivocatie;  
 Van algemeene constellatie,  
 Dreigen zy altemaal met een evacuatie,  
 Gevolgd van een lugubre evaporatie,  
 Van het droevig woordeke, helacie!  
 Doch my dunkt dat myn oratie,  
 In plaats van te bekomen een favorable acclamatie!  
 Zo zy langer duurde, wel zou komen in indignatie:  
 Daarom, vreezende eenige heimelyke accutatie,  
 Zal ik eindigen deze myn Proclamatie,  
 Na dat ik aan de gehuwde noch maar zal gedaan hebben  
 deze comprecatie,  
 (Alias toewensching, naer de duitsche translatie)  
 Dat zy in haar tegenwoordige conjugatie,  
 In het stuk van de procreatie,

Mogen doen zulk een élaboratie,  
 Door een inwendige distillatie;  
 Dat haar vrolyke incarnatie  
 Haast mag gevolgt worden van een gelukkige Impregnatie;  
 Op dat zy, na negen maanden computatie,  
 De vruchten zien van deze inplantatie:  
 Om te strekken tot reparatie  
 Van de menschelyke extirpatie,  
 Door de dagelyksche mortificatie;  
 En tot haar eigen recreatie.

Voords wensch ik, dat deze gantsche congregatie,  
 Die wel mag nemen in consideratie:  
 Op dat zy mogen komen tot imitatie  
 Van de huwelyksche negotiatie,  
 Door een avantagieuze capitulatie,  
 Op dat wy in korte spatie  
 Door een blye anunciatie,  
 Weêr werden geroepen ter celebratie  
 Van uwe feesten zo vol van static,  
 En wyl wy vast wachten na deze certificatie,  
 Zo bidden wy u naer behoorlyke recommandatie  
 Om een particuliere insinuatie  
 In U E. aller goeje gratie.

## BRUILOFSPRAATJE,

Verleend aan

Myn Heer J. V. R. en Mejuff. E. de M.

*Zamen geburwd op drie Koningendag, anno 1665.*

**J**A wel, ik zie jy bend dan zeper  
 Bruid en Bruigom met malkaâr,  
 Och! de liefde is als de peper  
 Zei myn zaalge bestevaâr

Want



## BRUILOFSDICHTEN.

Want hy brand en maakt geen blaren,  
 En hy warmt een mensch zo wel,  
 Dat me 'er kan een rok meê sparen,  
 Van een dubbeld voffevel.  
 Bloed! wat komtje dit te stade,  
 Jongelui, in deze tyd?  
 Wyl je schier als gaar gebraden  
 Van de min zyn fakkel zyt.  
 Die u kou noch wind doet voelen,  
 Mids u die door bloed, en murg,  
 Een klein vuurtje doet krioelen,  
 Dat je warm maakt durch on durch.  
 'k Loof de blauwgekaakte winter  
 Heeft op u t'hans weinig vat,  
 Wyl je zonder vuur of splinter,  
 Warmer bent als 't Aakfche bad.  
 Zeper, 'k loof het by te slapen  
 Is t'hans wel een fraaije zaak,  
 Daar ik vast op sta te gapen,  
 Als een exter op een staak,  
 Want ik moet my slechts belyen  
 Met een deeken drie of vier,  
 Die my zomtyds noch by tyen  
 Wel doen krimpen als een mier,  
 Had ik toch van Zwanevceren  
 Maar een arm vol in myn bed,  
 'k Loof 't zou my dan ook niet deeren,  
 Dat nu vaak myn slaap belet.  
 Doch, wat kan my 't wenschen baten?  
 Niet een zier, och zo 't zo was,  
 Duizend tonnen vol dukaten  
 Kwamen niet by my te pas.  
 Maar dit zyn slechts vizevazen,  
 Want al wenschte ik dard' half jaar,  
 'k Loof ik had voor al myn razen  
 Al zo veel van 't een, als 't aâr.

En jy goê lui onderwylen  
 Stapt vast uw geluk te moet;

Wyl de min u door zyn pylen,  
Al uw wensch bekomen doet,  
Want gy Bruigom, krygt een Bruidje,  
En gy Bruidje krygt een man,  
Door wiens hulp het minneguitje  
Al u snart geneezen kan;  
Mids hy u flus met uw beyen  
Leeren zal het A. B. C.  
Van het geen in oude tyen  
Adam met zyn Eva deê,  
Die gestrengeld in vier armen,  
't Eerst bedachten, met een zwier,  
Hoe dat men zich kan verwarmen,  
Schoon men naakt is, zonder vier;  
Want dat was het eerste ambacht,  
't Geen zy pleegden naer hun schuld,  
't Welk die moode in hun stam bracht,  
Die jy nu meê volgen zult.  
Want de boukunst, die hy leerde,  
Hing niet aan zyn ploeg alleen,  
Daar hy d'aarde wat meê keerde,  
Die zo hart wiert als een steen,  
Maar bestond ook in dat ploegen,  
't Geen hem met zyn ribbig wyf  
Vaak deê van den arbeid zwoegen,  
Of hy had de koorts op 't lyf.  
Want dat was eerst d'aarde bouwen,  
Dat was zaaijen in de voor,  
Die de weereld op moest houwen,  
Want daar groeid en bloeid zy door.  
En dit ambacht, jonge luidjes,  
Zulje nu meê leeren gaan;  
En meê planten gaan de spruitjes  
Die de weereld doen bestaan.  
Spruitjes, zeg ik, die na dezen,  
Als j' 'er hebt een half dozyn  
(Want dat tal dat moet 'er wezen)  
Al jou vreugden zullen zyn.

Mids ze als telgen van olyven,  
 Om je tafel zullen staan;  
 Daar vaak niet veel op zal blyven,  
 Als haar kaakebeenen gaan;  
 Want dat tuig zou met zyn zessen,  
 Zo een kwant als meester Fok,  
 d'Ooren van zyn kop of vressen,  
 Met de noppen van zyn rok.  
 Want door 't roeren van haar kaken,  
 Kan dat volk met goed fatzoen,  
 Beurs en tafel schâloos maken,  
 Zonder dat haar tanden bloên;  
 Doch by welbeduite luiden,  
 Als myn Heer de Bruidegom,  
 En Mejuffer, 't puik der Bruiden,  
 Is dat goet slechts wellekom.  
 Want dat's d'oorzaak van hun trouwen;  
 En dat's d'oorzaak dat hun slaaf,  
 Die zyn ooren graag zou houwen,  
 Niet kan bidden om die gaaf.  
 Doch ik loof jy word dit praten,  
 Jonge lui, te met al moe;  
 Wel, ik zal 't dan hier by laten,  
 Want jy wilt naer Bethlein toe,  
 Om drie keuninkje te speelen;  
 'k Zie het wel aan onze Bruid,  
 Die ik wed, by myner zeelen,  
 Dat ons wenscht ter kamer uit.  
 Nou, jy zult de keuning trekken,  
 Bruidje wil zo bang niet zien;  
 Jy zult keuningin verstrekken,  
 Ja met d'alderlangst van drien.  
 Ga slechts zafjes heenen stappen;  
 Niemand is 'er die 't belet;  
 Niemand zal het kunnen klappen,  
 Dan de deekens van jou bed.  
 Deekens, zeg ik, die getuigen  
 Zullen zyn van dit krioel,

# BRUILOFSDICHTEN.

31

Van dat kussen, likken, zuigen,  
Eindlyk van al't zoet gewoel,  
Daar jy zult de nacht in slyten,  
En waar van jy morgen vroeg  
Licht noch eensjes zult ontbyten;  
Schaft de Bruigom slechts genoeg.

Doch my dunkt ik zou gaan enden,  
En ik loop op een gallop;  
'k Wil myn toom dan om gaan wenden,  
En gaan houden strik strak op;  
Met u maar alleen te zeggen,  
Dat, wyl dat jy van de nacht  
Licht niet veel op zy zult leggen,  
Dat je neemt wel goejen acht,  
Zo jy door om hoog te kyken,  
Licht een staartstar wierd gewaar,  
Dat je niet en moet bezwyken,  
Want zy dreigd met geen gevaar;  
't Zyn natuurelyke zaken,  
Lieve Bruidje! en daarom,  
Wil je 'er slechts meê vrolyk maken  
Vin jy ze aan je Bruidegom.

Op het Bonttig Verbond

Tuffchen

Monfr. N. V. Bontwerker,

En Juffr. N. N.

*Te zamen door den Echt bonttig verbonden Anno 1661.*

Op de Wyze: *Meisje hoe staander jou oogjes en dryven.*

1.

**B**Ruigom, hoega je jou winkel stoffeeren?  
't Is of j' het ambacht eerst niet kwam te leeren,  
Nu je provizie doet van zo veel Bont,  
Dat je 'er wel tien jaar meê Bontwerken kond.

2.

Dekoude winter, die schrale scharminkel,  
Roofde van Bont lest bykans j' heele winkel;  
Daarom zo doe je, myns oordeels, niet kwaad,  
Dat je weêr nieu Bont in 't voorjaar op slaat.

3.

Trek op dit Bont dan weêr snedig aan 't touwen,  
Om 'er de mot wel ter deeg uit te houwen,  
Werk je ter degen, ik wed om een duit,  
Je krygt 'er in 't jaar een klein vlokjen uit.

4.

Doch ondertuffchen, jy jonge lui, wakker,  
Toon je van avond in 't werken niet zwakker;  
En schoon je meê juist niet werkt in 't Bont,  
Werkt in de wyngaard, wyl je anders niet kond.

5.

Laat eens herwaaijen een goeje gefondheid,  
Van onze Bruigom, die flusal in 't Bont leid,  
Drink op 't lang leven eens van onze Bruid,  
Daar meê, ik zwyg, want myn liedjen is uit.

Aan myn Heer en Mejuffr. N. N.

*Op haar*

## N A B R U I L O F T.

**G**Y nieugetroude jonge lui,  
 Of jonggetroude nieuwe lieden;  
 (Want 't scheelt my pas een halve brui,  
 Of men 't op 't eerst of 't lest wil dieden,  
 't Is my genoeg hoe ik het dui)

Ik kom om wat met jou te praten,  
 Op dit verheugde weêrreis maal:  
 (Hoewel 'er zyn die dat woord haten,  
 En noemen 't op zyn hoofs een baal,  
 Voor my ik zal 't by 't eerste laten)

Wyl dat je nu al voor een tyd,  
 Zint ik je lest zag voor de koster,  
 Zo vast aan een gekoppeld zyt,  
 Als klootjes van een paternoster;  
 Zeg hoe je nou jou dagen slyt?

Of eer, hoe slyt je nou je nachten,  
 Dog je vraagi licht wat my dat raakt?  
 En j' hebt gelyk in die gedachten:  
 Want wyl men 's nachts geen neuten kraakt,  
 Wat antwoord had ik wel te wachten?

Doch 't zy hoe 't zy, jy man en wyf,  
 Ik wou wel dat je eens in der daad sprak,  
 Of je niet zomtyds lyf om lyf,  
 Wat uit de Janpottagie naatzak  
 Speeld met malkaâr om tydverdryf.

'k Weet dat altyd wel van te vooren,  
 Dat myn kouzyn dat werk verstaat,  
 Of hem de kunft was aangebooren,  
 Indien hy slechts maar langs de straat  
 Zyn googeltuig niet heeft verlooren,

G

Want

## BRUILOFSDICHTEN.

Want zie, een mensch ontvalt wel wat,  
Dat daar na wel ter sta zou komen:

Hoewel ik weet wel, dat hy dat  
(Gelyk als zynde van de vromen)

Al vry wat heeft bewaard gehad.

Maar heer, nicht kost je 't ook wel vaten,  
Toen 't eerste van je leven was,

Toen je 'em met een paar neutmuskaten,

Zo met *een kas pas wederpas*,

Zo ras te bord zaagt komen, laten?

Of zeg eens hoe je dat aanstond,

Toen hy dat hansje met 't rood rokje,

Zo met een vaard naer Rome zond;

Zeg, droomde je niet wel van 't stokje,

Daar je al de kracht van 't werk in vond?

Byloo het moet ja kluchtig wezen,

Zeg, docht het jou geen tovery?

Begon je schier niet al te vrezen,

Dat hy door al die googlery,

Schier al jou zinnen had belezen?

Doch 'k loof, je word 't nu al gewend,

'k Denk, je begint al meê te leeren:

'k Denk, dat je (want men vat in 't end

Met lang met googlaars te verkeeren)

Nu meê al van het ambacht bent.

't Hoeft daarom niemand vreemd te lyken,

Wanneer je eens na een maand, of tien,

Zult zien hoe var je kunst kan reiken,

En dat men u zal toovren zien

Een popje, dat zyn vaâr zal lyken.

Gantsch bloed! wat zel 't een baantje zyn,

Als je gaat naer de Voolwyk roejen,

En plukt uit 't riet een poppelyn,

Dat myn geslacht zal aan doen groejen,

Met een getoverde kouzyn.

En lykwel, kyk, zo moet het lukken,

Indien het anders wel zal gaan:

Want zonder zulk een tuig te plukken,

Waar zou de weereld door bestaan?  
 O maat, sy was al lang in stukken;  
 Daarom zo googeld zo al aan,  
 En houd de wereld zoo in effen,  
 Op dat jy (als jy hebt gedaan)  
 Jou kinders naer hun vaders lessen,  
 Meê ziet dien zelfden weg ingaan.

Op de Huwlyksfeest van  
 Monfr. N. N. en Mejuffr. N. N.

**J**A wel vriendschap N. N.  
 'k Zou bykans gaan zitten schreyen,  
 Nou je my te bruiloft nood;  
 Want nou moet ik wel wat dichten,  
 Om je weder te berichten,  
 Met wat vaarzen voor je brood.  
 En och, 't komt my thans zo kwalyk;  
 Want het rymen dat is schalyk  
 Voor zo jonge praktizyn,  
 Als jy weet dat meester Fok is,  
 Die, wyl dat zyn werk wat drok is,  
 Eer in 't ziekhuis diend te zyn,  
 Dan te leggen poëseeren:  
 En dat komt van 't stollesteeren,  
 Dat hy lest zo zot begoft:  
 Want nou heeft hy het officie,  
 Of eer bene, of maleficie,  
 Dat hem 's jaars wat schoenen kost.  
 Zeper, had ik 't toen gelaten,  
 't Had my zoolen kunnen baten,  
 En jou een goed Bruilofsdicht.  
 Want een officier pro Deo,  
 Zo die dicht pro Hymeneo,  
 Zo misdoet hy in zyn plicht:  
 Want myn meesters en myn hoeren



Houden niet van 't poëseeren,  
 Of 't moest meê pro Deo zyn,  
 En dat zou naer zotheid zwymen;  
 Want voor niet te leggen rymen,  
 Dat en past geen Rhetozyn.  
 't Is genoeg, voor niet, by zieken  
 Zweet, en vuiligheid te rieken,  
 Doch dat doet men als Dokter;  
 Maar voor niet te poëseeren,  
 Dat 's de Musen affronteeren,  
 Schaften ze 'er geen slemmen voor.  
 Nu, dat 's me in 't passant ontvallen;  
 'k Mag nu van wat aârs gaan kallen;  
 Laat 'er een patient of acht  
 Een kwartiertje langer steenen,  
 Dat loopt met de bruiloft heenen,  
 'k Heb ook wel na haar gewacht  
 Wel, Heer Bruigom, wyl je heden  
 Dan gaat met je Bruidje treden  
 Tot den Tempel van genucht  
 (Waare woonplaats der gelukken)  
 Danst je hert nu niet op krukken  
 Wel een el hoog in de lucht?  
 Ken j' het met je zelf wel schikken?  
 Heeft de dag wel oogenblikken,  
 Die u schier geen jaren zyn?  
 Bloed! wat moet jy wel verlangen,  
 Om te streelen borst en wangen,  
 Van uw waarde Grietelyn,  
 Die, streeld gy haar borst en kaaken,  
 U weêr zal wat anders raaken,  
 't Geen ik hier niet noemen moet:  
 Want die vrouwelyke gasten  
 Vreezen geen ding aan te tasten,  
 Als 't haar slechts geen zeer en doet:  
 Bloemerhert! wat wil't een pret zyn,  
 Als jy t'avond zult te bed zyn,  
 Daar je... maar holla, dat 's uit;

Dat rym diend wel wat verbeterd.  
 Daar je broekje word ontveterd,  
 Door de handen van je Bruid.  
 En daar jy lui, met je beyen,  
 Even als twee hennigbeyen,  
 Uit een aangename blom,  
 Zult malkanders zoetheid zuigen,  
 Tot de Bruid eens valt in duigen,  
 Die wel weten zal waarom.  
 Wyl 't haar van geen neuten kraken,  
 Noch van Keulen, noch van Aken,  
 Op het lyf zal zyn gewaaid;  
 Maar zy zal wel kunnen vatten,  
 Dat het zaad eens uit moct spatten,  
 't Geen in goed land is gezaaid.  
 En zo zul je, eer 't jaar noch uit is,  
 Weten hoe een mensch gebruikt is,  
 Die een kind te wiegen heeft;  
 Dat je leid aan 't oor te kryten,  
 Als de min het voor zyn dryten,  
 Vaak wat op zyn stinkert geeft;  
 Schoon ik schier zou durven zweeren,  
 (Alhoewel het profeteeren  
 Van een arrem Rhetroyzyn  
 Zomtyds kwalyk uit kan vallen)  
 Dat jou kinders met haar allen,  
 't Kwaatfte slag niet zullen zyn;  
 Want een vaartje, en een mortje,  
 Die geen alderminste gortje  
 Hebben, dat haar kwalyk staat,  
 Zouden die geen jongens maken,  
 Van een andre snee van laken?  
 Neen, dat was te slechten daad.  
 't Zullen wis kabouters wezen,  
 Die, zo dra zy kunnen lezen,  
 In het grootfchool zullen gaan,  
 Daar zy wis wel zeven malen,  
 Primus prys uit zullen halen;

## BRUILOFSDICHTEN.

Of myn pen die liegt er aan.  
 In het end, indien het waar is;  
 Dat het kind is, als de vaâr is,  
 Zo verzeker ik jou wis,  
 Dat jy twee goê lui, na dezen,  
 Makers zult van kindren wezen,  
 Daar der nier een gek van is.  
 Schoon dat werk lest schier mislukt had,  
 Toen de dood je schier verdrukt had,  
 Onder dat klein pakje hout;  
 't Geen je storte naer je hakken,  
 En je wou als haring pakken,  
 In dat ongemaklyk zout.  
 Och! wat had ik wel gekrechten;  
 'k Had my zelf schier opgegeten,  
 Had je lui zo gek geweest,  
 Dat je daar zo had gaan sterven,  
 En ons daar door had doen derven  
 Zulk een Heerlyk bruilofsfeest.  
 'k Wed God Hymen met zyn zangen,  
 Had zich zelf uit spyt verhangen;  
 Ja Cupido, die de min  
 Eerst deê in u borst ontfonken,  
 Had zich zelf in 't Y verdronken;  
 Of altyd, ik beel 't my in.  
 Maar hy, die u dus bewaard heeft,  
 En u nu te zaam gepaard heeft  
 Door een onverbreekbren band,  
 Wou niet hebben dat de parkes,  
 (Die vaak zyn zo dom als varkes)  
 U dus rukten aan een kant.  
 Maar wou eerst uw troudag zegnen,  
 En voortaan op u doen reegnen  
 Heil, en luk, by emmers vol.  
 En hy wil, dat wy met eenen,  
 Die uw vreugd nu zien verscheenen,  
 Speelen meê een Bruilofsrol;  
 Doch van de uwe zeer verscheyen;

Want als jy naer bed gaat tyen ;  
 En daar op het weelig dons  
 Trekt aan 't speelen , met je beyen ,  
 De Batailje van Pavyen ,  
 Denkje niet eens meêr om ons ;  
 Daar wy ondertusschen dronken  
 Door de wyn , of door de lonken  
 Van een jufferlyk gezicht ,  
 Zullen zien als halve gekken ,  
 Die wat tydverdryf verstrekken ,  
 Aan jou eene of andre nicht.  
 En die onder duizend geuren  
 Schier haar darmen zullen scheuren ,  
 Door 't lang roepen overluid :  
 Lang moet onze Bruigom leven ,  
 En steeds zyn in luk verheven ,  
 Met zyn aangename Bruid.

Op de

## BRUILOFTSFEEST

*Van*

Monfr. N. N. en Mejuffr. N. N.

**I**N 't end, het schynt dan dat de parkes  
 (Die norrie en onverzaatbre varkes)  
 Ten lesten eenmaal houden op  
 Van zo veel levensdraân t'ontknoopen ;  
 Vermoeid van ruim een jaar te loopen  
 Op zulk een doodelyk galop ,  
 En Monsieur Karon die voor dezen  
 Zo yslyk bezig plag te wezen ,  
 Rust nu zomtyds wat met gemak ;  
 En speeld een deuntjen op zyn fluitje ,  
 Of zit op 't land , of in zyn schuitje ,  
 En smookt met vrecn een pyk tabak.

## BRUILOFSDICHTEN.

Vrou Venus, die in die allarmen  
 Schier hand noch voet heeft kunnen warmen,  
 Maar schier als dood gevrooren was,  
 Begint in 't end weêr wat t'ontdoojen,  
 En zit zich zelf weêr op te toojen,  
 Met 't beste hulzel uit haar kas.  
 Haar neef, die goeje signeur Hymen,  
 Die zint een wyl voor bruilofsrymen  
 Schier niet gemaakt heeft dan zyn strop,  
 Begint weêrom van vreugt te bremmen,  
 En lykt zyn pruik weêr uit te kemmen,  
 En zet op nieuws zyn knevels op.  
 Nu dat hy ziet, dat door het trouwen,  
 Hy weêr zyn winkel op kan houwen,  
 Mids nu zyn neering weêr herleefd,  
 Die zint een wyl zo was verloopen,  
 Dat, op driakel te verkoopen,  
 Hy al een wyl beraatslaagt heeft.  
 Want aber 't was der Herr van nooden,  
 Nadien hy van de bruilofsbrooden  
 Zo wel zyn leven houden moet,  
 Als schenkers, koks, en deurbewaarders,  
 Dat zomtyds zyn geen kostbespaarders,  
 Maar kwifters van een aârmans goed;  
 Doch nu door 't keeren van de tyen,  
 Hy zich weêr ziet op nieuw beryen  
 Zo menig vrolyk bruilofsbed,  
 Nu trekt hy weêr aan 't rymen maken,  
 En raakt zo met zyn magre kaken  
 Vaak weêr tot de ooren toe in 't vet.  
 Gy Bruigom, met uw waarde Bruidje,  
 Die door 't vervlerkte minneguitje  
 Meê eindlyk zyt in staat geraakt,  
 Om door de hulp van Monsieur Hymen  
 Malkander zo in een te lymen,  
 Dat gy tot een kunt zyn gemaakt;  
 Wat luk gaat u nu niet bejeegnen?  
 Wat vreugd zal Hymen niet doen reegnen

## BRUILOFSDICHTEN.

41

Op uw verliefden zielen neêr?  
 Wyl gy zyn scha dus helpt vergoejen,  
 En dus zyn ambacht weêr doet bloejen;  
 En hem weêr steld als in zyn eer.  
 Voor my, ik zou wel durven wedden,  
 Dat schier van tachtig bruilofsbedden  
 Niet een het uw gelyk zal zyn:  
 Want Hymen, tot zyns eers vermeerding,  
 En tot hertelling van zyn neering,  
 Zal dat met thym, en majolyn,  
 Tot uw vermaak, zo dicht bestrooijen,  
 (Om elk die 't ziet daar door te nooijen,  
 Om u te volgen op het spoor)  
 Dat gy daar door een vreugt zult voelen,  
 Die u door merg en bloed zal woelen,  
 En kruipen al uw leden door.

Gans bloed! wat wil 't 'er t'avond dagen!  
 Wanneer je op Venus kordewagen,  
 Zo vreugdig word in een gekruidd;  
 Wat wilt gy in dat bly omarmen  
 Een kitling voelen in jou darmen,  
 En jeuking krygen door je huid?  
 Ik wed bylo, als 't jaar al uit is,  
 Dat zy, die nu van daag de Bruid is,  
 Noch wel zal denken aan dees nacht,  
 Die haar voor 't eerlte van haar leven,  
 Wel negen maanden aan zal kleven,  
 Door deze vreemde kitteljacht;  
 Waar in zy zal met vreugd gaan vangen,  
 Geen wild als men te koop ziet hangen  
 Ontrent de pensmark, en de hal,  
 Maar een tam dier, 't geen op een draatje,  
 Haar lyken zal, als zyn Mamaatje,  
 Mids 't haar Mamaatje maken zal;  
 En haar doen zien, dat by te slapen  
 Niet anders is als naer te apen  
 Een ding gelyk men zelve is;  
 Mids men daar door, in kind, en neeven,

## BRUILOFSDICHTEN.

Zich zelve weêr doet als herleeven,  
In een bezielde beeltenis.

Doch 't lykt, o jonggetroude luiden,  
(Die't puik van Bruigoms en van Bruiden,  
Zo wel als iemand, heeten meugt)  
Dat ik hier wel te veel zou praten,  
't Is best dan, dat wy 't hier by laten,  
Om niet te hindren aan uw vreugd,  
Daar u de Minnegoôn verbeijen.  
Gaat, stapt gy heenen met u beiden,  
Al zwierende om uw ledekant;  
Het welk zy, tot uw bly omarmen,  
Met stoof, noch bedpan zullen warmen,  
Maar met zo aangename brand,  
Die u van vreugde zal doen smelten,  
En by uw hartjes als op stelten  
Doen dansen, door zyn lekkerheid;  
En die ik wensch, dat van uw beyen,  
Zo lang gy leefd, niet af mag scheyen,  
Maar groeijen steeds in zoetigheid.

Ter Bruilofte van den Heere

**HENRIK NOORMAN,**

En Mejuffr.

**ZARA VAN LOENEN.**

*Te zamen in den Echt verbonden den*  
*1. van Bloemaand, 1667.*

**N**Aulyks wil de kryg gaan enden,  
Nauyks lykt God Mars zyn benden  
t'Huis te roepen uit de zee,  
Of de moeder van het minnen  
(Die een wyl niet heeft gedaan

Dan

Dan uit armoë wat te spinnen,  
 Mids haar neering stil bleef staan)  
 Schynt weêrom op nieuws te leven;  
 Wyl dat Mars, uit 't krygsgewoel,  
 Zich weêr wil tot rust begeven  
 In de armen van zyn boel:  
 Zy, die hem valt zit te wachten,  
 Schiet haar besten tabberd aan;  
 Wyl men haar by dag en nachten  
 Pal ziet voor haar spiegel staan;  
 Om haar lokjes te frifeeren,  
 En het hulffel van haar kap  
 Op 't galantst te disponeeren,  
 Naer de zwier van 't Jufferschap,  
 Om haar minnaar te behagen;  
 Die het krygsgerucht verband,  
 Voor 't gekraak der onderlagen  
 Van vrou Venus ledekant.

Zyt gy nu beluft te weeten,  
 Zoete Bruid, en Bruigom! wat  
 Dees conjunctie der planeeten  
 Uit wil broeijen in dees stad:  
 Zo zal ik 't u uit gaan leggen,  
 Wyl dat zomtyds een Poëet  
 (Wat de lui ook mogen zeggen)  
 Kan passeeren voor profect.

Om u dit dan kort t'ontvouwen,  
 Wel zo denkt vry anders niet,  
 Dan dat gy slechts, *Trouwen, Trouwen,*  
 In de lucht geschreven ziet.  
 Want, zo even als hier boven  
 By de Goôn de zaaken staan,  
 Zo moet gy voor vast geloven  
 Dat het hier ook toe moet gaan;  
 Want, wanneer Messieurs de starren  
 Met malkaâr oneenig zyn,  
 En, gelyk een party narren,  
 Niet en trekken eeneu lyn,



O dan deugt het voor zint Felten  
 Hier ook op de weereld niet;  
 Mids men dan de droes op stelten,  
 En ichier niet dan oorlog ziet.  
 Maar wanneer die zelfde Heeren  
 Vredig in conjunctie treên,  
 Dan kan men dat conjungeeren  
 Strak meê voelen hier beneên.  
 Alles volgt terstond haar mode;  
 Door een kitling van het bloed,  
 Die een mensch, als uit den doode,  
 Vrolyk weêr herleeven doet.  
 Daatlyk ziet men mensch, en dieren,  
 Zich vermengen onder een,  
 Door ontfteeke minnevieren,  
 Die haar kruipen door de leên.  
 Daatlyk ziet gy veld, en boomen,  
 Als ontluiken door de min:  
 Zelfs de visschen in de stroomen  
 Zuipen minneteugjes in;  
 Ja, 'k geloof de harste keyen,  
 Zoud gy midden opden Dam  
 Vaak elkaâr op 't lyf zien ryen,  
 Door een soort van minnevlam.

Zo dat men hier door kan wêeten,  
 Dat de schepzels hier op aard  
 Met myn Heeren de planeeten  
 Zyn van een en zelfden aard;  
 Want geen ding geschied hier boven,  
 Of 't gebeurd meê hier beneên;  
 't Geen my vastlyk doet geloven,  
 Dat het alles hangd aan een.

'k Bid u, ziet eens, hoe van varren,  
 Met haar zondaagsmantels aan,  
 Al de tintelende starren  
 Als verheugt ter bruiloft gaan;  
 En ziet dan eens van gelyken,  
 Of dit cierlyk bruilofsfeest

Niet zal naer de hemel lyken ;  
 Daar de Juffers, bly van geest ,  
 Pas als starren zitten pronken  
 In het byzyn van de maan ;  
 Daar gy, door u zuivre lonken,  
 Bruidje! thans wel voor moogt gaan.

In der daad, kan ooit een hemel  
 Hier op aard zyn uitgebeeld,  
 Zo dunkt my, dat dit gewemel  
 Daar de rechte rol van speeld.

Doch voornaamlyk in u beijen,  
 O aan een verknochte twee!  
 Welkers vreugd aan alle zyen  
 Brengt een tweede hemel meê:  
 Want wat wellust, en gelukken,  
 Zie ik niet voor uw bereid,  
 Die gy met elkaar zult plukken  
 In den hof van vrolykheid ;  
 Waar gy in de groene lenten,  
 En in 't bloeijen van uw jeugd,  
 Zult met een die spruitjes enten,  
 Die, als 't u schier niet meêr heugd,  
 U noch zullen vaak doen denken,  
 Aan dees dag, waar in de trou  
 U kwam aan elkander schenken,  
 En u maakte man, en vrou.

Leef dan lang, vereende zielen!  
 Leef vernoegd in deze staat,  
 Die geen toeval kan vernielen,  
 Zo uw liefde niet vergaat:  
 Die geen magre, scherpgetande,  
 Noch geen holgekaakte twist  
 Immer aan zal derven randen;  
 Zo uw min niet word geslist.  
 Maar die eeuwig, en onendig,  
 In vernoeging blyven zal:  
 Blyft uw liefde slechts bestendig;  
 Want de min verwint het al.

## I E T S O U D S

Op een

## NIEUWE BRUILOFT

Van

Monfr. G. V. E. en Mejuffr. M. M.

**S**choon dat Mars, als uitgelaten,  
 Vast aan alle kanten woed,  
 En zyn magere soldaten  
 Weêr doet azen op wat bloed;  
 Schoon hy weêr in 't blinkend harnas,  
 Met zyn dollen dikke kop,  
 (Grooter als van Olifarnas)  
 Trekt op 't schuimend pkelzop,  
 Om daar weêr den baas te speelen,  
 Spyt de goeije heer Neptuin,  
 Die dat bruijen niet mag veelen  
 In zyn ouderwetsche kruin:  
 Mids hy in zyn oude dagen,  
 Door een vreemde jalouzy,  
 Geen bravades wil verdragen  
 Op zyn waterheerschappy;  
 (Daar Messieurs zyn onderzaten,  
 Die veel houden van God Mars,  
 Hem schier als de droes om haten,  
 En vaak aanzien over dwars;  
 Want al d'ontlongde dieren  
 Vlammen zeer op 't traktement,  
 Dat God Mars van menschen spieren  
 Haar zomtyds te knablen zend;  
 Daar de bruinvis, en de roggen,  
 En de platte tarrebot,

Zich

Zich zo vet van voën als zeggen,  
 (Of als zwynen in een kot)  
 Schoon dat dan, om duits te spreken,  
 Den ontzinden Oorlogsbaas,  
 Weêr 't trompet begint te steeken,  
 Met een schrikkelyk geraas;  
 Om den Duitsman, en de Britten  
 Weêr te porren tot den sryd;  
 Om elkaâr in 't hair te zitten  
 Met een dolle koppigheid.  
 Zo speeld Venus, met haar zoontje  
 (Om niet leeg te zyn aan land)  
 Noch een ander oorlogstoontje,  
 Op een aangenaamer trant:  
 Zy speelt, naer haar oude moode,  
 Zekre deun, die 't harte raakt,  
 En waar men in plaats van doode,  
 Levendige lui door maakt:  
 Want zy blaast een klein trompetje,  
 Dat, door zeker zoet genucht,  
 Daaglyks menig bruilofsbedje  
 Toe doet taaklen met genucht,  
 Daar men wel, in 't battailleeren,  
 Worsteld, vat, en doud, en steekt,  
 Maar, dat zonder te beheeren,  
 Echter men geen lanssen breekt.  
 Gy, o Bruidegom en Bruidje,  
 Die, verlokt op deze sryd,  
 (Door dat aangenaam geluidje)  
 Thans aancengekomen zyt,  
 En die reeds een koppel uren,  
 Van de laastverlede nacht,  
 In elkander te verduuren,  
 In den sryd heb doorgebracht.  
 Bloemerhart! wat doe je pryslyk!  
 (Wyl men vecht aan alle kant)  
 Dat jy lui zo wel, en wyslyk;  
 Kies 't gevecht van 't ledekant:

## BRUILOFSDICHTEN.

Daar men met geen achtien ponders  
 Hals en schiukels stukken schiet :  
 Daar men geen metale donders,  
 Noch geen gloënde blikfems ziet :  
 Daar me elkaâr niet gaat doorrygen ;  
 (Schoon men, naer 'er word gekalt,  
 Daar ook wel een laag kan krygen,  
 Daar men van aan stukken valt)  
 Maar, waar dat men onder 't speelen,  
 Met geen doodlyk kanon,  
 Vruchten in een land gaat teelen,  
 Dat noch aan myn Heer de zon  
 Tot dees tyd toe onbekend is,  
 Want, schoon dat hy 't alles ziet,  
 In zyn kours, die hy gewend is,  
 Deze landstreek ken hy niet ;  
 En nochtans, dit is dat landje,  
 Daar men in het bruilofsbed,  
 d'Enten van een levend plantje  
 Eerst vol zoete vreugd in zet :  
 En het geen, door 't welbebouwen,  
 Van baas Adams tyden of,  
 Heeft de weereld opgehouden,  
 Spyt het graf, en kerrikhof.  
 Wyl gy dan nu met je beyen,  
 Zoete Bruid, en Bruidegom!  
 Deze veldslag van Pavyen,  
 Zonder fluit, trompet, of trom,  
 Hebt begoft te battailleeren,  
 En met een dat weeldrig land  
 Met der tyd zult cultifeeren,  
 Daar men zyus gelyk in plant ;  
 Zo dunkt my, om wel te praten,  
 Dat j' er wel aan hebt gedaan,  
 Eer Messieurs de Heeren Staten  
 Daar een tol op zetten gaan :  
 't Geen (hoewel het staat te vreezen)  
 Zo de kryg nog langer duurd,

Wel in 't end zal moeten weezen,  
 Eer het land word uitgepuurt;  
 Waar van dat dan wis den pachter  
 (Zo dat ooit word vastgesteld)  
 Zo niet zeilen zal ten achter,  
 Als die van 't passagiegeld.  
 Want wat heeft het te beduiden,  
 't Trouwen gaat thans byster grof,  
 En de Bruigoms, en de Bruiden,  
 Loopen dingsdags 't koor schier of:  
 Zo dat het schier staat te vreezen,  
 Dat, die nou niet aan en raakt,  
 't Naaste jaar noch maagd zal weezen,  
 Mids me 'er thans de duurte in maakt.

Gy dan, die dees zwaarigheden  
 Nu verby gekomen zyt,  
 En, dien u malkaâr alreede  
 't Woord van maagt niet meêr verwytt;  
 En, die in malkanders armen  
 Vast gestrengeld, uit, en in,  
 Thans gevoeld tot in uw darmen,  
 Al de wellust van de min.  
 Ach! wat is uw luk te pryzen!  
 Waar door gy uw vreugd voortaan  
 Ziet tot aan de starren ryzen,  
 Of aan 't eirkel van de maan;  
 En waar 't tiende part der menschen  
 Noch de deugd niet van verstaat;  
 En die wy u daarom wenschen,  
 Dat u nimmer nu verlaat;  
 Maar u eeuwig by wil blyven,  
 Zo bestendig, en volmaakt,  
 Dat geen nyt die kan verdryven,  
 Schoon ze 'er al haar gal op braakt.  
 Leef dan steeds zo vol gelukken,  
 Dat uw hartjes van genucht,  
 Stadig danffen als op krukken,  
 Vyf, zes el hoog, in de lucht,

50 BRUILOFSDICHTEN.

Trek nu aan het keiren teelen;  
 Op dat gy noch met der vaart,  
 Ietwes krygt om meê te speelen,  
 's Wintersavonds aan den haart.  
 Om u, in uw oude dagen,  
 Door die telgen van geneugt,  
 't Huwlyk niet te doen beklagen,  
 Dat 't begin was van uw vreugd.

BRUILOFSDIGJE

Aan

M<sup>onfr.</sup> B A A R S.

**B**Loemerhart dat is een zootje!  
 Dat 's eerst puik van bruine Baars!  
 Raakt dat zamen in een vlootje,  
 'k Wed zy kruipen neus in naars.  
 Zulke Baars kan immers tarten  
 d'Alderbeste Purmerpos:  
 'k Wed de Bruid eet ook van harten  
 Liever die, als van een os.  
 't Is een hommert, by gansfelten!  
 Bruidje, dat is naer je zin;  
 'k Wed hy in je mont zal smelten,  
 Want daar 's vet, en reuzel in.  
 Je moet graat noch niet weg smyten,  
 Tot de staart toe is hy goet;  
 Steekt hy wat, hy zal niet byten,  
 Steekelbaars is ook wel zoet.

BRUI-

## BRUILOFSZANG.

O Bruijom! die de troon nu van 't geluk gaat nadren;  
 Waar toe de liefde aan u het spoor gewezen heeft,  
 En die nu in een staat van vreugde en wellust leeft,  
 Nu gy de treden volgt van uw verstorve vaden.

Gedoo, dat in dees staat myn blyde Zanggodin  
 U nader, om uw luk, en vreugden uit te zingen,  
 En dat zy, als vervoerd in veel verwonderingen,  
 Verbreiden mag de macht, en mogendheid der min.

O liefde! wie kan doch uw heerschappy ontvlieden?  
 Wat is 'er hier op aarde, in 't water, of in lucht,  
 Dat onder uw gebiet niet daaglyks kwynt en zucht,  
 Wie kan uw groote macht niet dwingen en gebieden?

Van d'aldergrootste mensch tot aan de kleinste mier,  
 Zag men nooit schepsel vry van 't perffen uwer banden;  
 Want al wat adem schept doet gy de boezem branden,  
 Ja smelten in een gloed van zulk een godlyk vier.

Geen tyds verandering kon ooit uw macht veranderen,  
 Vermids gy van 't begin tot op dees laatste tyd,  
 Van ieder een gediend, en aangebeden zyt,  
 En 't menschelyk geslacht alleen houd by malkandren.

Dus praaft uw heerschappy door 't ganfche werelds rond;  
 Waar onder d'eene zucht in zyn geduurig lyden,  
 Wanneer gy (schoon gy hem kunt van zyn finart bevryden)  
 Hem ftadig kwynen doet door een vergifte wond.

Een ander wederom van deze pyn genezen,  
 En ziende zich vol vreugde, en heel van zorg bevryd,  
 Recht uw altaren op van enkle dankbaarheid;  
 Als zynde uit 't stof door u tot op den troon gerezen.

Gy des, o Bruidgom, en gy volmaakte Bruid!  
 Die van de min geniet dees balzem voor uw wonden;  
 Wyl uw twee zielen zyn door macht aan een gebonden;  
 Nu smaken gaan het zoet 't geen uit de liefde spruit.

Wat staat vol luk en vreugd kan uw staat evenaren?  
 Heeft immer 't menschlyk broin een wellust overdacht,



52 BRUILOFSDICHTEN.

Die voor de vreugd niet wykt, die gy liên nu verwacht,  
Wyl uw twee zielen t'zaam naer Cyprus lufthof varen?

Wat vruchten kunnen by die vergeleken zyn,  
Die gy nu beide gaat in volle weelde plukken?  
Gewis, haar smaak is door geen menschen uit te drukken,  
Mids die het nektar tart, en 't hemelsche ambrozyn.

O lieffelyke staat van twee vereende harten!  
Wat valt gy voor die geen, die u bezitten zoet?  
Wat baard gy voor een vreugde in een verliefd gemoed?  
Vemids me, u hebbende, het ongeluk kan tarten.

Dus reift, vereenden, dan u beider luk om hoog:  
Dus maakt gy, dat na dees geen ramp uw vreugd kan hindren:  
Dus ziet gy nu voortaan uw droef gezucht verminderen,  
Als gy uw staat aanschoud met een steeds vreugdig oog:

Des wenscht myn Zanggodin, dat gy die nooit ziet enden,  
Maar dat u zoete vreugd zo lang steeds groeijen mag,  
Tot dat gy honderdmaal verjaeren ziet dees dag,  
Die u in overvloed dees vreugde toe komt zenden.

Hymens Bruiloftstoorts,

*Ontsteken op het Huwelyk van*

M<sup>onfr.</sup> A. VALKENIER,

*En Mejuffr.*

J. van SCHOONEVELT.

**G**Od Hymen, die zyn toorts, tros felle wintervlagen,  
Trots snee en hagelbui, zo lang de weereld staat,  
En zo lang als Auroor uit 't helder ooft zal dagen,  
Altyd onuitgebluft op 't heerlykst branden laat,  
Stookt met dees heilge vlam hier weêr twee zuivre zielen,  
En wenteld haar te zaam in dees gewenschte gloed,  
Waar in vol welluft zy in een gestrengeld krielen,  
En schaft voor droefheid vreugd, voor bitter 't zoetste zoet.

Gy

Gy ware Valkenier, die in dees winternachten,  
 Al 't geen dat pynlyk is hebt zo vol moed geleên,  
 Wanneer gy dagelyks dien blyden dag verwacht,  
 Waar in gy vreugdig mocht dit Schoonevelt in treên,  
 (Gy, zeg ik, ziet nu 't end van uw bekommernissen)  
 En haald uw leven weêr uit d'oogen van uw Bruid:  
 Nu kan uw 't hoogste luk in geenen deele missen,  
 Wyl ze u den ingang van het Schoonevelt ontfluit.  
 Hier's nu het lieve uur van al uw wensch verscheenen;  
 Hier's geen meêr ongeval noch rampspoet, dat u dreigd:  
 O neen, al uw verdriet en kwelling is verdweenen,  
 Nu dat gy d'intreê van dit Schoonevelt verkrygt.  
 Wel brave Valkenier, wyl niets dan kan beletten  
 Het end van al uw wensch, zo tracht, terwyl gy kunt,  
 Op 't vaardigst van uw vreugd 't begin in 't werk te zetten,  
 Treê met uw Valk te Velt, de jacht is u vergund.  
 Geen duistere winternacht zal u de paden weigren,  
 Dewyl de heldre toorts van Hymen u bestraald;  
 En voortaan zal geen luk het uwe ooit over steigren,  
 In dien d'oprechte min uw levens loop bepaald,  
 Leeft dan, vereende twee, leeft vreugdig, en leeft heilig,  
 Deeld steeds elk anders vreugd, en draagt elkaars verdriet,  
 Zo leefd gy eeuwiglyk, van alle tweedracht veilig;  
 Zo hecht de Twistgodes op u haar tanden niet;  
 Zo klaagd gy nimmer om de strengheid uwer banden,  
 Maar zegend 't heilig jok, 't geen ge op uwe schoudren  
 schraagd;  
 Zo teeld gy in uw vreugd veel aangename panden;  
 Zo word uw voorspoed nooit door ongeval verjaagd.  
 Noch meêr luk, lieve twee, en ongelyk meêr zegnen,  
 Meêr jaren dan wel eer ooit had Methuzalem,  
 Wil d'Opperhemelvoogd doen op uw kruinen reegnen,  
 En schenken u het ryk van 't hoog Jeruzalem.

## KLUCHT

VAN DE

## WEYERY,

Vertoond op de Bruiloft van

A. VALKENIER,

EN

J. v. SCHOONEVELT.

## VERTOONERS.

*Een VALKENIER, verzien met Valk, en Vuurroer, en Weitaſch.*

JASPER, zyn Knecht.

*Een LETTERKUNSTENAAR, anders een SCHOOLMEESTER, vertoonende een KOK.*

## EERSTE TOONEEL.

VALKENIER, JASPER.

VALKENIER.



E Weiman, wanneer hy zyn vermaak wil zoeken in eenige *Vogeljacht*,  
 Zo is't hem noodig, niet alleen dat hy daar een  
 bekwame tyd toe verwacht,  
 Maar dat hy daar en boven zodanige boſſchen  
 en velden weet op te ſpeuren,  
 Daar hy verzekerd is, dat hem niet minder dan een goeje  
 vangſt zal gebeuren.

En

## BRUILOFSDICHTEN. J

En dit noch niet alleen; maar zyn *Valk*, *Vogeltasch*, en de  
 rest van het *Vogeltuigje* meêr,  
 Moet alles kant zyn: maar voornamelyk zyn *Roer*, daar op  
 moet hy maken dat de *Veer*  
 Wei strak gespannen staat; want als de haan te schielyk  
 komt los te springen,  
 Hoe zou het mogelyk zyn, dat het lood korrekt zou in het  
 wildbraad dringen;

J A S P E R.

De baas heeft daar by me keel gelyk in; want zyn *Veer* was  
 hem leest zo slap, en zo zwak,  
 En hem ontvloog zo veel kruit, dat hy wel duizendmaal  
 wenschte, dat het *Vengelen* de moort stak.

V A L K E N I E R.

Op al deze noodzakelykheden heb ik al myn leven, als een  
 oprechte liefhebber, goeje acht geslagen,  
 En daarom heb ik zelden ongeluk in 't *Vengelen*, of in 't  
 jagen;  
 Want myn *Valk* valt op het wild, als een kraai op het aas;  
 en dit roer miste van zyn leven niet, als ik schoot.

J A S P E R.

Maar van de pols daar zwygt hy of: want hy bruiden daar  
 leest meê tot zyn buik toe in een modderige floot.

V A L K E N I E R.

Door deze verleede winterdagen, 't is waar, heb ik in  
 myn jacht vry wat hinder gekregen,  
 Alzo alle wegen en landen onbegankelyk waren, door de  
 hagel, sneeu en regen:  
 Maar evenwel, na dat ik lange tyd door natte en drooge  
 paân  
 Geloopen had, heb ik eindelyk het *Schoonste velt* des wee-  
 relds opgedaan:

*Een Velt, 't geen al myn jachtlust vong,*  
*Een Velt, 't geen al myn zinnen dwong,*  
*Een Velt, 't geen op zyn schoonste stong, in 't bloeijen.*  
*Een Velt, 't geen ziel en oogen vleid,*  
*Een Velt, 't geen ieders hart verleid,*  
*Een Velt, 't welk niet dan zoetigheid, doet groeijen.*

## BRUILOFSDICHTEN.

*Een Velt, waar in de Minnegod  
 (Die ieder dwingt door zyn gebod)  
 Wel eer zyn pylen scherpte, tot het jagen:  
 Een Velt, waar in Minerva woond,  
 Waar in natuur haar wondren toond,  
 En't geen de roem van alle schoont', mag dragen.*

JASPER.

't Zedert wanneer of hy zo oprym heeft leeren snakken;  
 Ik loof by me keel, Apollo heeft in 't sekreet van zyn  
 harzens wezen kakken.

VALKENIER.

Dit *Schoonevelt* stond my wel aan; inaar ik zag dat het rond-  
 om bezet was met zo veel doornen, en riet,  
 Dat ik docht, dit zal my geen kleine moeiten kosten,  
 eer ik hier myn *Valk* in schiet;  
 Evenwel, gelyk een moedig soldaat, begon ik het lem-  
 mer van myn verstand te scherpen,  
 Om te zien, of ik daar door deze hinderpalen niet zou  
 kunnen om ver werpen:  
 Maar hoe dat ik arrebeide, 't was al om niet: want ik  
 zaagde, gelyk als op een steen.

JASPER.

Dat is waar; want zyn zaag stiet 'er op of, en geraakte  
 hem zelf tegen zyn schinkels, zo dat hy groot  
 prykel liep van een blaauwe scheen.

VALKENIER.

Invoegen dat ik niet weinig dagen in de grootste benauwd-  
 heden des weerelds heb verfleeten:  
 Trouwens zulken moeilyken arbeid kan ieder een heel  
 wel ofmeeten.  
 Eindelyk vond ik goed, om d' eigenaar van dit *Velt* te  
 smeeken om verlof,  
 Van in dit *Velt* te jagen; dewelke, na dat hy my gesla-  
 gen had een wyl tyds of,  
 Ik evenwel in 't end door beden en beloften zo wel wist  
 te bewegen,  
 Dat ik, met het grootste geluk des weerelds, in dit  
*Schoonevelt* vry jagen heb gekregen.

JAS-

JASPER.

Reeken jy voor geluk, het geen men met zo veel moeite  
en arbeid koopt?

Ik zweer je dat, ik had my al zo lief in d'ingang van  
dat *Velt* aan een haire strop opgeknoopt.

VALKENIER.

In dit *Velt* heb ik een heel jaar niet gedaan, dan myn  
*Valk* in hêt werk te stellen,

En geduurig met geduld de hitte en kou moeten lyden, die  
my kwam kwellen,

Zodat ik zomtyds onder en boven, nat van zweet,

En zomtyds met een druipende neus, en moe en mat  
t'huis kwam; maar al dit leet

Heb ik altyd met patientie, en met lust verdragen,

Alzo ik het altyd gesteld heb tegen 't vermaak van 't jagen;

Het welk ik altyd zo groot geacht heb, dat ik naauwlyks  
voelde, dat ik van eenige moeite gekweld was.

JASPER.

Ja zelfs zyn *Valk* treurde zo wel als hy, wanneer hy niet  
in 't *Velt* was;

Want dan liet dat arme beest zyn hoofd zo droevig hangen,

Dat men wel uit zyn troonje zien kon, dat hy niet een  
brui had gevangen.

VALKENIER.

Volmoed en kouragie toonde ik my altyd in het *Velt*,

Endezemyn moedige *Valk* ontzag nooit het geweld

Van eenig onweêr, en hoe groot ook dat op het *Velt* de  
*Snee* was.

Hy toonde altyd, gelyk zyn meester, dat hy tot het jagen  
reê was.

JASPER.

Dat is waar; want zomtyds in de plaats van in de lucht  
naer 't wildbraad te vliegen, ging hy zo diep in  
de *Snee* kruipen,

Dat ik loof, had de *Snee* gesmolten, dat hy'er met lyf en  
ziel zou in hebben moeten verzuipen.

D 5

VAL-

VALKENIER tot zyn *Valk*.  
*O* moedig beest, 't geen oorzaak bent  
 Van al myn vreugden in het jagen,  
*O* aangenaam en waard present!  
 't Geen vrou Natuur my op kwam dragen.  
 Ik min u meer als al de schat  
 Van 't parel- en het gondryk Oosten;  
 Want by aldien ik u niet had,  
 Hoe zou de jacht my dan het grootste  
 En opperste vernoegen zyn?  
 Al myn vreugd zou dan versterven,  
 Myn jacht zou gantsch verdorven zyn,  
 En 't schoonste velt dat moest ik derven.

JASPER.

Zo leid myn baas nacht en dag en reveld, en die *Valk*, die  
 hangt hem zo geweldig aan,  
 Dat ik loof, dat hy hem al zo lief zou laten kapoenen, als  
 zonder die *Valk* in 't Velt te gaan.

VALKENIER.

Wat legje daar achter my en reveld, en discoureerd by je  
 zelfs van kapoenen.

JASPER.

Ik zeg, baas, dat ik 'er al zo lief drie gebraden had, als jou *Valk*.

VALKENIER.

Ik zal je straks wat op je vleis boenen,  
 Indien je myn *Valk*, die ik voor geen gedierte in de weer-  
 reld wou ruilen, niet meer en estimeerd.

JASPER.

Wat zaid hy; eet hy meer als drie kapoenen? 't is best,  
 baas, dat jy die *Valk* dat vreeten verleerd.

VALKENIER.

Ik zeg, botte reekel, dat ik wil, datje myn *Valk* zult  
 achten als ik doe, en hem zo niet vilipendeeren,  
 Of ik zal je daadelyk zo een coup de ballon vyf zes op je  
 hui dechargeeren,

JASPER.

Wel ik scheld je *Valk* voor een fiel uit, baas, wel dat hebje  
 byster kwalyk verstaan.

VALKENIER.

Wel wat onkristelyker botheid! 't is goed te zien, dat je by 't hof niet heb omgegaan.

JASPER.

Ja by me keel, ik loof ook, dat jy een schendig kourtizaan bent.

Altyd, wanneer je my voor hebt, zo toon je dat je een groote gebrade haan bent.

VALKENIER.

My dunkt, dat de gek niet als van gebrade spys en discoureed.

JASPER.

Ja wel, baas, dat is een teken, dat myn maag in myn lyf van honger vry wat capriolizeerd.

VALKENIER.

Heb je honger, hou daar is een stuk brood, 't geen wy van de jacht hebben overgehouden.

JASPER.

Het ziet 'er biget uit, of het tweemaal evreten was, dat meug je zelf in je stromdarm douwen.

VALKENIER.

Ja wel, lust het je niet, zo hou je bakhuis toe, en wacht tot wy 't huis zyn, ik steek het in myn zak op.

JASPER.

Ja wel, valt hier anders niet te schranssen, zo is 't best dat ik een pyp toebak stop.

VALKENIER.

Dat meugje doen; maar kom vertel my eens; terwyl wy naar huis toegaan,

Wat dat je uytgerecht hebt, terwyl ik alleen in 't *Velt* was.

JASPER.

Dat kan ik wel doen, terwyl wy hier noch staan.

VALKENIER.

Wel, toen ik in 't *Velt* trad, waar ben je toen gebleven?

JASPER.

(ven.

Ik zal je gaan vertellen al 't geen ik zedert die tyd heb bedre-  
Toen je my verliet, toen stapte ik naar duinkant toe met  
myn fret.

Dat



60 BRUILOFSDICHTEN.

Dat duiveltje, zo dra ik het in 't hol gejaagd had, stiet het  
een brave rammelaar in 't net,

Ik dadelyk met myn weimes, 't geen ik 'er expres toe had  
esleepen,

Opende hem zyn frontpens: dat is, te zeggen, nadat ik  
hem had egreepen.

VALKENIER.

Onwei je het wildbraad met een mes? jou reckel, hoe ben  
je noch zo boers?

JASPER.

Ei, baas, ik heb liever dat je in myn kakhuis valt, als in  
myn discours.

VALKENIER.

Spreek hier zo ongeschikt niet, of myn vuisten zullen je  
huit betalen.

JASPER.

Ik had al zo lief, dat je myn maag met wat gebrade spys  
belaste.

VALKENIER.

Nou kom, vertel voort, 't geen daar na noch is gebeurd.

JASPER.

Nou wil ik je niet van myn jacht verhalen, om dat je my  
dadelyk in myn reden hebt esteurd.

Maar ik zel je wat raars van onze Tryn, de duinmaaijers  
meid, vertellen,

Daar je lest zei dat ik op verliefd was, en daar je my genoeg  
meê placht te kwellen;

Trouwens nou wil ik je wel bekennen, de helft en loog  
je niet.

VALKENIER.

Wel, nou laat eens hooren wat 'er tusschen je beiden is  
geschiet.

JASPER.

Wel, baas, je weet wel, dat onze Tryn een rechteabele  
meid is,

En dat ze lest van Piet Kees Jaap Joosten in de achterlaan  
evreid is.

VAL-

## VALKENIER.

Das's waar, dat weet ik wel.

## JASPER.

Wel toen ik nou gister avond by haar quam,  
 Toen zeide ik, get Tryntje, myn Baas die is zo akereers gram.  
 Wel zeide zy, waarom? wel zeide ik, om dat hy weet  
 dat ik op jou verlief ben,  
 En dat ik om jou went halven van kleine Kuipidootje tot in  
 myn krinkeldarm toe, doorgriefft ben.  
 Heer, zeide zy, Jasper hoe praatje? wel dat geloof ik niet,  
 dat geliefje zo te zeggen.  
 Neen, zei ik, dat is by me keel waar, ja eden zou ik 'er dor-  
 ven opleggen.  
 Maar zeide zy, waarom is je Miestre zo kwaad op my, ik  
 heb hem ommers nergens in misdaan?  
 Wel zei ik: hy heeft my lest een heilik niet een steemeid  
 aneraan,  
 En daarom wil hy niet hebben, dat ik by jou zal ver-  
 keeren.  
 Maar ik heb den brui een beetje van die schytkous, want  
 zy is zo morffig, dat aan haar kleeren,  
 Aan haar pels, en aan haar hemd, wel zo veel pond aar-  
 daakers hangt,  
 Dat ik wed, als 'er meê op den Dam gaat zitten, datze meer  
 voor 'er aardaakers als voor haar kleeren ont-  
 fangt,  
 En daarom heb ik nou van daag vast voorgenomen,  
 Met jou op het uiterste punt van myn liefde te komen,  
 Of anders, zoje zo Barbaars bend, dat je wilt dat ik noch  
 langer na je loop,  
 Zo zweer ik je by Sint Jochem, dat ik me daadelyk in je  
 veurhuys opknoop.  
 Neen, neen, zaidze daar op, Jasper Flooren, 'k hebje  
 lief in myn hart vaar,  
 En ik zou niet meugen lyen, datje in die krop sla zo benart  
 waar;  
 En daarom als je Miestre het lyen wil, zo wil ik wel met  
 je trouwen.

Wel,

62 BRUILOFSDICHTEN.

Wel, zeide ik, zo wil je dan nou niet? zo ik ook begoft  
myn beloften houwen;

En mit zo als ik dat ezeid had, zo greep ik een strop, die  
in haar veurhuis hing.

En maakteze om myn hals vast. Onze Tryn, dat verbruy-  
de ding,

In de plaats van het te beletten, ging het met drooge oogen  
aan leggen kyken;

En zag dat ik my in de deur van haar veurhuis opknoopte;  
maar toen ik nou begon te bezwyken,

En dat ik paars, en blaau om myn kop wiert, en dat my  
het schuym den bek uit liep;

Toen kwamze de strop los maaken, en zeide, 't is nou ge-  
noeg vaar, je raakt aars ligt om ziep.

Ik heb nou je liefde genoeg beproeft, en mit zo begon zy  
my te streelen en te vleien;

Maar ik was zo akereers desperaat, dat ik dat bruyen aan  
myn kop niet mogt leien.

Jou verbrengste meer! zeide ik, jy zoud wel willen zien,  
dat ik my noch meer in je veurhuis opknoop.

Neen, nou heb ik den brui ook van je, en mits zo zette ik  
het op de loop:

En zo ben ik weer hier by 't *Schoonevelt* by jou gekomen.

VALKENIER.

Wel noch heb ik van myn leeven geen vreemder liefde ver-  
nomen;

Jasper, wat dochtje, toen je in de vreemde strop hing?

JASPER.

Wel Baas, ik dogt in my zelve, dat ik op een tweebeende  
merry te post op een groote gallop ging.

VALKENIER.

Wel wat zou het metje geweest hebben, hadje daar den  
hals eens by ingeschooten?

JASPER.

Ja wel Baas, al hadze toen de strop noit los gemaakt, dat  
sterven had my niet verdrooten.

Maar evenwel nou ik 'er van verloft ben, nou hou ik my  
of ik mal was, en ik lach voortaan met Tryn.

Want

# BRUILOFSDICHTEN. 63

Want dat zy meent, dat de kar altyd aan heur gat zal gebonden zyn,

Begort dat is of: zy zal my niet meêr in haar veurhuis op zien hangen:

Neen, ik laat my niet meêr in zulke mottige stroppen vangen.

VALKENIER.

Wel dat prys ikje, neen Jasper, de steemcid is mooier, en daar moetje aan.

JASPER.

Ey Baas, laat ons nu daar liever afzwygen, en vertel my nou meê eens hoe jou Jacht al is vergaan.

En ofjer wat vermaak gehad hebt; en laat my eens zien, watje al hebt gevangen:

VALKENIER.

U het plaizier te verhaalen, 't geen ik in 't *Schoone Velt* heb ontfangen,

Dat is onmogelyk, also geen tong zulks uyt spreken kan; Maar of ik wat gevangen heb, zie daar, zie eens daar is 'er het teken van.

*Hy haald een kind uit zyn tasch.*

JASPER.

Wel rydje de duivel Baas, is dat wildbraad, 't is by myn keel een kind;

Ik wed kameraad, krygje alle dagen zo een vangst, datje binnen 't jaar een heele stromdsteeg met levendige zielen overwind.

VALKENIER tot het kind.

*O zoete vangst, zoo lang verwacht,  
Uit 't Schoonste Veld my toegebracht,  
En waar ik eertyds dag en nacht,*

*Om zweete:*

*O groote vrengde, die ik pluk!  
Nu dat ik in myn armen druk,  
Het geen ik 't opperste geluk,*

*Mag heeten.*

*Nu leefd myn ziel van druk bevryd,  
Nu my voor zo veel arrebejd,*

## BRUILOFSDICHTEN.

*Zo waarde vangst de geest verblyd.*

*Na dezen.*

*Zal ik voortaan ter Veldwaart treên,*

*Met noch meer lust als in't voorleên:*

*Nu'k zie myn vreugd door moeiljelykheên verzeên.*

JASPER.

Ik loof by myn keel, zyn Valk moet al een geestig soort  
van een vent zyn;

Want om zulk wildbraad op te doen, moet dichondsvot  
de paden van dat Velt al wat gewend zyn.

Maar, à propos baas! wat meenje deze natuurlyke vangst  
nou te leeren?

VALKENIER.

Ik zal hem naar de Kok brengen, en laten hem daar te  
deeg lardeeren,

En zouten, en koken, en stoven, op dat hy smaakelyk  
word.

JASPER.

Vreet jy met je vrienden van die pottagie, en geef my  
een bak met gort.

VALKENIER.

Kom Jasper, volg my, zo stappen wy daadelyk naar de  
Kok toe.

JASPER.

Laat jy dat wiltbraad beryen zoje wilt, ik wed ik myn  
maag alzo lief met sult van een Noortze bok voc.

## T W E E D E B E D R Y F.

## E E R S T E T O O N E E L.

*De Kok uit; en spreekt.*

**I**K, die in myn gewaat een Kok vertoon, gelyk een yder  
zonder twyffel ziet,

Voer evenwel wat in myn harssenpan, maar vrienden, dat  
en weetje niet.

Myn kunst, 't is wel waar, bestaat wel in't koken, en  
in't stoooven,

Maag

# BRUILOFSDICHTEN. 65

Maar het zyn zodanige gerechten, dat je het van je leven  
niet zoud gelooven.

Ik zout, en ik lardeer, maar het is met onzichtbaar spek.  
Ik weet wel, als jy lui my zo hoord spreken, zo achtje  
my gek, (word,

Maar myn kunst, hoe dwaas dat zy van de menschen geacht  
En hoe myn ambacht ook van de wereld belacht word,  
Zo durf ik nogtans roemen, dat zonder de middel van zo-  
danigen Kok, (fulpe statierok.

Gelyk ik wil wezen, niemand ooit bekleed ging met de  
De speceryen, waar meê ik myn gerechten weet smake-  
lyk te maaken, (geraaken.

Doen d'aldergeringste mensch tot de hoogste trap van eer  
Het zap, waar in ik ze zet te stooten, en te weeken,  
Doet d'alderonweetenste mensch van de alderverborgenste  
dingen spreken. (boor,

Het spek, waar meê dat ik het wiltbraad deur en weêr deur  
Geeft een arme beedelaar by Koningen met verwonde-  
ring gehoor. (stouten,

Eindelyk, zo ver durf ik my zelve in myn eige roem ver-  
Dat ik zeg, dat het altyd ezels blyven, die met myn pe-  
kel niet zyn doorzouten,

En of iemand weeten wou, wat het mag zyn, daar ik  
alles meê prepareer,

Het is de letterkunst, 't begin van geleertheid, wysheid,  
en van eer.

En dewyl dat ik hier de stof van myn kookeryen heb dur-  
ven zeggen,

Zo hoef ik u, wat voor een soort van een kok dat ik  
ben, niet klaarder uit te leggen.

Maar holla, wie komt daar?

*De VALKENIER, JASPER, KOK.*

VALKENIER.

Goeden avond, myn Heer; ik heb een wyl tyds naer  
een Kok gezocht,

Maar zo ik geen bekwaamer als u tot myn vangst vinden  
kon, heb ik het hier gebrocht.

E

KOK.

K O K.

*Quidnam Cepisti?* Laat ik uw vangst eens zien, of zy bekwaam is om myn *artem* daar toe te *exerceren*.

J A S P E R.

Hier is front by zyn maat eraakt; wel wat of deze twee gekken dit kind hier zellen leeren?

V A L K E N I E R.

Daar is het, myn Heer, het komt zo daadelyk uit het *Veld*.

K O K.

Dit wildbraad, *Amice*, is al te jong om onder myn hand te zyn getfeld.

Het zou de punt van myn lardeerpriem niet kunnen verdragen.

J A S P E R.

Wel ik hoop immers begort niet, dat ze het kind een lardeerpriem door 't lyf willen jagen.

V A L K E N I E R.

Ik beken wel, dat het noch te jong is, en al te weinig gevoed,

Om zo bereid te worden, gelyk gy volwasse wildbraad doet,

Maar om het met der tyd in zodanigen stand te brengen, Zo was myn begeeren, dat gy het voor eerst van je wyf woud laten besprengen,

Met zodanige vogtigheid, die binnen een jaar, twee a drie d'onbekwaamheid verjaagt,

J A S P E R.

Hy meend zulke vogtigheid, gelyk zyn wyf in haar melkvaten draagt:

Want naer ik merk, zo wil hy dit kind by deze man zyn wyf ter min besteeden.

K O K.

*Et etiam bene dicis*: myn vriend, jy spreekt met goeje reden, Myn wyf zal deze vangst voor eerst, binnen eenige tyd, Zo wel toetsellen, dat ik zal maken, datje dubbeld wel te vreden zyt.

En dan zo dra als het bekwaam is om myn *preparaciones* te ontfangen,

Zo

BRUILOFSDICHTEN. 67

Zo zal ik hem voor eerst een weinig zout van het *Alphabeta* langten:

En dan zal ik hem eens opkookten in het zop van de *Grammatica*:

En vullen hem op met merg van de *Rhetorica*.

En zo zal ik hem allenskens tot d'oprechte bekwaamheid brengen.

JASPER.

Maar zou hy met dat tuig wel een gans vullen, by gebrek van karstengen?

KOK.

En daar na zal het spek van de *Logica* hem deur zyn lenden gaan.

JASPER.

Dat spek, loof ik, komt maar eens 's jaars uit de Kribize Eilanden van daan.

VALKENIER.

Wel, myn vriend, ik lang u dan deze natuurlyke vangst in handen.

En wenste wel, dat j'er al de geheimenissen van je kunst toe t'zamen spande,

En dat je maakte, dat hy van alles wel door zouten word.

JASPER.

(word.

Zo wed ik dat de jongen in zen leven een dronke duivel

KOK.

Ik zal in alle naarstigheit op alles heel wel letten:

En al het principaalste van myn kunst aan dit wildbraad in 't werk zetten:

En op myn wyf, laat daar het eerste punt zonder zorgen opstaan.

JASPER.

Ja wel maat, zet hy zyn eerste punt opjou wyf, zo vrees ik, zelter tot de twe leste punten toe ingaan.

VALKENIER.

Ja wel dan, myn vriend, daar meê zo meen ik dan te vertrekken,

Maar evenwel, je wyf diende ik eerst noch wel eens te spreken, alzo 'k haar iets heb te ontdecken.



JASPER.

Wel wat of hy zyn wyf ontdekken wil? dat eerste punt  
denk ik, daar hy dadelyk of zei?

KOK.

Wel geliefje haar te spraken? ze is beneden: begeerje  
dat ik 'er u lei?

VALKENIER.

Treë in, myn Heer, ik sal volgen.

KOK.

Neen; *à Dextris si placet.*

JASPER alleen.

Ja wel vrienden wat dunkje? is't niet koddig, als men  
zulken soort van een *Valkenier*, als ik doe, tot  
een baas hebt?

My dunkt het by me keel; want voor een heel jaar jagen,  
Niet als zo een natuurlyke vangst, *alias* zo een klein  
zoet poppetje uit het *velt* te dragen,

Dat moed iemand vreemd dunken, al had hy 't van zyn  
leven niet gezien.

Maar je kend ook wel denken, dat 'er de *Valk*, en het  
*Veld* na is; want anders kan het kwalyk geschien.

En je weet ook wel, dat myn Baas dat kind met geen  
spek van varkens zal laten lardeeren;

Maar dat hy het ter min heeft beiteed, en dat hy het daar  
na wil laten studeeren,

Doch wat mag ik hier leggen praten; ik loof niet dat 'er  
iemand onder u allen zo slecht is,

Of hy heeft de zin wel gevat, van al 't geen dat 'er van  
avond gezegt is.

En je weet wel, daar een *Valkenier* Bruygom, en daar  
het *Veld* de Bruid is,

Dat daar noodzaaklyk, van dat jagen, zo een natuurlyk  
wildbraad binnen 't jaar de buit is.

Daarom indien je 't wel aangestaan heeft, zo toont je  
al te maal eens bly,

En lacht, en drinkt, en legt eens aan, ter eere van de  
*Klucht van de Weyery.*

KLUCHT

## K L U C H T

V A N D E

## KWAKZALVER.

Uit vermaak gespeeld op de Bruiloft van een  
paar eerlyke Lui.

## V E R T O O N E R S.

JAN, *een Landlooper.*

HANS KEYENVRESSER, *een Hoogduits Kwakzalver.*

TEEWIS, *een Turfboer.*

JAN *alleen nit, met een Fiool onder zyn arm, alschurkende,  
en in zyn wanbuis vroetende.*



Als een mensch evenwel schraal in de kleeren  
is, en mager in het geld,  
Is 'er wel een schezpel in de werreld, dat hem  
niet en kweld?

De menschen en de boeren zyn 't niet alleen,  
daar je zo veel van moet lyen,

Maar zelf, kyk eens, zulke tandelooze beesten komen je  
nagt en dag bestryen;

En die loopen je het platte lant van je huyd zo elderments  
plat,

Dat een eerlyk mensch niet en weet wat hy eerst zel krau-  
wen, zyn hoofd of zyn gat,

En evenwel, wat wil je doen? het zou zond wezen dat j'er  
j' op zoud verstooren:

Want zy zyn uit je eige vleisch en bloed lichamelyk ge-  
booren.

En daarom heb ik 'er noch zo lief, al breng ik 'er zomtyds  
 zo een hondert of zes ter dood,  
 Want ze strekken my dikwyls noch tot spys, in tyd van  
 hongersnood.  
 Zie, zo ga ik 'er meê slepen; kraeckenze wat, ik denk  
 het zyn korlen van vygen:  
 En daarom, loof ik, zei de Jéude Doktor lef, toen hy  
 myn pis zag, dat ik geen nood had van de geel-  
 zucht te krygen,  
 Maar, og lyder! wat mizerie zal me nou aangaan in deze  
 fchrale tyd!  
 Want vernids ik hongerig en zonder geld ben, zocht ik  
 van de morgen noch, tot myn ontbyt,  
 Zo een koppel of dertig van myn vetste, en aldergemeeste  
 gasten,  
 Daar ik me zeker te nogtend al te overdadig in verbraste.  
 Want nou ik het wel inzie, nou vind ik myn luyzemarkt  
 zo kaal,  
 Dat ik niet en geloof, dat myn kost verder zal strekken als  
 tot dit avondmaal.  
 Want daar ik voor deze nooit mis pleeg te grypen, in  
 wambuis, of in kleeren,  
 Zie ik wel, dat ik nou moete heb, eer ik een hand vol  
 kan attrapperen.  
 Daarom zag ik my zelf van myn leven niet in zulken droe-  
 ven nood:  
 Want myn geld is op, en al myn wildbraad is zickelyk, of  
 dood.  
 Bloed, wat raad dan om weêr eerlyk aan myn brood te  
 raaken?  
 Voor deze plecht ik met de grepen van myn vingeren zom-  
 tyds noch myn Fortuyn te maken,  
 Maar zedert dat ik van Miester Hans, Ridder van de drie  
 Kruiffen geslagen ben,  
 Gaf ik het ambagt de zak, en terwyl ik op dit instrument  
 noch wat zagen ken;  
 Heb ik van de nood een deugt gemaakt, en daar myn kost  
 meê gezocht,

# BRUILOFSDICHTEN. 71

Die ik altyd wel gevonden heb; maar og armen! in deze  
 leste tocht,  
 Heeft het 'er zo schraal uit ezien, dat het biget zond en  
 schand is;  
 Zo dat ik bykans begin te twyfelen, of 'er noch geld in  
 't land is.  
 Ja wel, wat zelt dan noch worden, beedlen evenwel,  
 daar toe ben ik noch te genereus,  
 En doeje dat, zo hebben je daadlyk de luizevangers in  
 de neus,  
 En die zyn de duivel in specie. Hoe zel dit dan noch afloo-  
 pen?  
 Ik zie wel, myn eerste ambacht zel ik weêr moeten aan-  
 vatten, al zou ik het met de bast bekoopen;  
 Maar evenwel, daar schiet me wat anders in de zin;  
 Kon ik een Meester krygen om te dienen, my dunkt, ik  
 beeld my in,  
 Dat ik dan het hoekje van myn ellend was te boven.  
 Maar, holla, wat komt daar voor een schytvalk aange-  
 stooven.  
 Hoe giert hy met zyn wieken; elk flap is 'er biget ien,  
 Wel wat of hier uit komen zel! wel noch heb ik myn  
 leven geen grooter snoeshaan gezien.

HANS KEYENVRESSER, JAN.

Her auch ir grosser narren, ir phefferzakken; wo zictstu  
 nicht wim das hir komt?  
 Es is aber dem grossen Hans Keyenvresser, da den gan-  
 schen welt von bromt;  
 Keiner hat mich in onsem lande geseen, of had mich al-  
 zo bald kaamen respectieren,  
 Man in diesem Hoosenkoffen land wol man mich affron-  
 tieren,  
 Ha, ist keiner der das opregten *respectum personarum* had.

JAN.

Na dat ik hooren kan, is dat een Mof drie ellen in zyn gat.  
 Zie biget hoe snuyt hy, daar trekt by weêr aan 't snakken.

E 4

HANS.

HANS.

Aber es verdreift mich onder diefem pfefferfakken;  
*Stultorum omnia plena*, ont keiner hat hirren in den koff.  
 Daarom brech ich myner *Domicilium* alzo balt oph,  
 Om mich by andre volchen, ont natioon, bekant fu  
 machen;  
 Ont dem gantschen artbottem fu doen verwondren, om  
 myner groffer fachen.  
 Zes jaren hab ich gedient zyner Zweedtscher Majesteet,  
 Ont hab in zynen dienst den qualiteet Medicus ont soldaat  
 met groffer erren bekleed.  
 Ich hab im gevolch in alle zyner Deenscher orlochen,  
 Waar von ich hondert tausent redten hab op fu pochen.

JAN.

Jy praat van pochen, vrundt; dat meen ik ben je wel  
 ewent,  
 Maar broekschyten is even zo veel kunst, en dat meen ik  
 dat je ook wel kent.

HANS.

Aber drymaal hab ich mit diefem hand im das leven be-  
 halten,  
 In den veltslach op Fune. Ich selbst hab zyner dood weer-  
 halten,  
 Wen zyner Konichlicher Majesteet,  
 Alleinich perfoon, jeghen fostte en Deenen streed.  
 Aber ich alleinich, hab im durch diefem krachtlichen arm  
 dar aufsch getrochen,  
 Want ich'er teen oder twelf fu neder hachten: was  
 wolt ich dae von pochen?  
 Den gantschen welt kan mich Hans Keyenvreffer wol.

JAN.

Keerel! kan je keyen vreten, zo kryg je goed koop je  
 dartenen vol.

HANS.

Aber nar des Konighs erbarmlicher doot, hab ich dem qua-  
 liteit van soldat gantslich verlassen,  
 Ont allein den naam, ont roem teetelen von Medicus  
 aangevassen.

Ich

## BRUILOFSDICHTEN. 73

Ich hab aber diezem ganschen landt myner konfflicher  
 cuuren al doen zeen,  
 Aber ich ben der man die gevonden hab dem Philophi-  
 schen steen,  
 Ont dar mit hab ick mier dan hondert tauſent menſchen  
 genyzen.

J A N.

Hoe zou men weten dat hy een Kwakzalver, of een gek  
 was, of hy moſt zyn zelve pryzen.

H A N S.

Man ich hab gezworeen, in dieſem land ict zonders myn  
 konſt ſu abſondieren, *propter ingratitudeſtatem ho-*  
*minum.*

J A N.

Was het met opſnyen te doen, ik loof hy maakte de al-  
 dergeleerſte ſtom.

H A N S.

Ont daarom ga ik mich alzo balt nar myner vatterland  
 conferieren,  
 Daar man mich, dan by dieſen hoofenkoffen, ſol hono-  
 rieren.

J A N.

Daar gaat hy heen; maar wat henker, ben ik ook ſlecht,  
 Wat ictme dat ik deze vent niet en vraag, of hy my wil  
 aannemen tot zyn knecht?  
 Miſſchien dat hy 't doet, en dan ben ik biget behouwen,  
 Ik ſpreek hem byloo eens aan, al zou het my berouwen,  
 Hem, hem, myn Heer.

H A N S.

Win roept daar? win raafſt mich an dem kof?

J A N.

Ik vroeg je garen een woordje myn Heer, alſ het kon we-  
 zen met je verlof.

H A N S.

Spreght fraillich ir kherrel; man halt mich nicht lang ſteen  
 om den gaffen.

J A N.

Ik zouje garen gevraagd hebben, of je niet een knecht  
 van

E 5

van doen had , U. E. in alle eerbiedigheid op te paffen ;

En dan zou ik myn perzoon prefenteeren , als zynde tot uw dienft bereid ,

HANS.

Vryligh , ich heb eyner von nodten , want ich keiner in diefem 't zyt.

Daarom bift du dein dienft gar tydich kamen prefentieren.

Man ik wiefch nicht , ir kherrel ; ol ir mich wol folft accomodieren.

JAN.

Accomodieren ? biget , trots de befte van het land ;

Want daar is niet te doen , met de mond , of met de hand ,

Of ik weet het te klaren met behendigheid , en drolligheid van zwieren.

HANS.

Gar hupfch ; man es is hooghnottig das ich euch eerst einmool moft probieren ,

Om fu feen , of ir woorden respondieren mit irren capaciteet.

JAN.

Ik ben te vreên , zeg maar op , zie eens , of ik het niet te klaaren weet.

HANS.

Erftlich wol ich feen of ir habft gutter gefalte ;

Ont of ir , wan ir mig volgt hupfcher geften kont behalten ;

Gar wol dan , volch mich manierlich , ont mach der meinen der ich mach.

JAN.

Dat zel ik je klaren , dat niemand van zyn leven zulk een poftuurtje van Kallot en zag.

*Zy wandelen het Tooneel een reis of twee over.*

HANS.

Myn zeel das hupfch ; der kherrel hat gutter minen.

JAN.

Wat dunkt uw Excellentie , ben ik niet een man , die hem reghfchapeu zel dienen ?

HANS.

HANS.

Vraillich, *huc usque beno*, man ich wol euch von hufper  
kleydren verfeen;  
Ont von tagh, vor den leffenmool, met euch op onzen  
theatrum geen;  
Dan wil ich euch nor einmool tentieren,  
Ont want ir mich das selbige wol macht, wol ich euch to  
myner fervitoren promovieren.

JAN.

Ik ben te vreên; maar me jonker, je moet my eerst wat  
onderwyfen met je leffen.

HANS.

Das wol ich toen wan mer fu haufsch zyn; las ons nor geen,  
om ein weinig fu vrefsen.

JAN.

Dat woord heb ik lang verwacht, biget, daar fpreekt een  
engel uit zyn mond;  
Dat zel hem geen klein broodje kosten. Ik ftavaft voor een  
half dozyn pond.

## TWEDE TOONEEL.

TEEWIS *alleen.*

**O**Ch Heer, wat raad gaat me nou an? Och ik bin al myn  
leven bedurven?  
Wel te recht plag myn Besje zaalgr. te zeggen, gelukkig zyn  
de keyertjes, die in haar kakftoel zyn efturven.  
Want de fchaapjes die leven, en fterven, zonder hartzeer  
of verdriet:  
En as men oud word, zo is het al ellynde wat men in de  
worreld ziet.  
Moet ik deer nou niet veur myn oogen zien? (och een  
fliene beeld zouwer om fchrayen,)  
Dat onze Dibberig zo ziek is, datze elkereis van de wor-  
reld wil fchayen?  
Och myn lieve wyfje zo jy fterft, wat geet onze arme  
keyertjes an?  
En wat zel het wezen mit my, jou ienigfte Teewis, jou  
gerechtelyke man?

Ja



Ja wel zie deer, ien mensch zou hem zo wel vergrypen,  
 en aan zyn zelf sleen de handen.  
 En deer by komt noch een ongeluk, want ô Heer! myn  
 tanden, myn tanden,  
 Die maaken me schier razende dol, deur de pyn, dieze  
 men den hielen dag hebben gedeen.  
 En met zo veul ongemakken belaan, moest ik te nocht-  
 tent van myn wyf of geen,  
 En naer steê toe loopen, om heur pis die ik hier heb,  
 an den Jeuden Dokter te leeten kyken,  
 Om iens te hooren, hoe var dat de dreed van heur leven  
 noch wel zel ryken,  
 En of 'er gien hulp is, dat ik 'er noch wat by me hou.  
 Och het is zulken Dibberig! in de hiele worrelt vind je  
 de weerga niet van zulken hebbelyke vrou,  
 Ze wist ons goetje zo raindelykjes en zo fraatjes by me  
 kaar te houwen.  
 Dat myn keyertjes, nog ik, van ons leven niet, met  
 de alleboog door de mouwen,  
 Noch de toonen deur de kouffen, of schoenen, eloopn  
 hebben, als gemeinlyk veel huislui doen;  
 Noch onderdaags, brande onnze Wobbetje by 't vuur een  
 groot gat in 'er schoen:  
 Het arme meisje begon 'er om te kryten, en miende dat-  
 ze daarom allebei bedurven waren;  
 Maar 'er moertje, die troosten 'er, en zeide; huil niet kynd, we  
 zellen 'er noch wel ien paar nuwe mee besparen,  
 En daadlykjes haalde ze je deer uit een hoek, een stuk  
 van ien leere lap,  
 En die zetteze deer zo hebbelykjes op met ien snap,  
 Dat je niet iens kost zien, weêr het verbrangzel was eble-  
 ven.  
 Deynk iens, of me niet de hiele worreld om zulken vrou  
 zou geven,  
 Ja al kostent me vyftig gulden, als ik 'er maar weêr ge-  
 zond mocht zien,  
 Ik zouze zo blydjes geven, al zou ik ze noch ergen halen  
 te lien.

Wangt,

## BRUILOFSDICHTEN. 77

Wangt, het is nou zulken slechten tyd keyeren ! dat het  
 is te beklagen :  
 Het deer onderdaags de harde wind nou niet weêr myn  
 hiele turtfchuêr onger de voet eslagen ?  
 En moet ik deer niet zien, dat myn schoone bagger, die  
 al mootjes droog was eraakt,  
 Deur regen nou weêr tot klink klaar modder is emaaft ?  
 En het men zwager, ongze Goolif Freeken, deer weêr  
 niet zulken schae eleden ?  
 Dat hy 't in ien hiel rongt jaar niet weêr in zel haalen,  
 mit bagger te treden.  
 Ja wel kyk iens, zie zo veul komt ongs over, evenwel,  
 wat zelle we doen ?  
 Die man, die 't ons ontnomen het, die ken het ook  
 wel weêr vergoen.  
 We werken vast nacht en dag, om aan het dagelyks  
 kosje te komen.  
 En dat wort ons dan zommis, op ien half uur, weêr zo  
 lydig ontnomen.  
 Maar noch zou ik dat al te maal kennen vergeten, was  
 ongze Dibberig maar gezongt.  
 En och Heer, ik vrees ze zeld niet halen, wangt ik heb  
 de hielen dag elooppen als ien hongt,  
 Om den Dokter te vinden, en al myn moeiten is verlooren :  
 Ze zaide me, dat hy in de brandewyn zat, en dat hy  
 dan de brui had van de pis,  
 Deer nee heb ik noch nee de Jeuden Dokter eweest,  
 maar deer liep ik mee al mis :  
 Zo dat ik zonder hulp weêr nee huis toe zel moeten loo-  
 pen  
 Ik mach onderwegen veur ien halve schelling veneetze  
 driakel koopen.  
 Wat ik heb wel hoore zeggen, die is miest over al veur  
 goet ;  
 Dat geet dan heenen, nou het toch zo wezen moet,  
 Och, dat ik myn wyfje maar weêr gezongt mocht vinden,  
 Myn tangtpyn, loof ik, zou deur de blyde tyng wel ver-  
 zwynden.

DERDE

## DERDE TOONEEL.

HANS met JAN in Hansfopskleëren op de stellagie uit, elk met een viool.

JAN.

• **D**at gaat 'er naer toe: sta ruim mannen, hier hebje de Opperkeuning van de waterrotten.

HANS.

Manierlich, manierlich, ont wacht euch von mit irren Maister zu spotten.

Man mag alles vertich, ont stemt ir instrument;  
Want nar ich see, is hier noch gar weinig volk ontrent.  
Daaromb wolmer eyn stuch, oder sway moescieren,  
*Nam mundus vult decipi*, om das volch su attrahieren,  
Ont wan mer gespielt hebben, macht dan also bald irren oratioon.

JAN.

Alles is klaar, niester; maar laat eens hooren, staanwe al op een toon?

HANS.

Ja vrailich; hef op, man spielt mich mit hupfer, ont langer strekken.

JAN.

Nou vrienden luster toe, hier hoor je een akkoort van gekken.

*Zy speelen.*

JAN.

Dat's uit vrienden; wat dunkt u? kinkt dat niet bykans zo goet als een scheet in een mosterpot?

Ja biget, dat moet je bekennen; hoewel dat je misschien wel weet dat onze Rutjert en Piet snot,

Left een duël gehad hebben; om dat den een den andere had verweten,

Dat hy een blikaers had, om dat hy op een tweebeende merri had gezeten.

Want de heele weereld weet wel, dat den olifant, die in triangel gelardeert is,

Gansch

Gantsch geen gelykheid heeft met een westfaals konyn , dat  
in een varken verkeert is.

En daarom plecht myn bestevaar te zeggen : alle ding heeft  
zyn reden waarom dat men het zeid.

Het is juist niet , dat ik spreken wil van die doodelyke stryd,  
Die den almenak propheteert , dat 'er ontstaan zel tusschen  
de kikvorssen en de rotten.

Want wat hoeft jan alleman met de hoornbeesten te spot-  
ten?

De groote Turk heeft hem van zyn leven met de geboorte  
van den Antichrist niet bemoeit ;

Hoewel dat 'er tyng is , dat hy onderdaags een paar blaauwe  
kameelen heeft uitgebroeit ;

Want daarom heeft het Hof van Holland in de leste verga-  
dering vast beslooten , en voorgenomen ,

De heele strand van Katwyk met netten te behangen , uit  
vrees dat het van de walvissen niet word inge-  
nomen.

Want de duivel noch sijn moer en zou niet kunnen raden  
of ik gek was of niet ,

Als hy anders niet als een van myn veeften in een vergroot  
glaasje ziet.

En de reden die ik , na myn verstant , daar of zou kunnen  
geven ,

Is , dat je van geen amandeltaarten te bakken in 't heele  
Martelaers boek vind geschreven.

En ik ken ook niet bedenken , hoe duivel dat 'er te pas ko-  
men zou ,

Want het is noch wel drie maanden werk eer 't kermis is te  
Zoeterwou.

En ey lieve zegt me toch eens : wie heeft 'er van zyn leven  
van geleerde lui hooren zeggen ,

Dat een platluis , als hy broets is , meer als ten hoogste drie  
eyeren gelyk kan leggen.

Want dat is altyd een ding , dat wis is , en dat de heele  
weereld weer ,

Dat 'er een braassem , noch karper zal azen op de lucht van  
een simpele scheet.

80 BRUILOFSDICHTEN.

En daarom dunkt my, zou het een gek wezen, die om een wandelingetje te doen, de heele wereld zou rontom willen gaan stappen;  
Want ik loof, hy had ten minste zes paar offchuiden van doen, om onderwegen zyn schoenen te lappen.  
En dat noch het slimt van allen is, zo een reis kan in geen veertien dagen geschien:  
Want zy liegen 't, die zeggen dat men de heele wereld kan deur de bril van een kakhuis zien.  
Neen mannen, het kost meer moeiten, gelyk ik Kortizanibus zelf geprobeert heb,  
Want ik ben die man, die op een vliegende platluis de heele wereld rontom gevojageert heb,  
Dat ik nou van zins was te verhalen, wat me daar al gebeurt is, en wat voor soort van volk dat men daar vint,  
Ik wed, dat 'er niemant onder je alle zou wezen, of hy zou schreien als een kind.  
Daarom wil ik daar van zwygen; want dan was al je vreugde geschonden.  
Maar ik zel eens gaan verhalen, wat kruiden en balsfemen dat ik drie mylen buiten de wereld heb gevonden.  
Hier hebje altyd voor eerst een olie, die de naam van patientie niet kwalyk en past,  
Want die daar maar drie druppelen van gebruikt, die krygt op zyn kop zulken harden bast,  
Dat hy, al word zyn wyt zes maal ofgezoent, niet eens en hoeft te vrezin,  
Dat hy onder 't getal van de gehoornde beesten zal wezen:  
En hier hebje noch dat vrouwen Eerenpoeder, die hier een schrupel van neemt om den anderen dag,  
Die is haar maagdom zo wel bewaart, of het tusschen een paar posteleinen schotelen lag.  
En hier hebje weër in tegendeel een quintessentie, getrokken uit paerlen en diamanten;  
Die de eerlykste juffertjes leert, hoe dat men de wereld voort moet planten.

En

En hier zie je weêr een andere substantie, die eertyds hen-  
 nipzaat is geweest,  
 En dat is die souverain remedie, die iemand in een kwar-  
 tier uurs van een kwaje keel geneest;  
 En daar toon ik je noch een extrakt, getrokken uit het  
 hamerslag van twee smits, terwyl zy stonden en  
 smeden:  
 Die dat gebruikt, heeft geen nood dat hy licht van een die-  
 pe slaap zel worden bestreden.  
 En Messieurs; of'er iemand onder u allen was, die noch  
 niet naer de mode vryen kon,  
 Zo heb ik hier in dit glaasje de natuurlyke verf van den ka-  
 meleon;  
 Die zulken kracht heeft, dat het die geene, die'er zich meê  
 bestryken,  
 In een oogenblik tyds, een heel ander perzonagiê doet ge-  
 lyken.  
 En behalven deze speceryen, heb ik noch duizend andre  
 kunsten meêr,  
 Die ik de boeren om geld, en de liefhebbers om niet met  
 allen leer;  
 Gelyk als by exempel: een mug als een exeter te doen klappen,  
 Een ezel een sarbande te doen dansen; ja zelfs Spaansche  
 wyn uit dat vleezig vat te tappen,  
 Dat jy daar ziet, dat ik in myn handen heb; en denken je  
 deze dingen vreemd,  
 Zo heb je anders niet te doen, als dat je'er maar een proef-  
 je van neemt.

HANS.

Halt auff, ihr grober kherrel! ir bestialiteet su proponieren,  
 Ont halt dem maul, von sachen der ir nicht kanst probieren.

JAN.

Wel wie zaid dat meêr als jy, dat ik ze niet bewyzen kan?  
 En wil jy niet hebben dat zy van myn wyn proeven, hou  
 daar, zuip jy ze dan.

HANS.

Hab das, ihr bernhauter; solstu ihren meister unmanier-  
 lich bejegenen?

F

JAN.

82 BRUILOFSDICHTEN.

JAN.

Als men van front praat, moet het dan juist bokkevoeten reegen?

HANS.

Stehe auff: wie solstu machen, das ein ezel einner sarbande danffen sol?

JAN.

Wil je dat het volk eens laten kyken? miester, kom spring maar eens een kapriol.

HANS.

Pots tausent, ich wol euch allobald, dyn schalcken kopff versetzen.

JAN.

Ja praat jy wat, met woorden zul je langvechten, eerje my zult kwetzen.

Maar, miester! kom, treves, en een einde van 't gevecht. Ik heb een vraag aan je te doen, daar ik wel wou dat je my eens op onderrecht.

HANS.

Spregt vrailich, man wacht euch, von mit irren meister dem nar su spielen.

JAN.

Zou je wel raad weten om een scheet in twee parten te dielen?

HANS.

Ir grosser nar! was vraag is das? wo nein, wie kan das gescheen?

JAN.

Vang jy de eerste, die ik laat, in jou neus; zo hebje twee parten, in elk neusgat een.

HANS.

Myn zeel, zo ich 's nichts om diesem geselschaf liet ver-  
blyven,

Ich hachten dem schender toe poeder.

JAN.

Nooit soldaat sturf'er van kyven:  
Heb je wat op my te zeggen, hier ben ik, kom ruk maar  
een reisje van leer.

HANS.

HANS.

Gar wol, wir wollens seen.

*Zy trekken van leer.*

JAN.

Neen, neen; wat henker jy komt te veer.  
Ik wil eerst, om alle onordre te verhoeden, een akkoort  
met je gaan maken:

Zie daar, een schelm zel het wezen, die eerst over deze  
schreef zal raken:

En laat dan eens zien, wie dat van ons beide meester is.

HANS.

Ich see wol, das mit narren kein eer su behalen is.

Halt mich dem maul, sach ich andermool, ont wolt mich  
nicht errompieren,

Ich wol aber meinen medikamenten aan dem volch offe-  
rieren.

*Hy spreekt tegen't volk met zyn flesje en zyn brieven  
in zyn hand.*

Es ist nicht nootig, ir Hern! das ich euch myner grosser  
sachen mach bekant,

Want die selbige sunt genoeg verspreid durch diesem gans-  
schen land.

Aber of iemant myner konst nich gelaufft ir Hern! da sunt  
myner testimonia, myner zeegelen, ont breeven:

Der zyner Keizerlicher Majesteet mit eigener hand had on-  
derschreeven,

Da mit ben ich, su Wittenberg, der Medicynen Dokter  
gepromoviert:

Om den eenigen den maul su stoppen, der myner loflicher  
naam blamiert.

*Sed propriae laus fatet.* Daarom wol ich mir zelven nicht  
pryzen.

*Sed ad rem.* Hier toon ich euch ir Hern, den oprechten  
*Lapis Philosophorum.* Mit dyzen styn, mit dyzen,

Kan ich gezont machen der gekwelt sunt mit das *Podagram.*

Das ist ein heilzaam *Secretum* tegen dat dybelt *Ischiaticam*:

Da mit mach ich das *Morbum Gallicum* Ganslich verdwy-  
nen.



JAN.

De gek wil een ander van de pokken genezen, en hy weet geen raat voor de zyne.

HANS.

Das ist ein *Medicamentum Catholicum*, Hern; ont keiner zeyner zickten in den genschen welt,

Der ich da mit nicht geneis: of ich wol nicht einen siber aan gelt.

*Terwyl hy dit spreekt, komt TEWIS DE BOER uit, d.e. met open mond en ooren hem aanhoord.*

Ont ir Hern, hier hab ich einer andern quintessenciam, getrochen aus nein ontfwanfich heilzamer krauden,

Das man alleinich gebraucht, is goet voor den benauden, Gekwetsten, gestossen, geslagen, gekurven, ont gehagt, Macht das man ein weinich warm, ont strycht das op dem wonde, das geneist, ont verzagt,

Binnen vier ont swantfich uuren alle kwetzuuren, oder de dybel hool mich, oder de brand wol der in vooren.

TEWIS.

Wel hier kom ik recht te slaag; nou is myn reis noch niet verlooren;

Weet die man overal raad voor, zo weet hy ook wel raad veur onze Diberig en voor myn,

Ik moet hem een reis aanspreken; want ik loof dat moet al een geliert Dokter zyn.

Maar evenwel, daar zel hy noch wat zeggen, dat moet ik lyk wel noch eerst iens hooren.

HANS.

Hier hab ich noch ein andren compositioon, ir Hern: der ich euch al zo bald wol verklooren.

Das ist dat moogdenwasser, das aller vrouwlicher gebrechen curiert,

Ont da des halben, van dem Jonffren, voor ein grosser *Arcanum* wert geestimeert.

Das macht euch das mutterspul in einer oogenblich ver-swinden.

JAN.

JAN.

Juffrouwen! als 't je daar fchort, zo hoef je by hem niet te gaan, by my kun je dat voor niemendal vinden.

HANS.

Sag ir Hern! ont aanschouwt mir nor einmool diefem compositioon;

Das is ein waffer, getrokken per dem distillatioon;  
Aus dem vermaarden keitein, von dem Erntfeften Jonk-  
hern meifter,

Mit diefem geneis ich, aber zonder instrument, oder  
zonder pleifter,

Alle gevaarlychen keyen, der euch in den kof fufen ver-  
borgen.

Strich het vom diefem abond vor dem kof, ir Hern!  
ont morgen,

Wol ich wedden, zal dem kei von zelfst aus dem hirnen-  
vallen.

Daarom ir Hern! is 'er iemand onder euch allen,  
Der dem kei in dem kof te veel vexiert.

Kauf vom diefem mynen balzem, kauf, kauf, ont probiert;  
Vor einer fchelling an geld, kond ir diefem feflin bekamen,  
Kauft aber vrailich, ont wolt euch vor diefem gezelfchaf  
niet fchamen,

Zo euch dem kei luttert; aber es ift jct zonder nicht mier  
einer fchand;

Want dem kei wort gedragen vom dem groften vom  
diefem land.

JAN.

Het moet toch wezen, dat hy meend dat het geen fchand  
is, of 't is wis, dat hy die balzem zelf nooit  
geprobeerd heeft;

Want het is goed te hooren, dat hy ze voor zyn eige kop  
van zyn leven niet gefmeerd heeft.

HANS.

Daarom, wol ir geholpen zyn, ir Hern! zo moft ir  
kauffen:

Aber zo nicht, zo zolft ir dyn eigen geluk ont genezing  
verlauffen.

T E W I S.

Ik had hier een beetje pis, *Domene Dokter!* diezou ik vragen, of je eens bekyken woud.

J A N.

Dit zel pisbekykers handgift wezen, vrienden, staan we nou niet stout.

H A N S.

Gar wol, las mich seen, man, vom wijn is diezen urine.

T E W I S.

Myn wyf heeft te nochtent elost, myn Heer, om U E. te dienen.

J A N.

Die pis zal hem toch wel dienen, vriend, al is het maar om jou wat te kloppen uit je zak.

H A N S.

Ich zee, dat ir wyb, had ein gar grosser ongemak.

T E W I S.

Dat is waar, want zy is zo ongemakkelyk, dat ze niet een oogenblik stil kan leggen.

J A N.

Als de Doktors de pis bekýken, is dat altyd het eerste dat zy zeggen,

H A N S.

*Hic abundat Spiritus Accidus*, ont das gar nicht goed.

T E W I S.

Zulk latyn moest 'er niet veel komen, of ik verlies myn heele moed.

H A N S.

Pots tansunt, was zee ich? *Hypostasis est nigra, & admodum inaequalis*,

T E W I S.

Och! zo zy maar niet uit haar kwaal, en al in 's hemels zaal is,

H A N S.

Haar *Calor Nativus*, vreesich, is also bald geëxstinguent.

J A N.

Waar duiwel of devent de woorden vandaan vercierd.

T E.

T E W I S.

Hoe steet het, Heer Dokter? is 'er noch wat hoop van leven?

H A N S.

Wo vrailich; ich wol euch daar zoe, nichr mier, dan diezen flesyn geven.

Want es ist nicht mier dan einer grosser *Obstruction*.

*In dem Matrice*, verzelschaft, mit einer vehementen *Estuatioon*.

Der ettelicher grobber *fulgines* macht nar dem *Hirruem* zu stygen.

T E W I S.

Daar kan ik zeer luttel van verstaan, en daarom zel ik de helft 'er wel van zwygen.

Maar, myn Heer! mien je zeper dat haar dat genezen zal van de ziekte die haar kweld.

H A N S.

Vrylich, want es ist kein zolchen medikament in dem ganschen welt,

Es zol binnen ein dag, oder swey, irren wyb volkomenlich genyzen.

T E W I S.

Och, zo dat weer is, hoe zel ik jou overal pryzen!

Ik wed, 'er word van zyn leven niemand, als jy, op ons dorp ehaald.

Maar ei lieve, zeg my nou eens, hoe moet ik het gebruiken? op dat 'er niet an en faald.

H A N S.

Ir zolst da vom ein droppel, oder swey, in bier, oder in wyn, warm vermengen;

Ont das irren wyb, swymool doogs, 's morgens, ont des abonts, zu brengen.

T E W I S.

Wel nou dan, zo heb ik aars niet te doen, als dat ik je pas je geld.

Maar evenwel, ik heb daar zulken kwajen kies, die my den hielen dag zo het ekweld,

Ik wou wel dat je deer iens na zaagt, of je me daar ook van zou kunnen verlossen.

HANS.

Gaap ein mool, wir wollens zeen; ich zeer hier ein gar grossen,

Ont verrotte kele, der ich euch nootzakelich moet ausrücken mit diesem instrument.

T E W I S.

Ja wel ik weet niet, Heer Dokter: ik ben het eeten met al myn kiezen zo ewent,

Dat ik loof, dat het my kwalyk zel komen, als ik 'er een van zel missen moeten.

JAN.

Daar meê raakt zyn heele slagorde van stontkauwers in roeten.

T E W I S.

Maar zou 'er anders geen raad wezen, om my te verlossen van die pyn?

HANS.

Nein, das ist onmooglich, on das kan anders nicht zyn.

T E W I S.

Ja maar, ik vrees je zelt me zo ellemens zeer doen.

JAN.

Ik wed, zyn kies beloofd al, dat hy 't van zyn leven niet zel meêr doen.

HANS.

Kein noot, kein noot, zet euch mau nedder. Kon jong kryg myn instrument.

T E W I S.

Ja wel; ik zel't dan wel moeten doen, als je my zaars met helpen kent,

JAN.

Daar miester, daar is je nyptang, daar je de keyen meê p'egt uit te trekken.

T E W I S.

Ei handelt my wat zaffes; want met een kies is 'er zeper gien gekket.

HANS.

HANS.

Halt euch man stil; es wol wol geen.

T E W I S.

Ai, ai, ai, ai, ai, ai.

J A N.

Ommers isser niet, dat de stem van een mensch zo wel  
kan na apen, als een boer, en een papegai.

HANS.

Daar is der schender; der euch zo viel heft doen lyden.

J A N.

Bloed meester! ik zouje raden, datje die kies in 't koper  
zoud na laten snyder.

Om hem in print in je boek te zetten: die je haast uit  
zult laten gaan.

Want een groote kies zel zo wel in uwe, als een groote  
wurm in Beverwyks observatien staan.

T E W I S.

Gans lyden is dat trekken! ik vrees dat myn kaakebien uit  
het lit zal wezen.

HANS.

Es is keim zwarigheyd: ir hoeft daar nicht voor su vresen.

T E W I S.

Wel hoe veel moet ik je nou geven? ei zig me toch de  
neeste prys.

HANS.

Ir solst mich noch meer geben, dan einer halben ryxtaller,  
vor diesem rys.

T E W I S.

Ei zeker dat is te veel; een paar schellinkjes denk ik, daar  
zelje wel me akkordieren.

HANS.

Ich kan es nicht minder geruigen; ont wo't daar ir selbst  
mit contentieren.

*Hy geeft hem het gelt.*

T E W I S.

Ei je hoorde ook zeper wat kompassi te hebben met een  
armen bloed,

Die ten minsten een paar dagen om een halve ryxdaalder  
werken moet.

F 5

J A N.

JAN.

Zo datje zeggen wilt, datje weinich gelt hebt om ons te betaalen?

Wel, dat ik je eens een kunst leerde, daarje gelt genoeg by kost halen,

Wat zouje my willen geven, zo ik je die dadelyk leer.

TEWIS.

Och dat zou wis tovery wezen; neen dat leer ik nimmer-

JAN.

Neen, neen, je zelt zien, dat 'er geen tovery ontrent zel wezen:

En als je dat kent, zo hoefje van je leven voor geen armoe te vreezen.

TEWIS.

Wel, als jy dat kant doen, zo ben jy ommers meê al ryk, En even-wel eifch jy my zo veel gelt of, dan doe je my ommers ongelyk.

JAN.

Wel wat meen jy, dat de kunst niet betaalt moet wezen?

Wel, als dat niet en was, waarom zouwen wy meesters dan zo worden geprezen?

Neen vriend, daar moet loon wezen, aars wierd de kunst te gemien.

TEWIS.

Wel ke daar, als jy my dat leeren kent, dit zakje met gelt wil ik 'er noch an verzien.

JAN.

Dat zocht ik maar. Welkom an; ik zel je maar eenige woorden leeren zeggen,

En zo dra als je diegezeit hebt, sel je straks een ryxdaalder in je zak vinden leggen.

Maar als j'et nou kent, zo meug je het niet meer doen, als twemaal daags.

TEWIS.

Dat is een dukaat op een dach, bloed, hier raak ik te degen slaags.

Nou wakker dan; leer het my straks; ke daar dit zakje is tot jouwen besten.

JAN.

JAN.

Voor eerst moet je dit doen: maak al die zelfde gesten,  
Die jy my ziet maken, en spreek my al myn woorden na,  
En daar na zel je zien, of ik in myn kunst niet vast en ga.

HANS.

Pots hondert dybel, was of dem nar mit diesem Baur  
fol machen.

Ick wol 's ein mool anfeen.

JAN.

Stil Miesster, hou je maar zonder lachen.  
Nou kom steek altyd voor eerst je rechter arm, met je  
flinker voet voor uit.

En spreek nou al myn woorden na, in het zelfde geluit.  
*Hy zeit hem deze navolgende woorden, woord voor woord na,  
die Jan hem voorzeit, die hem ondertusschen, onder eeni-  
ge vreemde postuuren, een ryxdaalder in de zak laat vallen.*

JAN en TEWIS.

*O Plantynus, Baldewynus, Marsfynus, Almanak.  
Wyl ik om kyk, wyl ik krom kyk, geef my strak,  
En zo daadelyk, wel genadelyk, een patakon in myn zak.*

JAN.

Dat is genoeg. Kom voel nou eens in je zak, ofjer geen  
gelt in zult vinden.

TEWIS.

Biget, daar is een ryxdaalder. Hier word ik de rykste  
van myn vrinden.

Gans lyden, als onze Dibberig, dit miraakel zel komen  
te verstaan,

Ik wed, dat zy, al was ze dood, uit het graft van vreug-  
de weêr op zou staan.

JAN.

Kom maatje, waar is je zakje met gelt? kom wil je dat  
hier eens langten?

TEWIS.

Ja ke daar, ik schenk het je van harte; want ik hoop het  
met de intrest wel dubbelt weêr te ontfangen,  
En daar meê loop ik met kunst met al, zo daadlyk na myn  
wyf,

En



En jaagt haar door deze tyng de ziekte van het lyf.  
Maar evenwel; my dunkt de woorden die zyn my by-  
kans al vergeeten,  
Ik wou wel dat je ze my eens op schreef, dan zou ik  
ze beter weten.

JAN.

Kom garen. Ik heb hier wel een potlootje; blyf daar  
maar een beetje staan.

*Hy schryft wat.*

Zie daar hebje het; daar kunje nou geruif op heenen gaan.

TEWIS.

God loont vriendschap; nou, goejen dach alle bei; en  
daar meê stap ik heenen.

JAN.

Jy ook zo. Kyk hoe loopt de kinkel: of hy 't loopend  
vuur had in zyn beenen,  
Wel wat dunkt'erje af Meester; is die vont zo kwalyk  
verciert?

HANS.

Myn zeel, ir bist werdig *Magister* in diesem kunst su wer-  
den gepromivieert;  
Ha! der hupfcher kherrel, ich wol euch su grosser Hern  
machen.

JAN.

Zou hem dat beursjeniet te vriendelyk in de oogen lachen?  
Ik loof het by myn keel, en dat hy my daarom zo flatteert.  
Trouwens, ik mach den armen daivel de helft geven;  
want de eene gaudijskunst is d'andre weert,  
Want ik meen dat onze ambachten al ten naaste by op  
een uit zullen komen,  
Zie daar Meester, daar is 'het beursje; ik weet wel jy  
bent van de vroömen,  
En daarom leg ik 'er jou de helft van goejer harte van toe;  
Steek het in je zak, en bewaert het voor myn helft tot  
fusjes toe.

HANS.

Gar wol, ich wol vom gelychen euch al myner kunsten  
communicieren,

Ont al onzen *lucrum* mit euch dividieren.

Man kom, las nor geen, ich see; es ist al tzyt,  
Das volch wol night mier kauffen ont ich hab grosser apetyt;  
Daarom nemt al onser sachen, ont las ons naer haus su geen.

JAN.

Ga jy maar voor uit, ik zei al het goet wat gaan binden  
by een,

Enjezodaadlyk volgen; want eer ik noch henenga,  
Moet ik dit volk noch wat toe snacken: want ik zie zy  
wachtender na.

HANS.

Gar wol; volg mich also bald, ich wol euch su haus ex-  
pektieren.

JAN alleen.

Daar bruit myn mof na huis met zyn oude almodische  
gieren;

Maar zeg nou eens recht opvrienden, heb je van je leven  
wel natuurlyker weerga van den fulpen ezel be-  
leeft?

Dunkt je niet, dat myn baas met dat beest een groote gelyk-  
heid heeft?

Want zy meenen allebei, dat haar bakhuis en haar manie-  
ren zo dubbelt ondieft zyn,

Dat al de juffrouwen, die haar zien, noodzaakelyk moeten  
op haar verliest zyn.

Ook meent myn baas, dat de grootste juffrou van de stad hem  
niet zou kunnen ontgaan.

Had hy zyn vaar hier in de stad, of was hy niet uit Moffe-  
land van daan.

Want de juffrouwen worden dikwils door dat volk bedro-  
gen; meeneude dat zo een gebraden haan tot de  
ooren toe vol splint is;

En daar na bevint men, dat haar opsynery niet als rook en  
wint is,

Endat zy niet dan een el vyf of zes fulp hebben om het lyf,

Want dat volk raakt door haar kleeren alleen gemeenlyk  
aan een wyf,

Maar

Maar bloed, können de juffrouwen zo een perzonagie  
eens zonder zyn kleeren aanschouwen,

Ik loof vastelyk, dat ze hem niet, als voor een gevilden  
ezel, zouden houwen.

Nou evenwel, dat is tot daar toe; 't schynt wel de weereld  
al is thans zo verkeert,

Dat men de perzoon minder, dan zyn geld en zyn kleeren  
estimeert.

Trouwens wat roert dat my; ik weet wel dat ik de sotheid  
van de weereld niet zal kunnen veranderen;

Daarom wensch ik je altemaal wel eerbiedelyk een goejen  
avond met malkanderen.

En zou deze snaakery cenigzints wel behaagt heeft.

Zo verzoek ik, dat je elk malkaar eens een paar zoenen  
ongevraagd geeft.

*Op het verjaaren,*

Van myn Heer en Vriend den Dr. B.

**T**Oen 'k hoorde dat je zoud verjaren,  
 Wou ik myn pen noch ink niet sparen,  
 Om met een regel acht of tien  
 U veel geluk en heil te bien.  
 Kon ik nu flegs door al myn fchryven,  
 Myn wensch wat doen aan u beklyven;  
 Of had jy al dat ik je gon,  
 Je waart al Keuning van Japon,  
 Of j' had ten minften een officie,  
 't Geen u (fchyt beul en fpyt justicie)  
 Zou maaken in een jaar drie vier  
 Zo ryk als eenig officier.  
 Ja j' had al lang de preferencie,  
 Ver boven onze Excellencie,  
 Mits dat voorzeker al je hout  
 Verkeert zou zyn in klinklaar gout.  
 Jy ging al lang in 't zilver laaken;  
 Je zoud geen onderbroek doen maaken,  
 Zy was dan root, of groen, of geel,  
 Als van ongerazeert fluweel.  
 j' Had alles datje zoud begeeren;  
 En vrienden zou je nooit outbeeren,  
 Mits nooit je kelder leeg zou zyn,  
 Van damp noch Bacheracher wyn.  
 In 't end, jy waart door al myn wenschen  
 Noch meer als Hartog van Florencen.  
 Jy waart (te weten zo je woud)  
 Al met een Keuningin getroud,  
 Die ruim zo fchoon zou zyn als Venus.  
 Jy zoud trots Bacchus, en Silenus,  
 Nooit zyn gekwelt met 't Podagram,  
 Noch met het helſch Sciaticam.  
 Ja zelfs, je zoud van al je dagen

Akteons

Akteons levery nooit dragen.  
 Je kinders zelfs (al had j'er tien)  
 Die zou je uit school noit spelen zien.  
 Je waart (schyt Wetsteen der vernuften)  
 Schoon 'k wel weet dat je nooit en zuften,  
 Zo wys als Aristoteles,  
 Of als een Kato vyf of zes.  
 Je zoud zoo fel poëtizeeren,  
 Dat je N. N. wel af zoud sineeren,  
 Ja meester Vos, die aardsch Poeët,  
 Was by u minder als een scheet.  
 In 't end, kon u myn wenschen baten,  
 J' had duizend tonnen vol dukaten,  
 En nimmer deê je minder zond,  
 Dan als je 'er my wat over zond,  
 Want 'k durf u, als een man met eeren,  
 By d'onderkeurs van Pallas zweeren,  
 Dat 'k dit, en noch wel eens zo veel,  
 U uit myn hart wensch tot uw deel,  
 En dat gy noch veel tachtig jaren  
 In luk en voorspoet wel moogt varen,  
 Om noch na jaren tienmaal tien  
 Dees dag met vreugt verjaart te zien.

Doch zacht, ik zal 't hier zo by laten,  
 En niet te veel op een tyt praten;  
 Ook dunkt my, dat myn Rymers geest  
 In lang zo slecht niet is geweest.  
 Maar licht dat die wel zal ontluiken,  
 Zo dra ik kom je taart te ruiken;  
 Want weet, dat (trots de Helikon  
 En der Poëten Hengstebron)  
 Een taart aan d'armste der Poëten  
 Als zaad kan vaarzen uit doen zweeten.  
 En daarom, 't geen ik heb bewaart,  
 Wacht dat op 't schaffen van je taart.

TAART-VERMANING,  
Aan Juffr. Ariaantje N.

'k **Z**ou, o Juffrou Ariaantje,  
 Schier wel wedden om een vaantje,  
 Dat jy, schoon je zyt verjaart,  
 Licht niet meer denkt om je taart;  
 Maar dat zulje moeten weten,  
 Dat het my niet is vergeten;  
 En dat vulzel van je pan  
 My noch lacht te lydig an.

Maar, ei zeg eens, waarom dat j' het  
 Zo versloft? of zeg, vergát je het  
 Daarom, om dat men u licht  
 Niet verjaart heeft met gedicht?  
 Wel, indien dat is de reden,  
 Zo trek daadlyk vry aan 't kneden  
 Van uw lang verwacht gebak:  
 Want dit vaars dat zal u strak  
 Dat verlies gaan repareeren,  
 En al wat je kunt begeeren  
 Toe gaan wenschen met een vaart,  
 Om te bikken op je taart,

'k Wensch je daarom, Ariaantje,  
 Voor uw leit verlooren haantje,  
 Weer een ander in de steê,  
 Die zo goet mag zyn als twee:  
 Dat je noch een koppels eyers,  
 Alias, een koppel keyers,  
 Of je 'er niet genoeg noch had,  
 Toe mag taaklen in de mat.

'k Wensch jou noch zo veel dukaten,  
 Dat je die niet weet te laten;  
 Maar uit puure dardelheid  
 Die aan my te grabblen smyt.

'k Wensch dat u, noch ook uw kindren,

## VERJAARDICHTEN.

Nimmer mag de tætpyn hindren:  
 'k Wensch dat d'een zo wel als d'aar  
 Leef noch acht en tachtig jaar;  
 Ongemoeit, zo van kwallagie,  
 Als van buykpyn en krawagie.  
 'k Wensch uw dochter Alida  
 Haast te zien in gloria.  
 Dat 's te zeggen (in 't wel neemen)  
 Niet met Michelmaat van Breemen,  
 Maar gehuwlykt met een kwant,  
 Die pistoolen heeft als zant;  
 En zo fraai is als Adonis;  
 Of die voor het minst zo schoon is,  
 Als dat troonitje, dat jy  
 t'Huis hebt in je schildery.  
 'k Wensch je voorts in alle zaaken  
 Alles, wat je kan vermaaken,  
 'k Wensch je in 't droomen veel geneugt,  
 'k Wensch je ook in het eten vreugt,  
 'k Wensch je zelfs plaizier in 't kakken,  
 Maar voor al in 't taarten bakken:  
 Want, gelyk je kund vermoen,  
 Daar is 't alles om te doen.  
 Zo dit wenschen en dit schryven  
 Dan wat kan aan u beklyven,  
 Zo maakt, dat men in het kort  
 Daar de reuk gewaar van word,  
 En zo zulje kunnen weeten,  
 Of ik schroom van taarten t'eten,  
 Die geschaft wort van een vrou,  
 Die 'k myn wenschen waardig hou.

## VERJAARVEERS

Aan Mejuffrou N. N.

*Juffrou J. W.*

**G**Hy, die myn dochter van papier,  
 In goude luiertjes gewonden,  
 Tot noch geen pilgift hebt gezonden,  
 ('t Geen ik in zulk een brave vrou,  
 Voor al te schraal een teken hou,  
 Om dpor haar mildheit met myn kaaken  
 Eens in haar waaffelen te raaken.)  
 U kom ik heden te gemoet,  
 Om met een Cipriaanſche groet  
 U dit gedichje te vereeren,  
 Het geen u daadlyk zal gaan zweeren,  
 Dat, wyl men u op dezen dag  
 Van uw geboort vermaanen mag,  
 Dat ik zo vroolyk trok aan 't rymen,  
 Dat ik des meende te bezwymen;  
 Want docht ik, nu zel my dat wyf  
 Haar brood niet houwen uit het lyf,  
 (Ten zy dat zy 't my wou ontſteelen)  
 Al zou'er meer dan een meê ſpeelen,  
 Des ſtiet ik daadlyk, met een zwier,  
 Dees zeeqningen op 't papier,  
 Die, zo zy wat aan u beklyven,  
 U zullen maaken 't puik der wyven.  
 Voorſt eerſt, zo wensch ik, dat demin  
 Steets huisveſt in uw huisgezin;  
 En dat het knorren, met het kyven,  
 Voor eeuwig daar mag buiten blyven;  
 Op dat uw hond, 't zy reu, of teef,  
 Zelfs met uw kat in vriendschap leef,  
 En dat zy nimmer, onder 't ſpeelen,  
 't Brood uit malkanders kaaken ſteelen;



Maar even als haar heer en vrou  
Steets vreedig leven door de trou.

Ik wensch voorts, dat uw goe Mamcere  
U noch het ambacht eens mag leeren  
Van vrucht te teelen uit een land,  
Dat licht genoegzaam word bepland,  
Maar 't geen noch echter van zyn leven  
Geen zaad, noch spruiten heeft gegeven;  
Op dat gy van haar weten meugt,  
Hoe zy 't geklaart heeft in haar jeugt,  
Toen zy de braafste vrou der vrouwen,  
Eerst op de weereld aan deé schouwen,  
En die in lichaam, en in geest,  
Steets d'eer is van het Y geweeft.

Voorts wensch ik, dat Merkuur u zegent,  
En zo met zyn talent beregent,  
Dat steeds uw winkel (in de plaats  
Dat die nu dikwils van veel maats,  
Die véel meer kaakelen, dan koopen,  
Bykans word onder voet geloopt)  
Des morgens, avonds, en by dag,  
Gestaag van kooplui krielen mag:  
Die Wouter, met een knecht zes, zeven,  
Gedurig werk van binden geven,  
En maaken; dat zelfs meester Jan  
Nooit uit zyn winkel wezen kan,  
Om naer zyn thuyt te loopen draaven,  
Waar dat men zeit, dat hy met graaven,  
Met planten, zaayen, en zo voort,  
Al meenich uur, en duit versmoort.

Ik wensch u voorts in alle dingen,  
Of geen, of bei veranderingen:  
Ik wensch u in en buiten's huis  
Steers vry te zyn van ramp, en kruis:  
Ik wensch zelfs, dat uw dienstmaacht Lysje,  
Dat anders is een handig meisje,  
Nooit pot, of pan aan stukken breekt,  
Of dat zy 't bier vat wel ontsteekt,  
't Geen

't Geen anders, door veel uit te lekken.  
 Meê tot kyvagie kan verftrekken.

Hier wensch ik by, dat uw gemaal,  
 't Zy middag, of 't zy avondmaal,  
 Zich nooit mag met de keuken moeien,  
 Daar aars meê onrust uit kon broeien;  
 Want 't is de wyven altyd leet,  
 Dat iemand in haar ambacht treed.  
 Want als de man eens na zyn mode,  
 't Zy vlees, of vis, of zaus wil zoden,  
 Of dat hy fricassades maakt,  
 Waar van de geur juist 't wyf niet smaakt,  
 En dat zy dat dan aan moet kyken,  
 En hem slechts zout, of eek aan ryken,  
 Of ietwes, dat daar toebehoort,  
 Dan val'er zomtyds wel een woort,  
 Dat, om geen twist in huis te krygen,  
 Veel beter wezen zou te zwygen;  
 En 't geen ik daarom wenschen wil,  
 Dat u nooit aanlei tot gefchil.

En om myn wenschen kort te maaken,  
 Zo wensch ik u in alle zaaken  
 Zo veel geluk, en heil, en vreugt,  
 Al ik u waard vind door uw deugt.  
 Dat is te zeggen wel verstaande,  
 Met zo veel inkomst alle maande,  
 Als mon Kouzin, myn Heer Louys,  
 In zes jaar zoek maakt in Parys.  
 En binnen 't jaar een klein zoet schelmpje,  
 Dat met een toe of open helmpje,  
 (Doch beter waar 't, naer myn vestand,  
 Indien 't kost piffen aan de wand)  
 Uit u mag in de wereld springen  
 Om u in 't kort te leeren zingen  
 Van zuye, zuye kindelyn:  
 Waardoor jedan bevryd zult zyn  
 Van jongens by de buurt te steelen;  
 Om by gebrek daar meê te speelen.

## VERJAARDICHTEN.

En waar door d'arme meester Jan  
 Meê lief bevryd zal wezen van  
 Dat spotten, scheeren, en verwyten,  
 Dat hy zich vaak naer 't oor voelt smyten,  
 En 't geen (zo ik was in zyn steê)  
 My lang al hulp verzoeken deê.

Doch zo myn wenschen met myn hoopen  
 Eens komen heerlyk af te loopen,  
 Zo meen ik, dat de lui misschien  
 Noch korts zyn manskracht zullen zien;  
 En hem noch zullen pryzen moeten;  
 Wanneer ze u als mama begroeten,  
 En dit en noch vry meer daar by,  
 Wort u met 't hart gegunt van my,  
 Die u voor 't laatste wel durf zweeren.  
 Gelyk een praktizyn met ceren,  
 Dat, spytje waaffels en je taart,  
 Daar, wylje heden zyt verjaart,  
 Ik haast myn maag meê hoop te styven,  
 Ik graag, ja zelfs met vreugt zal blyven  
 Van Juffrou J. W.  
 De slaaf, tot iu het vagevier.

## OP 'T VERJAAREN

Van

Juffr. A. G.

**N**A dat ik onlangs kwam te hooren,  
 Hoe gy, o zoet drie konings kind!  
 Opheden vreugdig wierd gebooren,  
 Terwyl dit nieuwe jaar begint,  
 Zo dacht het my niet buiten reden,  
 Dat ik u meê geluk kwam biên;  
 Door dien (om onze vrolykheden)  
 Ik uw geluk ook graag zou zien.  
 Want heb ik macht om met gezangen,

Met

Met fluit, fiool, of cyterfnaar:  
 Uw levensloop wat te verlangen,  
 Je leeft te minften hondert jaar;  
 Maar wat zal ik u best gaan fchenken  
 Op zulken heugelyken dag?  
 Wat vers zal ik nu best bedenken,  
 Daar ik u meê behagen mag?  
 Wil ik een Annagram gaan maken,  
 Met een verkeerde letter zwier?  
 O neen, 't is best dat werk te ftaaken,  
 Dat rymen past hier niet een zier.  
 Hier past een zang met zoeter zwieren,  
 Waar op dat Anna, heel verheugt,  
 Met ons haar boortendag mag vierèn,  
 Als d'oorzaak van haar eerfte vreugt.  
 Wel aan dan, waar zyn nu myn vaarzen?  
 Maar zie, elk is ontrent zo groot,  
 Gelyk wel eer die fteckelbaarzen,  
 Die wy eens trökken uitje ftoot,  
 Maar daar is heel niet aangelegen,  
 De langte heeft niet te bediën;  
 Indien gy flechs maar had vekregen  
 't Geluk, dat u myn vers komt biën.  
 Want, zo ik wat vermag met wenfchen,  
 Durf ik wel wedden zonder fchaud,  
 Dat gy uw luk tans met geen menfchen  
 Verruilde van dit gantsche land,  
 Want zeker, als gy gingt uit viffen,  
 Het zy op pos, of baars, of fchol,  
 Je zoud nooit vanje leven miffen,  
 Te vangen kaar, ja fchuitjes vol;  
 Geen goetje zo van duim, of pinken,  
 Van twaalif in een tabaknab,  
 Maar even als Wettfaalsche fchinken.  
 Zo van een ellen, of een flap.  
 De fnoeken zouje nimmer miffen  
 Te trekken aan jou angelkoord,  
 Gelyk als kleine walfeviffen,

Die zomers zwemmen om de noord.  
 Je zoud met Lobbes niet na spreeuwen  
 Gaan grablen yvrig in het zant,  
 Maar pas als in de gulde eeuwen,  
 Patrizen vangen met je hand.  
 Je schuit zou als van zelve vloeien,  
 En vliegen luchtich lanks de vloed,  
 Zo datje waart verlost van 't roeien,  
 En van die moeyelyke kloet.  
 Die kloet, daar ik meê lei te moorden  
 In 't kroos, gelijk een halve gek,  
 En noch te nauwer noot door boorde,  
 Dat my het zweet liep langs myn bek:  
 In 't ent, om niet te lang te zingen,  
 Je dee al watje zelve wout,  
 Al wouje zelf ook alle dingen  
 Verandren metje hant in gout,  
 (Maar slechts niet een hant moetje weten  
 Want anders voerje als die zot,  
 Die van zyn gout doc niet kost eten,  
 En borst als een vergeve rot)  
 O neen, uw schat zou slechts vermeerren,  
 Om ons, op 't bloeien van uw jeugt,  
 Te met eens wakker te tracteeren  
 In volle vrolykheid, en vreugd;  
 Maar wat mag al dit wenschen baten,  
 Mocht gy licht denken? niet een myt:  
 Doch evenwel men moet wat praten,  
 Tot blyk van zyn genegtheid;  
 Want anders, wat is al het wenschen,  
 Op brailofsfeest, of nieuwe jaar,  
 Als den gewoonte by de menschen,  
 Al baat het zomtyts niet een haâr;  
 Neen, schoond'er niet een kwam te beuren  
 Van al, dat ik hier heb gezeit,  
 Gy hoeft daarom niet eens te treuren,  
 Maar leven evenwel verblyt.  
 Gy hebt der hemel slechts te loven

Voor al de gaven, die hy u  
 Zo ryklyk heeft verleent van boven,  
 Voor dezen niet alleen, maar nu:  
 Uw ouders zyn noch beide in 't leven,  
 En wel zo liks, en zo gezont,  
 Dat zy geen oortje zouden geven  
 Voor een purgatie van een pont:  
 Maar hou! ik mag wel uit gaan scheien,  
 Tot dat gy wederom verjaart,  
 't Geen weêr moet beuren met verblyen,  
 Verbly ons flechs maar metje taart.

## VERJAAR ZANG.

*Op de Geboortedag*

Van

Juffr. M. L.

**M**Yn zoete Juffer, die op heden  
 (Naer ik verstaan heb) zyt verjaart,  
 En die nu in die tyd gaat treden,  
 Bekwaam om haast te zyn gepaart;  
 Hoe zou myn pen zich toch bedwingen,  
 Om niet met een verneugden geest,  
 Eens t' uwer eeren op te zingen,  
 Mee hakend' naer nw bruilofsfeest?  
 O neen! al wist ik tans van dichten,  
 En van al 't rymen niet een beet,  
 Uw deucht zou noch voor my doen zwigten  
 Zelfs d'alderaardigste Poëet:  
 Want geenzins is my noch vergeten  
 De tyd, die wy gerust in vreucht  
 Wel eer tot uwent zaam versleeten,  
 Een jaartje nader aan uw jeucht:  
 Dat jok, die zoete boerterien,  
 Dat foppen dikwils, keer om keer,  
 Dan eens met kwellen, dan met vleyen,  
 En duizend andre geuren meer;

G 5

Zo

Zo dat ik met een dubbele reden  
 My heden ganschlyk voel verplicht,  
 Om eens een uurtje te besteden  
 Voor u, aan dit verjaargedicht.  
 O helder lampje! welkers stralen  
 Op heden eerst ontstookten zyn,  
 Wat zien wy haast al muggen dwalen,  
 Om u vervoert van minnepyn;  
 Wat zien wy haast al serviteuren,  
 (Want nu wort het de rechte tyt)  
 Gaan draven om uw stoep, en deuren,  
 By tien, ja twalefen om slyt,  
 Waar van der vaak met kromme kooten  
 En krytende naer huis zal treên,  
 Mits hy zyn schinkels had gestooten  
 Op 't kantje vanje drempelsteen:  
 Voorts zalder een met veel, en sluiten,  
 U's avonts janken aan het hoofd,  
 Noch meenend', dat hy met dit tuiten  
 Zich yzelyk heeft uitgeslooft;  
 Een ander zal u weêr verzellen  
 Met meenig deerlyk compliment,  
 Of leggen u een poos te kwellen,  
 Gelyk zuik volkjen is gewent.  
 In 't kort, dit staat u haast te beuren,  
 Want om het zeventiende jaar  
 Geschiên gemeenlyk deze geuren,  
 Door 't zamen loopen by malkaar.  
 Maar hou eens pauze van dit praten,  
 My dunkt ik loop te veel ter zy;  
 Des om wat meer de zaak te raaken  
 Schei ik uit deze vryery,  
 En kom u veel geluks toe wenschen,  
 't Geen, zo het slechjes wou geschien,  
 Gy u wel haast by andre menschen  
 Zoud trefflyk, en gelukkig zien.  
 Van dit jaar hadje niet te vrezen  
 De minste kwaal (naer myn vermoen)

Mits gy geftaag zo fris zoud wezen,  
Gelyk het alderfrikfte hoen.  
Geen hoeft, geen tant zweer zalje deeren,  
Ja zelfs van d'alderminfte pyu,  
Die men zou kunnen praktizeeren,  
Zult gy geheel bevryd van zijn.  
Voorts in je huizelyke zaaken,  
Daar waarje paer gelukkig in,  
Miasje niet hoefden aan te raaken,  
Of 't moest juist wezen met je zin:  
Je bezem zou van zelve fchrobben,  
En maaken 't werk voor u gedaan,  
En zochtje water inje tobben,  
Het vlooch zo dryvend' naer de kraan;  
Je kraan, die pas van zelfs zou blinken,  
Gelyk het alderglatfte tin;  
En neem, je wensle eens om te drinken,  
Zo stont de kan al aanje kin:  
Geen spin zou inje huis logeren,  
Geen vlieg, geen luis, geen maïs, geen rot,  
Of al het geen u kwam temteren,  
Dat raakte datelyk kapot;  
Uw tafel zou zich zelve dekken,  
En wouje naaien 't een, of 't aar,  
Uw naalt die zou van zelve trekken,  
En maaken alje werkje klaar;  
In 't end' je hoefde flechs te pryken  
Op uwe floel, als Keizerin,  
Mits alles naer uw oog zou kyken,  
Om zich te voegen naerje zin;  
En zoje lust kreeg om te trouwen,  
Je kreeg gewiffelyk een man,  
Die, fchyt Prinzés, en groote Vrouwen,  
Zo ryk zon weezen als Paapjan,  
Ja al de weerd zouje roemen,  
(Gelyk als ik, tans omje taart)  
En niet met onrecht lukkig noemen,  
Het uur wanneer gy waart gepaart.



Op de Geboorte van

KASPER JOAN SMIDS,

E N

GERBRETТА DE GROOT;

Beide op een nacht gebooren.

**W**ie las ooit raarder in Kronyken of *Koranten!*  
 Als dat me in zyn geboort'zyn huwlyk reed vont *Klaar,*  
 En niet behoefde eens om de trouw te *Lanterfantē,*  
 Maar was een zaangemaakt, en zaamgeboore *Paar.*  
 Twe vrienden, bei getrouwt, bei *Dokters,* die *Maikaar*  
 In alles zyn gelyk, en eeren als twe *Santen,*  
 Die werden op een nacht van *Zoon* en *Dochter Vaar.*  
 Wie las ooit raarder in Kronyken of *Koranten!*  
 'k Loof, dat het noodlot dit, om hen tot *Bloedverwanten*  
 Ternaaken, had beschikt voor meer als duizend *Jaar;*  
 Want 't schynt onmogelyk aan *Juffers* en *Galanten,*  
 Als dat me in zyn geboort'zyn huwlyk reeds vond *klaar.*  
 Wat was 't een fraje zaak, dat ieder een hier *Naar*  
 Zyn kinders gaf ten echt aan *Vrienden* en *Kalanten,*  
 Op dat elk zyn partuur mocht kennen van een *Aar,*  
 En niet behoefde eens om de trouw te *Lanterfantē,*  
 Als deez', wiens huwlyk om geen *Ringen* of *Pendanten*  
 Ter halven steeken bleef, door wederzyds *Misbaar,*  
 Entwist, en ongelyk van afkomst, of *Kontanten;*  
 Maar was een zaangemaakt, en zaamgeboore *Paar.*  
 Weg dan met olletjes, die d'*Oudheid* hiel zo *Raar,*  
 Van *Thisbe* en *Pyramus,* en honderd zulke *Kwanten;*  
 'k Wed, zo ze opmochten zien, dat dees verliefde *Schaar*  
 Wel uickreet, zonder haar daar tegen eens te *Kanten,*  
 Wie las ooit raarder?

## MINNEDICHTEN.

Aan FILLIS.

**N**Noit stal een dief zo wel als gy,  
 Hoe fix zyn kunst ging van verovren,  
 Want gy verstaat de dievery  
 Zo wel, dat 'k loof gy wis moet toveren,  
 Want 't heele werk lykt tovery.

'k Was laaft noch ongeboeit, en vry;  
 'k Dacht, dat my niemant kon betoomen,  
 En nu ben ik in slaverny,  
 En dit is maar door u gekoomen;  
 Lykt dat dan niet naer tovery?

Myn hart, 't geen in myn slinker zy  
 Zodiep, en zeker lag verhoolen,  
 Dat niemant daar kost koomen by,  
 Dat hebt gy my nochtans ontstoolen:  
 Lykt dat dan niet naer tovery?

'k Was eertyds vrolyk en steeds bly;  
 't Scheen al 't verdriet wou van my vluchten;  
 En nu doet my uw dwinglandy  
 Wel tachtigmaal op een dag zuchten:  
 Lykt dat dan niet naer tovery?

Nu hebt gy zo veel macht op my,  
 Als of ik valt was in uw handen,  
 Want 'k voel alreets uw tyranny,  
 Wyl gy myn hart hebt in uw handen:  
 Lykt dat dan niet naer tovery?

Doch schoon myn hert dus is in ly,  
 'k Wensch niet gy my dat weêr zult geven;  
 Want trots dees snoô bedriegery,  
 Die gy hebt op myn hart bedreven,  
 Zo min ik noch uw tovery.

Op de Waajer van

F I L L I S.

**W**Aarom tracht gy noch meer die gene te verkoelen,  
 Wiens harte kouder is, als 't snee dat d'Alpen dekt?  
 En wiens bevrooze borst geen hitte kan gevoelen,  
 Schoon aan myn ziel haar oog een heete zon verstrekt.

Gy zyt gewis onnut gebruikt van zulke handen,  
 Aan wien gy gansch niet baat; doch zo het mooglyk waar,  
 Dat gy haar oogen kost beletten 't hevig branden,  
 En branden doen haar hert, dan diende gy by haar.

Aan F I L L I S.

**G**Y vraagt my, waarom dat ik staag,  
 Als ik u kom gezelschap houwen,  
 Uw schoone vloeren ga bespouwen?  
 En noemt my des uw meidenplaag;  
 Ja reket my zulks schier tot schanden:  
 Maar, zoete Fillis! weet gy niet,  
 Dat die een lekker brokje ziet,  
 Van gragighied moet watertanden?

Op de Oogen van

F I L L I S.

**A**Ls gy my treurig ziet, ô schoone en hemelsche oogen,  
 En wenik om u zucht, ai, vraag niet wat my deert;  
 Want laas, 't ontzag waar door myn ziel steeds wort be-  
 wogen,

Verbied my dat ik zeg, 't geen gy myn hebt geleert.

En schoon myn tranen u genoeg uit kunnen leggen  
 De snart en oorzaak, daar myn ziel door wort verteert;  
 Nochtans dat groot ontzach verbied my u te zeggen,  
 En dwingt my dat ik zwyg, 't geen gy my hebt geleert.

Doch

Doch had gy my met een in 't minnen leeren hopen;  
 Of eer, had gy de hoop niet uit myn ziel geweert,  
 Zo sloot uw torts 't ontzag, voor u myn boezem open,  
 En zei u duizentmaal, 't geen gy my hebt geleert.

Maar wyl ik hoopeloos moet leven, en beminnen,  
 Endat ik ducht, gy eer myn doot, dan min, begeert;  
 En dat ik eer uw haat dan weerlied'vrees te winnen,  
 Zo sterfik, en ik zwyg, 't geen gy my hebt geleert.

Op de vingerhoet van

F I L L I S.

**V**ingerhoetje, die de vinger  
 Van de hand van Fillis dekt,  
 Die haar tot een naaldedwinger,  
 En een schild voor 't kwetzen strekt.  
 Ach! dat gy myn hart kost dekken  
 Voor haar goddelyk gezicht,  
 En my tot een schild verstrekken  
 Voor zo meenig felle schicht,  
 Als haar flonkrende oogen straalen  
 Daaglyks op myn zwakke ziel,  
 Doen al schittert nederdaalen,  
 'k Zweer, ik u voor my beziel!  
 Maar helaas! wat staale platen  
 (Ook hoe nu 't in d'ooreloog)  
 Kunnen tot bescherming baaten,  
 Voor de pylen van haar oog?  
 Geen beschut van schild of wapen,  
 Geen rondas, noch geen pansier,  
 Is tot veiligheid geschapen  
 Voor dat ziel ontsteekend vier,  
 Waar door dat zy 't al doet branden,  
 't Geen zy met haar oogen raakt;  
 En waar door zy zonder banden  
 Al wat leeft, tot slaven maakt.

Ga dan vry, ó naaldendwinger!  
 Die my tot geen voordeel strekt;  
 Keer weêr aan die schoone vinger,  
 Daar gy al uw eer van trekt.  
 Wyl haar macht niet is t'ontvluchten,  
 Wil ik buigen voor dees noot;  
 En, trots hondert duizent zuchten,  
 Heel vernoegt gaan in myn doot.

### Aan F I L L I S.

**F**illis! de gantsche stad roemt wel uw godlykheit,  
 Maar zeitmet een, dat men uw strafheit ook moet vrezen,  
 voor my, ik weet zeer wel hoe machtig dat gy zijt,  
 Maar 'k twyffel, of gy zoud zo onverbid'lyk wezen.  
 Van u maar eens te zien komt my myn ongeval,  
 Des vraag ik maar alleen, of 'k hooploos sterven zal,  
 En of gy steets voor my zult onverbidlyk wezen?

### Aan F I L L I S.

**W**at haat my myn stantvastigheid?  
 En wat kan my myn zuchten baaten?  
 Wyl gy myn liefde schynt te haaten,  
 Die loonend' met ondankbaarheid.  
 Laas! 'k heb myn min te lang gevleid  
 Met d'yde hoop in myn ellende,  
 Is best, ik door de dood ga enden  
 Haar haat, en myn stantvastigheid.  
 Want 'k was gewis te ver verlyd,  
 Indien myn ydele gedachten  
 Van haar beloning derfden wachten,  
 Voor alles 't geen myn ziel nu lyd.  
 Neen! dat was my te veel gevleyd,  
 Des al'tgeen ik zou hoopen derven,  
 Is haast te eynden door myn sterven,  
 Haer haat, en myn elendigheid.

Aan

## Aan F I L L I S.

**T**Rots al het lyden van myn hart,  
 Bemín ik zelfs myn eigen smart,  
 En 'k moet my, Fillis, lukkig achten;  
 Want, wyl ik u oprecht bemín,  
 Zo stort ik nimmer zucht, of klachten,  
 Of 'k vind 'er vreugd, en zoetheid in.

Niets kan een minnaar moeilyk zyn;  
 Ja zelfs zyn lyden, en zyn pyn  
 Die kunnen hem tot vreugde maanen,  
 Zo heerlyk, Fillis, is de min;  
 Voor my, ik storte nimmer traanen,  
 Of 'k vond daar vreugd en zoetheid in,  
 Waarom, myn schoone, haat gy dan,  
 't Geen zo veel vreugd verschaffen kan?  
 Ei! wil de min niet langer vluchten;  
 Denk dat een, die getrou bemind,  
 Nooit smart gevoeld noch ongenuchte,  
 Daar hy geen dubbele vrucht in vind.

Op het afweezen van

## F I L L I S.

**V**Ersteeken van de zon, die my wel eer verlichte,  
 En die wel eertyds plagt in myne ziel te sichten,  
 Leef ik nu vol verdriet:  
 Want; leef ik? neen, 'k leef niet,  
 Mids dat ik dagelyks voor duizend doon moet zwichten.  
 Ik leef dan niet: 'k doe al: wel hoe, zou ik niet leeven?  
 Ik voel te zeer d'ellend, waar door ik word gedreeven;  
 En d'endelooze smart;  
 Maar ik leef zonder hart,  
 Vermids dat is tot pand by myn Godin gebleeven.

H

Hoe,

Hoe, leef ik zonder hart? dat kan geen mensch goed vinden,  
 Mids dat het hart de ziel komt aan het lichaam binden;  
 Maar 'k ben myn ziel ook kwyt:  
 Wat diend 'er dan gezeid?  
 Dat 'k in myn zelf niet leef, maar leef in myn beminde.

Op de boezem van

K L O R E N I E.

**W**At aangenaam albast, wat marmer, of yvoor,  
 Zou met de schoonheid van dees boezem darven  
 twiilen?

Waar in natuur haar kunst zo overdadig kwilte,  
 Dat ze al haar macht daar in op eenen tyd verloor.

O schoone weerdjes! gy doet het marmer bloezen  
 Van schaamte, wy het zich van u verwonnen ziet:  
 Want by uw witheid heeft zelf 'tbleek albafter niet;  
 Gelyk als by dees mond niet haald het puik der roozen.

O hemel! wie of doch die lukkige mag zyn,  
 Die tot bezitter van dees schatten is gebooren?  
 O Goon! was my van u dat groot geluk beschooren,  
 Nooit ruidde ik uwe staat, noch glorie, voor demyn.

Op een zuchje van

K L O R I M E N E.

**L**aatst loofde Klorimeen een zuchjen in de locht,  
 Ach liefde! had gy my uw vleugels toen gegeven,  
 Ik had daar daadelyk gezwind op heen gedreven,  
 Om eens te zien, waar toch dit zuchjen einden mocht.

Aan de wangunflige

## F L O R E N I E.

**W**Angunflig van myn luk, ontraad gy my de liefde,  
 Die 'k draag tot Ameront:  
 En gy verflyt uw mond  
 Met woorden, die ik wensch gy zweegd zo't u liefde.  
 'tSchynt vrientſchap, maar't is haat, die gy my toont in't raden  
 Vermids gy my benyd  
 Die aangenaame tyd,  
 Waar in 'k by Ameront myn ziel in vreugd doe baden.  
 Daarom, om dees uw raad met myn raad te betalen,  
 Zo raad ik u weêrom,  
 Dat ge uw verſtand, zo dom,  
 Niet laat in zo een zaak, gelyk myn liefde is, dalen.  
 Moei u alleenig maar met uw ſaffrane lokken,  
 Zo ſyn als kabeltou;  
 'k Wil zeggen, ruim zo rou,  
 En in hun reuk gelyk het hair der Noordſche bokken.  
 Krul die, en, kund gy, doe hun verſ en lucht veranderen;  
 En zo gy dat doen kond,  
 Zo laat ik Ameront;  
 En zo zal onze raad noch nut doen aan malkandren.  
 Maar wyl uw lokken, en myn min, van eenen aard zyn.  
 En dat geen raad, hoe koen,  
 Die kan veranderen doen,  
 Zo laat ons beider raad veel eer aan elk geſpaard zyn.

Op een affcheid aan

## K L O R E N I E.

**W**At dooling, laas, beheerſcht uw zin!  
 Dat gy, wyl ik van plaats verander,  
 Meend ik veranderen zal van min:



Daar ik, gelyk een salamander,  
My, waar 'k my keer, in 't vuur bevin.

Geen andre schoont, myn afgodin!  
Gelyk gy meend, kan my veranderen:  
Wyl gy alleen leefd in myn zin,  
Mids ik geen schoon kan zien in andren,  
Dan die, die ik in u bemin.

Vergeefs beeld gy u zelfs dan in,  
Dat ik, wyl 'k u en 't hof moet vluchten,  
Ik meê ontvluchten zou myn min:  
Nadien ik overal moet zuchten,  
Wyl ik u overal bemin.

### Aan K L O R I M E N E.

**W**ilt gy niet, dat ik om u zucht,  
Zo laat uw gunst myn finart verdryven;  
Of wilt voortaan zo schoon niet blyven,  
Op dat ik uit uw boeijens vlucht:  
Maar blyvende in myn ongenuchten,  
En gy steeds zo vol godlykheên;  
Wat is dat, wreede Klorimeen!  
Dan willen, dat ik steeds zal zuchten.

### Aan de zelfde.

**H**elaas! hoe is diedag van giftren my bekomen!  
Hoe droef, en treurig hing my 't hoofd!  
Wyl 'k hield, 't geen ik u had beloofd,  
't Welk was, van niet by u te komen.  
Al't geen men denken kan van droevig, en van wreed,  
Was voor die tyd, naer myn gedachten,  
Veel eer voor vrolykheid te achten,  
Dan te gelyken by myn leed.  
Want, wyl my ieder uur, door uw gezicht te derven,  
Ruim duizend zuchten kosten moet,  
Denk, wat een gansche dag dan doet,  
Indien gy acht neemt op myn sterven.

Gewis word dees dag die van gisteren gelyk,  
 Indien ik u, myn zonneſchyn, moet miſſen,  
 Zo hebt ge, o ſchoone vry tegiſſen,  
 Dat's nachts uw ſlaaf al is een lyk.

## Aan K L O R I M E N E.

**T**Oen ik u leſtmaal by de lelien en roozen  
 Zo helder pronken zag, en met zo purpren bloos.  
 Zo dacht my, dat uit ſpyt de roos verbleekte in 't bloozen,  
 En dat met een uit ſchaamt de lolie wierd een roos.  
 Zo doet uw ſchoone verſde roos en lolie duiken,  
 En maakt dat in uw hof, uit hartzeer en verdriet,  
 De bloemen altermaal verdorren op hun ſtruiken,  
 Om dat men ſchoonder bloem op uwe kaaken ziet.

## Aan K L O R I M E N E.

**Z**Ogy een hart had als het myne,  
 Dat is, vol min, en trouwigheid,  
 Zo zoud gy ook in eeuwigheid  
 Myn zuivre min niet zien verdwynen.  
 Maar, wyl gy, wreede Klorimeen!  
 Myn liefde en myn ſtantvaſtig lyen  
 Siechs loond met ydle veinzeren,  
 Spyt al myn zuchten, en gebeên,  
 Zo zult gy licht in 't kort bevinden,  
 Dat, even als uw loſſe zin,  
 Myn trouheid, en ſtantvaſte min,  
 Verdraaijen zal met alle winden.  
 Want ik, ik ben niet van die geen,  
 Die zich door woorden laten lyen,  
 En die men door veel tyrannyen  
 Doet dieper in hun boeijens treên.  
 O neen; alleen het wederminnen  
 Behoud myn vuur in volle gloet,  
 't Geen in der yl verdwynen moet,  
 Wanneer ik gunſt, noch trooſt kan vinnen.

't Is waar, uw gaven al te gaâr  
 Die zyn wel waard voor u te sterven,  
 Maar zonder weêrmin te verwerven,  
 Acht ik de schoonheid niet een hair.  
 Ik ben niet, om een jaar te zuchten,  
 Ik ben niet, om veel maanden lang  
 Te leven onder het bedwang  
 Van duizende van ongenuchten.  
 Ik ben niet, om in eeuwigheid  
 Vol smarts naer een meefires te loopen,  
 Die dan met vreezen, dan met hoopen,  
 Een minnaar als ter slachtbank leid.  
 Myn hart is niet als andre harten;  
 Want, even als door wedermin  
 Ik my ter dood standvastig vin,  
 En d'aldertroufste ziel kan tarten,  
 Zo is myn min ook niet als wind,  
 Of als een ydle rook te achten;  
 Die straks verdwynd uit myn gedachten,  
 Wanneer hy zich verflooten vind.  
 Kan u myn liefde dan behagen,  
 Zo toon my gunst, en wedermin;  
 Op dat ik u, myn afgodin,  
 Myn ziel voor eeuwig op mag dragen;  
 En by aldien ik u mishag,  
 Zo staak vry al uw veinzeren)  
 Om my niet om den thuin te lyen,  
 Op dat ik straks myn min verjaag.  
 Want, om u alles in vier woorden uit te leggen,  
 Zo weet, dat ik slechts min uit zinnelyke keur;  
 En dat daarom, die my geen weêrmin toe wil zeggen,  
 My niet te wyzen hoeft dan 't vierkant van de deur.

## VOOR DE ZELFDE.

**I**K minde Klorimeen een weinig in 't begin,  
 Maar door haar gunst, en wedermin  
 Voel ik myn vuur zo zeer vergrooten,  
 Als of zy zwavel in myn vlammen had gegooten.

Ik vond haar in 't begin wel minnelyk te zyn,  
 Maar d'aanwas van haar gunst, tot myn,  
 Doet haar my nu zo godlyk lyken,  
 Dat ik geen schoonheid vind, die niet voor haar moet wyken.  
 Volhard dan in uw gunst, o schoone Klorimeen!  
 Op dat, gelyk uw godlykheên  
 Daar door by my steeds schoonder werden,  
 Myn vuur ook eeuwiglyk mag in zyn brand volherden.  
 Of anders, door de min weêrom op niens te vlêen,  
 Zo zoud gy licht in 't korte zien,  
 Dat, in de plaats van aan te wassen,  
 Uw schoonheid, en myn vuur, verdwynen zou tot affen.

### Aan K L O R I M E N E.

**V**Aar wel, lichtvaarde Klorimeen!  
 Vaar wel ondankbre, trouwelooze!  
 Om u van schaamte te doen bloozen  
 Wil ik myn boeijens gaan vertreên.  
 Gy gaat my zonder reên verlaten,  
 En schopt myn liefde met de voet,  
 En tracht in uw verkeert gemoet,  
 In plaats van minnen, my te haten.  
 Want, laas! waar is uw liefde heen?  
 Waar is de trouwheid nu vervloogen;  
 Daar gy met half bekretene oogen,  
 Meê zwoerd in 't graf te zullen treên.  
 Waar zyn die onverbreekbere eeden,  
 Die gy in 't aanzien van de maan  
 My meêr dan eenmaal hebt gedaan,  
 En die gy zwoerd nooit t'overtreeden?  
 Waar is de zuivere minnezucht,  
 Die my uw trouwheid deê gelooven?  
 Helaas, is die dan gansch verstooven,  
 Gelyk een rook, in d'ydle lucht?  
 O ja, die heeft u nu verlaten,  
 Want gy, door wien ik ben verraân,  
 Tracht voor uw liefde my voortaan

Slechts te vergeeten, en te haten.

Wel eer, gelyk de Wyngaartrank  
Zich vlecht om groene en bladryke elzen,  
Plecht gy vol liefde my t'omhelzen,  
En wift my inyne trouwheid dank.

Wel eer placht gy met smart te wenschen  
Naer 't uur, dat gy my weer mocht zien,  
Daar gy nu voor my tracht te vlien  
Als d'alderhaatlykste aller menschen.

Nu ziet gy my afkeerig aan,  
My, die eer heeft uw gunst genooten,  
En tracht nu ganschlyk te verstootten  
Uw aldertrouwsten onderdaan.

Daarom wyl my uw lossen zinnen,  
Door dees te groote ondankbaarheid,  
(Spyt myn oprechte trouwigheid,  
Waar door 'k u eeuwig dacht te minnen)  
Meer dan te klaar, en blyklyk zyn,  
En dat ik word van u vergeeten,  
Zo zultge, ô schoone, moeten weeten,  
Dat ik ook end myn minnepyn.

Want nu 't uw wil is, zal ik wyken:  
Doch, wie gy hier door 't meest verkort,  
(Wyl ik van u verstootten word)  
Vertrouw ik, dat noch wel zal blyken:  
Want 'k weet, dat gy, vol ongedult,  
Dees trouwloosheid noch zult beklagen.  
'k Weet, dat gy noch na jaar en dagen  
Wel aan myn liefde denken zult.  
'k Weet, dat gy 't uur noch zult vervloeken,  
Waar in dat gy myn min verriect.  
'k Weet, dat het wroegende verdrîet  
Hier over u noch zal bezoeken.  
'k Weet, dat ik (spyt myn ongeval)  
U, in uw haat, noch zal behagen;  
'k Weet, dat gy 't u noch zult beklagen,  
Dat ik u niet meêr minnen zal.

Dan zult gy noch wel tienmaal peinzen

Aan d'onbevleete oprechtheid,  
 Waar door myn edelmoedigheid  
 By u nooit liegen kon, noch veinzen.  
 Dan zult gy eind'lyk, doch te laat,  
 Zyn vol berouw in uw geweten,  
 Want 'k ga u van dees uur vergeten,  
 Bevryd van liefde, en oock van haat.  
 Vaar wel dan, noch eens, Klorimene!  
 Gy raakt uw trouwste minnaar kwyt;  
 Om wicens verlies gy op een tyd  
 Noch licht wel meêr dan eens zult weenen

Aan de lichtvaardige

## K L O R I M E N E.

*Verdubbeld Rondeel.*

**D**At hy uw minnaar was, ô dartle Klorimene:  
 Die tot myn nadeel u gesproken heeft van my,  
 En die veroorzaakt heeft kwanfuis myn blaauwe scheenen,  
 'k Zou lachen in myn geest met dese jalouzy:

Want 'k zou dan hoopen, door de tyd, dees selmery  
 Wel eens ontdekt te zien, en al myn spyt verweenen!  
 Wanneer ik merken zouw uit deze snappery,  
 Dat hy uw minnaar was, ô dartle Klorimene!

Maar wyl gy zelve zegt, ik zulks niet hoeft te meenen,  
 Maar dat een ander my speelt zulk een kwa party:  
 Zo wensch ik, dat die vent mag breken hals en beenen,  
 Die tot myn nadeel u gesproken heeft van my.

'k Wensch, dat hy voelen mag de Turkische slaverny.  
 'k Wensch, dat hy eeuwen lang aan 't podagra mag weenen;  
 Die op my heeft gebrakt dees valsche klappery,  
 En die veroorzaakt heeft kwanfuis myn blaauwe scheenen.

Ik wensche hem te zien gedompelt in de veenen,  
 Of midden in een sloot vol zwart en moddrig bry;  
 En zo hem zyn rivaal dan hand, noch hulp wou leenen;  
 'k Zou lachen in myn geest met deze jalouzy.

Of dat hy aan de steen van Ixion mag steenen ;  
 'k Wensch, dat hy een Tantaal, of een Prometheus zy,  
 Of eerder noch, ik wensch, (om al de tyranny  
 Van deze drie messieurs te zamen te vereenen )  
 Dat hy uw minnaar was.

## Voor K L O R I M E N E.

**T**Erwyl de dartle Klorimene  
 Slechts slaat myn zuchten in de wind,  
 En zelfs haar grootste vreugde vind  
 In my op 't treurigst te zien weenen :

Zo wil ik (moe van zo veel pyn)  
 De min gaan uyt myn boezem rukken,  
 En hem zo kaal van vleugels plukken,  
 Dat hy ontveert, en lam zal zyn.

Zyn pennen zal ik zelfs gebruiken,  
 Om daar mee, dwars door d'ydle lucht,  
 My zelfs te geven op de vlucht,  
 Om zo zyn tyranny t'ontduiken.

De wreede naam van myn meestres  
 Zal ik in nare woestenyen  
 In d'afgesturve schorssen snyen,  
 Van meenig doodlyke Cypres.

En om niet onbeloont te blyven,  
 Zal dees verwinning my voortaan  
 Myn kruin bekranssen doen met blaau  
 Van groene lauwren, en olyven.

Dus zal ik haar gedachtenis  
 In zwarte schauw des doods verdelgen,  
 Wyl onder blyde vredetelgen  
 Myn ziel op nieuws in vryheid is.

## Aan K L O R I M E N E.

**W**ilt gy niet dat ik om u zucht,  
 Zo laat uw gunst myn smart verdryven,  
 Of wil voortaan zo schoon niet blyven

Op dat ik uit uw boejens vlugt?  
 Maar blyvende in myn ongenuchten,  
 En gy steeds zo vol godlykheen;  
 Wat is dat wreede Klorimeen,  
 Als willen dat ik steeds zal zuchten?

Gedachten op 't afzyn van

## K L I M E N E.

**I**N 't endt, myn zon die is verdweenen,  
 En al myn vreugde, en al myn lust,  
 Myn levens zoetheid, en myn rust,  
 Mis ik gelyk met myn Klimene.

Nu treurt en kwynt myn droef gemoet,  
 En word als met een wolk omtoogen;  
 Wyl ik het zonlicht van myn oogen  
 Met myn Klimene derven moet.

Wel eer, toen my de heldre luister  
 Bescheen van haar volmaakt gezicht,  
 Toen dagt ik, dat myn levens licht  
 Nooit zou veranderen in duister.

Toen was het, dat ik daaglyks zag  
 Haar schoone en godlyke oogentraalen,  
 Waar by myn ziel placht aâm te haalen,  
 My strekken tot een heldre dag.

Toen zag ik myn verliefde zinnen  
 Gestaãg gekoeltert door de vlam,  
 Die nyt haar oog haar oorspronk nam,  
 En die ons deed elkaar beminuen.

Toen zag ik zo veel vrolyke uren  
 My min dan oogenblikken duuren,  
 Wyl ik my in haar byzyn zag.

Toen was 't, dat vaak van beide zyden,  
 Met mond en ziel gehecht aan een,  
 Wy aan elkander smaaken deên  
 De zoete vrugten van ons lyden.

Toen was 't, dat een gemaakte twist



Ons vaak deed ftryden met malkandren,  
 Om in meer liefde te verandren,  
 Zo draa die weder was geflift.

In 't endt, toen was 't, dat al de vreugde  
 Van een oprechte en zuivre min,  
 In my, en in myn Afgoddin,  
 Geftaadig hart, en ziel verheugde,

Maar laas! waar is die zoeten tyd  
 Nu op het fchielykft heen vervloogen;  
 ô Zoete welluft van myn oogen!  
 Hoe ben ik u dus vaardig kwyt?

Helaas! wat zal ik nu beginnen?  
 Wyl ik de zon myns levens mis,  
 Die uit myn oog verdweenen is,  
 Maar niet uit myn verliefde zinnen.

Ik zucht, en treur in eenzaamheid,  
 Gelyk een ongepaarde tortel,  
 Die op een boom, verdort van wortel,  
 Zyn Egaas droeve dood befchreid.

Al 't geen my over is gebleeven  
 Van zo veel lieve gunft, en vreugt,  
 Is niet dan d'enkele ongeneugt,  
 Van dat my die dus heeft begeeven.

De naafmaak van 't genootte zoet,  
 Wanneer dat in myn zin komt fpeelen;  
 In plaats van noch myn ziel te ftreelen,  
 Word my veel bitterder dan roet,

In 't eind, ik voel myn fmart vergrooten,  
 Door 't denken aan dat groot geluk,  
 't Geen my doet wenfchen in myn druk,  
 Zulks eer te hebben nooit genooten.

Genooten, zeg ik, om in 't kort  
 Zulks met zo grooten fmart te derven,  
 En om my treurig te doen fterven,  
 Terwyl het my onthouden word.

Maar hoe! wat wenfcht gy, onbedachte?  
 Wat zegt gy reukeloos, en ftout,  
 Dat u dat zoet genot berouwt,

Daar niemand waard is naer te trachten?

Ondankbre, zwygt; en trots uw nood,  
Die u 't genoote goet doet derven,  
Zo acht u lukkig in uw sterven.  
Door zulk een heerelyke dood.

Laat anderen hun leven enden  
Door wanhoop, en door raazerny,

Om dat zy niet, gelyk als gy,  
De gunst van haar meestressen kenden.

Maar gy, indien gy sterven moet,  
Zo sterft van vreugt, en sterf gelukkig,  
En klaagt niet meer dus droef, en drukkig,  
Dat u de wanhoop sterven doet.

Wat dood kan ooit zo heerlyk weezen,  
Als die de vreugd u aan kan doen;  
Indien uw ziel zich tracht te voen,  
Met al de wellust van voor deezen.

Sterft dan, maar sterft van vreugde alleen,  
En wilt de droefheid vry verstoeten,  
En laat u 't goed, wel eer genooten,  
Doen dankbaar sterven voor Klimeen.

## Aan KLIMENE.

**K**Limeen! uw afzyn doet my sterven;  
Myn wanhoop, in dees hooge nood,  
Zal u wel haast 't geluk doen derven  
Van d'eer te hebben van myn dood.

Helaas! hoe vreemt is uw vermoogen!  
Daar licht een ander nu misschien  
Sterft door te veel te zien uw oogen,  
Daar sterf ik door u niet te zien.

## Aan KLIMENE.

Op haar vertrek.

**I**N't end, myn schoone, gy vertrekt?  
En door het zinken van uw stralen

Zie

## MINNEDICHTEN.

Zie ik voor my een nacht neerdaalen,  
Die my een dubbele dood verstrekt.

Helaas! waar wil dit eyndlyk heen?  
Wat rampspoet zie ik niet voor oogen;  
Wyl ik de scheiding moet gedoogen  
Van myn zielroovende Klimeen.  
Zy gaat, helaas! zy gaat in 't end,  
En laat in duizend ongenuchten  
My om dit droevig afzyn zuchten,  
't Geen oorzaak is van myn ellend.

Zal dan voortaan de schoone mond,  
(Die eertyds door verliefde kussen  
Placht al myn droefheid uit te blussen)  
Niet streelen meêr myn minnewond?

Zal ik voortaan dan zyn berooft  
Van al haar goetheid? die voor dezen  
Placht al myn troost, en vreugt te wezen,  
En eeuwig zyn in smart bedooft?

Helaas! wat staat my dan voortaan,  
Dan rampspoed, en verdriet te wachten?  
Waar in ik wiflyk zal versmachten,  
Indien myn hoop niet blyft bestaan.  
Maar neen; die zoete hoop alleen,  
Van haar in 't end eens te verwerven,  
Die zal 't belet zyn van myn sterven,  
En my doen leven voor Klimeen.

Ga, daal dan vry myn middagzon,  
En breng zomtyds in uw gedachten,  
Hem, die naer 't leven niet zou trachten,  
Zo hy voor u niet leven kon.

## Aan K L I M E N E.

**M**Yn schoone zon, wilt gy dan vluchten,  
En zonder gy myn droeve zuchten  
Of myn bedrukte klachten hoort?  
Helaas! denk, schoon gy zyt verbolgen,  
Dat steeds myn hart u na moet volgen;  
Mits 't u meêr dan my toebehoort.

Wel aan myn hart, volg dan haar treden,  
 Speur na gestaag dees godlykheden,  
 Oorzaaken van uw slaaverny;  
 De min, schoon zy zich toont verbolgen,  
 Geeft u verlof van hier te volgen,  
 Mits j' haar meêr toebehoort dan my.

### Aan Mejuffr. N. N.

**O**Schoone! ziet gy niet dat ik geheel op 't lef loop?  
 Zint gy myn vryheit hebt door uw gezicht ontroofd,  
 't Geen u met heldre glans zo glinstert in het hoofd,  
 Gelyk een doovekool in een bescheete mesthoop?

Ik sta gelyk vervoert, wanneer uw aaffems geur,  
 Die door twee lipjes vloeit, die alle daag vervellen,  
 My also aangenaam de geesten komt ontstellen,  
 Als een benaude lucht uit Goossens achterdeur.

Uw lokjes, daar de min vermaak neemt in te speelen,  
 Die binden my de ziel met duizent steeken vast:  
 Denk nu, of ik niet sterf aan een vergulde bast?  
 Wyl zy in verf niet veel van kinderfront verscheelen.

Uw kin, die 't aambeelt lykt, waar op het hamerslag  
 Van uw vergode neus, myn hart steeds driegt te kneuzen:  
 Benaut my zo, als of ik onder al de neuzen,  
 Die in de werelt zyn, alree begraven lag.

Uw kaakjes, lyke wel, doen my noch iet verhoopen;  
 Mits die zo puttig zyn, dat ik voor vast vertrou,  
 Dat zo m'er eens een stoop gelyk op gieten wou,  
 Dat 'er niet eenen drop zou van uw troonie loopen.

Zo groot is uw cieraat, ô Schoone! dat in 't end,  
 Zo ik uw schoonheid wou naer vollen eisch beschryven,  
 De heele werelt haast zou twisfengaan, en kyven,  
 Om weeten, of j' een mensch, dan of j' een woutaap bend.

### Aan A M E R O N T E.

**M**En ontraad my u te eeren,  
 Om myn hart van u te keeren;

Mien

Men ontraad my u te minnen,  
Om myn liefde te verwinnen.

Men vermaant my u te schouwen,  
Om my veel verdriets te brouwen:  
En meen raad my u te vluchten,  
Om my eeuwig te doen zuchten.

Men beschuldigt my, ô schoone!  
Dat ik my te stout dorst toonen,  
In myn hart op u te zetten:  
Maar wat mensch zal zulks belletten?

't Is wel waar, 'k min zonder hoopen,  
Want ik zie geen weegen open,  
Waar door myn stantvastig minnen  
Oit kan eenig voordeel winnen.

Doch dewyl ik ben gebooren  
Om in myn verdriet te sinooren,  
Zo wil ik myn dagen enden  
In de liefde, en zyn elenden.

Laat my elk voor reukloos achten,  
Wyl ik naer uw gunst durf trachten;  
Laat my elk dees min verbieden,  
Noit zal my de liefde ontvlieden.

Schoon ik heb de hoopverlooren,  
Schoon ik zie myn val geboren,  
Schoon ik noit iets zal verwerven,  
'k Wil nochtans stantvastig sterven.

### Aan Juffr. N.

**T**Weemaal gaf ik aan u myn liefde en ook myn hart;  
Tweemaal heb ik u die weer te gelyk ontnomen;  
Tweemaal deed ik een eed van nimmer weer te komen;  
Tweemaal verbande ik u als oorzaak van myn smart;  
Tweemaal begaf ik my gewillig in uw banden;  
Des eer 'k ten derdemaal my tot uw liefde geef,  
Zo zweer 'k ten derdemaal, dat eer ik dat beleef,  
Ik eer voor d'eerstemaal u levend zag verbranden.

## Aan Juffr. N. A.

**K** Of liefde zonder hoop bestaan,  
 Nooit zou ik uit uw boejens loopen,  
 Maar 'k bad altyd uw schoonheid aan,  
 Doch wyl 'k van daag niet meêr durf hoopen,  
 Is 't morgen met myn min gedaan.

't Is waar, uw vriendschap kwam my raân,  
 My tot dees ydle min te wenden,  
 En deê my hoop en vreugd ontfaân;  
 Doch wyl van daag dees hoop moet enden,  
 Is 't morgen met myn min gedaan.

Dus heeft uw goedheid my verraân;  
 Mids daar myn hoop uit wierd gebooren.  
 'k Dacht, dat me uw gunst nooit zou ontgaan;  
 Doch wyl ik heb die hoop verlooren,  
 Is 't morgen met myn min gedaan.

Uw oog ziet my nu toornig aan,  
 Waar in 'k wel eer uw gunst zag blinken,  
 Eer u myn liefde had misdaan:  
 Dewyl van daag myn hoop moet zinken,  
 Is 't morgen met myn min gedaan.

Dus zal myn min te gronde gaan,  
 Die lykwel my niet in 't verdriet laat,  
 Mids 'k my licht kan van u ontslaan;  
 Want wyl van daag myn hoop te niet gaat,  
 Is 't morgen met myn min gedaan.

Zie my doch voor zo slecht niet aan,  
 Dat 'k u zou minnen zonder hoopen,  
 Geen min hield my ooit zo gevaân,  
 Of zo van daag myn hoop gaat loopen,  
 Is 't morgen met myn min gedaan.

Aan de oogen van

K L O R I S.

**O** Gy hovaardige vyanden van myn rust!  
 Wiens felle bliksemstraalen,  
 Wen ze in myn boezem daalen,  
 Myn hart doen sidderen, en rooven al myn lust.  
 Schoone oogen! haat my niet, om dat ik zuchtend sterf,  
 Wyl al myn ongenuchten  
 My sterven doen, en zuchten,  
 Alleenig om dat ik om u niet zuchten derf.  
 'k Draag u zo groot ontzag, dat, hoe veel ik ook ly,  
 Ik nooit zou klagen derven,  
 Dat ik om u moet sterven,  
 Uit vrees, van dat myn dood noch trok uw haat op my.  
 Haat my dan niet, noch eens, om dat ik zuchtend sterf,  
 Wyl al myn ongenuchten  
 My sterven doen, en zuchten,  
 Alleenig om dat ik om u niet zuchten derf.

Aan Mejuffrou.

**H** He lang zal u myn slaverny,  
 O zon myns levens! noch behagen?  
 Wilt gy dat ik de tiranny  
 Van myne min zal eeuwig dragen,  
 En nimmer daar van worden vry?  
 't Is waar, myn lyden is wel zoet,  
 Nadien 't my komt van uwe banden,  
 Maar als men hooploos zuchten moet,  
 En geen verlossing ziet op handen,  
 Wat is dit zoet dan meêr als roet?  
 Kost gy van myn genegentheid,  
 En trouwe min onkundig wezen,  
 Zo zoude ik van uw straffigheid

# MINNEDICHTEN.

131

Zoveel verdriet en smart niet vrezen,  
Als komende uit onwetentheid;

Maar wyl myn eeden duizendwerf  
U toonden myn rampzalig lyen,  
Wat is 't doch, dat ik hoopen derf  
Uit al uw wreede tyrannyen,  
Dan dat 't uw wil is, dat ik sterf?

Want laas! wat kan myn hoop toch zyn,  
Wyl gy my niet kund hooren klagen?  
Want zo gy deel naamt aan myn pyn,  
Gy zoud myn zuchten graag verdragen,  
Waar door ik u nu moeilyk schyn.

Want liefde is zelfs van zulken aard,  
Dat al haar vreugd bestaat in zuchten;  
Was u daarom myn liefde waard,  
Gy zoud my, als ik zucht, niet vluchten,  
Noch u daar toonen voor vervaard.

Dit, dit is d'oorzaak dat ik ducht,  
Dat u myn liefde moet mishagen,  
En dat gy wilt, dat als de vrucht,  
Die ik daar voor naer 't graf zal dragen,  
Zal zyn ellende en ongenucht.

Want zo ge, o schoone! waard gezind  
Myn liefde eenmaal te vernoegen,  
Door weêr van u te zyn bemind,  
Gy zoud uw hart na 't myne voegen,  
Daar men d'oprechtigheid zelf in vind.

Dan zou uw min, gelyk de myn,  
In al uw reên en daden blyken,  
Myn droefheid zou zelfs d'uwe zyn:  
Wy zouden dan elkaâr gelyken  
In liefde, vreugde, en ook in pyn.

Doch schoon uw steedsche straffigheid  
My noch dees hoop niet heeft gegeven,  
Zal lykwel myn stantvastigheid,  
Gelyk myn liefde, oneindig leven,  
Wyl gy daar van zelfs d'oorzaak zyt.



## Aan B E L I Z A,

*Op haar wederkomst van Utrecht.*

**I**N 't end, myn schoone morgenzon!  
 Zo komt uw glans ons weêr beschynen;  
 In 't end, gy doet de nacht verdwynen,  
 Die in myn ziel zyn woonplaats von.  
 In 't end, myn vreugde, die in 't duister,  
 Door uw vertrek, begraven lag,  
 Ziet door uw weêrkomst weêr den dag,  
 En krygt weêr leven door uw luister.  
 Helaas! wat was ons Amsteldam  
 Bedroeft, toen gy haar gingt verlaten;  
 De traanen vloeyde langs haar straten,  
 Zo dra het uw vertrek vernam.  
 Want' wyl de stad met u moest missen  
 Zyn eer, zyn vreugd, en zyn cieraad,  
 Wie zou dan d'alderdroeffste staat  
 Niet uit uw afzyn kunnen giffen?  
 Helaas! hoe menig bange zucht  
 Deed ik den weg van Utrecht kiezen!  
 Om u, o schoone zon Belize!  
 Te melden al myn ongenucht.  
 Hoé menigmaal zag ik den drempel  
 Uws woonings aan, in myn verdriet?  
 Maar jaas! ik zag myn godheid niet.  
 'k Zag niet dan haar verlaten tempel.  
 Hoe menigmaal heeft my de nacht  
 Gevonden met van u te droomen?  
 Hoe dikmaal heb ik veid, en boomen,  
 Gemaakt getuigen van myn klacht?  
 Hoe vaak moest het het Sticht ontgelden,  
 Als 'k het benyde zyn geluk,  
 En het tot oorzaak van myn druk,  
 En al myn droeve zuchten stelde?

# MINNEDICHTEN.

133

Ja zo ver ging myn jalouzy,  
Dat 'k Utrecht u onwaardig noemde,  
En 't noch al te gelukkig roemde  
Te sterven in uw slaverny.

Dus en noch slimmer, duizendwerven,  
Was 't met de stad, en my gesteld;  
In 't end, daar was geen wreed geweld,  
Of deed ons daags wel tienmaal sterven.

Doch nu uw oog ons weêr bestraald,  
Zie ik die nevel haast verdwynen,  
En met u weêr een zon verschynen,  
Waar by elks ziel weêr adem haald.

Zo groot, aanbidlyke Belize!  
Vind zich uw mogendheid te zyn,  
Dat ge ons 't geheugen van de pyn,  
Nu wy u weêr zien, doet verliezen.

Dus schenkt gy my myn vreugde weêr,  
En matigd al myn ongenuchten:  
Dus eindigd gy des Amstels zuchten,  
En steld de stad weêr in haar eer.

Zyt dubbeld welkom dan, o schoone!  
In onze stad, waar dat op nu  
De vreugde, en ook de min, met u  
(Die haar steeds meêbrengt) weêr komt woonen.

Doch hoewel dat uw heerschappy  
Hier elk weêr dreigd met nieuwe banden,  
Wyl nochtans 't kwaat komt van uw handen,  
Wie zegend niet die slaverny?

Voor my, ik acht, voor u te lyden,  
't Geluk zo heerlyk, en zo groot,  
Dat 'k wil dat niemand dan de dood  
Myn boeijens immer los zal snyden.

## Ontmoeting aan Juffrouw N.

**H**Elaas! wat had ik weinig moeds,  
 Toen ik u gisteren ontmoete,  
 Gezeten in uw fulpe koets,  
 Getrokken van acht witte voeten.

Gewis myn hart sprong toen zo schoon,  
 Gelyk een paard dat op een hoef gaat,  
 En 'k zag gelyk een boeren zoon,  
 Die met zyn bestemoer te groef gaat.

Want zo bedrukt keek ik u aan,  
 Toen my de bliksem van uw oogen  
 Zo vlak in het gezicht kwam slaan,  
 En my deé staan als opgetoogen.

Zo dat ik vreesde, dat den Haag  
 d'Eer van myn grastee niet zou erven,  
 Want door zo fellen bliksemvraag  
 Had Haarlem my byna zien sterven.

## Aan Juffrouw N. N.

**H**Oe zal ik best uw lof verhalen?  
 O schoone! die zo menigmalen  
 Myn deur en stoep zelfs d'eer aan doet,  
 Van daar uw weg verby te maken:  
 En die my schier myn gal doet braken,  
 Als ik u over straat ontmoet.

2. Helaas! hoe menig duizend werven  
 Heb ik gedacht om u te sterven,  
 Uit puure ontzinde razerny,  
 Wanneer ik u niet kost ontwyken,  
 Maar juist dat bakhuis aan moest kyken,  
 Dat steeds de koorts jaagd door myn py?

3. Derhalven, om niet stil te blyven,  
 Wil ik uw deugd eens gaan beschryven,  
 Mids ik van ganscher harten wensch,

Dat ieder eens mag oordeel stryken  
 Wat of je 'et best wel zult gelyken,  
 Een beest, een nikker, of een mensch.

4 Om dan jou trony af te meeten,  
 Zo dunkt my dat die in zyn breeten  
 Ontrent zal zyn van zestien steek;  
 Gelyk my goed koop was te raden,  
 Door al de streepen, en de naden,  
 Die ik daar onderdaags in keek.

5. Zyn lengte, om dat goed te maken,  
 Die, lykt het, stuit ontrent je kaken;  
 Vermids uw aangenaame kin,  
 Door dat zoet koppel paarsse wangen  
 Zo net en aardig word behangen  
 Dat ik voor hem geen spacie vin.

6. Uw nette en sierelyke lokjes  
 Meest uitgevrecten door de pokjes,  
 Die disteleeren finer en finout,  
 En krullen zo zoet door malkandren,  
 Dat men den eenen door den andren  
 Vaak aanziet voor gekaaut zoethout.

7. Uw oogjes, die als doove koolen  
 U zitten in den kop verschoolen,  
 Zo diep dat men die pas kan zien,  
 Daar ziet men zo veel gom uitloopen,  
 Dat gy, zo gy die woud verkoopen,  
 Daar wel een stad zoud meê verzien.

8. Uw kromme neus staat op uw balghuis,  
 Gelyk een schoorsteen op een kakhuis:  
 En is, als de recipient  
 Van een verotte exhalatie,  
 Die door een vuile distilatie  
 Uw gorgel steeds naer boven zend.

9. Uw mondje, vol gehuurde tanden,  
 Zo wyd als twee span van myn handen,  
 Spreekt met een doodelyke galm;  
 En word van lipjes toegeslooten,  
 Die, spyt robyn, en roo karooten,

Gekleurd zyn als gerookte-salm.

10. Uw hals, door zulk een last te dragen,  
Word langs hoe korter alle dagen,  
Zo dat misschien je zware kop  
Noch met der tyd eens in zal zinken,  
En zo zich zelve noch verdrinken,  
In 't stinkend vulzel van je rob.

11. Uw oude hafverdroogde prammen,  
Gekleurd gelyk Westfaalsche hammen,  
Die draag jy dan eens op je buik,  
Dan op je rug, gelyk de maaijers,  
Of even als messieurs de haaijers,  
Hun knapzak, met hun waterkrui.

12. Uw vel, waar in je magre schinkels  
Pas ramlen als een zak met rinkels,  
Hangt u los om het vleis en been,  
Dat ik heel wel zou wedden willen,  
Dat men 'er, zo gy u liet villen,  
Wel drie paar trommels meê zou kleên.

13. Uw handen, plat als ratelbeenen,  
Die hoop ik eerstdaags eens te leenen,  
Om in de plaats van een ranket,  
In Klaas zyn kaatsbaan te gebruiken,  
Mids zy, zo dor als distelstruiken,  
Niet zyn dan peezen zonder vet.

14. Uw beenen, gansch ontroofd van kuiten,  
En krom gelyk Westfaalsche fluiten,  
Daar steeds je lyf op lild en beeft,  
(Fas of je op stelten liep te ryen)  
Die doen u loopen van ter zyen,  
Gelykerwys een Noortsche kreeft.

15. En nochtans met dees schoone gaven  
Legt gy gestaâg langs straat te draven,  
Als of het puur uit glorie was;  
En of je nimmer stil kost blyven,  
Want eeuwig gaat je gat op schyven,  
Gelyk de naald van een kompas.

16. Vreesd gy niet met die lichte spieren,

Dat

Dat u de wind eens weg zal slieren?  
 Of dat de zon, wanneer hy straald,  
 U eens als dauw om hoog zal rukken?  
 En maken dat je weêr aan stukken  
 In form van bliksem nederdaald?

17. Voor my ik ben, van uwent wegen,  
 Daar vaak geen kleintjen om verlegen?  
 Hoewel dat gy, in dit geval,  
 Licht denken meugt, gelyk het waar is,  
 Dat u je kop, die eens zo zwaar is,  
 Wel weêr naer 't centrum douwen zal.

18. Zo dat het ons noch staat te vreezen,  
 Dat gy noch lang zult by ons weezen;  
 Want 't lykt dat u de dood ontziet,  
 En u niet wel zou raken derven,  
 Mids gy 'er meer dan hy doet sterven  
 Door schrik, wanneer men u beziet.

19. Want gy zyt vet gelyk een hekel,  
 En ruikt zo zoet als oude pekkel;  
 Gy zyt zo blank gelyk een rot,  
 En danst gelyk een koper beeldje,  
 En als gy zingt, zo klinkt je keeltje  
 Gelyk een drooge rommelpot.

20. In 't end, jy bend een aardig beesje,  
 Zo dor en naâr gelyk een geesje,  
 Herkomstig uit een kneukelhuis,  
 Waar op messieurs de Spaansche mieren,  
 Naer dat ik loof, veel beter tieren,  
 Als eenig vloof, of magre luis.

21. Want 'k zie, je vel om been en armen,  
 En om je penshuis, en je darmen,  
 Is drooger als oud parkement,  
 En rammeld als een Schotse trommel,  
 Waar door jy, als een magre drommel,  
 De schrik van mensch en beesten bent.

22. Doch wil de dood u noch wat sparen,  
 Zo zal men u noch voor lantaren  
 Gebruiken kunnen door de stad;

Indien Mejuffer slechts na dezen  
 ('t Geen licht niet wel zal kunnen wezen)  
 Een kaars kan veelen in haar gat.

23. Doch hier meê zal ik laten blyven  
 Uw schoone gaven te beschryven;  
 Mits dit genoeg is tot myn wensch,  
 Om elk eens oordeel te doen slyken,  
 Wat ofj' 'et best wel zult gelyken,  
 Een beest, een nikker, of een mensch.

## LYDIA aan FILIDAS.

**D**E schoone Lydia verzuchte, en weende, en brande  
 Omden ondankbren Filidas;  
 Die, mits dat hem de min noch nimmer aan kwam randen,  
 Niet wist, dat zulk een vuur op aard geschapen was.  
 Zy daarom in het end, door ongedult gedreven,  
 Tapt uit haar witalbastren arm  
 Een bloed, noch heet, en kokend warm;  
 Doch heeter door de min, dan door het vuur van 't leven,  
 En, na een tweede minneklacht,  
 Die 't leven byna wou verkroppen,  
 Schryft zy met incarnate dropfen  
 Op wit papier haar trou, aan die haar trou veracht.  
 Ach (schreef zy) Filidas! aan u schenk ik myn leven,  
 En trots het rollen van de tyt,  
 En al de slagen, die het onluk ons kan geven,  
 Zult gy my eeuw'g zien, voor u, vol trouwigheit.  
 En tot bevestiging van 't geen dees letters spreken,  
 Zo neemt dit levend teken;  
 Zie uit dit zelfde bloed myn naam in dit geschrift,  
 't Geen uit myn hart komt leken,  
 Alstot een zegel van dees onweerroepbre gift.  
 Dus eindigt zy den brief, met tranen dicht begooten,  
 En met haar eigen bloed beklad;  
 En meêr haar hart, dan wel het blad  
 Zend zy aan Filidas, in 't zelfde blad beslooten.  
 Doch wyl ze al bevende haar brief en ader sluit,

Laat

Laat zy een tal van zwangre zuchten  
 Uit haar yvore boesem vluchten,  
 Enbarst, terwylzy weenende, in deze woorden uit:  
 O Filidas! zo gy voor dezen  
 Myn warè liefde hebt veracht,  
 En eer myn tranen hebt belacht,  
 Dan dat gy door myn smart eens zoud bewogen wezen;  
 Zohan, ô wreede! nu in 'tent uw wangeloof,  
 En denk wat feller vuur dat in myn borst moet koken,  
 Die ik om u alleen myn minnent hart ontroof.  
 Geloof aan dees bebloede streken;  
 Wiens purper, door zyn zuiverheit,  
 Voor myn oprechte liefde pleit,  
 En waarom dat myn ziel van zyne vlam komt spreken,  
 Myn waarde Filidas! dees letters zyn myn hert,  
 't Geen hier tot bloet geperst, en uitgenepen wert.  
 Is dit ô wreed aart! u dan niet genoeg bewezen  
 De smart waar door ik my verteer?  
 En kunt gy uit dit bloet myn liefde noch niet lezen?  
 Helaas! wat blyk begeert gy meer?  
 Wat letters kan myn veder malen,  
 Die krachtiger dan dees myn trouwe min doen zien?  
 Die uit myn aders komen vlien,  
 Om u op 't bloedigste myn lyden te verhalen,  
 Ten koste zelve van die heete en dierbare int,  
 Die 't leven geeft aan 't hart, dat u zo teer bemint.  
 Ach! had gy met uw moordende oogen  
 Gezien, met wat gehoorzaamheit  
 Dees droppels uit myn aders vloogen,  
 Ten dienst van myn getrouwigheit,  
 Om aan myn droeve pen een schatting te betalen,  
 Die myn onfeilbre min naer 't leven af kon malen.  
 En, ach! had gy gezien met wat godvruchtigheit,  
 En eerbied, dat ik dit papiere altaar besprengde  
 Met 't bloet, het geen ik plengde,  
 Altaar en offerhant voor uwe godlykheit,  
 Ik ben verzekert, dat gy, wreede!  
 Daar door bewogen waart geweest,



En wel een teere zucht uit uw ontroerde geest  
 Gedwongen had geweest uit meely te besteden,  
 Aan een, die, spyt haar smart, u steeds heeft aan gebeden;

Maar mits gy zulks niet hebt gezien,  
 Zo wilt dan uw geloofaan dit papier toch geven,  
 't Geen ik vol liefde u aan kom bien,  
 Noch vochtig en geverft van 't voetzel van myn leven,

Want zekerder noch teerder pant  
 Is u onmoogelyk te schenken,  
 Dan zelfs myn hart, dat, vol van brant,  
 Op 't punt is in dit blat zich zelve te verdrenken:  
 Wyl het, al zwemmende op de golven van dit bloet,  
 De haven van de min zoekt in uw wreet gemoet.  
 Zo ik voorts geen meer bloet doe uit myn ader leken,  
 Tot grooter proef van min, geloofst vry dat het is  
 Uit vrees, ô schoone! van myn hart gansch te verbreken,  
 De waare woonplaats van uw lieve beeltenis.

Doch, pas gelyk als ik voor dezen,  
 Door heete ontstecke minnedorst,  
 Met hygende en verdroogde borst  
 Wel eer de liefde zocht uit uw bevallig wezen;  
 Zo bid ik, dat gy mede doet,

Myn waarde Filidas! ei, drink toch door uw oogen  
 Het minste droppeltje van dit verliefde bloet,  
 't Geen door de min myn hart en aders wort onttoegen.  
 Gewis, gansch krachteloos, gansch dor, en uitgedrocht  
 Moest wel dees sprinkaar zyn, wiens nat u wort ge-  
 schonken,

Indien hy, zo gy daar de minste drop van zocht,  
 U maakte door de min niet heel ontroert, en dronken.  
 Gewis, onvruchtbaar moet die waarde dau dan zyn,  
 Die 'k uit myn hartaar giet, om 't uwe te besproeien,  
 Indien zy machtloos is den akker te doen bloeien  
 Van uw verwoeste trou, zo dor, en dood in schyn,  
 Maar neen, ô Filidas! de min doet my gelooven,

Indien gy niet van yszelfs zyt,  
 Dat 't vuur van myn getrouwigheid  
 U, door dees letters, reets uw haat begint t'ontroven.

My dunkt, ik zie alreets een vonk,  
 Is 't niet van wedermin, voor 't minst van medelyen.  
 In uw bevroze boezem glyen,  
 Die, door een half verliefde lonk  
 Uit uw twe schoone en tovrende oogen  
 (Waar uit de wreetheit is vervlogen)  
 My, door het aanwas van de tyd,  
 Allengskens in uw ziel en volle brant voorzeit.  
 Welaan dan, dat dees vonk keer in zo fellen gloet,  
 Dat onze harten bei daar eeuwig zo door gloeien,  
 Dat, als de min haar eens heeft aan elkaar doen schroeien.  
 Geen tyd, noch geen geval die immer scheiden doet.

## MINNESTRYD,

Tusschen Moeder, en Dochter, om de bezit-  
 ting van myn hart.

**H**Elaas, hoe is myn hert in pyn!  
 Tot wien van tweén zal ik myn keeren?  
 Een Moeder met haar dochterlyu  
 Die willen bei daar in logeren,  
 En 'k weet niet wien 'k zal gunstig zyn.  
 Myn harte deurtje staat vast aan;  
 En, hoe schoon dat zy beide praten,  
 Een van haar tweén zal moeten gaan,  
 Want zo 'k haar beiden in zou laten,  
 'k Zou vrezén bloetschand te begaav.  
 Des dient hier ernstig overleit,  
 Wie dat ik van dees twe moet kiezen,  
 Want elk heeft zyn bevalligheit,  
 Die, om dees plaats niette verliezen,  
 Genoechzaam tot haar voordeel pleit.  
 Des Moeders oogen, schoon van schyn,  
 Die zouden my het hert ontsluiten,  
 Zo 's Dochters lipjes als robyn  
 Met kracht daar haar niet hielden buiten;

Mits

Mits niet van zo veel macht mag zyn.

't Is waar, want d'aangename kin  
Des Moeders roept zeer tot haar voordeel,  
Maar 's Dochtets lokjes, daar de min  
Zyn macht in toont, herroepen 't oordeel,  
En zeggen, laat de Dochter in;

Maar dees haar voorhoofd, al te breed,  
Doet my 't weêr met de Moeder houwen,  
Vermits 't noch van geen rimpels weet,  
Toch als 'k weêr ga haar neus beschouwen,  
Zo wort my deze keur weêr leet.

Voorts, waar dat myn gezicht zich zet,  
't Zy of op d'oude, of op de jonge,  
't Zy op hun wezen, gang, en tret,  
Ik vin my steeds met vrees besprongen,  
Die my een vaste keur belet.

Heeft d'oude Vrou schier veertig jaar,  
Haar Dochter heeft 'er noch geen zestien:  
Dat jonge goet steekt vol gevaar  
En doen my haar gelyk de pest vliên,  
Dus valt my 't kiezen byster zwaar;

Doch zo 'k de jeugt vrees van den een,  
Ik haat weêr d'ouderdom van d'ander,  
Zo dat 'k in deze onzekerheên,  
Weer t'elkens in myn keur verander,  
En weet niet wie ik in doe treen.

Ook dunkt my, dat ik voor myn hart  
Haar met hun beide al hoor aan 't kyven,  
Want elk van hun twist even hart,  
En geen van bei wil buiten blyven,  
Zo dat den een den ander tart:

'k Vrees, 't slaan volgt straks noch op het woort,  
Want haar gekyf wert lang hoe bitzer  
Zo dat 'k zou vrezen voor een moort,  
Indien myn hert niet van een zwitser  
Verzien tot wacht was van de poort.

Dees dient straks met zyn hellebaart  
Haar in 't gekyf van een te scheiden,

Op dat heur bloet toch wort gespaart,  
 Ook heb ik vrees van straf te lyden,  
 Indien 'er een ter hellen vaart.

Wel, om zo veel dan als 't kan zyn  
 Van myn kant heur verschil te flissen,  
 Zo moet myn keur wat vaardig zyn,  
 Des (schoon 'k int best misschien zal missen)  
 Zeg ik, tree in gy Dochterlyn;

Doch op' conditie, dat een maant  
 U, tot een tyd van proef zal strekken,  
 Want toont gy u maar wat verwaant,  
 Zo zult gy weêr in tyd vertrekken,  
 Want zie uw weg is al gebaant:

Doch draag ge u wel, zo blyft gy vast:  
 Zo niet, zo zult ge uw plaats verliezen,  
 Op dat uw Moeder word myn gatt,  
 Daarom zo pakt vry straks je biezen,  
 Indienje niet wel op en past.

Dus brak myn voorzorg haren stryd,  
 Maar hielt my steeds noch d'oogen open,  
 Vol vrees, dat dit volk metter tyd  
 Myn hart noch eensjes of mocht lopen,  
 En maaken my myn zelve kwyd.

En dan was 't werk genoeg verbruit,  
 Des om alle onheil te caveeren,  
 Zo blyf ik vast by dit besluit,  
 Dat die geen, die wil revolteeren  
 Terstont het gat zal raken uit.

## MINNEKLACHT,

*Van*

L E O N O R A.

**W**ie zou op een minnaar bouwen,  
 Die zo los is als de wind:

Want zo hy van dag bemint,

't Zal

't Zal hem morgen weêr berouwen!

Want als hy my t'huis komt spreken,  
Schoon ik zyn bedrog wel merk,  
Veinst hy zich in min zo sterk,  
Dat 'er niets aan schynt t'ontbreken.

Karel mind my zo hy zaid,  
En heeft my zyn trouw gezworen;  
Maar met dees myn eigen ooren  
Hoorde ik zyn ontrouwigheid.

En ontmoed hy my bedekt,  
Zo heeft hy zyn min verlooren,  
En vervloekt schier Leonore;  
Met wiens liefde dat hy gekt.

Want als ik myn spraak verander,  
En verberg hem myn gezicht,  
Doe 'k hem doolen in zyn plicht,  
En my aanzien voor een ander:

En in dees gemaakte schyn,  
Doe ik my van hem beminnen,  
Zo dat ik merk dat zyn zinnen  
Niet dan ydle losheit zyn.

Dus wou ik zyn min beproeven  
Door dees myn archlistigheid;  
Waar door ik zyn trouwigheit  
Vond te staan op losse schroeven.

Minnaars, loffer als de wind,  
Wie zal des op u betrouwen,  
Mits 't u morgen zal berouwen,  
Hoe zeer gy van daag bemint?

Klachte over de onstantvastigheid van

K L I M E N E.

**D**E schoone Venus mind Vulkaan,  
Hoewel hy kreupel, lam, en mank is,  
De brave Mars moet achterstaan,  
Schoon 't tegen al zyn wil, en dank is.

Zo eigen fchynt het aan de fchoont  
Te minnen, 't geen niet minnens waart is,  
Zo wort ons daaglyks klaar betoont,  
Hoe dat een fchoone vrou van aart is.

Zy volgt alleen haar kriele luft,  
En, om geen minnaars te verliezen.  
Is 't haar alleens, wie dat haar kuff,  
Al zou zy zelve kreupels kiezen;  
Aan wien zy (als hy naer de kunft  
Haar ietwes weet in 't oor te praten,  
Schoon zy voor dees hem zwoer te haten)  
Bewyzen zal de grootfte gunft.

Dan ftopt zy voor de waardigheid  
Van andre minnaars oog, en ooren,  
Dan acht zy op geen trouwigheid,  
Die haar een ander heeft gezwooren.

Klimene, ach! uw loffe zin  
Doet my dit meê in u bevinden!  
Wyl ik, geblinthokt door uw min,  
Dacht dat gy my alleen beminde.

Maar ach! uw onftantvafteigheid,  
Of eêr, uw hollende gedachten,  
Doen aan my zien wat zekerheid  
Ik van uw woorden heb te wachten:

Gy zwoert te haaten dien Vulkaan,  
Die minnaar met verkrompe pezen,  
Gy zwoert, dat ik van nu voortaan  
Alleen van u bemind zou wezen:

En ondertuffen is 't gewis,  
Dat gy in beide hebt geloogen,  
Want wyl hy meê begunftigt is,  
Wat ben ik beter dan bedroogen?

Vergeef my al te fchoone maagd,  
Zo ik u van bedrog befchuldig,  
De liefde, die uw flAAF u draagt,  
Maakt hem door ergwaan onverduldig:

Zyn hart, het geen hy u alleen,  
En niemand anders heeft gegeven,

Kan ook, zielroerende Klifneen!  
In geen verdeelde gunften leven.

## MINNEKLACHT.

**W**Aarom volgt men de min, zo 't niet is dat men mynd  
In 't lef voor ongelukken  
Veel zoete vrucht te plukken,  
Om zo betaalt te zyn van alles 't geen onspynt:  
't Geen ons den arbeid niet moejelyk doet vinden,  
Is dat men iets verwacht,  
't Geen al de fmart verzacht,  
Die men in d'arbeid leê, en die die doet verzwinden:  
Die dan verzekert was, dat hy voor al zyn pyn,  
En al zyn ziels verdrieten,  
Geen zoetheid zou genieten,  
Zou die geen groote zot in zyn volhardten zyn?  
Waarom volhard ik dan in myn standvastig minnen,  
Daar ik verzekert ben,  
Dat ik niet anders ken,  
Als droefheid, en ellend, voor al myn moeite winnen?

## Aan E R A N E M I T E.

**W**Aardigfte Engel, trots uw strafheid,  
Trots uw afkeer, en verwyf,  
Trots uw haat, die my in 't graf fnyf,  
'k Min u tot in eeuwigheid.

Schoon gy my laaft hebt verdreven,  
Schoon gy al myn hoop affnyd,  
Schoon 'k als levend doot moet leven,  
'k Min u tot in eeuwigheid.

Schoon ik al uw haat moet dragen  
Om een woort zo licht gezeid;  
't Welk ik lyk wel moet beklagen)  
'k Min u tot in eeuwigheid.

Schoon

Schoon 'k u daar door heb betekent  
 't Grootst van myn genegtheid :  
 (Hoewel gy 't heel anders rekent)  
 'k Min u tot in eeuwigheid.

Ja, schoon dat myn hart onschuldig,  
 Noch meer andre rampen lyd ;  
 'k Draag het alles heel geduldig,  
 Mits 'k u min in eeuwigheid.

## De TEMPEL der LIEFDE,

*Gevonden door een*

K O P E R P E N N I N K J E,

*Gevallen in den boezem van*K L I M E N E. X*Aan de zelve.*

**S**choone *Klimene*,  
 Zo als ik van deze morgen bezig was in myn ge-  
 woone devotie te plegen, aan dat aangename Penninkje,  
 't welk gy my weet zo waart te zyn, door de heiligheid,  
 dewelke het mee gebracht heeft uit de pelgrimie, die het  
 door die heilige landstreek, die u bekend is, gedaan heeft :  
 en dat ik het met de grootste opgetoogenheid des werelts  
 kussende, met deze woorden (die morgengebeden gewor-  
 den zyn) aansprak, en dat ik zeg :

*Ik offer u met vreugt, ô Penninkje! die kussen,  
 Die ik u daglyks schuldig ben,  
 Hoewel dat ik u machtloos ken,  
 Hoe heilig gy ook zyt, myn vlammen uit te blussen.*



Zie, zo opent S Ignatius (die gy weet dat de helft van deze heilige medailje maakt) tot myn onsteltemis, en verwondering zyn mond; en als de zaak van de Penning opvattende (gelyk hy recht had, vermits zy te vast aan een gebonden zyn, om verscheide gedachten en gevoelens te hebben) begint hy my dus in zyn kopere taal aan te spreken,

Gy hebt gelyk, ó Alidor, dat gy my met zulk een devotie eert, nademaal myn heiligheid met grooter reden aanbiddens waart is, dan of ik de reliquie van een van de grootte Heiligen des weerelds was. Geen pelgrimagie naar het vervalle Jeruzalem, noch naar de heilige Vrouw van Lorette, kan iemand zodanig een voorrecht in de heiligheid geven, dan de reis, die ik in min dan een oogenblik had kunnen doen, hoewel ik om de schoonheid der landstreeken, die ik doorwandelen moest, ruim vier uren onderwegen geweest ben.

*Want alles 't geen het oog ooit zag:  
Of al 't geen ooit volmaakt kon schynen,  
Moet voor het geen ik zag, verdwynen,  
Gelyk het starlicht voor den dag.*

Deze woorden (die in een taal, die aan alle anderen dan aan my, onbekend zou geweest hebben, gesproken wierden) deden my na een goeje wyl stilzwygen, hem met groote verbaaftheid vragen, van waar hy, die van onberoerlyk metaal gemaakt was, had geleert woorden voor te brengen, en dat meer is, in vaarzen te spreken? waar op hy my in de zelfde taal antwoorde, dat my zulks geen wonder moest schynen, nademaal het onmoogelyk was, te zien 't geen hy gezien had, zonder van dood levendig, van onbeweeglyk ontroert, van stom sprekend, en van dom en onverstandig een reedelyk goëd Pocët te worden.

Deze woorden (die ik zeer wel kon vatten, alzo ik uw schoonheid ziende, die in my zelve waar bevonden had, nademaal ik daar door myn geest, als met een  
nieu

nieu vuur ontsteken en gezuivert had bevonden) deden my hem wederom met groote nieuwfchierigheid vragen, wat het was, dat hy al gezien had? en hem bidden, dat hy my zulks toch op alle vriendschap wilde verhalen.

De goede Heer Ignatius (die al zyn leven een zeer eerlyk man geweest is, en die derhalven die goetheid zelfs my hier op niet in zyn kopre Beeltenis heeft willen laten verflerven) my willende vernoegen, heeft my, in dezer voegen, zyn avontuurlyke reis beginnen te verhalen.

Na dat gy my, Ô Alidor! uw hand liet ontvallen, wiert ik gelyk als met een zoere flaimerziekte bevangen; doch alzo die zelve niet langer duurde, dan tot dat ik van myn val (die op een zeer zachte plaats geschiede) herkomen was, bevond ik my zelve wel haast in staat, om op dit toeval, en de ftant daar ik in was, te denken. Waar op ik, myn oogen opheffende, my zelve vont vervallen te zyn in den ingang van een vallei, die een fcheiding fcheen te maaken tuffen de twee aangenaamfte bergen des weerelds, die, hoewel zy in fchoonheid tegen malkanderen fcheenen te ftryden, nochtans zeer vreedig zamen huis hielden.

*Wam fchoon dat elk zyn kruin vol moets ten hemel hefte.*

*Schier als tot fpyt van zyn party;*

*Zo was't nochtans, dat geen den andren overtrefte,*

*In fchoonheid, luifter, noch waardy.*

De eerste gedachten, die my in deze aangename vallei in den zin fchooten, waaren niet dan twyffelingen, of ik niet wel buitop myn weten in het Italiaanfche gebercht mocht geraakt zyn, van waar men het marmer in zo groote meenigte de weereld door overzend; alzo ik deze fchoone heuveltjens, met zo groot getal van albaftre aaren doorwrocht zag, dat ik oordeel, dat deze inbeelding in myns gelyken, voor die tyd, lichtelyk te vergeven was. Doch na dit ik de omftandigheeden een weenich beter had beginnen aan te merken, bevond ik wel haast dat ik in myn oordeel gedooft had.

*Nadien destedre zachtigheid,  
Die ik hier wiert gewaar, my klaar genoeg deed merken,  
Dat in dit schoon gebercht te werken,  
Of in een steene grond, was zeer groot onderscheid.*

Maar alzo ik van myn leven wel had hooren zeggen, dat de Alpen altyd zomer en winter met snee bedekt leggen, zo was 't geen wonder, dat ik uit myn voorverhaalde dwaling, in een nieuwe kwam te vervallen, my zelve weêr in beeldende, uit al de witheid, die my alle kanten de oogen by na verblinde, dat het gewislyk in dat gebergte moest wesen daar ik verzeilt was: want.

*Gten snee, die hooge Alpen dekt,  
Kan zich in 't minst hier by gelyken;  
Maar moet voor deze witheid wyken,  
Die 't oog hier tot verwondering strekt.*

Maar zo dra ik weêr begon te bespeuren, dat hier het omleggende vlakke land, zo wel als het geberchte zelve, met deze sneewitte bepleitering gedekt was, zo begon ik my zelve weêr wel haast van buitensporigheid te beschuldigen: te meer, wanneer ik, zo ver myn oog kon ryken, om hoog ziende, de toppen van deze heuveltyes, niet met wit snee, of hagel, gelyk d'Alpen doen, maar ieder met een rond cirkeltje van het schoonste vermillioen des werlds bedekt zag.

*'t Welk kwam aan myn gezicht verschynen  
Zo aangenaum, zo schoon en varsch,  
Als d'alderryfste zoomer kars;  
Spyt Sidons purper, en robynen.*

Deze twee schoone ringetjes scheenen als van Mejuffrou, de voorzichtige natuur, daar als tot een park gestelt te zyn, om ieder in zich te besluiten een kleine opening, die de gedaante zeer wel had, van in toekomstenden tyden een schoone

schoone en levendige fontein te zullen worden. De verwondering, die dit gezicht in my veroorzaakte, belette my echter niet te gevoelen, dat ik door de effenheid en glatheid van deze wegen, allenskens wat lager begon te vervallen, tot dat ik eindelyk in het diepste van deze vallei geraakt zynde, de tipjens van dit gebergte uit het gezicht verloor, waar door ik myn gedachten met eenen daar van aftrekkende, wel haast gewaar wiert een zekere werkende klopping uit 't onderste gedeelte van 't gebergte voorkomende, en met onderscheidelyke pauzen volhardden. Ik zou hier garen aan d'een of d'ander gevraagd hebben, of in deze onderaartfche mynen, ook eenige werklieden verborgen waren? om hier, gelyk in het Luikze geberchte geschiet, met hamers eenige kolen, of andere mineralen uit te bikken. Maar alzo ik hier geen passagiers, veel minder inwoonders vond, zo was ik genootzaakt, my met de inbeelding te vernoegen, van dat daar voorzeker een sprinkader moest verborgen zyn, die door het uitgieten van zyn levendig water, dit gebergte, en al het aangrenzende land, moest onderhouden, en voetzels geven. Doch my zelve in deze gedachten lang op te houden, was my onmoogelyk, alzo ik my te niet vond nederzakken, tot in een schoon en wydluchtig effen veld, nergens in zyn omtrek met eenig geboomte of water beslooten, dan alleen in een zeker gedeelte, daar deze schoone beemt een weinig afhangende begon te worden, en de gelykenis van een vallei schein te maaken: want daar was het, dat ik, zo var myn oog kon ryken, in het afhangen een weinig kreupelbosch begon gewaar te worden. De begeerte die ik had, van my in de schaduw van eenige geboomte wat te rusten, deê my op dat gezicht, als door een zeilsteen getrokken, derwaarts zakken; te meer, alzo de hitte, hoewel ik geen zongewaar wiert, my daar zo gevoelyk begon te worden, dat ik vol vrees was, dat ik, hoewel van koper gemaakt, aan 't branden mocht geraaken. Doch hoe ik deze kleine boschadie meer begon te naderen, hoe ik my zelve met noch grooter, doch veel aangener vuur ontroert begon te gevoelen.

*Want uit dit bosjen is 't alleen, dat God Kupied,  
 Wanneer hy wil de meester spelen,  
 Zyn zielontteekend vuur gaat steelen:  
 't Geen hy met zulke een kracht door hart en nieren schiet.*

Noch naauwlyks was ik op het punt van my in deze aangename lommer te verbergen, of het schein, als of ik door een zeker ingeven: tot een zonderlinge eerbied (die men aan de heiligheid van deze plaats schuldig is) geport wiert. Het godlyk vuur, 't geen my daar op nieus de zinnen begonnen t'ontsteeken, deed my de macht en de stouthheid ontzakken, van verder te durven gaan.

*Vermits de heiligheid, in dit geboomt beslooten,  
 Was als de Tempel van de Min;  
 Waar niemand om te komen in,  
 (Dan met gedachte alleen) de vryheid heeft genooten.*

My zelve dan met zulk een eerbiedigheid tot deze plaats ingenomen gevoelende, en (hoewel door de wellustigheid van dit gezicht opgetoogen) niet verder durvende gaan, begon ik wel gewaar te worden, dat het my onmogelyk zou zyn, daar langer te harden. zonder de heiligheid van deze plaats te ontheiligen, en daar door, tot straf myn eige heiligheid te verliezen, en als een martelaar te sterven.

Deze gedachten, die in my zeer gevoelyk waren, deden my in deze gelegenheid, Ô Alidor! op u denken, en het geluk, 't geen ik genoot, uit al myn hart toe wenschen: niet twyffelende, of gy (die de min altyd voor uw eenigste godheit hebt aanbeden, en die derhalven wel verdient, een van zyn gunstelingen te zyn) zoud in myn plaats zynde, en zo veel geluk genietende, van het voorhof van zyn tempel te mogen bezigtigen, daarenboven wel de vryheid van hem verkregen hebben, van zonder eenige ontheiliging de

binnenste deelen van deze tempel te moogen doorwandelen.

*Want hoe zou u de min dit voordeel kunnen weigren?*

*U, zeg ik, wiens getrouwigheid*

*Bekent is aan zyn godlykheid:*

*En die zo wel verdient van eens vol vreugd te sleigren?*

*In 't binnenst van die heiligheid.*

Doch terwyl ik in dit wenschen bezig was, zo wiert ik als door een aartbeeving daar van daan gerukt, en weêr in myn oude wereld gebracht, waar ik zedert die tyd niet gedaan heb, dan op die toeval te myneren, en u te beklagen, die in spyt van uw devotie, altyd aan de liefde beweezen, noch zo varversteeken zyt van het bezit van zo goddelyken plaats als deze, dewelke ik niemand op de weerd wensch, of oordeel toe te moeten komen, dan u, welkers getrouheid, niet dan met het bezit van deze heilige plaats, kan vergolden worden.

Met deze woorden eindigde myn goeje kopere Ignatius zyn verhaal, en zweeg zo bot stil, als of hy van pure droefheid om myn ongejuik al zyn vyf zinnen op een tyd kwam te verliezen, en liet my in de grootste verbaastheid, en ontsteltenis des weerlds een lange wyl aan zyn stonheid deel nemen. Doch eindelyk na dat ik myn gedachten lang genoeg met zyn laatste woorden gekwelt had, begon ik met een groote ontroertheid in dezere den uit te bariten.

*O Goon! is't moogel. k, dat zelfs het ston metaal*

*Weet van myn tron te spreken,*

*En dat nochtans de min, daar ik myn tron van haal,*

*My dus in ramp laat steeken?*

*Is't mooglyk dat Klimeen myn zwaire min ontkezt?*

*Daar zelfs d'ontzieldde dingen,*

*Bewoogen door myn smart, vast melden myn ellend,*

*En van myn liefde zingen.*

Na dat ik een wyl in deze, en diergelyke uitberstingen, op de ondankbaarheid van de Minnegod gescholten had, die my spyt van al de devotie, die ik hem altyd beweezen heb, den ingang van deze zyn Tempel tot noch toe geweigert heeft; en dat ik ook u, ó schoone Klineene! (die ik zedert kort heb verstaan de bewaarster van deze heilige plaats te zyn) van gelyken van onkundigheid, en wreetheid had beschuldigt, nadien gy tot noch toe myn liefde niet hebt willen kennen, of die kennende, die tot noch toe zo ondankbaarlyk ontfangen hebt, zo heb ik (oordeelende, dat men zomtyds door de onnoosle oprechtheid van zyn beschuldigers eer dan door iets anders in zyn gemoed kan overtuigd worden) u de waarachtige avontuur, en het oprecht gevoelen van myn kopere voorspraak willen bekend maken, de welke gy immers zonder een overtollige halfstarrigheid, niet van flattery, en leugentaal zult kunnen beschuldigen. Nadien zyn oprechtheid hem daar voor, by u, diende te bevryden. Laat hem derhalven u eer in uw gemoet van al te grooten ongeloof, en strafheid overtuigen, en u voor zeker doen gelooven, dat

*Myn ziel van u alleén zyn boejens heeft ontfangen,  
 En dat ik in myn slaverny,  
 In spyt van al uw tyranny.  
 Voor eeuwig myn geluk zal van uw dienst doen hangen.*

En laat u voorts deze verzekerdheid (die zo zeker is, als dat gy de schoonste des weereids zyt) bewegen, om my eenmaal, na zo veel slaverny, toe te laten deze heilige Tempel (welkers ontsluitinge van uw macht alleen hangt) in te treden. En zyt verzekert, dat het zo var daar van daan is, dat ik die ontheiligen zou, dat ik u durf zweeren, noit priester der liefde een van zyn Tempelen met zo zuiveren offer, of wicrookvat, heeft ingewyd, als ik deze verzekerd te zullen

len doen; nadien ik u voor 't laast beloof te zullen be-  
toonen, dat

*De heiligheid van d' offerhand,  
Die 'kin dees Tempel zal doen smoken,  
En op 't altaar der min doen rooken,  
Zal zyn myn zuivre minnebrand,*

*Die gy zoud zond doen te verachten?  
Nadien die al zyn zuiverheid  
Alleen trekt van uw godlykheid,  
Die gantsch weergaadloos is te achten.*

*Denk hier dan op in 't end Klimene! en geloofst,  
Dat d' intrée van den arempel,  
Van dees vergoode Tempel,  
Aan u zo wel als my, al 's weerelds vrengt beloofst.*

## Aan AMARANTE.

Ons beider herten, Amarant,  
Zyn als uit eene rots gefneeden;  
Want 't myn verduurt des liefdes brand,  
En 't uw myn traanen en gebedden.

Dit d'oorzaak, waarom dat de tyd  
Myn min noch finart zal doen verdwynen;  
Want myn hart is een rots in pynen;  
En 't uwe een rots in straffigheid.



## KLINKDICHTEN.

AAN

KASPER JOAN SMIDS,

*Over het ontydig afsterven*

Van

GERBRETТА DE GROOT;

*zyn toegezede Bruid.*

**K**ASPARUS, die my scheen door 't noodlot uitver-  
 kooren  
 Ten Neef, helaas! de dood heeft u uw Bruid ontschaakt,  
 Uw Bruid, die zeker was met u in echt geraakt,  
 Mitszy met u, voor u, was op een nacht gebooren:

Maar nu gaat deze hoop zo vruchteloos verlooren,  
 Die my, en vader had tot een gellacht gemaakt,  
 Wiens vriendschap nimmer werd door nyd of twist ge-  
 slaakt,  
 Maar altyd weêr op nieu blink beter dan te vooren.

Beklaag, beweene haar dood. Beweeg uw ouders mee  
 Tot rou en treurigheid, en zeg: de dood heeft twee,  
 Gebooren tot malkaar, zo deereelyk gaan schaaken.

Hou op van klagen, stel uw ouders dus te vree,  
 GERBRETТА blyft tog dood. haar ouders zyn weêr ree,  
 Om my weêr binnen 't jaar een andre Bruid te maaken.

Aan

## Aan F I L L I S.

**G**Y hebt het, Fillis, dan zo't schynt op my geladen;  
 Want 'k vind u zint een wyl my vriendlyk aan te zien,  
 Gy drukte my myn hand leil tusschen bei uw kniën,  
 En zo gy zo volhart, ben ik haast gaar gebraden.

Helaas! hoe meent gy dus een eerlyk mensch te schaden?  
 En wat hart heeft de macht van uw gewelt t'ontvlien?  
 Gewis, ik voel het myne, en met hem noch wel tien,  
 U, eêr gy verder vaart, al roepen lyfsgenade.

Gy zyt in all's volmaakt; gy mind de Poëzy;  
 Ja zelfs, men zaid, gy rymt gelyk een Kats of dry,  
 En als gy zingt, of spreekt, zo streelt gy ziel en ooren.  
 Goôn! waarom schiep gy my niet tot haar bruidegom?  
 Gy lacht 'er om, gy lacht van dus uw lof te hooren,  
 Maar kryt veel eêr, zottin, want zie ik lach 'er om.

## K L I N K D I C H T.

**O**P d'oever van een beek, die op zyn zuchten zwol,  
 Zat Tirzis in de schau eens aangename linde,  
 Betrurende in zyn ziel de wreetheid zyns beminde,  
 En kreet zyn tranen uit by heele emmers vol.

Filander, die als hy speelde een en zelve rol,  
 Wanhopig, om dat hy meê hoop noch troost kon vinden,  
 Kwam by hem, om hun smart en rampen t'zaam te binden,  
 En kreet meê als een kalf, en leek noch eens zo dol.

Een harder, die hen dus elk om het best zag schreien,  
 Ried hen te speelen eer om stryd op hun schalmeien,  
 Belovend, die 't best speeld, een kopje zoetehui.

Waar op dees herders straks hun instrumenten stelden;  
 Maar juist kwam daar een wolf: de harders voor als  
 helden,  
 Vervolgden dezen wolf, en speelden niet een brui.

## K L I N K D I C H T.

L Aas! zal myn onluk dan zyn wreetheid nimmer slaaken?

Zal dan myn snart, dus lang gerezen in den top,  
Nooit dalen? zal myn ramp dan nimmer houden op,  
Maar steeds volharden in op my zyn haat te braaken?

Dus klaagde Fillis laaft, met tranen op haar kaaken,  
En wrong, gelyk ontzint, haar hagelwitte krop;  
En rukte zo veel hair in een uur uit haar kop,  
Dat men 'er met farzoen, zes balle van kon maaken.

Vaar voort (riep zy in 't end) Ô noodlot al te wreet;  
Ja zelfs verdubbel vry, indien 't u lust, myn leet,  
Gy zult my nimmer weêr daar tegen hooren klagen.

Myn ziel is om meer kwaad te lyden nu al reê:  
En om te proeven of ik alles kan verdragen,  
Hebt gy myn hond gedood, neem ook myn kat vry meê.

## K L I N K D I C H T.

O P een zeer hoogen berg, omheint met duizend rotzen,

Die aan 't heel al verstrekt een steil voor 's hemels val;  
En van wiens top een osgelykt een maillebal,  
En hoogeboomen zyn als kleine wandelknotzen:

Die als een Titan schynt den Hemelvoogt te trotzen,  
En uit zyn ingewant braakt nat zo dik als gal,  
't Welk met een wreet geweld sleet tot in 't naaste dal  
Zomtyds een berg vyfzes, gelyk ontdooide schotzen:

En die de bliksem vaak dekt tachtig myl in 't rond;  
't Geen hem zomtyds wat rook doet spuwen uit zyn grof,   
Gelyk een oven daar men kalk in heeft gebakken.

Op deze berg in 't end, die schier den hemel scheurt  
(Om u de waarheid, als een fyn man, toete snakken)  
En is my, by myn keel, myn leven niets gebeurt.

## K L I N K D I C H T.

**D**E donder, en de wind, en felle hagel buyen,  
Die streeden onder een met 't alderwreeft geweld,  
En maakten 't dichtste bosch tot een geeffent veld,  
En dreigden 't Noords gebergte in Afrika tekruyen.

De bliksem, die vast vloog van 't Noorden tot het Zuyen,  
Was met zofellen brand en hevig vuur verzelt,  
Dat niemand wierd betaalt dan met gesmolte gelt,  
En dat de klok vast droop, wyl men die stont te luyen.

Zelfs d'ongestuijme zee, dat schriklyk element,  
Hield meê met aarde en lucht zo wreed en parlement,  
Als of zy alle bei wou in haar darmen slingren.

In dees denkwaarde tyd stond Mopzus met zyn vrou,  
En telden elk om stryd op 't ievrigst op haar vingren,  
Wanneer haar boude koe op 't langst wel kalven zou.

## K L I N K D I C H T.

**G**Y Piramiden, en gy oude wonderheên!  
Gy trotse graven! vol van overdaad de outhêid,  
Die door de groote pracht, met welke gy gebout zyt,  
Toont hoe zomtyds de kunst kan de natuur vertreên.

En gy paleizen der Romeinen! die voor heên  
Zo vaak hebt kunnen zien, schoon gy maar steen en hout zyt,  
Hoe dat de lui zomtyds door reukelooze stoutheid  
In enkle moordery malkaar verpogjes deên;

Hoe ziet men door de tyd nu uw cicraat verslonden?  
Daar eer uw glorie blonk, daar pissen nu de honden;  
En uw vermaarst gebou lykt nu een varkens hok;

Wyl zelfs uw marmere dan is door de tyd gespleten,  
Waarom verwondert my, dat dees myn fulpe rok,  
Die 'k al twee jaren draag, is aan de mou versleten?

## K L I N K D I C H T.

**G**Raaf Maurits gaat in 't velt, en zal den Biffchop fluiten;  
 Wiens naakt en hongrig volk loopt 't Drent en  
 Twente plat,

Terwyl een deel van haar omcingeld zit in 't nat,  
 Datmen haar voor een wyl deê klimmen naer haar knuten.

Ons leger tracht het haare in dat mourafch te fluiten.

Terwyl de Fransman meê haar veetert naer het gat,

Den armen bouman vlucht, en kieft het hazepad,

Terwyl de fleeman klaagt om 't fchatten, fcheren, snuiten.

De Staaten zyn byna by nacht en dag vergaart;

En fchaffen tydverdryf aan Biffchop, en aan flaart,

Die met zyn Schotfe kop naer geen akkoord wil hooren.

In 't end, 't is al in roer, trompet en trommel gaat,

De weereld is op hol; elk bikt op onze staat;

En ik bik op een pyp, die ik vast zit te fmooren.

## K L I N K D I C H T.

**T**E denken dat in 't end myn staat eens zal verkeeren,

En dat ik eindelyk eens zal gelukkig zyn,

Te hoopen dat in 't end een heldre zonnefchyn

De nacht van myn verdriet eens uit myn ziel zal weeren.

Te zien dat in myn beurs de duiten wat vermeerren,

En dat ik eaaglyks win dukaten by 't dozyn;

Te hebben kelders vol van Fransche en Rinsche wyn,

Om, als 't my wel gevalt, myn vrienden te trakteen.

Noch eens een wintertje, gelyk als de voorleen,

Te fleiten vol van vreugd in d'armen van Klimeen,

Wiens onftant vafligheid my nu een wyl doet treuren.

Of in haar plaats, op nieu te vinden by Katryn

Een gunft, en een genot dat 't eerst gelyk mag zyn,

Dat is dat meester Fok miffchien nooit zal gebeuren.

## KLINKDICHT.

**T**Oen Midas eindelyk zyn wensch verkregen had,  
 En dat hy zyn geluk reets dacht volmaakt te wezen,  
 Toen was het, dat hy eerst zyn onluk zag verrezen,  
 En dat hy zich bevond te lydig in de mat.

Want 't geen hy had gewensd, dat wiert de borst haast zat;  
 Het gout wierd hem een straf, schoon het nochtans voor  
 dezen

Zyn groote wellust was; want na ik heb gelezen,  
 Wierd het al gout, al wat hy raakte, dronk, of at.

Ziet men dit daaglyks meê in 't huwlyk niet gebeuren?  
 Wanneer men meenig zot daar door lang ziet betreuren,  
 Een staat van hem voor dees gezocht met ziel en lyf?

En mag men zo een borst niet voor een Mydas achten?  
 Die, 't zy in huis, of bed, by dagen of by nachten,  
 Al wat hy raakt, of tast, niet anders vind als wyf.

## Aan KLORIMENE.

**T**Oen u myn zugten steeds myn liefde kwamen melden,  
 Die ik herkomstig zwoer uit uw volmaakt gezicht;  
 Toen ik geen godheid had dan u en 't minnewicht,  
 Die ik tot Afgodn van myn ziel en zinnen stelde.

Toen ik in proos, en vaars uw groote glans vertelde,  
 Die ik veel schoonder vond dan 't hemels zonnelycht.  
 Toen my de weêdom van een doodelyke schicht,  
 Gelyk gy denken moogt, met duizent pynen kwelde.

Ja, toen myn tranen, als getuigen van myn smart,  
 Verzelfschapt met een tal van zuchten uit myn hart,  
 U scheenen 't aldermeest myn liefde uit te leggen.

Toen deed ik, Klorimeen, al even eens als nu,  
 Dat is (om u in 't end de waarheid op te zeggen)  
 Ik lachte in myn geest, en schoer de gek met u.

## K L I N K D I C H T.

**H**Oe, zou ik ooit uw gunst, ô schoone Klörimeen,  
Verwerven kunnen, daar ik ben een mensch ge-  
booren,

En daar het schynt dat gy een minnaar hebt verkooren,  
Die door zyn beestigheid bezit uw hart alleen?

Ach, nu bevind ik, dat een beest, en anders geen;  
Het vrouwelyk geslacht slegs kan tot min bekooren;  
En dat myn heer Jupyn daarom al lang te vooren  
Zelfs met zyn godheid liep zo meenig blauwe schein.

Weshalven hy daarom in 't end na beter leeren,  
Zich zelfs om Leda heeft bedoft met zwaneveeren,  
En vrou Europa heeft ontschaakt in stiersche schyn.

Een teken, dat noch mensch, noch godheid iet kan  
winnen;

Maar dat men om zich van een vrou te doen beminnen,  
Niet anders nodig heeft, dan slechts een beest te zyn.

## Op een pyp, die ik niet aan kon houwen.

**O**Goude zon! wiens licht noch noit is uitgegaan,  
Maar die gedurig brand by ons, of d' Antipoden;  
Gy, die geen zwavelstok, noch vuurslag hebt van noden;  
Om (of gy wierd gedooft) u weêr in brand te slaan:

Gy, van wiens vuur al de planeten, en de maan  
Haar leven trekken, als de menschen van de brooden,  
Ja zonder wien ons vuur geen pot zou kunnen zooden,  
En niemand schier een bout half gaar zou kunnen braan.

Gy, welkers vrolyk licht de weerd doet herleven,  
Met recht word u de naam van godlyk toegeschreven,  
Nadien ge al meerder deugd op aard doet als de wyn:

Ik zal tot uwer eer een hoog altaar doen bouwen,  
Zo gy maakt dat dees pyp, die schier geen vuur wil houwen,  
Meê even eens als gy altyd ontfonkt mag zyn.

## Sententiaal Klinkdicht.

**V**Olmaakte Juffrou N. N. met licentie,  
 Om dat gy 't woortje scheel hebt kwalyk g'emplojeert;  
 Zo word gy arbitraal van my gecondemneert,  
 Om vaardig te voldoen het recht, en dees sententie.

Het recht 't geen billik spreekt; en lyd geen resistentie;  
 Noch wil niet dat gy oit tot hooger appelleert;  
 En't vonnis, 't geen ik spreek; is zo vast gefondeert  
 Dat geen exceptien hier zyn in apparentie;

Laat des de miltheid eer, die steets by u logeert;  
 En die met al uw deugt gy zo vast possideert,  
 Als of zy van uw ziel sehier was de quintessentie;

Ons heden eens doen zien hoe loflyk gy trakteert;  
 Als gy wilt dat de faam, met al haar eloquentie,  
 Uw lof de weerd deur op het heerlykft trompetteert;



## PUNTDICHTEN,

## Beschryvinge van een Maagd.

**S**Y vlucht, en vluchtende wil zy, men haar zal volgen:  
 Zy fryd, en fryende wil zy verwonnen zyn;  
 En nimmer haat zy ons, al toont zy zich verbolgen,  
 Want dus dwingt haar haar eer te wezen in dees schyn.

## J O B S ellende.

**D**E duivel sloeg met felle slagen  
 Den vroomen Job aan ziel en lyf,  
 En had hem al zyn goed ontdragen;  
 Maar tot de zwaarste zyner plagen,  
 Zo liet hy hem alleen zyn Wyf.

## Op J A N.

**I**S liefdedronkenschap, zo ben ik altyd zat,  
 Schreef Jan lest op een ly;  
 Maar Joris schreef 'er by,  
 De liefde hoeft hier niet, 't is waar behalven dat.

## L E V E R R Y M.

*Op de zelfde.*

**D**It Levertje lykt van geen Haring, maar van een Gier,  
 Gisteren, toen ik my liet scheeren, vond ik onze Jan  
 by de barbier,  
 Die zyn in gezwolge Bacchustranen vast herkaude onder  
 't scheeren,

En

En met zo smakte hy de knecht, die hem schoor, een  
 heele golf over de kleeren;  
 En maakte de kom, die hy voor zyn neus had, meê mooit-  
 jes streeke vol.  
 De scheerder, die zich zo gesteld ziende, vloekte als ra-  
 zende dol;  
 En riep: dat die vend dit en dat haal, hoe komt dit beest zo  
 dronken:  
 Niet, niet, zei Jan, het kwam maar van datje handen zo  
 naer driakel stouken.

Op G R I E T.

**G**Riet zaid, zy leend haar buyk alleen maar aan haar  
 vrinden;  
 Waar zou men dan in 't land een vyand van haar vinden?

Op K E E S.

**K**Ees haddebek voert steeds, waar dat hy is, het woort,  
 Zo dat men niemand dan zyn lompe snapper hoort.  
 Hoe na meent deze vent voor kaakle gelt te krygen?  
 Neen, maar hy wil dat elk hem gelt geeft om te zwygen.

d'Onreine Geest.

**V**An Lysjes voedervat sprong leest het boomgat open,  
 Waar uit met groot gedruis een waassem kwam ge-  
 flopen,  
 Die met haar vuile lucht het neusgat trof van Zaâr:  
 Dus vloog d'onreine Geest van 't eene zwyn in 't aâr.

Van een Vrager.

**G**Y vraagt uit wat voor reên, dat ik de stad uit  
 vlie?  
 't Is om dat ik op 't land jou tronie niet en zie.

## Graffchrift van een Hoornbeest.

**I**Ndien 't gehoord volk (de Heer die zy haar vriend)  
 In d'andre weerd eens de beste plaats verdient,  
 Hier leid 'er een (zyn wyf heb dank)  
 Die zitten zal op d'eerste bank.

## Op een blinde Cupido.

*Aan Klimene.*

**W**Aarom staat hier de min dus blindeling gedreven?  
 Is 't om myn onluk niet te zien?  
 Of is 't, om dar hy u misschien,  
 Om godlyker te zyn, zyn oogen heeft gegeven?

## Aan een Stinkmuil.

**G**Y tiert, en raast om dat uw hond  
 Zyn muil, of alias, zyn bakhuis,  
 Al snufflend steken gaat aan stromd;  
 Maar wyl hy kust zo vaak uw mond,  
 Zo dunkt my doet het beest geen zond,  
 Hy is geleert op lucht van 't kakhuis.

## Graffchrift.

**H**ier leit een fiaman, die wel eêr  
 Stierf door zyn eigen lyfgeweer;  
 Wyl hy daar meê om tydverdryf  
 Wat speelde op zyn buurwyfjes lyf.  
 Waar hy nu is, kan ik niet gissen;  
 Maar 'k zou schier wel gelooven, dat  
 Hy 't paradys heel vlak zal missen,  
 Zo hy de weg zocht door dat gat.

GRAF.

## GRAFSCRIFT,

*Van M. F.*

**V**An Mr. Fok leid 't lichaam in dees kas ;  
 Die veel van rook , en damptuig heeft gefchreven ,  
 Die steeds by rook geleet het 's menschen leven ,  
 't Geen als een rook verdwynt , en wort tot as .  
 Zyn geest is ook als rook om hoog gedreven ,  
 Gelyk zyn rif hier is tot as gebleven ;  
 Als of het maar verbrande toebak was .

## A N D E R S .

**I**K ben de plaats die 't rif van Mr. Fok begryp ,  
 Die in de rook zyn leven zag verzwinden :  
 Wat meent gy lezer , dat gy in dat graf zult vinden ?  
 Niet als wat afch van een schoon uitgeblaaze pyp .

## A N D E R S .

**H**ier leid in 't onderaardsche hok  
 Het rif van d'arme M. Fok ,  
 Begraaven onder deze koorsteen ;  
 Hy was gebooren t'Amsteldam ,  
 Zo zwart als een Westfaalschen ham ;  
 Door rookt gelyk zyn besjes schoorsteen .  
 De rook was ook zyn element ,  
 Waar door hy menig parkement  
 Heeft om den damp aan stuk gekurven ;  
 Hy heemelde op een donderdag ;  
 Had hy gewacht tot zaterdag ,  
 Hy was zo vroeg noch niet gesturven .

Op het vereeren van een Diamantje aan

Juffrouw N. N.

**D**E troufte minnaar van het land  
 Gaf schoone aan u dees Diamant,  
 Die, hoe schoon dat hy blinkt in luitter,  
 Noch by zyn minnevlam is duifter,  
 Berooft van alle glans, en licht;  
 Doch zonder dat gy zyt verplicht  
 Iets aan hem wederom te geven,  
 Stelt hy zyn grootfte vreugt hier in,  
 Dat hy aan u zyn Afgoddin  
 Hier by noch fchenkt zyn ziel, en leven.

Op de zwarte tanden

Van J U F F E R N. N.

**U**w mond, een fchoorsteen van een ry beroekte tanden,  
 Toont meer dan klaar genoeg, aan die het werk  
 verftaat,  
 Wat vuur 'er in den haart wel van je gat moet branden,  
 Waar van zo zwarten rook tot in je bakhuis ftaat.

Op het snarenspeel van

M E J U F F R O U S. L. T.

**J**A Orpheus trok wel eêr, door 't lokkend snaargeluid,  
 Zyn lief Euridice de Hefche poelen uit:  
 Gy aangename Leonoor,  
 Wanneer uw knieviool myn oor  
 Kwam ftreelen, net geraakt van uwe lieve vingren:  
 Zo deed gy zoete maagt myn ziel op u verftingren,  
 En trok my uit een poel van diepe fuffery,  
 En maakte dat myn ziel nu ftets zweeft aan u zy.

## Spes mea fumus est.

**W**Ylik dus zit en smook een pypjen aan den haart,  
Met een bedrukt gelaat, en d'ogen naer den aard,  
d'Een elboog onder 't Hooft, zoekt myn gedacht de reden,  
Waarom 't geval my plaagt met zo veel straffigheden

De hoop daar op, (die my vast uitsteld dag aan dag,  
Schoon dat ik nooit iets goets van al myn hoopen zag)  
Beloof my wederom haast tot myn wensch te komen,  
En maakt my grooter als een Keizer van out Romen.

Maar nau is 't smookend kruid verbrand tot stof en asch,  
Of ik vind my in die stand, daar ik voor dees in was:  
En nau zie ik de rook in ydle lucht verzuinden,  
Of ik zeg, dat ik in 't minst geen onderscheid kan vinden,  
In, of ik leef of hoop, of dat 'k een pypje smook,  
Want 't een is niet als wind, en 't ander niet als rook.

## Verheve Gedachten.

**M**Yn zinnen, en myn ziel, waar dwaalt gy buiten  
vesten?

Eykeert doch van het pad van uwe dooling wêr:  
Rampzalige, als gy zyt, wat moogt ge uw hoop toch  
vesten

Op iets, het geen uw hoop slyt t'eenemaal ter neêr?  
Aanschout dees schoone wel, zo zult ge uw dooling  
kennen,

Hier ziet gy immers, dat indien gy uw gedacht,  
Op zo verheven, en zo hoogen plaats wilt wennen,  
Licht al uw hoop vervalt, en wert tot niet gebracht.  
Ziet toe dan, zo gy niet als Ikarus wilt varen.  
Keert van dees heete zon uw teere wieken af,  
Haar straalen dreigen u met 't vallen in de baren,  
Eer u zulks dan gebeurt, zo vlucht dees zware straf.  
Roemt liever hare glans, en wondren, zo verheven,  
Zo zult gy vry van straf, en veel geruster leven.

## Op een Afscheid.

**O**Oogen, die wel eêr uw grootte vreugt kost halen  
 In het aanschouwen van myn zoete vyandin,  
 Gy, zeg ik, die wel eêr zo moedig placht te pralen,  
 Om dat gy my verleide en bracht tot deze min.  
 Beween nu uw verdriet, wyi gy van haar moet scheien,  
 En in de plaats van vreugt beërven niet dan pyn;  
 Doch om naer rechten eilch dees afscheid te beschreien,  
 Zo zyt gy niet genoeg; maar 'k moest een Argus zyn.

## PASIFEAS BEE.

**W**Yi Pasifé langs bergen, en langs dalen,  
 Gedreven door de min,  
 Haar lief vast zocht, om hem eens t'achterhalen,  
 Kwam ze op een berrig tin,  
 Waar zy, vermoet van lopen, en van dwalen,  
 Zich ruste, en neder zat,  
 En na dat zy weêr aâm begoff te halen,  
 Sprak zy dees reên, en bad:  
 O Venus! gy die dus verkeert myn zinnen,  
 Verhoor een beê, die 'k doe;  
 Wyl dat gy my dwingt om een Stier te minnen,  
 Herschep my in een Koe.

*Op het speelen van een Batailje,*

## Aan JUFFROU N. N.

**W**At hart is zo verhart, dat het niet zou verslingren,  
 Door 't aangenaam geuid van uwe albatte vingren;  
 Geen, mits gy ieders ziel verwind, ontroof, ontsteelt,  
 Wanneer uw oog en hand om sryd batailje speelt.  
 Ei speel geen slag meer van Pavyen!  
 Want niemand kan de nêerlaag myen,  
 O Schoone! want gy wind altyd,  
 Schoon gy maar met uw oogen sryd.

## Op de Schildery van Juffr. C. S.

**D**It is schoonheid zelf, doch maar in schildery:  
 Kan iemand haar bezien en voor de min niet vrezen?  
 Gewis, de wreetste mensch wort slaaf van het kopy:  
 Wie of dan veilig voor het principaal zou wezen?

## Aan myn Nichte.

**S**choon ik, ô charmante Nichte!  
 Byfter graag op u zou dichten,  
 'k Heb nochtans niet uitgericht,  
 Want men dicht op u niet licht.  
 Wil my des juist niet betichten,  
 Dat 'k wel kan op andre dichten,  
 Zeg niet, 't valt u even licht  
 Of je op my, op andre dicht:  
 Lieve Nichte! 'k zou wel dichten,  
 Mocht ik dichten op myn Nichten;  
 Viel al 't dichten even licht,  
 'k Had al lang op u gedicht.

## Aan J A N.

**J**An zeid, dat hy straks myn gezondheid heeft gedronken,  
 Maar hoe droes kan dat zyn, want 'k meen ik hebze nog?  
 En Jan is zat, en ziek, en dronken als een zog,  
 Hoe mooi gaat Jan daar nu mer myn gezondheid pronken!  
 Waartgy, gelyk gy zegt, van myn gezondheid dronken,  
 Zo ik, ô Jan, u myn gezondheid had gefchonken,  
 U woorden, en uw doen zou komen overeen;  
 Maar myn gezondheid maakt geen zorte zieken, neen.  
 Hoe drommel zegt gy dan, dat gy die hebt gedronken?



# GEZANGEN,

## Pzalm XVI.

*Satiabor cum apparuerit Gloria tua.*

**I**N'tryke en schoone Egiptenland  
 Kruipt in der schauw der hooge boomen,  
 Al bruiſſend door het dorre zand,  
 Een Kryſtalyne beek, die door zyn zilvre ſtroomen  
 Den matten reiziger met vreugd tot drinken nood;  
 Doch, in de plaats van hem te laven,  
 Heeft het vergif in zich begraven,  
 Dat dorſt verſchaft na dorſt, en met de dorſt, de dood;  
 Want zo fel is zyn helfch fenyn,  
 Dat het, en hart, en ziel doet branden,  
 En al het water van zyn ſtranden  
 Nooit voor uw dorſt genoeg laat zyn.  
 Dit ryk Egiptenland is als de weerelt zelve,  
 Die met een ſchoone ſchyn het oog met welluſt vleid;  
 Maar die door zyn fenyn van onvernoegtzaamheid  
 Komt alle vreugd, en luk, in pyn en ſinart bedelven.  
 Wat baat het ydle weerelts goet?  
 Wat baten ſcepters, en wat kroonen?  
 Wat is 't bezit der goude troonen,  
 Zo hy, die het bezit, 't vernoegen derven moet?  
 En ſleets in zyn ontruſte zinnen  
 Geport word om iets vreemts te minnen?  
 O ſchoone Klio! daal, ei daal van uw Parnas,  
 Om met uw citerſlag myn vaarzen optepronken,  
 Noem my een, die wel eer heeft van dit nat gedronken,  
 En drinkent nooit verzaad, maar even dorſtig was.  
 David, waarſte zoon zyns vaders,  
 Die wel eer het wollig veê  
 Zo vol vreugde weiden deê

Door

Door de varfch bedaude bladers ;  
 't Geen met onrust, en met zorgen,  
 Van den avond, tot den morgen,  
 Alle vreugt ter neder flaat.

Dees vond nochtans geen rust in dit gelukkig leven,  
 Waar voor licht menig Vorst zyn fcepter had gegeven,

Dikmaals zag hy, hoe een leeu,  
 Hoe een trop van wolf en beeren,  
 Door hun fchrikkelyk gefchreeu,  
 Deê zyn veê ter ftalwaard keeren ;  
 Dit was dat hem zuchten deê,  
 En zich zelve vaak bedroeven,  
 Mits hy daar door dacht te proeven,  
 Dat zyn flaat veel onrust lee.

Maar de hemel, die zyn zegen  
 Hem al lang had toegedacht,  
 Gaf zyn jonkheid zo veel kracht,  
 Dat hy, zonder overwegen,

Het fchriklyk gevaar, van muil, van klau, en tand,  
 En wolf, en leeu, en beer, ter neerflaat met zyn hand.

O nieuwe Herkules! zult gy hier by uw lusten  
 Voortaan wel laten rusten ;

En wel vernoegt zyn met dien eer,

Van dus den fchrik te zyn van leeu, van wolf, en beer?

O neen, zeid hy geenzins, dees kracht,

Die my de hemel heeft gegeven,

Die wil dat ik dees hut veracht,

Om naer een hooger flaat te streven ;

Dies wil ik niet dat wilde dieren

Alleen getuigen van myn daan ;

Myn moet durf naer ict hoogers flaan ;

Myn kruin eifcht palmen, en laurieren.

Dees overwinning is te klein

Om myn ontfteeken moed te koelen ;

Den opgeblazen Filiftein

Die moet ik doen myn kracht gevoelen ;

Het heir, dat met d'Ebreër fpot,

Dat wil ik buigen doen, en zwichten,

Om aan den Ifralietschen God  
 Voor eeuwig tot zyn eer triomfen op te richten,  
 Dus spreekt hy met een nieuwe gloed,  
 Onfonken in zyn jonge zinnen;  
 En laat met onverzaagden moed  
 Zyn stal, en treet het leger binnen.  
 Hier dunkt my zal hy zyn vernoegt  
 Met d'eerste veltflag by te woonen,  
 Om nevens andren u te toonen,  
 Wat kracht hem God heeft toegevoegt.  
 Maar neen, zeyd hy, ik zie den trotzen Goliad  
 Aan 't hoofd der kloeke Filisteinen,  
 Te trots, te moedig, en te prat  
 Het heir van Ifraël bespotten, en verkleinen.  
 Het lust my deze hoon, en spot,  
 In spyt van Baal, en Astaroth,  
 Op dees, hun Opperhoofd, te wrecken;  
 Geeft God my noch die zelfde kracht,  
 Daar ik den lecu meê 't onder bracht,  
 Zo zweer ik hem den kop te breeken.  
 Dus spreekt hy moedig en alleen,  
 Gewapent met vyf gladde keien,  
 En doet met onverfchrokke treên,  
 Zich tot aan 't reuzen leger leien.  
 Hier vind hy, naer zyn wensch, den reus ter ftryt gereet,  
 Aan wien 't gezicht, hoe straf, en wreed,  
 Aan wien een weeversboom, in zyn verftaalde vingren,  
 Gantsch geen befchut gaf voor een hand,  
 Die hem ter neêrwierp in het zand,  
 Door hem een gladde kei in 't bekkencel te flingren.  
 Daar viel de lompe reus ter neer;  
 Dus zeegepraalde de Hebreer  
 Van Opperhoofd der Filisteinen;  
 Waar van de moed, toen door dees flag  
 Hun hoop en steun ter neder lag,  
 Terflont ging als een rook verdwynen,  
 Een ieder vlucht gezwind, en snel,  
 En word van 't zaad van Ifraël

Vervolgt, verftroit, en neêrgeflagen.  
 Wyl David 't ſchriklyk reuzenhoof,   
 Van leven, bloed en geelt berooft,   
 Gaat van de doode romp afzagen;   
 Waar mée hy, als in zegepraal,   
 Geleid wort tot in 's Koningszaal,   
 Verzelt van juffers en van maagden;   
 Wiens harpenſpel, en cyterſlag,   
 Wiens ſtém, om deze nederlag,   
 Van Saul, en Davids lof gewaagden.

Wilt danſſen, en ſpringen,   
 (Dus hoorden men zingen)   
 Wild d'eertytels melden   
 Van onze twe helden.   
 Vlecht palm, en laurieren   
 Om hen te vercierén;   
 En laat ons hun ſtryden   
 En daden verbreiden;   
 Door die te doen malen   
 In ſteen en metalen;   
 Om altyd na dezen   
 Onſterfelyk te wezen.   
 Dus zal onze Koning,   
 Die zedert zyn krooning   
 Heeft duizend verſlagen,   
 Zyn lof doen gewagen,   
 Waar dat hem na dezen   
 Zyn daden zal lezen.   
 Doch David, de harder,   
 Die zal noch veel varder   
 Zyn eer zien verbreiden,   
 Nadien in het ſtryden   
 (Als 't puik aller Helden)   
 Tien duizenden velden.   
 Des zal ook zyn leven   
 Deweereld door zweven;   
 Dus zal men hem roemen,   
 Waar men hem hoort noemen.

Du hoorde David, door de dood van Goliad,  
Zyn eer al zingende verbreiden door de Stad.

O brave helt! gelukkigste aller menschen!

Wat kunt gy noch meer wenschen?

Maakt u dees eer, dat gy den reus versloegt,

Nu eindelyk niet verneegt?

O neen, antwoord hy weêr, ô neên;

De schoonheid, en de wonderheên,

Die ik gelyk de zon in Mishols oog zie schynen,

Die doen op nieuws myn vreugt verdwynen.

Dees schoone dochter van de Vorst

Vermeert myn dorst,

En maakt, dat nooit myn ziel zyn rust zal kunnen vinden,

Ten zy ik haar bezit voor bruid en voor beminde.

Hoe nu reuklooze jongeling?

Wat zegt gy? wat zyn uw gedachten?

Een arme harder, zo gering,

Durft dienaar 's Konings dochter trachten?

Maar ja, uw goet geluk begunstigt noch uw min

De trou maakt u haar Heer, en haar uw Gemalin.

Wel beroemde reusverwinnaar,

Dappre held, gelukkig minnaar!

Zie hier dan eindelyk het end van al uw pyn,

Nu zult ge, ja nu zult ge in 't end verzadigt zyn.

O neen, herzeid hy: wat kan 't helpen,

Schoon ik dees schoone bruid bezit?

Dees wiuft maakt my noch meer verhit,

In plaatze van myn brand te stelpen.

Al degenote gunst des Konings baat my niet,

Ten zy ik met zyn kind zyn scepter ook geniet.

Een edelmoedig vuur komt my op nieuws ontsteeken,

Om Vorst te zyn van 't Joodenland;

Want niets schynt aan myn luk t'ontbreken,

Dan kroonen op myn hoofd, en scepters in myn hand.

David! hoe, waar wilt gy heenen!

Zyt gy van verstand berooft?

Is uw oordeel gantsch verdweenen,

Dat gy dus ontzint gelooft,

Dat gy (alleen gewoon een harders staf te dragen)  
Zult tnachtig zyn om kroon en scepters t'onderschragen?

Ach! waar heen dus spooreloos?

Ken u zeive en ga niet varder,

Of denkt gy dus reukeloos,

Dat een arm onnozel harder,

Dus op den hoogsten throon des weercelts klimmen zal?

Ja, ja, de weercld, gantsch verwondert om zyn daden,

Lacht reeds, en ziet met vreugd zyn opgang tegemoet;

Terwyl de hemel, die vast tracht hem te verzaden,

Hem tot op Sauwels throon voorspoedig klimmen doet.

Doch zeg me, nu gy dus verrezen,

En alles 't geen gy wenste, zyt,

Of gy nu zyt uw onrust-kwyt,

En voortaan zult gelukkig wezen?

O neen: zulks is onmogelyk,

(Antwoord hy weêr) zo lang myn ryk,

Moet in dees wreeden oorlog leven;

De vyand, die noch raast, en woed,

Moet ik eerst treden met den voet,

Om my, en Israëlen vrede en rust te geven.

Wel, even zo als gy 't begeert,

Komt het de hemel u te gunnen;

Gyk want, gy zaagt, en hebt verwonnen:

Gy keert weerom, en triomfeert.

Nu zal de vrede in 't end dan eens uw onrust slaken,

En u vernoeft, gerust, en gelukzalig maken.

Maar neen, ô neen (antwoord hy weêr)

Dat kan niet wezen voor al eêr

De hemel aan dit ryk noch duizent komt te voegen,

Om my volkomen te vernoeft.

Maar ach! (vaart hy al zuchtend voort)

Wie heeft 'er oyt op aard gehoort,

Dat eenig mensch, vervult met zonden,

Vernoeft en lukkig is gevonden?

Van u, myn God! myn hoogste goed!

Zie ik alleen myn luk te moed,

Wanneer ik, van dit vleesch ontslagen,

De zon uws heerlykheids hier boven zal zien daagen.  
 Zo sprak d'Israëlietsche Vorst,  
 Gevreesde Koning van veel ryken,  
 Die, schoon hy in geluk vond weinig zynsgelyken,  
 Zich niet gelukkig noemen dorst.  
 Leert hier uit, sterffelyke menschen,  
 Dat in dit zondig tranendal  
 Geen rust noch voorspoet is te wenschen,  
 't Geen u gelukkig maken zal,  
 Nadien dat God den mensch op aard geen rust kan geven;  
 Want genee rust is rust, dan die van 't eeuwig leven.

## BRUILOFSGEZANG.

Toon: la Lande.

**I**S 'er vreugde  
 Hier op aard, 't is in de Min,  
 Mits 'er noit iets zo verheugde  
 Lichchaam, hart, en ziel, en zin,  
 Als de liefde, die de trou  
 Vast maakt tusschen man en vrou,  
 Die, gehandhaaft van de deugden,  
 Is de steun van 't aardsch gebou.

Want zo onendig  
 Als de vreugd is van de Min,  
 Zo 's op aard zyn macht nootwendig,  
 Want 't bestaat daar alles in:  
 Daar is liefde 't zoetste zoet,  
 Daar is liefde 't hooft goed.  
 Niemand is op aard ellendig,  
 Dan die liefde niet en voed.

Ach hoe verheeven!  
 In geluk, vereende twe,

Moet

Moet voortaan uw gantsche leven  
 Zyn in liefde, en heilige vreê!  
 Hoe volmaakt is nu uw lust?  
 Hoe vol vreugd is nu uw rust?  
 Nu uw zorgen zyn verdreven,  
 En uw lyden uitgebluft.

Slyt dus de dagen  
 Van uw aangename lent,  
 Op dat gy moogt vruchten dragen,  
 Die geen bitze twedracht schend;  
 Want zo liefde u altyt bind  
 En gy steeds de liefde mint,  
 Zult gy eens dat luk zien dagen,  
 Daar gy 't eeuwig heil in vind.

## Op de Oogen van Kloris,

Toon: *ma Duchesse.*

Waar bleek immer de min  
 Zo volmaakt, en vol vermogen,  
 Als in d'alverwinnende oogen  
 Van myn zoete vyandin?  
 Welkers aangename lonken,  
 Zo vol van een godlyk licht,  
 Door een tal van minnevonken  
 Ieders ziel vol vlammen slicht.

Wat hert kan zo zyn verbert,  
 Die door dees vergoode lichten  
 Niet verwonnen straks moet zwichten,  
 En niet gansch verneestert wert?  
 Zo veel machts te gaan bestryen,  
 Schoon Kloris, is om niet,  
 Ieder laat zyn vryheid glien,  
 Die u zo vol wondren ziet.



Toen het kleine minnewicht  
 Hier op aard zyn macht wou toonen,  
 Kwam hy in uw oogen woonen,  
 Waar van elk hem strekt een schicht;  
 Maar 't is vreemt daar in u oogen  
 Zo veel min gevonden wert,  
 Dat uw hart nooit word bewoogen,  
 Maar altyt blyft even hert.

## Toon: Hebbenze dat gedaan.

**O**Ns Leisje buur, ons Leisje buur,  
 Die is zo zeer verlegen, zeer verlegen,  
 Zy zorgt zeer van die tureluur,  
 Haar manke dochters wegen;  
 Want die fraje Tryn, zoekt een vryer,  
 Want die fraje Tryn, lyd groote pyn.

Tryn zeit zo vaak, Tryn ziet zo vaak,  
 Och had ik Jaap enomen, Jaap enomen,  
 Ik leefde nu steeds in vermaak,  
 't Was nooit zo verr' gekomen:  
 Dat ik nu steeds klaag, om een vryer  
 Dat ik nu steeds klaag, schier al e daag.

Haar moer die zeit, haer moer die zeit,  
 Jou malle Tryn wilt wachten, Tryn wilt wachten,  
 Zo lang tot datje wort evryt.  
 Myn pyn kan niet verzachten,  
 Roept Tryn even slaag, moet ik toeven,  
 Roept Tryn even slaag, na deze vraag.

't Is zulken deun, 't is zulken deun,  
 Datzoete zollebollen, zollebollen,  
 Och! zeime lestend Jaap ooms zeun,  
 Je weet niet van dat zollen;

Wakker as een meid, haat het wachten  
 Wakker as een meid, het wort al tyt.

En had ik toen, en had ik toen  
 Zyn raad in acht genomen, acht genomen,  
 Ik zou dees klachten nu niet doen,  
 't Was nooit zo verr' ekommen:  
 Daarom moertje ei, weet j' een vryer,  
 'k Bidjemoertje ei, stuer hem tot my.

Oscula vana quidem, sed in his  
 quoque magna voluptas.

*Toon:* Eerste Carileen.

**L**Aast geleên,  
 Daar ik lag onder d'elzen,  
 In vermoeide sluimerlust,  
 Dicht by daar 't beekje bruiſt,  
 En ſafjes ruiſt,  
 Wiert ik van Fillis verſtoort  
 In myn ruſt.

Met geweên  
 Kwam zy my daar omhelzen,  
 Nooit wiert ik verheugt  
 Door zoeter vreugt.  
 Ik waande te droomen, maar  
 Toen ik ontwaak,  
 Zou 'k niet zat bluffen  
 Myn over hete min:  
 'k Riep: ſtaak het kuffen,  
 O myn Afgoddin,  
 Of ik  
 Verſtik

In lekkerny;  
 Want de vreugd,  
 Noch geneugd  
 Vind geen meerder plaats in my.

*Toon*: Nova.

**W**Eg, weg, ik verlaat het malle vryen:  
 Faustina had wel eer myn ziel bekoort;  
 Maar door de tyt is die min gans versmoort,  
 Nu schuif ik het minnen heel ter zyen;  
 Want wie zag oit dat de min  
 Immer aanbracht groot gewin?  
 'k Roem voortaan dan myn geluk,  
 Want ik draag geen liefdens juk.

'k Zal niet meer op liefd van maagden hoopen,  
 Gelyk ik eertyds op Faustina deê:  
 Neen losse maagd, 'k haat de pyn die ik leê,  
 Des zoek ik de liefde nu t'ontloopen;  
 Want wie zag oit dat de min  
 Immer aanbragt groot gewin?  
 'k Roem voortaan dan myn geluk,  
 Want ik draag geen liefdens juk.

*Toon*: la Prima.

'k **J**Okte wel eêr  
 Met al het dartel weeldrig minnen;  
 Maar zie, ik leer  
 Dat men zulk jok niet moet beginnen,  
 Nu Venus kleine guit  
 Myn jokken heeft gestuit,  
 My handlend' naer zyn wetten,  
 Die hy my voor komt zetten.

Doch 'k roem het kind,  
Dat my myn ziertje doet verhuizen  
Naer 't geen het mind;  
Want nu zie ik de blyde sluizen  
Der zoetheid van de min  
Ontloten, nu ik in  
De aangename golven  
Van liefde leg bedolven.

O zoete maagd!  
Die in uw aangename oogen  
Myn ziertje draagt;  
Want toen zy m' had tot min bewogen,  
Verliet myn ziel haar steê,  
En koos die zoete reê;  
Uw oog, 't welk door zyn straalen  
Myn ziel my kwam onthalen.

Wel schoone zon!  
Ik laat u dan myn ziertje houwen;  
Maar 'k bid u, gon  
My op uw goetheid te betrouwen,  
En handel het niet wreet,  
't Geen gy zo te roven weet;  
Of zo ik vernoegd zal leven,  
Wil my weêr het uwe geven.

## De ontwapende Cupido.

*Toon: la Duchesse.*

**L**Est bad ik 't kleine Venus wicht,  
 (Om voor myn pyn verlichtenis te vinden)  
 Dat hy myn beminde  
 Eens raakte met zyn schicht.  
 Cupido had noch nau myn beê vernomen,  
 Of hy is straks van boven afgekomen,  
 Verzien met boog, en schichten,  
 Daar het al voor beeft,  
 En die het al doen zwichten  
 Wat op aarde leeft.  
 Het guitje had heel aardig  
 Staks zyn tuigje vaardig:  
 De pyl kwam op de snaar,  
 En daar meê was hy klaar.

Hy mikte een poos, al was hy blind,  
 Om 't hart te treffen van ERANEMITE;  
 Maar, helaas! het schieten  
 Was niet meer als wind:  
 Want schoon Kupied in spande al zyn krachten,  
 Zy scheen zyn boog en pylen te verwachten:  
 Geen schichten mochten baten,  
 Want haar harde borst  
 Was evên als met platen  
 Van metaal beschorst.  
 Zyn kracht en moch niet gelden,  
 Des toog hy aan 't schelden,  
 En riep: het is om niet,  
 Dat ik dit hart beschiet.

Mit wierp hy boog en kooker neer,  
 En, heel verfloort, begon hy dus te klagen:  
 'k Ben niet waard te dragen

Dit myn oud geweer ;  
 Ik , die in 't schieten meester plag te wezen ,  
 En die de Goden zelf voor my deed vrezen ,  
 Hoe ! is myn kracht vermindert ?  
 Ben ik niet die 'k was ?  
 Wel wat of my dan hindert ,  
 Dat ik niet zo ras  
 Dees Boezem kost doorbooren ?  
 Dat men dan God Kupied  
 Voortaan niet meer outziet .

Dus klagend' , kwam hem in den zin ,  
 Dat hem een doek de oogen deê benevlen ,  
 Des maakt hy van 't revlen  
 Weder een begin ,  
 En sprak : waarom is my 't gezicht bewonden ?  
 En met dees doek de oogen toegebonden ?  
 't En kan geen wonder wezen ,  
 Dat ik zomtyds mis ;  
 'k Begin voorwaar te vrezen ,  
 Dat het zeker is ,  
 Dat ik hier door ben bedrogen ,  
 Want ik mis myn oogen ,  
 Des neem ik zelfs verlof ,  
 En trek die doek eens of .

Noch voer hy voort : ik wil gaan heen ,  
 En zien , of straks myn pyl niet kwam te missen ,  
 Want ik zou schier gissen ,  
 Dat ik op een steen ,  
 Of op een harde rots myn pylen spilde .  
 Zo dra als 't kind dit nu gaan kyken wilde ,  
 Is hy met d'oogen open  
 Naer Iranemiet  
 In allerhaast gelooopen ;  
 Maar zo dra hy haar ziet ,  
 En merkt' haar gloeiende lonken ,  
 Vreesde hy haar vonken ,

En riep: 'k moet aan een kant,  
Eer ik myn vleugels brand.

Toon: *Courante la Bare.*

**E**Ranamite, schoone zon!  
Wyl my de noot lest dwong van u te scheiden,  
Zo moet ik door dit af zyn lyden  
De zwaarste pyn, die men oit dragen kon.  
De hemel schynt my zonder licht,  
Wyl dat ik missen moet uw zoet gezicht,  
Wiens gunst dat my wel eer plagt te bestralen,  
Maar nu myn hart  
Geen aâm kan halen,  
Leef ik steeds in smart.

Myn oogen, die wel eer haar vreugt,  
En 't leven zelfs, uit uw gezicht ontfongen,  
Zyn van 't verdriet nu zo gedrongen,  
Dat zy versmelten door haar ongeneugt.  
Myn tranen smooren gras en kruid  
Op 't vruchtbaar land tot aan de wortel uit,  
Ja d'aarde zelfs die schynt met my te weenen,  
Mits myn ellend  
De harde steenen  
Zelfs tot treuren wend.

's Nachts als men 't al in ruste vint,  
Zo woelt myn geest; 'k meen zomtyts met myn ogen  
Uw glans te zien, maar 'k ben dedrogen:  
Want in uw plaats ombels ik niet dan wind.  
'k Ben levend' dood; want 'k mis myn ziel,  
Mits gy, ô schoone, die tot pand behiel.  
Maar evenwel kan ik die dood niet haten,  
Mits ik tot pand  
Myn ziel mag laten  
In zo waarden hand.

*Toon*: Gavotte d'Anjou.

'k **L**Aat nu varen 't snoode goet,  
 Dat de ziel met zorgen voed,  
 En verleid een wys gemoed:  
 'k Zal yan 't malle vryen  
 My voortaan wel myen.  
 'k Haat voortaan dit snoode geslacht,  
 Dat my heeft in nood gebracht.

Ach! hy dwaalt die geen die mint;  
 Want de gunst die is maar wind,  
 Die men by de maagden vind;  
 't Zyn niet dan Zirenen,  
 Die, hoewel zy weenen,  
 Inderdaad heel anders zyn,  
 Als z' haar toonen in den schyn.

Dat dan elk myn raad outhoud,  
 En zich van de maagden houd,  
 Eer het hem hier namaals roud.  
 d'Eden, die zy zweren,  
 Zyn als lichte veeren;  
 Want zy laten Mars wel gaan,  
 En verkiezen een Vulkaan.

Haar vervloekt, en loos gevele  
 Brengt zo meenig in de ly;  
 Want die door haar tovery,  
 En haar looze lonken  
 Maar een reis wort dronken,  
 Wort als van natuur verkeert,  
 En geheel getransformeert:

Als de makkers van Uliſs',  
 ('t Welk ons dunkt dat wonder is)



Die geheel haar beeltenis,  
 Engestalt verlooren:  
 Om dat zy hun ooren  
 Leende aan Circes zoet gevele,  
 En vervloekte tovery.

Maar die als Ulyffes zyn;  
 En niet drinken van die wyn,  
 Heel doormengt met fmoed fenyn,  
 Die ze ons komen geven,  
 Zal geruſtig leven.  
 Vluchtende dat fmoer ſerpent,  
 Dat ons oorzaakt alle ellend.

Leer hier uit dan, domme jeugd,  
 (Wyl dat gy u ſpieglen meugt)  
 Zo gy zoekt d'oprechte vreugd,  
 Laat de maagden varen,  
 Die ſteets onruſt baren.  
 Vlied't lichtvaardige geſpui,  
 't Geen ons ſtrekt als tot een kruis.

### *Toon*: Ba watte parten?

'k **J**Okte voor dezen  
 Met de wulſe en dartle min,  
 Maar nu dat ik zyn kracht bevin,  
 Begin 'k myn ſtraffe vrezē:  
 Want ik weet Kupied, die kleine God,  
 Die houd de ſpot  
 Met die geen, die hem heeft veracht,  
 Als hy daar na zyn hulp verwacht.

Des hebik reden  
 Om het kleine kind t'ontzien,  
 En hem met neergebogen kniēn  
 Opt'offren myn gbeden:  
 Want ik vrees, zo ik hem niet verzoen,

Dat

Dat hy zal doen,  
 Dat myn ziel noit het ende ziet  
 Van de strafheid van Eranemiet.

O Venus wigje!

Ik verzoek dan uw genaad,  
 En dat gy van boven dalen laat  
 Maar een eenig schigje  
 In de borst van myn Eranemiet,  
 Die my nu vlied:  
 Maak, dat haar nooit vermorrwt hert  
 Door uw schicht tot my bewogen wert.

'k Zal dan na dezen

U erkennen voor een heer,  
 En u steeds geven lofen eêr,  
 En 'k zal uw dienaar wezen:  
 Za wel aan, maak dan uw pylen reê,  
 Verhoor myn beê:  
 En toon, dat gy noit mis en schiet,  
 Tref't hart van myn Eranemiet.

## Aar Sleutelbag.

'k **A**chtze voor dwaats,  
 Die zich op Mans betrouwen,  
 Want het is maar zotterny:  
 Want in de plaats  
 Van hun beloft te houwen,  
 Is het maar bedriegery.  
 Hy, welkers woorden  
 My tot min bekoorden,  
 Beloofde my wel eêr,  
 Dat hy zou nimmermeer  
 Geen van zyn eeden breeken,  
 Maar helaas! het kwam te veer.

't Is waar, hy zwoer,  
 Dat hy niet dan myn oogten  
 Beminde in zyn hart;  
 Maar hoe ik voer,  
 Toen 't van hem wierd bedrogen,  
 Voel ik noch wel door de finart;  
 Want al zyn eeden  
 Heeft hy vertreden,  
 En koose een aâr voor my.  
 Denk nu of 'k zulk gevele,  
 Niet dan met groote reden,  
 Scheld voor bedricgery.

'k Zal nu voortaan  
 Zo zot en dwaas niet wezen,  
 Dat ik aan een man geloof:  
 Nu 'k ben verraân  
 Zo schandelyk door dezen,  
 Hou ik my voor hen als doof;  
 Maar 'k zal nu leeren  
 Haast te verkeren  
 Myn trou belofteuis:  
 Want 'k acht het voor gewis,  
 Dat men 't nu doet niet eeren,  
 Wyl 't doch de moden is.

*Toon*: Gavotte d'Anjou.

**D**iegeen, die het kleine kind  
 Afbeeld met 't gezicht geblind,  
 't Is gewis dat die niet mind,  
 En dat hy zyn wonden  
 Nimmer heeft bevonden;  
 Want 't is zeker en gewis,  
 Dat Kupied niet blind en is.

'k Heb zyn pyl genoeg gesmaakt;  
 Want vermits hy heeft gemaakt,  
 Dat myn borst in liefde blaakt,

Heb ik wel bevonden,  
 Dat ik deze wonden  
 Niet en kreeg van 't kleine wigt,  
 Zohy miste zyn gezicht.

Vlucht ik schoon in bosch of velt,  
 Omt'ontvluchten zyn geweld,  
 Waar meê hy myn ziertje kweit:  
 Wil ik my verschuilen  
 In de diepste kuilen,  
 't Baat niets: mits het kleine kind  
 Over al myn hart wel vint.

Wie ontkend nu, dat hy niet  
 Wel te recht en deeglyk ziet,  
 Mits geen mensch zyn schicht ontvlied?  
 Maar hy heeft geen ooren  
 Om myn klacht te hooren!  
 Want als ik myn klachten uit,  
 Is 't of hy zyn ooren sluit.

Dat hy doof is loof ik meest:  
 Want had hy niet doof geweest,  
 Al had hy een tigerbeest,  
 Of een wolf gezogen,  
 Myn klacht had hem bewogen.  
 't Guitje ziet wel als hy schiet,  
 Maar als 'k bid zo hoort hy niet.

### *Toon*: Petits sots de Bordeaux.

**A**Ls ik aan de zoetigheden  
 Denk, die men in 't minnen vind,  
 En de zoete vrolykheden,  
 Acht ik lukkig een die mint;  
 Maar als 'k weder ga bedenken,  
 Dat die mind veel pynen lyd,  
 En de min fenyn kan schenken,  
 Hou ik 't met de vryigheid

Ach,

Ach, wanneer men mag geloven,  
 Dat men weder wort bezint,  
 Dan kan men dees finart verdoven,  
 Dan isukkig die bemind;  
 Maar als men weêr komt te vinden,  
 Dat dees eerste liefde verslyt,  
 En verandert als de winden,  
 Dan is 't best in vryigheid.

Die geen, die in d'oogenstralen  
 Van zyn schoone wellust vint,  
 En daar al zyn vreugd kan halen,  
 Die acht lukkig een die mind;  
 Maar die vind, dat by zyn schoone  
 Niet en is dan ttraffigheid,  
 En dat daar geen liefd kan wonen,  
 Houd het met de vryigheid.

Maar wat is 't een groot genoegens,  
 Zo me in 't lef haar gant noch wind,  
 En datz' haar tot min wil voegen,  
 Is hy lukkig die zo mind;  
 Maar als 't dan weêr komt gebeurden,  
 Dat de nood u van haar scheid,  
 En met macht dees vreugd komt scheuren,  
 Dan is 't best in vryigheid;

Maar men kan zich noch verblyden,  
 Schoon men zich gescheiden vint;  
 Want de hoop verzoet dit lyden,  
 Hy's dan lukkig die bemind.  
 Maar als zy is weêr gekomen,  
 Zogy dan verflooten zyt,  
 En uw plaats vind ingenomen,  
 Was 't niet best in vryigheid?

Gy dan, die uw vreugd kunt vinden  
 By die geen, die gy bezint,

Houd

Hou u slechts by uw beminde;  
 En acht lukkig een die mind;  
 En gy weder, die in 't minnen  
 Vind geen vreugd noch zoetheid,  
 Eer de vryheid als Goddinne,  
 En blyft steeds in vryigheid.

*Toon*: Courante la Bare.

**O** Zoet gedenken van de vreugd,  
 Die 'k in myn ziel wel eêr plagte genieten,  
 Wanneer ik van Éranemite  
 Zo menigmaal wiert door haar gunst verheugd!  
 O zoete vreugd, my noit begeeft!  
 Mits dat myn hart door u gedenken leeft!  
 Want zo ik moest dit zoet gedenken derven,  
 Zo zou d'ellend  
 My wis doen erven  
 d'Onderaardsche tend.

O zoet gedenken! leefal tyt  
 Dan in myn ziel, en wil my noit begeven;  
 Zo zal ik steeds in vreugde leven,  
 Schoon my 't geval van deze schoone scheid.  
 Haar afzyn (schoon 't my strekt tot pyn)  
 Zo 'k u maar heb, zal my zo zwaar niet zyn,  
 Mits dat gy kunt aan my dees overschoone,  
 Als in een glas,  
 Zo wel vertoonen,  
 Of ik by haar was.

*Toon*: Courante la Bare.

**K** Upied leg nu uw wapens neêr,  
 Myn schoone zon verlaat het tegenstreven;  
 Zy komt zich in uw macht begeven:

N

Ach!

Ach! zaid zy, ach! hier baat geen tegenweer;  
 Haar tegenstant was slechts onnut,  
 Zo dra uw schicht haar strafheid had gestut,  
 Haar marmer hart wiert straks tot min bewogen,  
 Zy riep dus uit:  
 Ik ben bedrogen  
 Door de kleine guit.

Heb dank dan kleine Minnegod!  
 Voor al de gunst van u aan my bewezen:  
 Myn luk is nu op 't hoogst gerezen,  
 Nu dat myn schoone leeft naer uw gebod.  
 Nu dat de min haar ziel gebied,  
 Begint myn vreugd, en eindig myn verdriet.  
 Haar strafheid, en myn ramp zyn nu vervlogen;  
 Nu is 't getraân  
 Van bei myn oogen,  
 En myn rou gedaan.

### *Toon: Gavotte d'Anjou.*

**W**Yl ik hier dus aan den haart  
 Met de oogen naer den aard,  
 En 't gemoed, en 't hoofd bezwaart,  
 Zit een pyp te dampen,  
 Denk ik aan de rampen,  
 Die myn ziel onschuldig draagt,  
 En daar my 't geval meê plaagt.

d'Hoop, die my steeds weêr verblyt,  
 (Schoon zy my van tyt, tot tyt,  
 Steeds weêr uitstelt) komt, en zaid:  
 Dat ik myn ellenden  
 Wel haast zal zien enden,  
 En belooft my tot een loon  
 Veel meer als een Keizers kroon.

Maar nau is myn pyp tot afch,  
 Of ik vind my alzo ras  
 Die geen, die 'k voor deze was;  
 'k Voel weêr d'oude pynen,  
 'k Zie myn hoop verdwynen,  
 Als de rook in d'yde lugt,  
 Mits 't my allebei ontvlugt.

Daarom heb ik vaak gezeid,  
 Dat ik vind geen onderscheid  
 In die, die de hoop verblyd,  
 En die 't houd met smooken,  
 En als leeft van 't rooken;  
 Want is 't eenie wind, en rook,  
 't Ander is maar damp, en smook.

### Toon: Courante la Françoise.

**D**Us pleegt de min op u zyn wraak,  
 Gy, die myn zugten hoorde met vermaak:  
 Gy, die met vreugd myn lyden zaagt,  
 Wort nu te recht met dubbele strafgeplaagt.  
 Nu zuchtge om my; maar 't is verlooren,  
 Myn vrye ziel slopt voortaan toe zyn ooren,  
 Wyl dat gy klaagt.

Toen ik wel eer uw wreevlig hart  
 Wou buigen door myn duldelooze smart,  
 Toen hielt gy u voor my als doof,  
 En gaast myn trou noch eden geen geloof:  
 Nu doen ik ook zo, wyl uw zinnen,  
 Uw hart, en ziel het kleine kind der minnen  
 Zyn tot een roof.

Klaag nu, als ik wel eer, uw pyn,  
 Ik zal voortaan, als gy, onwinbaar zyn:



Slyt nu uw dagen in gewoën,  
 En proef nu meê het geen ik heb geleën,  
 Op dat 't berou uw ziel mag knagen,  
 En al dat zwaar verdriet, 't geen ik most dragen,  
 Om uw straffigheên.

Kost gy, onnosse! toen niet zien,  
 Toen gy my dwongt uw straffigheid te vliên,  
 Dat ik, vermoeid van al myn pyn,  
 Daarna niet meer zou in uw boejens zyn?  
 Ik vloot; maar 'k liet u uwe banden,  
 En myne ziel (die eerst was in uw handen)  
 Nam ik tot myn.

Nu leef ik vry, en gy gevaân,  
 Ik leef verheugd, en gy met druk belaân,  
 Ik ben verwiunaar, en gy slyd,  
 Gy zyt geboeit, en ik myn banden kwyt,  
 Zo kan de min haar wraak meê plegen.  
 Gy hebt tot loon uw straf, en ik de zegen,  
 En de vryigheid.

## Nieu Bruilofslied

*Van een Maaijer die ging maaijen in het ried  
 En wat hem in het maaijen al is geschiet.*

Op de wyze.

*O Nigje, waar jy der myn Nigje niet, &c.*

1.

**D**Aar zou 'er een Maaijer uit maaijen gaan,  
 Alzo ver langs gene landsdowen;  
 Hei, wat vond hy daar inne zyn wegen staan;  
 Hoer toe men zel 't je ontvowen.

2.

Hei, 't was 'er een veltje van 't schoonste riet,  
 Daar oit Maaijer van zyn leven in kon maaijen,

Daar-

Daarom dacht ook de kloeke maaijer anders niet  
Dan zyn maaylust daar eens in te payen.

3.

Maar eer hy noch in dit riet te maaijen kwam,  
Wat moest die goeien bloed al verdragen;  
Want de baas van het riet, hier woonachtig t' Amsteldam,  
Hei, die most hy 't wel driemaal vragen.

4.

Och baasje, lieve baasje, zei hy, wou jy myn  
Al in dat rietbosje maaijen laten;  
Hei, dat zou 'et verlichten myn smart, en al myn pyn,  
En het zou my wel een Dokter baten.

5.

Hei, dat rietje dat staat 'er zo schoon, en also groen,  
Het moet 'er zyn gemaaid of 't zou bederven;  
Daarom laat 'et van my toch eer als van een ander doen,  
Ofik zou van klinklaar hartzeer leggen sterven.

6.

De rietbaas die docht 'er toen eindlyk in zyn zin,  
Die maaijer lykt tot maaijen wel gebooren;  
En myn riet dat moet gemaaid zyn, ofik beeld myn zel-  
ven in,  
Dat haar maaytyd anders licht zou gaan verlooren.

7.

En dan zou 'er myn rietje schier geen oortje waardig zyn,  
En ik zou de schult daar zelf van moeten dragen;  
Daarom wil ik die maaijer gaan verlossen van zyn pyn,  
En het maaijen van myn riet eens met hem wagen.

8.

Daarom gaf hy hem daadlyk belofte by zyn hand,  
Dat hy hem zyn maaylust haast zou payen,  
En dat hy met zyn zeyffen vry mocht trekken in het land,  
Om dat rietje, wyl het groen was, noch te maaijen.

9.

Dees tyding die verheugde de maaijer also zeer,  
Dat hy straks zyn maaymes al begon te slypen,  
En hy trok op dat riet, hei, zo daadlyk van leer,  
Want hy docht hy kon zich niet vergrypen.

10.

Nu maait 'er dees maaijer in dit ried schier nagt en dag,  
 Tot zyn zeiffen in het end begon te krommen ;  
 En schoon dat hy in dit riet vaak bezwymt van d'arbeid lag,  
 Nochtans is hy elke reis weêr bekommen.

11.

O Maaijer ! hoe gelukkig ben jy in jou maaijers tyd ;  
 Dat jy zulken schoonen riet mogt gaan bemaayen :  
 Nu verslyt gy uw dagen in vreugd , en vrolykheid ,  
 Mits gy , als gy wilt , in 't riet u gaat vermayen.

12.

Oorlof Princeffen ! hier wel op acht ,  
 Wyl uw tyd te zyn gemaayd nu is gekomen ,  
 Laat je maaijen , wil je wel doen , zo by dag zo wel als nacht ,  
 'k Wed je zult dan van geen nachtmerry dromen.

## VOOR KLIMENE.

Toon : *Kourante la Reyne nouvelle.*

1. **O** Treurige eenzaamheid !  
 Getuig van myn gedachten,  
 En van al de klachten,  
 Die myn trouwigheid  
 My steeds doet storten voor myn godlykheid :  
 Getuig , hoe veel de wrede min  
 My heeft doen lyden om myn Afgoddin :  
 Vertel myn zuchten,  
 En d'ongenuchten,  
 Die ik in my vin.

2. Op dat ik in 't end Klimeên,  
 Door uw getrou getuigen,  
 Eens haar ziel mag buigen  
 Voor myn droef geweên,  
 Waar voor zy herder is als marmarsteen ;  
 Doet haar door uw gerechtigheid  
 Eens zien hoe zeer de min myn borst opryt,  
 Daar door dees schoone

In my zal woonen  
Tot in eeuwigheid.

## Aan KLORIMENE.

Toon: *Courage.*

**T**Oen ik eerstmaal, heel gewond,  
Geraakte in uwe banden,  
Dacht ik, dat myn minnewond  
Zich alreets op 't hevigtst vond  
In 't branden, in 't branden, &c.

2. Maar toen ik uw godlykheen  
Geduurig aan zag groeien,  
Voelde ik, schoone Klorimeen!  
Dat myn vuur ook wies met een  
In 't gloejen, &c.

3. Zo dat ik myn min voortaan  
Nu zie in top gewassen:  
Groei dan niet in schoonheid aan,  
Of gy doet my wis vergaan  
Tot affchen, tot affchen,

## Aan KLIMENE.

Toon: *l'Isabelle.*

1. **I**N't end, schoone Klimene,  
Zo krygt myn trouwe min,  
Door myn langduurig weenen,  
In uw versteende zin  
Noch een klein plaasjen in.  
Myn zuchten en myn klagen,  
Waar in gy schiep behagen,  
Verandren nu van schyn:  
Nu dat uw godlykheden,

Van ieder aangebeden,  
In 't end door al myn pyn  
Eenmaal bewogen zyn.

2. Wat heb ik dan na dezen,  
In zo veel vreugd verwacht,  
Voor ongeval te vrezen,  
Indien uw minlyk hart  
Mec' deel neemt aan myn smaet?  
Myn ramp, en ongenuchten  
Gaan ganschlyk van my vluchten  
In dien uw trouwigheid  
De myne zal gelyken,  
Die nimmer kan bezwyken;  
Mits ik uw godlykheid  
Min tot in eeuwigheid.

*De drie airen van de*

## MUSK W E T T A I R E S ,

Aan K L O R I S .

*Eerste Air.*

1. **H**Elaas! ik zucht en ween om niet,  
Wyl dat myn wrede niet en ziet,  
Wat d'oorzaak is van myn verdriet;  
Want schoon myn zuchten duizentwerf  
Haar zeggen, dat ik om haar sterf,  
Wat is 't, wyl ik niet klagen derf?

2. De vrees, die met myn liefde groeit,  
Die houd myn tong gestaag geboeit,  
Hoewel myn hart vol vlammen gloeit.  
't Ontzag alleen van haar gezicht  
Doet dat myn tong gestadig zwicht,  
En stelt my 't zwygen tot een plicht.

3. Dus leef ik, stervende in de min,  
Wyl dat myn schoone vyandin

Maakt

Maakt dat ik hoopeloos bemin.  
Want, Kloris, eêr gy my verwyf  
Myn al te groote reukeloosheid,  
Zo zwyg ik best in eeuwigheid.

*Tweede Air.*

1. **V**olmaakte Kloris! wyl u is bekend, *bis.*  
Hoe fchoone en hoe volmaakt gy bent,  
Waarom en weet gy dan ook niet,  
Dat gy veroorzaakt het verdriet,  
Daar gy my in verfmelten ziet?
2. Want wyl uw ogen ieder zugten doen, *bis.*  
Kunt gy myn smart dan niet vermoên?  
Of, wyl 't onmogelyk kan gefchien,  
U ziende, uw groot geweld t'ontvliên?  
Waarom kunt gy myn smart niet zien?
3. Of wagt gy, wrede, tot dat myn mond *bis.*  
Zal de oorzaak zeggen van myn wond?  
Zo neem uw oog zyn strengheid af,  
Of anders, vrezende voor straf,  
Daal ik eêr zwygend in myn graf.

*Derde Air.*

1. **K**oft u myn getrouwigheid, *bis.*  
En de smart.  
Zyn uitleid,  
Wrede Kloris! 'k wed gy zeid,  
Dat de pyn, die my deert,  
Had uw haat overheert,  
En in medely verkeert  
Al uw straffigheid.
2. Want myn liefde, en ook myn pyn *bis.*  
Zyn zo fel,  
Dat geen hel  
Kan wreeder zyn.  
Zaagt gy dees maar slechts de fchyn  
Van myn leed, zonder end,

'k Zweer, gy haast had bekend,  
Dat geen liefde, noch ellend.  
Is zo groot als 't myn.

3. Zie des eens myn lyden aan,  
En 't verdriet,  
't Geen gy ziet,

Dat my doet vergaan.

Wil my eens hier van ontslaan

Door het goddelyke woort,

Dat 'er ooit is gehoord;

Dan is al myn ramp verfmooort,

En myn smart gedaan.

bis.

*Simple Kourant.*

## Aan K L O R I S.

1. **H**eel t'onrecht beelt gy u myn min,  
HO waardigste Afgodin!

Voor onstantvastig in;

Wyl ik my trou bevin.

'k Ben zo groot in stantvastigheid,

Als gy in schoonheid zyt,

Want trots 't verdriet,

't Geen g' in my ziet,

'k Min u in eeuwigheid.

2. Uw beeld, 't geen al 't volmaakste tart,

En ieder ziel verwacht,

Zie ik steeds in myn hart,

Als oorzaak van myn smart.

Gy ook zo, schoone Engelin!

Zoekt gy myn trouwe min,

Myn ziel, die gy

Voerd aan uw zy,

Ziet daar myn trouheid in.

3. Daar zult gy zien, dat, schoon ik ly

Zo wrede tyranny,

Dat

Dat ik dees slaverny  
 Noch acht een luk voor my.  
 Daar zult gy zien, dat zelfs de tyt,  
 Noch al uw straffigheid,  
 Noch geen geval,  
 Ooit krenken zal  
 Myn min, noch trouwigheid.

*Aan*

## K L O R E N I E,

*Op haar vertrek.*

Toon: *Karfnacht.*

1. **M**Yn schoone, wilt gy dus vluchten,  
 Zonder dat gy myn droeve zuchten,  
 En myn bedrukte klachten hoort?  
 Helaas! denk, schoon gy zyt verbolgen,  
 Dat u myn hart steeds na moet volgen,  
 Wyl 't u meer dan my toebehoort.
2. Wel aan myn hart, volg dan haar treden;  
 Naspeurt gestaag dees godlykheden,  
 Oorzaken van myn slaverny!  
 De min, schoon zy zich toont verbolgen,  
 Geeft u verlof van haar te volgen,  
 Wylg' haar meer toebehoort dan my.

## G E Z A N G.

1. **I**K min wel als ik wort bemind;  
 Maar al myn liefde is maar wind,  
 Wanneer zy niet gaat van twe zyden.  
 Ik acht de min maar tiranny,  
 Ten zy men meê om my wil lyden,  
 Gelyk ik om een ander ly.

2. Ook



2. Ook heeft, al't geen men schoonheid acht,  
 Op my niet even groote macht  
 Om my te brengen tot het minnen;  
 Myn hart te krygen is al kunst:  
 Min moct 'er zyn om my te winnen,  
 En om my te bewaren, gunst.

Toon: *Simple Kourante.*

1. **I**ndien ik dacht, ô schoone zon!  
 Dat 'k door myn lyden u verzachten kon,  
 Of zo ik dacht, dat al myn smart  
 Eenmaal ondoojen zou uw killig hart,  
 Zo zei ik u ('t geen ik nu niet en derf)  
 Dat 'k meer om u dan duizent dooden sterf.

2. Maar wyl tot noch myn groots gemoed  
 My nimmer heeft met deze hoop gevoed,  
 Dat een zo goddelyke Zon  
 Ooit aan een aardse vlam zich branden kon,  
 Zo is 't my best (wyl ik niet klagen derf)  
 Dat 'k eeuwig zwyg, en vry van laster sterf.

Toon: *la Fronde.*

1. **D**iogenes, de wyze,  
 Die woonden in een vat;  
 Hier uit kan men bewyzen,  
 Dat wysheid woont by 't nat,  
 Indien gy dan de wysheid mind,  
 In 't vaatje gy die vint:  
 Komt, volgt dan met malkander  
 Den Grooten Alexander  
 Naer 't holle vat, naer 't holle vat,  
 Daar Diogenes in zat.

2. De Groote Alexander  
 Sprak tegen Diogeen:  
 Indien ik was een ander,

'k Wenste

'k Wenste in uw plaats te treên.  
 Wort ons hier dan niet klaar verthoont,  
 Dat in het vat de wysheid woont?  
 Komt, volgt dan met malkander  
 Den Grooten Alexander  
 Naer 't holle vat, naer 't holle vat,  
 En houd u by het nat.

## Op een Afwezen.

*Toon:* Kourante la Bare.

1. **E**Ranemite, schoone zon!  
 Wyl my de nood laast dwong van u te scheiden,  
 Zo moet ik door dit afzyn lyden  
 De zwaarste pyn, die men ooit dragen kon.  
 De hemel schynt my zonder licht,  
 Wyl dat ik missen moet uw zoet gezicht,  
 Wiens gunst dat my wel eer plagt te bestralen;  
 Maar nu myn hart  
 Geen aam kan halen,  
 Leef ik steeds in sinart.
2. Myn oogen, die wel eer haar vreugd,  
 Ja 't leven zelf, uit uw gezicht ontfongen,  
 Zyn van 't verdriet nu zo gedrongen,  
 Dat zy versmelten in haar ongeneugd.  
 Myn tranen smooren gras, en kruid  
 Op 't vrugbaar land schier tot de wortel uit.  
 Ja d'aarde zelf die schynt met my te weenen,  
 Mits myn ellend  
 De harde steenen  
 Zelf tot treuren wend.
3. 's Nachts als men 't al in vrede viend,  
 Zo woelt myngeest: 'k meen zomtyts met myn ogen  
 Uw glans te zien, maar 'k ben bedrogen,  
 Want in uw plaats omhels ik niet dan wint;  
 'k Ben levend dood, want 'k mis myn ziel,

Mits

Mits gy, ô schoone, die tot pand behiel?  
 Maar evenwel kan ik die dood niet haten,  
 Wyl ik tot pand  
 Myn ziel mag laten  
 In zo waarde hand.

*Aan*

## K L I M E N E.

Toon: *Petite Alteffe.*

1. **G**Een schyn van vreugd, hoe groot en uitgelaten,  
 Kan, ô Klimeen! u roeien uit myn zin,  
 Doet andere vry eeuwig van my haten,  
 En wortelt my noch dieper in uw min.  
 Want hoe zou ik voor u veranderen?  
 Wyl ik in andren  
 Die glans niet min,  
 Die in uw oog het hemelsch zonlicht tart,  
 En maar alleen kan heerschen in myn hart.
2. Ik zou de dood byna wel durven dagen,  
 (Hoewel zyn macht het alles flyten doet)  
 Om uit myn ziel die trouheid te verjagen,  
 Die daaglyks daar word door uw oog gevoet.  
 Geen vreugd noch pyn kan myn verkeeren,  
 Noch van my weeren  
 Dat trou gemoed,  
 't Geen in myn ziel de dood schier zelve tart,  
 Wyl gy alleen kund heerschen in myn hart.

## Z I N G Z A N G.

Toon: *Fillis soyes Kruelle.*

1. **I**K heb het, by myn zolen,  
 Dan eindlyk op myn huid;

Myn

Myn hartje brand op koolen,  
 En springt myn vel schier uit.  
 De stralen van uw oogen,  
 Bestierd door Venus kind,  
 Die doen my vast verdrogen,  
 Als slokvis in de wind.

2. 'k Heb van de nacht gekreten  
 Ruim t'we paar emmers vol:  
 'k Heb myn gekruifde lokken  
 Zo is my 't hooft op hol:  
 'k Heb schier de damp vergeten,  
 Zo kaal geplukt om jou,  
 Dat men uit al de vlokken  
 Zes ballen maken zou.

3. Ach, moet dit langer duuren,  
 Zo geef ik 't haggjen op,  
 Al zou ik by myn buuren  
 Gaan leenen bast, en strop;  
 Want ik wil, by zint felten,  
 Eer sterven als een man,  
 Dan dus door u versmelten,  
 Als botter in de pan.

4. Ach laat myn ongelukken  
 U porren tot gena:  
 Zie hoe myn hart op krukken  
 U huppelt achter na:  
 Ei, wil dat eens ontfangen,  
 En koelren in uw schoot;  
 Wilt gy my niet zien hangen  
 Ruim tien jaar voor myn dood.

Aan F I L L I S.

Toon: *La Gaillarde.*

I. **F**illis! wie kan uw schoonheid zien,  
 En het geweld van uw gezicht ontvlien!

't Geen.

't Geen door een zoete tovery  
Een ieder brengt in slaverny.

2. Wat mensch kan aan uw macht weerstaan,  
Maar bid geboeit niet straks uw schoonheid aan,  
Zo dra uw oog, zo vol van gloet,  
Hem als een Etna branden doet?

3 Myn hart gaf zonder tegenstant  
Van d'eerste uur zich willig in uw hand:  
En vreesde in zyne slaverny  
Geen pyn, noch smart noch tyranny.

4. Maar laas, nu het in zyn verdriet  
Uw oog wel schoon, maar zonder liefde ziet,  
Nu keert zyn hoop, wel eer zo zoet,  
Schier hoopeloos geheel in 't roet.

5. Wat smart, wat lyden, en wat pyn  
Kan dan by myn verdriet geleden zyn?  
Wyl dat ik, zuchtende in uw min,  
In plaats van hoop, myn grastee vin.

6. Ach, dat de liefde eens uw hart  
Deelachtig maakte aan myn wrede smart!  
En dat het vuur, 't geen my verteert,  
Meê eens uw ziel had overheert!

7. Wat vreugd wierd my dan niet beloofd?  
Wat heil, wat luk hing my niet over 't hoofd?  
Mits dan een band ons zielen beid  
Verknochten zou in eeuwigheid.

## Aan KLIMENE.

Voix: *La Sirene.*

1. **O** Schoone zon!  
Zo myn smart  
U kost spreken uit myn hart;  
'k Wed  
Te met  
Had hy uw haat verzet,

En

En myn verdriet  
Baarde dan uw afkeer niet.

2. Want myn ellend  
Heeft gelyk myn min geen end,  
En in myn pyn.  
Moet ik onverandert zyn;

Want  
De brand,

Die my heeft overmand,  
Is u gelyk,  
Want z' is onveranderlyk.

3. Ach, zie in 't end  
Eenmaal dan op myn ellend;  
En laat myn min  
Eens veranderen uw zin.

En  
Beken,

Dat ik gebooren ben,  
Om in dees nood  
U te winnen of myn dood.

## Aan K L O R I S.

Toon: *Simple Kourant.*

1. **S**choone oogen! die, met schoot op schoot,  
Daags duizent minnaars dood,  
Waar krygt gy al dat schroot,  
Dat boskruid, en dat loot?  
Zeg hoe uw moorttuig zo lang duurt;  
Of leen j' het by de buurt?  
Of heeft Kupied  
Aan u licht niet  
Zyn magazyn verhuurt?

2. Helaas! ik ben schier buiten wett,  
Myn vreugde krygt de pest;  
Myn vryheid loopt op 't leest,

O

En

## GEZANGEN.

En is schier schut, en rest.  
 Ik geef myn hart wel om een duit;  
 Want alles is verbruid,  
 Zint uw gezicht  
 My door de schicht  
 De koors joeg op myn huid.

3. O schoone! zal uw minnaar dan,  
 Die niet meer zuchten kan,  
 U niet meer bidden an,  
 En raken in de pan?  
 Wie zal voortaan met keel, en fluit  
 Uw lof dan zingen uit,  
 Zo wel als ik,  
 Die op een prik  
 U ken tot in je huid?

4. Ach, laat veel eer myn wrede pyn,  
 (In welkers helich senyn  
 Ik als een slak verdwyn)  
 Door u genezen zyn,  
 Zo zal de faam, al was zy stom,  
 Op haar klaroen, en trom,  
 Uw eer, en lof,  
 Gaan roepen of  
 De weerd driemaal om.

## G E Z A N G.

1. **I**ndien gy u zegt te branden  
 Door een lonkend aangezicht,  
 Of door twe yvoore handen,  
 Vriend! zo is u 't hoofd te licht:  
 Want de min heeft geen vermogen  
 Noch in handen, noch in oogen.

2. Liefde krygt alleen haar luister  
 Uit het schoon en glinstrent goud;  
 Zonder dat zo is zyn duister,  
 En geheel verflaud, en kout.

Had Kupied geen goude fchichten,  
 Waar zou hy zyn vuur meê ftichten,

3. Boog en koker kan niet maken,  
 Zo zyn pyl niet is verguld,  
 't Gout dat kan het hart maar raken,  
 Maar de pyl heeft nimmer fchult:  
 Trof een pyl van loot uw zinnen,  
 Gy zoud haten, en niet minnen.

4. 'k Weet nochtans wel wat voor banden,  
 Dat aan my de fchoonheid geeft,  
 Goude lokken, peerle tanden,  
 Indien die een Juffer heeft,  
 Met een koffer vol dukaten,  
 'K zal die minnen, en niet haten.

5. 'k Wil geen fchat noch vreugde zoeken  
 Van Parnas, maar van Peru;  
 Al de reft wil ik vervloeken,  
 Want wat 's deugd en fchoonheid nu!  
 Zo een Juffer ryk is; deze  
 Zal ook fchoon, en deugdzaam wezen.

## T E G E N Z A N G.

1. **Z**O gy ooit, ô vriend! wilt minnen,  
 Wil geen acht slaan op het gout;  
 Haat een vrou met wyze zinnen,  
 En alleen om fchoonheid trout:  
 Schoonheid is de menfch gegeven  
 Om de liefde te doen leven.

2. Haat de zotheid van de weereld,  
 Die, geblinddoekt door het geld,  
 Slegts op Juffers, wel beperelt,  
 Al haar ziel en zinnen ftelt,  
 Want 't zyn flechte huwliks zaken,  
 Daar het gout de min moet maken.

3. Wil altyt de trotsheid fchouwen,  
 Die in ryke bruiden leeft,



Mits men altyt in de vrouwen  
 Met het gelt ook hoogmoed heeft.  
 Wil je een ryke vrou verkrygen,  
 Leer dan vry met schande zwygen.

4. Wyze vrouwen van gelyken,  
 Zult gy meê vol hoogmoed zien,  
 Mits ze al even als de ryken  
 Willen over u gebiën.  
 Wie zou zulk een wysheid roemen,  
 En niet liever zotheid boemen?

5. Schoonheid is alleen gegeven  
 Tot een cierzal van een vrou,  
 Om de liefde te doen leven  
 Door de handen van de trou;  
 Zonder die, zyn al haar gaven  
 Maar in drek, en slank begraven.

## T O E Z A N G.

1. **W**At kan d'ydle schoonheid baten,  
 Die verdwynt gelyk de wint?  
 Wat zyn tonnen vol dukaten,  
 Daar men nimmer rust by vint?  
 Mits, die 't meesten heeft van deze,  
 d'Onvernoegste zelfs zal wezen.

2. Wie zal toch op schoonheid roemen,  
 Die de tyt ter neer kan slaan?  
 Even eens gelyk de bloemen,  
 Die in haar geboort vergaan!  
 Bloemen, zeg ik, welkers bladen  
 Slangen voen om ons te schaden.

3. Rykdom, ydelste aller dingen,  
 Wie is 't, die op u vertrouwt?  
 Wie kan tot uw lof iets zingen,  
 Wyl gy niet en zyt dan gout,  
 Welkers last, en smaak, en luister  
 Drukt, en dood, en sleept in 't duister?

4. Alles

4. Alles kan de tyd vernielen,  
 't Zy hoe machtig, ryk of schoon,  
 Maar by welgeboorne zielen  
 Houd de deugd altyt haar kroon;  
 Waare schoonte, en rechte schatten,  
 Zyn het die de ziel bevatten.

5. Wilt gy my, ô min! doen leven  
 In een aangenamen pyn,  
 Zo wilt my een Juffer geven,  
 Die en schoon, en ryk mag zyn;  
 Maar recht ryk en schoon is deze,  
 Die de deugd recht wys doet wezen.

## Op een Afzyn.

Vois: *La Duchesse Royale.*

1. **I**Ndien, ô goddelyke maagd!  
 Uws slaafs getrouwe min u niet mishaaft,  
 Zo ly toch dat hy klaagt:  
 Lydat hy zucht, niet om zyn strenge banden,  
 Maar om 't geval zyn straffigheid,  
 't Geen hem van u, die 't licht zyns levens zyt,  
 Voor al te lang dus ongelukkig scheid.

Doch kost ik in myn pyn  
 Verzekert zyn,  
 Dat in uw handen  
 Zyn ziel, door u gewond,  
 Die oude gunst noch vond,  
 Dan achte ik het verdriet  
 Van 't afzyn niet,

Maar hoopte, trots 't geval,  
 Dat ik steeds d'uwe wezen zal.

2. Maar laas, dees hoop is nu als wind,  
 Nadien een ziel, die steeds getrou bemind,  
 Zich nooit gerust bevind.

Duizent beloften, en tien duizent panden

Van wedermin, en trouwigheid,  
Die maaken, als 't geval haar zamen scheid,  
Zyn hoop tot wind, door onverzekertheid.

Doch kost ik &c. *ut supra*

3. Doch wyl de zon, waar hy zich keert,  
Van al wat leeft bemint word, en begeert,  
Wyl elk zyn luister eerd,  
Zo zal voor vast uw glans ook elk doen branden  
Waar gy voortaan uw stralen spreid,  
Waar door misschien een ander, die u vleid,  
U zal vergeten doen myn trouwigheid.

Doch kost ik &c. *ut supra*.

### Sarabanda aan Fillis.

1. **I**Ndien gy my, gelyk ik u, beminde,  
Schoone Klimeen, zo bleeft gy niet zo schuw,  
Gy zoud, als ik, de min vol zoetheid vinden,  
En leed voor my, gelyk ik ly voor u.

2. Gy zoud niet haten meer de zachte banden  
Van 't kleine kind, noch ook zyn heerschappy,  
Maar zou uw hart, als gy myn hart ziet brauden  
Voor u alleen, ook branden doen voor my.

3. Ik vind 't voor u zo heerelyk te lyden,  
Dat ik de min geen pynacht, maar genucht;  
Daar gy in tegendeel, door die te myden,  
Voor 't zoest vermaak van 't jeugdig leven vlucht.

4. Ach! laat uw hart Klimeen! eer eenmaal raken,  
Geloof ook vry dat een, die trouw bemind,  
Nooit smart, noch pyn, noch ongeval kan smaken,  
Daar hy niet steeds een dubbele vreugd in vind.

## Aan KLIMENE.

*Voix: Cyere Friponne, &c.*

1. **Z** Al ik u dan hooploos beminnen,  
 En nooit uw onstantvaste zinnen  
 Eenmaal zien,  
 Eenmaal zien bewogen door myn smart?  
 En zal ik eeuwig moeten derven  
 Het minste plaasjen in uw hart;  
 Zo ziet gy de uur van myn sterven.  
 Zo ziet gy de uur van myn sterven.
2. Want wyl my de hoop slechts doet leven,  
 Die my tot noch toe troost kon geven  
 In myn pyn,  
 In myn pyn, en eindeloze smart:  
 En dat gy my die nu niet doet derven,  
 Zo ziet gy de uur van myn sterven.  
 Zo ziet gy, &c.
3. Ach, laat eer in 't end myn ellenden  
 Uw haat en onstantvastheid enden,  
 En beoogt,  
 En beoogt myn al te wrede smart:  
 Laat eens myn trouwe min verwerven  
 Het minste plaasjen in uw hart,  
 Zo eindigt de uur van myn sterven,  
 Zo eindigt, &c.

## La Tricarville.

1. **D** ie uw schoonheid niet bemint  
 Is ten minsten dol of blind;  
 Want de stralen van uw oogen  
 Branden ieder 't hart zo net,  
 Dat ik wed,

Dat geen zalf van Joost de Kooge  
't Vuur belet.

2. Bloed! wat stond ik slecht bestelt,  
Toen myn ziertje wiert beknecht  
In de schakels van uw banden,  
Die ik nu noch alle daag  
Van u draag,  
Schoon zy my het hart doen brande..  
Lichter laag.

3. 'k Weet wel, dat gy my slechts haat,  
Mits gy my dus zuchten laat;  
Maar dit moct niet eeuwig duuren;  
Want zo gy my niet bemind,  
Lieve kind!  
Zo ga ik myn vodden schuuren  
Aan de wind.

4. Want indien gy meent, dat ik  
Steets zal blyven in dees strik,  
Zo zyt gy wel pas bedrogen;  
Want ik min niet die my haat:  
In die staat,  
Acht ik d'aldergoelykste oogten  
Niet een draad.

## Aan K L I M E N E.

*Voix: La Baptiste.*

1. **A** Ch! hoe lang zal myn Klimene  
Dan noch twyfflen aan de pyn,  
Daar ik daaglyks in verkwyn?  
En hoe lang zal haer myn weenen  
Noch tot spot en wellust zyn?  
Zal myn min  
Nooit de zin  
Buigen van myn vyandin?

2. Zal zy dan myn trouste cedeñ

Steets

Steets verachten, en versmaan?  
 En die nooit met gunst ontfaau?  
 Zal ik dan haar godlykheden  
 Eeuwig hooploos bidden aan?

Zo zal zy  
 Haast in my

't Eind zien van haar tyranny,

3. Mits de dood haast zal gaan enden,

't Geen haar zoet gezicht my gaf;

My bedelven in het graf:

En daar door met myn ellenden

Snyden ook myn liefde af;

Want myn noot,

Al te groot,

Kan geen end zien dan de dood.

## Aan KLIMENE.

*Toon: la Contesse.*

1. **G**Y zegt Klimeen! dat gy my mind,  
 En dat de trou, die gy in my bevind,  
 In 't end, uw haat, en strafheid overwint;  
 Maar ach! vergeef het myn,  
 Indien de wreede pyn,  
 Daar ik vast in verdwyn,  
 My noch doet achten,  
 Dat uw gedachten  
 Recht heel anders zyn.

2. Want zo lang als myn minnesmart  
 Dus heerfchen zal in myn steeds kwynent hart,  
 En niet in 't end door u verdreven wart;  
 Zo ly, dat myn gemoet,  
 In al myn tegenspoet,  
 Noch deze twyffel voed:  
 Dat myn Klimene,  
 Trots myn wenen,

O s

My

My niet minnen moet.

3. Zo gy in my dees wantrou haat,  
 En dat gy wilt, dat die myn ziel verlaat,  
 Zo keer het rat van myn bedroefde staat,  
 Toon my geen enkle wind,  
 Die men in woorden vind,  
 En die my slechts verblint;  
 Maar wil door werken  
 My doen bemerken,  
 Dat gy my bemint.

ANTWERPS  
 GEDICHT,  
 De  
 MUNSTERSCHE  
 TROMMELSLAG

*Op den Hollandschen toon.*

**D**E Hollandsche viskop  
 Wil tegen den Bisschop  
 Schuymbekken en razen,  
 En tieren en blazen,  
 En knorren, en morren,  
 En kyven, en snorren,  
 En kauten, en praten;  
 Dat hy met soldaten  
 Te voet en te peerde,  
 Te vier, en te zweerde,  
 De Geuzen wil dwingen  
 Om reekning te bringen,  
 Om datze voor dezen  
 In 't land zyn geweest,  
 En kerken, en dorpen

Te gronde afworpen;  
 Gehagelt, gedondert,  
 Gestolen, geplondert,  
 Met moorden en stropen  
 Het land afgelopen;  
 Met voeten, en handen  
 Van boeren te branden;  
 De kloosters geschonden  
 Als woedende honden;  
 En kelk, en cibooren  
 In d'assche doen smooeren,  
 Als grimmende Urken,  
 Dat noit noch geen Turken  
 In Christene landen  
 En deden die schanden:  
 De hemelsche spyze,  
 Op kettersche wyze  
 Getreden met voeten:  
 Gy zult dat nu boeten!  
 Gy zult 'er ontgellen  
 Gy booze gezellen!  
 Dat stinkende visfop  
 Zegt tegen den Bisschop:  
 Ga, lees uw getyen,  
 Ga vormen, en weyen.  
 Verkeert uwen deggen  
 In kruyzen, en vleggen.  
 Maar wacht u, maar wacht u!  
 Hy is op de jacht nu,  
 Hy zal u wel krygen,  
 En stille doen zwygen:  
 U zeer vreemde treken  
 Zal hy nu wel wreken.  
 Hy zal u wel leeren  
 Uw leven verkeren!  
 Dat spyt uwe neuzen,  
 Gy duivelsche Geuzen,  
 Gy pestige ketters,



## GEZANGEN.

Gy beelden verpletters,  
 Gy branders, gy stokers,  
 Gy nikkers, gy rookers,  
 Gy rovers, gy branders,  
 Gy booze aanranders,  
 Gy grypende poeffers,  
 Gy stinkende sloeffers,  
 Gy dwalende gekken.  
 Gy gierige vrekken,  
 Gy bloedige tygers,  
 Gy waarheid verzwyggers,  
 Gy zakken vol lugens,  
 Gy valsche getugens  
 Gy booze rebellen,  
 Gy zatans gezellen,  
 Gy boosheid betrachters,  
 Gy Princen verachters,  
 Gy valsche rabauwen  
 Gy grypende klauwen,  
 Gy onheil beramers,  
 Gy rechte belhamers,  
 Gy roepers, gy tierders  
 Gy kerken-schoffiers,  
 Gy rovers, gy kapers,  
 Gy priesters betrapers,  
 Gy gezels der landen  
 Vol oneer, en schanden,  
 Gy fielen, gy schelmen  
 Nu moet gy bedwelmen,  
 Men zal dat niet lyden,  
 Men zal u kastyden,  
 Al roept gy genade,  
 Gy komt nu te spade:  
 Uw klagt, noch het kermen  
 Verdient geen ontfermen;  
 Gy zult 'et betalen  
 Dat zonder te falen.  
 Uw moorden, uw hangen,

Uw pramen, uw prangen,  
 Uw worgen, en keelen,  
 Uw rooven, uw steelen,  
 Uw slaan en uw moorden,  
 Uw stroppen, uw koorden,  
 Uw ketens, en boeien,  
 Dat zal u vermoeien,  
 Uw pikken, u stroopen  
 Gy duur zult bekoopen.  
 Men zal u wel hebben,  
 En krygen in 't webben;  
 Wy houden goei teekning.  
 Za doe ons eens reekning,  
 Breng over uw boeken,  
 Men zalze doorzoeken,  
 Wy zullen 't wel maken  
 Naer uitwys der zaken:  
 Of doe uw verschooning  
 Aan uwen Heer Koning.  
 Roep: *Lacem, och armen,*  
*Wil onzer ontfarmen.*

EEN HOLLANDSCHE  
 V U Y S T S L A G;

Op een Brabandsche Toon.

O F A N D E R S

Rezonnantie van den Munsterschen  
 T R O M M E L S L A G,

*Op den Hollandschen Toon.*

**E**En Antwerpse Mispop,  
 Een zwyn van den Bisschop,

(Om

## GEZANGEN.

(Om ravens te azen , )  
 Durft hier komen razen ,  
 En gnurken , en knorren ,  
 En schelden , en morren ,  
 En kyven , en kauten  
 Met rymen vol fouten :  
 En maakt flegs wat veerzen  
 Voor Hollandfche neerzen  
 En leid hier te zingen  
 Van Geuzen te dwingen ;  
 Als of meester Barent ,  
 Die rovend en arent ,  
 Zyn grypende pooten  
 In fteden , en sloten  
 Zo lichtlyk zou krygen ,  
 Als hy ons kan dreigen .  
 Neen Antwerpze trommel ;  
 Alwaar jy de drommel ,  
 En Barent zyn besje ,  
 Zo zult gy het nesje  
 Van Holland niet ftooren ,  
 Schyt al uw cibooren ,  
 Daar priesters en papen ,  
 Mee fpielen als apen .  
 Men zal in uw kelken  
 De zwynen noch melken ,  
 Wanneer ons uw landen  
 Weer komen in handen .  
 Dan zal men u wyzen ,  
 Wat hemelfche fpyzen  
 Dat papen , en fielen  
 Zo godloos vernielen ;  
 Wyl zy die door 't bakhuis  
 Slegs zenden naer 't kakhuis ,  
 Als zynd' een godloosheid ,  
 Vol duivelfche boosheid ,  
 Die zellefs een Heien  
 Zou moeten befchreien ,

En die deze blinden  
Noch krittelyk vinden.

Maar zegt eens, gy uilen!  
(Wiens janken, en huilen  
Voor beelden, en poppen,  
Wiens zuchten, en kloppen,  
Op wambais, en knopen,  
Wiens rennen, en lopen  
Om Jakob zyn schelpen,  
Alzo veel kan helpen,  
Als of gy de stikken  
Eens vaatdoeks gingt likken)  
Wat komt u doch over,  
Dus langer hoe grover,  
Op Holland te schelden?  
Of meent gy als helden,  
Met vloeken, en razen  
Ous hier te verbazen?  
Baneen doch; wy schyten  
Eens in uw verwyten;  
Want 't kan ons niet deren  
Aan rok of aan kleren,  
Of gy ons voor ketters,  
Voor beelden verpletters,  
Voor brauders, voor stokers,  
Voor nikkers, voor rokers,  
Voor rovers, en branders,  
Komt schelden, of anders:  
Gy moogt aan die gekken  
Der maarzen eens lekken.

Gaat bruid met jou trommel,  
Vol Antwerps gerommel,  
Indien gy wilt kyven,  
By lepelstraats wyven;  
Waar dat gy by Baiken,  
By Jenne, of Maiken,  
(Daar gy by verkeert hebt)  
Dat deuntje geleert hebt.

## GEZANGEN.

Het ſchynt dat uw keel is  
 Als die van Broer Kneelis.  
 Die nimmer de Staten  
 Met vrede kon laten,  
 En altyt met ſchaude  
 Den Princen aanrande,  
 Die was in die tyen  
 Wel ſiks op 't kaſtyen,  
 Op nonnen, en kwezels,  
 Dat lappen, en vezels  
 Haar 't aarſgat afhingen;  
 Maar wilt gy die dingen,  
 Van Barentjes wegen,  
 Gy ons hier doen plegen,  
 Zo maak je een kollatie  
 (Behouwens uw gratie)  
 Wiens droevige botheid  
 Wel toont dat gy zot zyt.

Want, ſijn man! al willen  
 De nonneu haar billen  
 Dat kwispelen, en ſtrelen  
 Der pape wel veelen,  
 Zo weet gy wel beter,  
 Dat ons zo de veter,  
 Door ſchelden, en dreigen,  
 Niet los is te krygen:  
 Ook moogt gy wel weten,  
 Dat Hollandsche ſcheten,  
 Uit 't aarſgat der Geuzen,  
 Met Brabandsche neuzen  
 Zo ſlecht akkorderen,  
 Dat ik wel durf zweren,  
 Dat gy haar uw klouwen,  
 Van 't gat wel zult houwen.

Des komt geen genade  
 Ons thans noch te ſtade;  
 Gelyk zy na dezen  
 Aan u wel zal wezen,

Wanneer men eerlange  
 U licht zal zien hangen.  
 Wel houd dan goê teekning,  
 En schryft vry die reekning  
 In 't blad van je balge,  
 En hangt 't aan de galge;  
 En laat in die boeken  
 De duivel dan zoeken,  
 Wat kwaats ge in uw leven  
 Daar in hebt geschreven;  
 Zo zult g' uw papieren  
 Gedoemt zien ten viere,  
 En gy aan den Koning  
 Van Heintjemans woning,  
 Lang roemen: *Och armen!*  
*Wilt onzer ontfarmen.*

De doodelyke nasmaak van de  
**FRANSCH E BRAND EWYN,**  
 En de levendige voorsmaak van 't  
**ORANG IEWATER.**

Stemme: *Za allon, op Dragon, &c.*

**Z**A bom bom roert den trom,  
 Steekt trompetten vry allom:  
 Ieuer moet op dit termyn,  
 Noch eens op nieuw gewaarschouwd zyn  
 Voor de Fransche Brandewyn,  
 Elk die hoede zich voor scha,  
 En ongena.

Weet gy 't niet? al 't verdriet,  
 't Geen de gantsche wereld ziet,

En als noch zo droevig voeld,  
 Is door dees drank haar ingespoeld,  
 Die haar in de boezem woeld:  
 Dat zy loopt als zot, en dol  
 Geheel op hol.

't Poolfche ryk, als een lyk,  
 Valt gewislyk noch in 't slyk,  
 Want het is zo vol en zat  
 Van dit verdoemde Fransche nat,  
 Dat ik 't voor verlooren fchat:  
 Krygt het door zyn huisgezin  
 Geen braakdrank in.

d'Alkoraan, halve maan,  
 Die gy tans zo vol ziet staan,  
 En zo gloeiende om zyn kop,  
 Of hy het al wou flokken op,  
 Is meê door dit Fransche zop,  
 Dien hy zoop by bekers vol,  
 Zo kroes, en dol.

Die verraâr, de Hongaar,  
 Zoop dees drank dat 's wis, en klaar,  
 Waar door hy zyn zelfs zo veer  
 Vergat in trouwigheid en eer,  
 Dat hy wis zyn Vorst en Heer  
 Had vermoord door zyn stilet,  
 Was 't niet belet.

't Munsters zwyn, vol fenyn,  
 Is dees Fransche Brandewyn  
 Zo gewend, dat hy ze staâg  
 Moet drinken driemaal alle daag  
 Voor zyn goddelooze maag,  
 Die gewislyk aârs van kou  
 Verstyven zou.

't Duitfche land, is 't niet fchand?  
 Word verraân aan alle kant,  
 Mids dat Straatsburg flechs in fchyn,  
 Het ryk onthaalde met zyn wyn,  
 Schoon het was dit helfch fenyn,

Daar hy alom met zyn broêr  
Meê venten voer.

't Keizerdom, zoop zich stom,  
Dat het naulyks door de trom  
Van Turenne wierd ontwaakt:  
Zo vast was het in slaap geraakt,  
Ja zo 't niet en had gebraakt,  
't Lag nu, in zyn drank vermoord,  
Al lang vermoord.

Karels hoofd, schynt verdoofd,  
En van oordeel puur beroofd:  
Eu waar komt hem dit van daan?  
Als dat hy zo zeer is belaan  
Met het nat der lelyblaân:  
Och! ontnuchterd hy niet gau,  
Hy raakt in 't nau.

Op het lest, is 't de pest,  
Al schynt het in 't eerst al best:  
Al smaakt 't Fransche nat eerst zoet,  
Op 't lest, is 't enkel gal en roet,  
Daar een land van barsten moet;  
Zuipt geen Fransche Brandewyn,  
Want 't is fenyn.

Maar waarom, leide ik krom  
U den wyden wereld om?  
Op dat u bekênd mocht zyn  
De schade van dit helsch fenyn,  
Deze Fransche Brandewyn:  
Slaat u oog maar in passant  
Eens op ons land.

Hoe wat 's dit, dat de Wit  
Tans, vol slaap, zo doddrig zit?  
Immers klonk het krygsgeschal  
Van Frankryks wapens overal:  
Wel wat schort hem, is hy mal?  
Denkt hy om geen tegenstant  
Van deze kant?

Frankryks trom, slaat: ik kom,



Met een tallelooze drom;  
 En de Nederlandfche Raad  
 Die weet, zo't fchynd, noch van geen kwaad,  
 En veel minder van verraad:  
 Zou hy door dees Brandewyn  
 Wel dronken zyn.

Och het is, klaar en wis,  
 'k Meen dat ik hier niet in mis,  
 Al had gy geen bril noch glas  
 Men kon licht zien dat al den bras,  
 Hier in 't land befchonken was:  
 Zelfs de wyften op het leff,  
 Was buiten weff.

't Ging maar dob, dobbe dobbe dop,  
 Geef terftond uw fteden op;  
 En 't was, *Si vous plus Monsieur*  
 Ontfangt ze, want de *tout mon cœur*,  
*Je fuis vofre ferviteur*;  
 Zo dit nuchterheid bediet,  
 Zo vat ik 't niet.

Neen dees wyn, fleeg in 't brein,  
 En van daar, naer alle fchyn,  
 Kroop zy door de leën van 't land,  
 Zo dat men fchier aan alle kant  
 Niet als dronke meesters vand:  
 Yder wift, als vol en zat,  
 Niet hoe hy 't had.

Doe was 't land, wis vermand,  
 En nu ganschlyk in de hand  
 Van Louis, die door zyn nat  
 Het dus verblind betoverd had,  
 Zo de hemel niet het rad  
 Van zyn luk had omgezwaaid,  
 En heel verdraaid.

't Volk ontwaakt, en het raakt  
 Straks aan 't hollen dat het kraakt,  
 't Acht op teugel, noch op toom,  
 Maar 't wekt veel Heeren uit den droom,

Die, noch byfter zat en loom,  
Onzacht springen uit den slaap  
Met vreemd gegaap.

Strak was 't kom, roerd den trom,  
Schenkt Oranjewater om,  
Want dat is recht medecyn,  
Voor die door deze Brandewyn  
Zo bezukt beschonken zyn.  
Hier door raken meest de leên  
Weêr op de been.

Maar een deel, welkers keel  
Was gewoon om al te veel  
Van die Fransche Brandewyn  
Te drinken, kon dit nat niet zyn,  
Als een doodelyk fenyn.  
Dees die kreeg 'er af de loop,  
En die verzoop.

't Fransch geweld, stond versteld,  
Als het Holland vond in 't veld;  
Die het dacht, naer alle schyn,  
Dat nu noch door zyn Brandewyn  
Wel zo vast in 't slaap zou zyn,  
Dat hy het naer zynen zin  
Zou nemen in.

Maar de Leeu, Vries, en Zeeu  
Riepen: waar toe dit gegeeu?  
Elk verbeter zyn ahuis,  
Men opend daatlyk sluis op sluis,  
Daar het water met gedruis,  
Door mag spoelen over 't land  
Aan alle kant.

Och Louies, hoe dus vies?  
Zyt gy altyd zo exkies?  
Proef nu meê eens van ons nat  
Uit Hollands beste watervat,  
't Zal u niet licht maken zat,  
Laat het in vergelding zyn  
Van uwe wyn.

## GEZANGEN.

Hoe Vorst! hoe! zyt gy 't moe?  
 Keerd gy weêr naer boven toe?  
 Houd by Rbyn en Maas vry steê,  
 Zo lang als ons dees open ree  
 Niet belet word uit de zee,  
 Zien ik noch uw macht bezet  
 Eens heel in 't net.

Za alon, bon, bon, bon,  
 'k Hoor het dondren van 't kanon,  
 'k Riek uit zee een bange lucht,  
 Ik loof d'Ëstree die kiest de vlucht,  
 En zyn knecht met naâr gezucht;  
 't Schynt aldaar geen Brandewyn  
 Verkocht moet zyn.

Maar te land, 't schynt daar vand  
 Heer Louis noch dik een klant,  
 't Geen genoeg te Naarden bleek,  
 Daar men de kans zo slecht verkeek,  
 Dat men pas als dronken week,  
 Daar de plaats arcê te land  
 Was in ons hand.

Woerden kan, hier meê van  
 Tuigen, doe zo menig man  
 Voor haar vest vermoord moest zyn,  
 Alleen om dat dees Brandewyn,  
 Met zyn grouwelyk fenyn,  
 't Leger bracht aan onze kant  
 In misverstant.

Charle Roy, is 't niet moy?  
 Bracht ons leger uit zyn ploy:  
 Dat die Fransche Brandewyn,  
 Ook overal verkocht moet zyn?  
 Hoe Sinjoor, het heeft geen schyn,  
 Is Montal nu uwen vrind,  
 Of zyt gy blind.

En die fiel, welkers ziel  
 Pluto laaft zo wel beviel,  
 Liep zo dronken in dat kas,

Gelyk een Koeros van zyn pas,  
 Of 'er niet te doen en was,  
 Boref ach! ach Zwammerdam!  
 'k Beklaag uw vlam.

Holland ziet, gy 't verdriet  
 Van dees Brandewyn noch niet?  
 Hoor het kryten, en 't gezocht,  
 En al dat jammerlyk gerucht  
 't Geen hier weêrgalmd door de lucht;  
 Och! het is die zelve rou.  
 Van 't droef Abkou!

Dit 's de kleur, en de geur  
 Van het flesje van Monsieur.  
 Kan 'er boozer helſch fenyn,  
 Als dees vervloekte Brandewyn,  
 In de wyde wereld zyn?  
 Holland noch eens, vloek dien drank  
 Uw leven lank.

Maar wilt gy, zeg het my,  
 Ietwes drinken, zo drink vry  
 Van dat fris Orangiezap,  
 Waar door ons land weêr fiks, en ſchrap  
 Raakte uit zyne dronkſchap.  
 Holland zegen' deze drank  
 Uw leven lank.

Nouvelles de ce Matin,

*Contées au ſecond jour des*

N O P C E S.

*Sur la voix: Pour un ſeul coup, &c.*

1. **D**E ce matin, l'Amante de Cephale  
 (En ſe levant de l'Inde Orientale)  
 Parut en ſon habit Incarnadin,

Et promenant ses yeux dans cette Sale,  
De ce matin,

2. De ce matin elle y vid un mystere,  
Où seulement Cupidon, & sa mere,  
Avoyent été present, jusqu'à la fin.  
Et en voyant cette Amoureuse affaire,  
Elle dit ainsi, a Cythère,

De ce matin:

3. De ce matin, O Gaillarde Deesse!  
J'ay delaisé un peu de ma paresse!  
Et suis icy venue, expres a fin,  
D'y contempler les jeux, & la lieesse  
Et les plaisirs, que vostre Fils y dresse,

De ce matin.

4. De ce matin je vis deux belles Ames  
Se consumer dans les mignardes flames,  
Que vostre Fils alluma de sa main:  
Je vis que l'un & l'autre Cœur se pasme,  
Dans le plaisir; qui tous les deux enflame,

De ce matin.

5. De ce matin mon Ame en est ravie;  
Et ces douceurs me font mourir d'envie:  
Il me faut mieux reprendre mon chemin.  
En ce discant, l'Aurore va, remplie  
Jusqu'à crever, de pure jalousie

De ce matin.

6. De ce matin entra apres l'Aurore,  
Le beau Phebus, que tout le monde adore:  
En detournant un peu de son chemin.  
Mais n'y voyant que personne l'honore,  
Mais qu'on y dort; il en sortit encore

De ce matin.

7. De ce matin, apres cette sortie  
Du grand Soleil, je fus epris d'envie  
De voir un peu, quand ce feu prendroit fin:  
c'Estoit pourquoy, qu'en y entrant, j'espie  
Fort doucement, qui gaignoit la partie

De ce matin.

8. De ce matin, quand je fas à la porte  
 j'Ouys l'Espoux (dont l'Ame à demi morte,  
 Se promenoit dans l'Amoureux jardin)  
 En enbelant, s'escrier de la sorte:  
 Je suis vaincu, m' Amie est la plus forte,  
 De ce matin.

9. De ce matin (luy disoit il) la gloire  
 Vous appartient, je laisse la victoire  
 Absolument en vostre belle main.  
 En ce disant, tout las, mais non de boire,  
 Il se leva. Et là finit l'Histoire  
 De ce matin

Sur une Volage.

Voix: Wallis.

AH dieux! que la flame est Cruelle!  
 Dont Amour, pour une infidelle,  
 Me lentement fait consumer.  
 Quoy qu'elle soit plus inconstante,  
 Que tous les Vent, & plus changeante,  
 Je ne puis cesser de l'aymer.

2. Pensant que j'ay tout seul sa grace;  
 Un autre chez elle a ma place,  
 Et se forge un bonheur constant.  
 Mais luy, si fier de mon dommage,  
 A son tour a faire naufrage,  
 Et me voir au port, tout content.

3. j'Ay fait par art, & par nature,  
 à Fin d'arrester ce Mercure,  
 Tous ce qu'un Amant peut penser.  
 Mais elle m'est tousjour contraire;  
 Et je ne m'en puis pas distraire,  
 N'y cesser de la plus aymer.

4. Lors que je veux passer sa porte,  
 Mon pied, malgré moy, m'y reporte:

*O misérable que je suis!  
 c'Est toujours accord ou querelle;  
 Je ne scaurois vivre avec elle,  
 Et sans elle aussy je ne puis.*

RECHUTE;  
 à PHILLIS.

*Voix: La Petite Alteffe.*

**P**hillis! j'avois deja quité mes chaines,  
 Et les avois maudit cent mille fois;  
 j'Etois deja delivré de mes peines,  
 Et j'adorois deja vos dures loix:  
 Mon cœur deja, plein d'allegresse,  
 Chantoit sans cesse,

*A pleine voix,  
 Adieu Phillis, adieu Captivité!  
 Nous vous vuyons en pleine liberté.*

2. *Mais ha Phillis! ma Déesse adorable!  
 Las! que mon cœur se trompoit selement!  
 Que mon bonheur hélas! fut peu durable!  
 En mon plaisir, ha qu'il fut peu constant?  
 Trop foible étoit cette Victoire,*

*Quand, plein de Gloire,  
 j'Allois chantant,  
 Adieu Phillis! adieu Captivité!  
 Nous vous fayons, en pleine liberté.*

3. *Le Traître, Amour qui forge tous ses armes,  
 Et tous ses traits, des raions de vos yeux,  
 Me reblessa, en augmentant vos charmes,  
 Et regaigna la victoire par eux,  
 Enfin, Phillis! il vous rameine,  
 Chargé de chaines,  
 Un malheureux,*

*Qui de nouveau est en Captivité,  
Pour l'avoir fuy en pleine liberté.*

4. *Le voicy donc, Phillis! en miserable,  
Se prosternant devant vos pieds divins:  
Voycy mon Cœur, que le malheur accable,  
Belle Phillis! il revient en vos mains:  
Ah, traittez donc en pitoyable,  
Ce miserable,  
Qui est enfin*

*De nouveau mis en la Captivité  
Pour l'avoir fuy en pleine liberté.*

5. *Cesséz en fin mes maux & mes allarmes;  
Vous qui pouvez tarir mes tristes pleurs:  
Vous qui pouvez tout faire par vos charmes,  
Ah, aréslez la cours de mes malheurs.  
Rendez Phillis! mes destinées  
Toutes changées;  
Et que je meurs,  
En benissant cette Captivité.  
Qui par deux fois ravit ma liberté.*

## Chanfon à Boire.

*Voix: La Gredeline.*

1. *C*eux, que l'Amour transporte,  
Sont toujours languissans,  
Leur ame, à demy morte,  
Se meurt incessamment:  
Qui voudroit donc l'Amour suivre?  
Ce ne peut être qu'un fou:  
Aymons plutot  
Le verre, & le pot;  
Car ainsi nous pourrons vivre  
Toujours sanis, & toujours sous.
2. *Vivre toujours solitaire,  
Dans un maudit tourment,*

*Voi-*



Voilà la bonne chère,  
 Et le bien d'un Amant :  
 Qui voudroit donc l'Amour suivre ?  
 Ce ne peut être qu'un fou.  
 Aymon plutôt  
 Le verre, & le pot ;  
 Car ainsi nous pourrions vivre  
 Toujours sains, & toujours sous.

## Courage de Fille.

Voix: Pour un seul Coup.

**V**An deze nacht,  
 Comme m'a dit ma Mere,  
 Zal onze Jan my komen doen la Guerre ;  
 Maar je ne crains sa lance, noch zyn kracht:  
 Je dis toujours, ma Mere n'en est pas morte ;  
 Car ce combat geschied sans bloed te storten,  
 Al is 't by nacht.

2. Ik zal zo dwaas  
 Niet zyn, ais ces Badines,  
 Die tot haar hulp appellent leur Voisines :  
 Hoewel men is souvant den Onderbaas.  
 Quelque vigueur qu'il ait dans la bataille,  
 Il peut venir, want quatre de sa taille,  
 Je ne crain pas.

3. Il est bien vrai ;  
 Qu'il me jettra par terre ;  
 Maar niettemin, je ris de cette guerre ;  
 Et le devant je lui presenterai.  
 Want schoon ik ben voor hem niet assez forte  
 Ik zeg, indien ma Mere n'en est pas morte,  
 Je n'en mourrai.

Voix:

*Voix* : Gavotte d'Anjou.

*A*Mour, oyant tant renommier  
*La Belle*, qui me fait aimer,  
 Et par ses flammes consumer,  
 Fit vers elle un voyage,  
 Pour voir ce bel ouvrage,  
 Et se fit ôter son bandeau,  
 Tant il est desirieux du beau.

2. Alors, ravi de tant d'attraits,  
 De tant d'agremens si parfaits,  
 Et navré de ses propres traits,  
 Dit, il qu'on me rebande;  
 Il ne faut que j'attande  
 De voir rien d'égal à ces yeux  
 Sur la terre; n'y dans les Cieux.

## S E R E N A D E

Pour le même.

*Voix* : Courante Nouvelle.

*L*As! pour quoi me faut il languir?  
 Dans des tourmens qui ne font point mourir  
 Pourquoi faut il mes yeux  
 Cacher à ces beaux yeux?  
 A ces beaux yeux, qui me font tant souffrir.

2. Quoy seray je toujours Amant!  
 Sans decouvrir mon mal n'y mon tourment?  
 Passeray je des nuits  
 Et des jours pleins d'ennuys?  
 Sans en oser me plaindre seulement?

3. Non: Mais ceste Belle sçaura  
 De triste effet de ses brillans appas:

*Et nous la toucherons  
Par la compassion,  
Concan l'Amour qui me guide au trépas.*

4. *Il est impossible, qu'un Cœur  
D'un corps si beau, soit si plein de rigueur,  
Il doit être touché,  
Même ému de pitié,  
Voyant par tout ma peine, & ma douleur.*

5. *Or sus donc, mon ame! volons;  
Faisons luy voir enfin nos passions:  
Si ell' n'est pas Rocher,  
Nous la pourrons toucher,  
De pitié pour les maux, que nous souffrons.*

## Sur le Changement.

*Voix Phillis vostre indifférence, &c.*

1. *Vive la Nouvelle mode  
De changer incessamment.  
Ma Phillis s'y accommode;  
Et je n'en suis pas moins content;  
Car j'ayme tant, tant, tant,  
A changer sans cesse,  
Que je veux estre constant,  
Au changement.*

2. *Ma Phillis en est plus belle,  
Elle en fait bien plus d'Amans:  
J'ay plus d'estime pour elle;  
Pour ce noble changement;  
Car j'ayme tant, tant, tant,  
A changer sans cesse,  
Que je veux estre constant,  
Au changement.*

3. *Phillis! puis que donc nos Ames  
Toutes deux, si chèrement  
Aiment les changeantes flames,  
Entr' aymons nous en changeant;*

*Car j'ayme tant, tant, tant,  
A changer sans cesse;  
Que je veux être constant,  
Au changement.*

*4. Changeons donc sans fin sans cesse:  
Mais parmy ce changement,  
Soyez moy douce Maïstresse,  
Je vous seray brave Amant,  
Car j'ayme tant, tant, tant,  
A changer sans cesse;  
Que je veux être constant,  
Au changement.*

## à P H I L L I S.

*Voix: Courante Simple.*

**P**hillis! nonobstant ma douleur,  
Je chante ton honneur!  
Mais aussi la rigueur,  
Dont tu traittes mon Cœur:  
Je chante jusques au trespas,  
Ta Gloire, mais hélas!  
Je chante aussy,  
Dans mon ennuy,  
Que tu ne m'aymes pas.

*2. Un jour, le petite Cupidon,  
Voyant ma passion,  
Et ta perfection,  
s'Ecrioit en chanson:  
Que rien n'égaloit icy bas  
Ta beauté; mais hélas!  
Parmy ces Cris,  
Il a dit, Phillis!  
Que tu ne m'ayme pas.*

*3. Hélas! ma Phillis? c'est assez  
Souffrir ta Cruauté,*

## GEZANGEN.

*Considere en pitie.  
 Mon Cœur inquieté.  
 Alors je veux jusqu'au trespas  
 Lacer tes doux appas;  
 Je chanteray,  
 Mais j'oubliroy  
 Que tu ne m'aymois pas.*

## à la Mesme.

*Voix : La Princeffe.*

1. **P**hillis! quand j'aimois vos yeux:  
 Vos appas, Et vos doux charmes,  
 Je me disois tout heureux:  
 j'Admirois mon bonheur:  
 Et parmy vostre rigueur,  
 L'Amour estoit mon soulas.  
 Quoi que ne le croyiez pas.
2. Je souffris Constantement;  
 Me repaisant d'Espérance,  
 Mais ce ne fut que du Vent.  
 Je pensois, que mon Amour  
 Vous devoit changer un jour;  
 Et que vous en seriez cas;  
 Mais vous ne me croyiez pas.
3. Me voyant enfin trompé  
 En maudissant la constance,  
 j'Ay mon Cœur de tout changé.  
 Et je me mocque à mon tour,  
 De vos yeux, Et de l'Amour;  
 Je me ris de vos appas,  
 Quoy que ne le croyez pas.

## Sur un Cœur de Diamant,

*Placé sur la poitrine de*

C L O R I S.

*Voix: Le Grand Bouré.*

1. **C**Loris! qui brillez à la Cour,  
 En rayons si puissans,  
 Que l'on croit, que l'astre du jour;  
 N'en a de plus brillans,  
 à Quoy vous servent tant d'éclats;  
 à Quoy ces doux appas?  
 Et ce regard brulant?  
 Si vous avez le Cœur de Diamant.

2. Masoy, il n'est pas bien seant  
 d'Aller ainsi armé;  
 Vous ne gardrez un seul Amant;  
 j'En suis tres assuré,  
 Car ceux qui verront votre cœur;  
 En fremiront de peur  
 Pour moy j'en fis autant.  
 Quand je vis votre cœur de Diamant:

3. Quay que donc vos Charmans appas  
 Font naistre mon amour;  
 Ce cœur ne me conseille pas,  
 De vous aymer tousjour.  
 Car mon Amour s'est arété,  
 Voyant sa dureté:  
 Mais je seray constant.  
 Si vous quitez le cœur de Diamant:

## Sur une Absence.

Voix: Courante d'Amirillis.

1. **T**Riste! je vous ouvre la porte,  
 Allez trouver la Belle que je sers,  
 Faites luy voir le mal que je supporte.  
 Et contez luy la rigueur de mes sers:  
 ConteZ ma peine, & conteZ mon Matyre,  
 Et tout ce que je ne luy puis pas dire.

2. Las! je pensois, qu'evitant l'influence  
 De ces beaux yeux, rayons si nuisans,  
 Que mon mal en perdrait sa Violence,  
 Et que me feux en seroyent moins cuisans  
 Mais c'est en vain qu'ainsi je me detourne,  
 Partant du pied, du penser je retourne.

3. Plus je suis loin, plus mon desir s'allume:  
 Je ne puis ses efforts endurer.  
 Plus loin du feu, plus fort je me consume;  
 Ah, qu'est ce donc que je puisse esperer?  
 Et que dois je chercher en cette absence?  
 Si non la mort, pour finir ma souffrance.

Sur un départ à

## L U C I N E,

Voix: la Lande.

1. **B**elle Lucine!  
 Souffrirez vous ce depart?  
 Et verrez vous ma ruine?  
 Sans y prendre quelque part?  
 Ah, pour Dieu, ne voyez pas  
 Le mal, que me causera,  
 Cette desastreuse absence,

*Sans deplorer mon trépas*  
 2. *Toute ma vie*  
*Ne dépend que de vos yeux :*  
*Puis que donc un autre envie*  
*Me fait éloigner d'iceux ;*  
*Belle! vous voyez ; hélas!*  
*Ce qui m'en arrivera.*  
*Je m'en vay, chere Lucine!*  
*Mais je cours à mon trépas.*

## à L U C I N E.

*Voix : Fillis foyez Cruelle, &c.*

1. *ENfin adieu Lucine!*  
*Il se faut séparer :*  
*Re doutant ma ruine,*  
*Je m'en vais vous quitter,*  
*Voyant que je soupire,*  
*Pour vous injustement ;*  
*Je quitte votre Empire,*  
*Et maudis mon tourment.*

2. *Mon Ame delivrée*  
*Voi, en se repenant,*  
*Que vos beautez fardées*  
*S'en vont avec le vent*  
*Vos Beautez imparfaitée,*  
*Font naistre mes mepris ?*  
*Estant si contrefaites,*  
*Que de vous je me ris.*

3. *Ha! la Métamorphose ;*  
*Que je remarque en vous :*  
*Votre bouche de Rose,*  
*Et vos attraits si doux,*  
*Sont comme la fumée :*  
*Car vostre éclat s'en fuit,*  
*Quand n'estant pas fardée ;*



*Vous revenez du lit.*

4. *Alors tous vos doux Charme,  
Par défaut de leur fard,  
n'Ont pas ces mêmes armes,  
Et cet air si gaillard;  
Dont mon Ame genée,  
Bruloit en sa prison.  
Non, non, Belle Fardée!  
Je hay vol' trahison.*

5. *Venant de votre Conche,  
Je vous vis un matin:  
Mais alors vostre bouche  
Manquoit d'incarnadin:  
Vos levres ravissantes  
n'Avoient par leur Couleur;  
Vostre haleine puante  
Me fit bondir le Cœur.*

6. *Contemplant la Coiffure:  
Qui paroît vos cheveux;  
j'Abhorrois les ordures,  
De vostre poil bideux.  
Et depuis, presque en rage,  
j'Ay mille fois douté,  
Si vostre beau visage  
Lors ne fut pas masqué.*

7. *Mais non, de ma Lucine  
c'Estloit le vray pourtrait;  
Dont la beaute divine  
Fut jadis mon soubait:  
Et que la Renommée,  
Par tout cet Univers  
A tant de fois loüée,  
En récitant mes Vers.*

8. *Voilà, belle Fardée:  
La fin de mon Amour,  
Vous estiez adorée,  
Et la seriez tousjours;  
Mais parce que vos Charmes*

*Ne durent qu'un moment.*

*J'Abandonne mes larmes;*

*Et deviens inconstant.*

9. *Pourtant mon inconstance*

*Est pardonnable assez*

*Car la vostre m'avance;*

*Puis que vous vous changez,*

*Et de tres adorable,*

*Vous de devenez par tout,*

*Si laide, que le Diable*

*Seroit sot, qui vous . . . baise.*

## Sur le même Sujet.

*Voix: La Comtesse.*

1. **O**R sus, mon Cœur! il faut changer:  
Quant à Lucine, il la faudra quitter;

Et nostre amour plus dignement placer.

Aimons, mais n'aimons pas

Des jardins appas:

Mais jusques au repas;

Aimons Silène;

Qui nous amène

Un plus doux soulas.

2. *Aimons Bacchus jusque à la fin;*

*Aimons ce Dieu qui nous est plus humain,*

*Et oublions Lucine, par le vin.*

*Il faut, il faut changer,*

*Et tout oublier.*

*Ne rien plus adorer,*

*Si non Silène,*

*Qui nous amène*

*Des trésors plus chers.*

3. *Adieu Lucine! pour jamais:*

*Allez tourner ailleurs vos faux attraits,*

*Et aux lieux, ou qu'il feront plus d'effets.*

*Pour moi, en vous laissant,*

Je veux dorenavant  
 Aimer fidèlement  
 Le bon Silène  
 Qui nous amène  
 Des plaisirs plus grands.

## Sur une Absence de huit jours ,

Voix: Courante d'Ameronte.

1. **N**E pleurez pas, mes yeux!  
 Et ne me rendez pas plus malheureux:  
 Souffrons tout patiemment  
 Pour quelques jours, ce désastreux tourment,  
 Fions nous plutôt  
 Sur l'esperance,  
 Que ceste absence  
 Finir a bientôt
2. O jour si malheureux!  
 Vous, qui me séparâtes de ces yeux.  
 Auxquels le traistre Amour  
 A fabriqué son éternel séjour:  
 Je vous avrois maudit,  
 En cette absence;  
 Mais l'esperance  
 Me la interdit.
3. L'Espoir m'est donc resté,  
 De me revoir bientôt si fortuné,  
 Qu'alors, que ces beaux yeux  
 M'esclaireroient de leurs agréables feux;  
 Qu'alors, que soupirant  
 En leur présence,  
 C'ette souffrance  
 Me rendoit content.
4. Sus donc, cessons nos pleurs  
 Et attendons la fin de nos malheurs:  
 Le plaisir est plus grand,

Qui vient apres un si cruel tourment,  
 Fions nous donc plutôt  
 Sur l'esperance,  
 Que ceste absence,  
 Finir a bientôt.

## à CLIMÈNE.

Voix: La Bergère:

1. **P**ourquoi être fidèle,  
 Et languir nuit & jour!  
 Si l'Ingrate, & rebelle,  
 Cognoissant mon Amour,  
 n'Ayme pas à son tour.  
 Non, non, belle Climène!  
 c'Est trop souffrir de peine,  
 Pour enfin n'en guerir;  
 c'Est trop, quand la Constance  
 Perit par la souffrance;  
 Et que l'on doit souffrir,  
 Sans vivre, ny mourir.

2. Je me trompois moy même,  
 Par ce flatteur espoir,  
 Que mon Amour extrême  
 Auroit bien le pouvoir,  
 Que de vous émouvoir.  
 Mais ny mes chaudes larmes,  
 Mes cris, ny mes allarmes,  
 Vous ont touché le Cœur  
 Mes pleurs, & mon Martyre,  
 Ne vous ont fait que rire:  
 Et mon plus grand malheur  
 Vous étoit a douceur.

3. C'est donc pourquoy, Cruelle!  
 Que malgré voz appas,  
 Je de viens infidèle;

## GEZANGEN.

*Pour chercher mon soulas,  
 En ne vous aymant pas.  
 j' Ay bien de la Constance,  
 Mais quand par la souffrance,  
 Mon espoir doit perir,  
 Lors mon Amour extrefine  
 s' En va perir de meisme;  
 Car pour n' en pas mourir,  
 Il faut mieux se guérir.*

## S A R A B A N D E.

1. *D* E faire l' Afflige envers les belles  
 Ou de ronger un pauvre Gant,  
 Ne font, ma foy, rien que des bagatelles,  
 Qui n' avdent plus rien à present,  
 Le vray Mystere,  
 Pour leur complaire,  
 c' Est de leur faire  
 Monstre d' Argent.

2. *Car la splendeur de ce Metal aymable,  
 Force le cœur le plus altier;  
 Et le rend, en un jour, plus secourable,  
 Que tous les pleurs d'un an entier.  
 Fy donc des armes,  
 Voicy les larmes,  
 Voicy les charmes,  
 Pour le gaigner,*

## Sur une Absence.

*Voix: La Suédoise.*

1. *M* Agré la rigueur de l'absence,  
 Et de mes ennuy,  
 l' Amour, & la Constance,  
 Ont peu charmer tous mes soucis.

*Car l'un & l'autre, dans mon cœur,  
Ont débattu le point de ma souffrance.  
Et de ma douleur;*

*Mais à la fin ils m'en ont fait vainqueur,*

2. *Car hier ils me sont venus dire,*

*En propos galans :*

*O Tyrcis! tu soupire,*

*Et tu te plains, injustement :*

*Vis en repos, heureux Amant!*

*Car ta Fillis partage ton Martyre ;*

*Et si ton tourment*

*Est excessif, le sien est bien plus grand.*

3. *Si tu te plains de cette absence,*

*l'Espoir de Fillis*

*Ne tend qu'à ta présence :*

*Enfin égaux sont vos soucis.*

*Si tu te plains, elle gémit,*

*Si tu l'accuses de cette souffrance,*

*Ta Fillis te dit*

*Que ton amour a troublé son esprit,*

4. *Après ceste douce Nouvelle,*

*Je n'ay plus senty*

*Le mal, qui me bourelle!*

*Mais non tourment est tout banny,*

*Je n'espere qu'à voir ce jour,*

*Auquel je pourray revoir ceste Belle ;*

*Et qu'à mon retour?*

*Comme les maux, nous partageons l'Amour,*

*Sur l'Inconstance de*

**F I L L I S.**

*Voix: La Gaillarde.*

1. *L'Amour, je croy, seroit bien doux,  
Fillis! que l'on pourroit avoir pour vous,  
Si parmi tous vos doux appas*

*l'Inconstance ne se trouvoit pas.*

2. *Vous vous changez a tous momens!  
Vous n'aymez rien que les nouveaux Amans;  
Vous changez bien souvant d'habits;  
Mais plus souvant encor d'Amis.*

3. *Il ne faudroit plus esperer  
Que vostre cœur se pourroit arrêter:  
Puis que l'on voit qu'un Favory  
De vient dans un jour, vostre ennemy.*

4. *Il est vray, les plaisirs sont doux.  
Que l'on recoit estant aymé de vous:  
Mais vos faveurs & vos amours,  
n'Ont duré jamais plus que deux jours.*

5. *Las! qu'il y auroit de bonheur,  
De posseder pour tousjours votre cœur!  
Mais cet espoir seroit trop vain;  
Car vous n'aymez jamais à demain.*

6. *Malgré donc tous vos doux appar,  
Fillis! mon cœur vous abandonnera.  
Car puis que vous changez ainsi,  
Quel sot, qui pour vous ne change aussi?*

## Sur une Absence.

*Voix: Courante la Reyne nouvelle.*

1. *D*Epuis ce triste jour,  
Que j'ay quité Climène;  
Ma dure peine,  
Et mon amour,  
Me font la guerre chascun à son tour.  
Ma peine me vient conseiller,  
Qu'il faut changer,  
Et point aymer:  
Puis que mon Ame  
Par ceste flame,  
Se va consumer.

2. *Mais*

2. Mais ah, le Noble amour  
 Me charme & me peut plaire!  
 Et sçait tant faire,  
 Qu'au rebours,  
 L'Ay fait serment de l'adorer tous jours  
 Je n'estime plus mon tourment!  
 Mais en souffrant  
 Se suis Amant;  
 Et ma Climène,  
 Malgré ma peine,  
 Me verra constant.

*Voix:* Courante Madame nouvelle.

1. *S*oupirs trop indiscrets!  
 Pourquoi contez vous les effects,  
 De ces beaux yeux, qui m'ont rendu amant?  
 Pourquoi en parlez vous à tous moment?  
 Puis que je ne veux pas que mon Amour  
 Voye jamais le jour;  
 De peur que de Fillis  
 En temeraire je ne sois puny.  
 Car quoy, que je vois qu'il me faut mourir!  
 Sans avoir cet espoir, d'en pouvoir guerir!  
 Je veux pourtant,  
 Demeurer constant;  
 Malgré ma mort,  
 Et mon triste sort.  
 Il faut souffrir,  
 Et je veux mourir,  
 Sans aucun espoir,  
 Mais dans mon devoir.

2. Aymons fidèlement  
 Que pas un regard seulement  
 Luy fasse voir les flames de mon cœur;  
 De peur de redoubler mon malheur.  
 Puis qu'elle n'en veut rien sçavoir,  
 Faisons notre devoir,



## GEZANGEN.

De les cacher bien,  
 Que jamais elle n'en decouvre rien,  
 Sans avoir l'esper, den pouvoir guérir,  
 Je veux pourtant  
 Demeurer constant;  
 Malgré ma mort,  
 Et mon triste sort.  
 Il faut souffrir,  
 Et je veux mourir,  
 Sans aucun espoir,  
 Mais dans mon devoir.

## S E R E N A D E.

Voix: Courante Monsieur Nouvelle.

1. Allez, tendres soupirs,  
 A Déclarer mes desirs,  
 A la Beauté, qui m'a ravi le Cœur,  
 Et dont j'adore même la rigueur:  
 Faites lui si bien votre Cour,  
 Qu'elle puisse conoitre mon Amour;  
 Ne craignez rien à l'ombre de la nuit,  
 Courrez, volez, car l'Amour vous conduit.
2. Dite lui, en pleignant,  
 Que je meurt languissant;  
 Et que le feu, qui consume mon Cœur,  
 De ses beaux yeux a tiré son ardeur.  
 Qu'apres avoir en vain tout esperé,  
 L'Amour me va bientôt priver du jour,  
 Si elle n'en brule pas à son tour.

## S A R A B A N D E.

1. Si vous m'aimez autant que je vous ayme,  
 Chere Phillis! vivons sous même loy?  
 Puis que je veux, par un amour extreme,

*Vivre pour vous, vivez aussy pour moy.*

2. *En Soupirant pour vous dans cette absence,  
Tous mes malheurs, Phillis me semblent doux.  
Si vous avez aussy de la constance,  
Faites pour moy, ce que je fais pour vous.*

3. *Je vous ai consacré toute mon ame;  
Et la garderay pour vous uniquement;  
Mais il faudra aussy que votre flame  
Dure pour moy jusques au monument;*

4. *Ha! quel bonheur Phillis, sera le notre,  
Si nous brulons loüjours des mêmes feux  
Car si tous deux nous vivons l'un pour l'autre,  
Nous ne pourrons mourir que bien heureux.*

## S A R A B A N D E.

*Pour Phillis.*

1. *Si je voulois vous chasser de mon ame,  
Croyes Phillis! qu'il me seroit aysé:  
Vostre rigueur: s'opposant à ma flame,  
M'empêcheroit pour vous, quand je veuz, tout Glacé.*

2. *Quoy! pensez vous, Phillis que vötre Empire,  
s'Estend sur moy si souverainement?  
Que vos rigeurs, qui causent mon martyre,  
Ne me scauroyent faire hayr mon tourment?*

3. *Non non, Phillis dans mon amour extreme  
Le jugement ne m'a point delaisé;  
Je suis constant pour la beauté qui m'ayme,  
Et je la fuy, si je n'en suis aimé.*

4. *Si vous voulez que mon feu dure encore,  
Et que mon coeur vous demeurer constant,  
Il faut cherir celuy qui vous adore,  
Il faut aymer, ou n'avoir point d'amant.*

## R O N D E A U

à Madame.

*Si vous vouliez, j'ouvrerois franchement  
 Mon Cœur a vous, & sans déguisement;  
 Vous y verriez mon mal, & mon martyre;  
 Vous y verriez que pour vous je soupire,  
 Vous y verriez les peines d'un Amant.*

*Vous y verriez un Cœur pour vous brulant,  
 Un Cœur soumis à vous absolument,  
 Et qui voudroit mourir sous votre Empire;*

*Si vous vouliez;*

*Vous y verriez aussy parfaitement  
 L'Unique fin que amour pretend,  
 c'Est que je..... Non, je n'oserois le dire!  
 Mais dans mon cœur c'est ou vous pourriez lire  
 Que je voudrois vous..seulement*

*Si vous vouliez.*

## à M A D A M E.

*M*adame! si j'avois cette presumption,  
 De vous pouvoir flechir par une passion,  
 Dont je me vois saisy par vos yeux pleins de charmes,  
 Et qui excite en moy des funestes allarmes;  
 Je dirois que je meurs. Mais puis que mon orgueil  
 Ne sauroit esperer, qu'un si divin Soleil  
 Puisse être consommé, par une humaine flame;  
 En me taisant par respect je veux mourir sans blame.

## R O N D E A U

à

## K L I M E N E.

**E**N vous aymant j'ay passé trois semaines;  
 Contant par tout vos Beutez plus qu'humaines  
 Faisant voler, au son de tous mes vers,  
 Vostre doux Nom parmy cet Univers.  
 Chantant si haut, que j'en perdis l'haleine.

Je vous loüois; Mais mon Ame incertaine  
 Ne publia jamais la triste peine,  
 Que je souffrir estant chargé des fers,  
 En vous aymant.

Mais las enfin Adorable Climéne!  
 Estant lassé de porter tant de chaines.  
 Je veux chenter les maux que j'ay soufferts,  
 Et souffre encor, pendant que je vous sers,  
 Je publieray le tourment qui me gêne,  
 En vous aymant.

## R O N D E A U

Pour la mesme.

**M**A foy c'est trop souffrir sans esperance,  
 Mon cœur déjà blasphème la constance:  
 Et mon Espoir (qui tous jours vainement  
 Flattoit mon cœur dans ce maudit tourment,  
 Par les doux fruits de quelque recompense)

En se voyant trompé en sa croiance  
 Maudit cent fois par jour cette souffrance  
 En s'escriant par tout, incessamment,  
 Ma foy, c'est trop.

Car pour souffrir ainsi la violence

*Du Traistre Amour, sans aucune allégeance  
 Il n'est, ma foy, rien que j'abhorre tant.  
 Aux infernaux convient ce traitement,  
 Mais d'abuser ainsi ma patience,  
 Ma foy, c'est trop.*

## Q U A D R A I N.

*Jadis j'avois changé d'amour pour une Angloise  
 Laisant, pour ses appas une ingrante Beauté:  
 Mais les Divins attrait d'une Beauté Françoisse,  
 Arrêteront mon cœur, jusq' à l'éternité.*

## R O N D E A U,

à la même.

*JE l'ay bien dit cent fois, que mon Amour  
 Ne vous seroit indifférent tous jour.  
 Mais qu'il enfin vous en rendroit touchée,  
 Quoi que jadis vous vistes la rusée,  
 Je vous promis, que j'en aurois mon tour.  
 Votre Rigueur, me chassant de la Cour,  
 Fit que mon Cœur prit un autre séjour:  
 Comme souvant, vous voyant dépitée.*

*Je l'ay bien dit.*

*Et maintenant, voyant à mon retour.  
 Que vous prenez à moy votre recours,  
 En me faisant les doux yeux; ma pensée,  
 Qui nullement a vous n'attachée,  
 Vous méconoit, & je ferai le sourd.*

*Je l'ai bien dit.*

Sur le jour de la Naissance

De

MADemoiselle N. N.

O Jour si fortuné, & digne de Mémoire?  
 Vous, qui avez produit  
 Ce Corps, & cet esprit.  
 Dont on ne peut chanter suffisamment la Gloire,  
 Vous, qui annuellement venez pour admirer  
 Ces Beautez inouïes,  
 Et Graces infinies,  
 Que neantmoins jadis vous vistes le premier,  
 Retournez mille fois, & faites que le Monde,  
 Soit longtemps honoré.  
 En gardant la Beauté,  
 Qui n'a eu, ny n'aura à jamais sa seconde!

A la Belle

CORNELIE.

Vous qui liez les Cœurs, ô belle Cornélie!  
 Vous, dont le bel esprit par tout est à doré,  
 Vous, qui sur passez tout en beauté un Genie,  
 Qui ne sera jamais suffisamment loué.

Recevez ces deux mots d'un tel qui vous honore;  
 Et dont la volonté n'aura qu'un seul desir,  
 Qui sera, de pouvoir à jamais vous servir;  
 Comme étant la Beauté que tout le Monde adore.

## CAPRICE

à

P H I L L I S.

*P*hillis! je dis tout de bon;  
 Vostre œil est un petit fripon,  
 De vouloir attaquer mon Ame,  
 Mais vous vous trompez fort, Madame!  
 Si vous prétendez la gagner,  
 A force de l'arquebuzer,  
 Par mille & mille petarades,  
 De vos plus mignardes œillades;  
 Par vos attraits, & vos douceurs,  
 Par vos discours écornifleurs,  
 Ou par le reste de vos Charmes.  
 Car je me ris de Vos allarmes,  
 Dont vous pensez de m'esmourvoir,  
 Et de me pouvoit décevoir.  
 Non, non, reservez ces Caprices,  
 Pour des Gens en amour novices;  
 Mais sur moy, qui y suis confit  
 Ils seront de peu de profit:  
 Il en faudroit d'autres Madame!  
 Pour pouvoit conquerir mon Ame:  
 Et si d'autres biens ne m'offrez,  
 Vous n'en aurez qu'un pied de Nez.  
 Permettez moy, que je vous touche  
 La Gorge, & la Vermeille bouche;  
 Et qu'en tombant un peu plus bas,  
 Mon Ame y trouve, à chasque pas,  
 Des lieux si remplis des délices,  
 Que loin des maux, & des supplices,  
 Elle soit si mignardement  
 Charmée en cet égarement,  
 Que, rencontrant le point de Tendre,

*A vous elle se puisse rendre,  
Ainsi, par des plaisir si doux,  
Phillis! elle doit estre à vous.  
Et lors, estant vostre Captive,  
Malgré tout ce qui en arrive,  
Vous la possederez toujours,  
Par my les douceurs des Amours.*

## Aux N O P C E S

De Monfr. &amp; de Mademoiselle N. N.

**O**R sus, reville toy ma muse!  
Ou es tu petite Camuse?  
Ca viens à pas de Jan Tambour,  
Avec pantoufles à sonnettes,  
Et tes meilleures Castagnettes,  
Ayder à celebrer ce jour  
Auquelle dieu des Hyménées  
S'en va benir les destinées,  
De nos deux bien heureux amans.  
Or sus, viens donc bientôt, folastre,  
Ou je ferai le Diable à quatre,  
Car j'enrage lors que j'attens.  
Je cyoy, ma foy, tu bonne Beste;  
Que tu te tiens à quelque feste!  
Ou que peut être le bon vin  
En constipant ta teste folle,  
T'oste les sens, & la parole  
Puis que je te demande en vain  
Mais basta: Car rien ne m'importe,  
Au nez qu'on lui ferme la porte,  
Je ne la veux pas à present.  
Qu'elle s'en aille, la vilaine,  
S'amuser à filer la laine,  
Four engaigner son aliment.  
Et moy, qui fort peu m'en soucie  
(Attendant de la voir punie



Un jour par Monsieur Apollon )  
 J'espere encor, que sans son aide  
 (Car chascun mal à son remede)  
 Je feray des Vers à saison.

O sus, chantons donc l'Hymenée,  
 Chantons à Gorgé deployée,  
 Le bonheur, de nos mariez:  
 Dont l'un va rendre l'autre femme,  
 Et qui tous deux, de corps, & d'Ame  
 En un seul seront transformez?  
 Estans accouplez l'un à l'autre,  
 Comme deux grains de Paternostre,  
 Ou encor plus estroitement,  
 Et qui tous deux par leurs merites,  
 Et par leurs vertus non petites,  
 Sont dignes d'un Illustre Chant.  
 O! qu'ils s'en vont faire merveilles!  
 Tant en leurs songes, qu'en leurs veilles,  
 Par my tous ces contentemens,  
 Que l'Amour la plus chaste, & pure;  
 Fait éprouver en la Nature,  
 A de si bien heureux Amans.  
 O! qu'ils feront in peu d'années,  
 Encor de heureuses lignées,  
 Qui justement de leur Papa  
 Auront les vertus, & la mine:  
 Avec la Beauté, qui domine  
 Dans tous les traits de leur Mamà.  
 Je voudrois bien gagner ma teste,  
 (Qui n'est, que d'un pauvre Poëte)  
 Que leurs enfans ressembleront  
 A ces Grands Hommes, que les fables  
 Nous ont depeint si admirables,  
 Car admirables ils seront.  
 Ils seront Comblez de Science,  
 Tout pleins d'Esprit & d'Eloquence,  
 Car leur Papa l'est bien aussi,  
 Leurs Noms se verront dans l'Histoire;

Ou si mens, il faudra croire,  
 Qu'au moins je le souhaite ainsi.  
 Puis qu'encor plus je leur souhaite;  
 Priant le Ciel, qu'il leur permette  
 De vivre tousjours si heureux  
 Que malgré l'Envie qui gronde;  
 Ils soyent les plus contans du Monde,  
 Comme le meritant le mieux.  
 Vivez donc long temps, Brille Troupe!  
 Que jamais la Discorde coupe,  
 Avec les malheureux Ciseaux,  
 Le fil de votre Amour si pure:  
 Mais qu'elle croisse, & qu'elle dure,  
 Jusque aux bords de vos Tombeaux.

## M I S S I V E

à MONSIEUR L'ESPOUX.

Et

MADEMOISELLE L'EPOUSE.

Monsieur N. N. vous sa Chere!  
 Puis qu'il vous a plu de me faire  
 La faveur, me de couvrièr,  
 Et à vos Noces m'appeller,  
 Je n'ay pas voulu m'en defendre;  
 Mais en promettant de m'y rendre,  
 (Car l'on refuse rarement  
 La chose que l'on ayme tant)  
 Je vous en suis si redevable,  
 Qui je me conois incapable,  
 De vous en faire dignement,  
 Comme il faut, le remerciement.  
 Ces pourquoy que je m'en veux taire;  
 Pour vous supplier d'une affaire,

## GEZANGEN.

Qui, quand vous me l'aurez promis,  
 Me faire fort de vos Amis,  
 Ce dont, tout je vous sollicite,  
 Est, de me laisser être quitte  
 (S'il se peut) de cet embarras  
 Des Filles, car je n'aime pas  
 Tous les Caprices de ces Belles;  
 Qui quelques fois font les Rebelles.  
 Et qui sauvant de Bel Humeur  
 M'ont fait changer en grand Reueur.  
 Ce qui m'est fort insupportable,  
 Et à moy nullement sortable,  
 Qui ne suis pas accoustumé,  
 d'Être fantasque, & curié,  
 De peur donc que la ne m'arrive,  
 Je prie que cette Missive  
 Soit leüe favorablement,  
 Et que j'en demeure content.  
 Mais pourtant, s'il est impossible,  
 Et s'il faut, qu'un mal si penible  
 Pour ce temps me doive arriver,  
 Il faudra s'y accommoder,  
 Et tout souffrir en patience;  
 Selon les mots de la sentence,  
 d'Un homme, qui fait son bonheur,  
 d'Être votre humble serviteur.

*Durum patientia frangit.*

## A U N E D A M E.

Sortant de son liët.

Comme la rougissante Flore,  
 Ou come la vermeille Aurore,  
 Lors qu'elle veut sortir des flots,  
 Pour redonner le jour au monde,  
 Tout ainsi je vous vis tantôt,  
 Non pas sortant de dessous l'onde

*Mais*

*Mais bien de dessus votre lit :  
Ou par le feu que l'on y loüe,  
Le feu d'en bas monte à la joue,  
Par les secouffes d'un petit.*

## RONDEAU REDOUBLE

à Silvie.

**D**E puis ce jous fatal, que je vous vis, Silvie !  
Je sens mon pauvre cœur par vous tout enchanté  
Vos beaux yeux, mes vainqueurs triomphent de ma vie,  
M'ostant pour tout jamais ma chere liberté.

*Las! quels cruels tourmens n'ay je pas enduré?  
Et Las! combien de fois ay je bien eu l'envie  
De vous conter les maux de ma captivité;  
Dequis ce jour fatal, que je vous vis, Silvie!*

*Mais un profond respect, qui par sa tyrannie,  
M'a causé mille morts, m'a toujours arrêté,  
Faisant que du depuis par un tour de magie  
J'sens mon pauvre cœur pas vous tout enchanté.*

*Mais à la fin, apres avoir trop soupiré,  
En rompant le silence il faut que je vous die,  
Que je vous aime enfin, & que tout alarmé,  
Vos beaux yeux mes vainqueurs triomphent de ma vie,*

*Ne vous offencez pas, de ce que je publie  
L'effet de vos attraits dont je suis en flammé?  
Puis qu'ils le sont enfin, qui m'ont lame ravié,  
M'ostant pouy tout jamais ma chere liberté.*

*Non, non, souffrez plutôt qu'un cœur passionné,  
Suive, en vous adorant, son amoureux Genie;  
Dont l'ardeur durera jusqu'à l'éternité,  
Puis que rien que la mort la peut rendre finie.*

## RESPONSE de SILVIE,

Sur le rondeau precedent.

**N**on, non, n'appelle pas fatal ce jour heureux.  
 Qui, te faisant sentir le pouvoir de mes yeux,  
 Te le fit avouer sans violence extreme:  
 Car puis que tu le dis, je croiray que tu m'ayme.  
 Et s'il faut à mon tour avouer un vainqueur,  
 Alidon seul peut être adoré de mon cœur,  
 Ses yeux ont pour les miens je ne sçay quoy d'aymable.  
 Qui jette dans mes sens un desordre agreable.  
 Les regards qu'un chacun en reçoit, sont si doux,  
 Que j'en voudrois sur moy detourner tous les coups,  
 Fensens une secrette & tendre jalousie;  
 Pres de luy ma pudeur s'ambarasse & s'oublie.  
 Je cherche avec chaleur, & crains son entretien,  
 J'ay beaucoup à luy, dire, & je ne luy dis rien.  
 Conoissant donc mon trouble, & le mal qui me touche.  
 Je n'ose, & je ne puis l'expliquer par ma bouche.  
 Pour parler à son cœur, je m'adresse à ses yeux.  
 Et prens de mes regards ceux qui parlent le mieux.  
 Et malgré la rigueur d'un loy qu'on honore,  
 Alidon apres tout est celuy que j'adore,  
 Je luy rends sa tendresse, & mon cœur tous confus,  
 Luy rends par mes regards quelque chose de plus.  
 Quand parlant à quelque autre, il luy dit je vous ayme.  
 Que ne s'adresse't il à moy? dis je en moy même.  
 Et souvent des soupirs sortent pour l'en prier.  
 J'ayme sic'est aymer, je ne le puis nier,  
 Enfin de mes transports ah juge par toy même,  
 Je sens, helas! pour toy, ce qu'onsent quand on ayme.  
 Va, n'appelle donc plus fatal ce jour heureux  
 Qui te fait tant vanter le pouvoir de mes yeux.

## MENGELDICHTEN.

De Klagende

N O O T E B O O M

Van

O V I D I U S.

**I**K Nootboom, die aan de paden  
 Zeer schoon en sierlyk sta geplant,  
 Zo vroom van leven, en van daden  
 Als eenig boom in 't gantsche land,  
 Wat of 't kanalye wel mach meenen,  
 Denk ik, 't geen daglyks hier passeert,  
 Dat het met stokken, en met steenen  
 My zo gedurig tormenteert?  
 Zo plachtmen eer de schobbejakken  
 Al t'zamen met gelyker hand  
 Met key, en kegels dood te smakken,  
 Die ietwes smeeden tegen 't land.  
 Maar ik, helaas! die van myn leven  
 Niets kwaad gedaan heb. (dat ik weet)  
 Als met myn meester 't zyn te geven,  
 Indien men dat een schelmstuk heet,  
 Moet laas! zo onrechtvaardig lyden,  
 En ieder tot een doelwit staan:  
 Maar, ach! ach! in die oude tyden  
 Doe pleegt'er anders toe te gaan:  
 Doe pleegen wy malkaâr te tarten;  
 En droegen vruchten, elk om stryft,  
 En onze planters, vroom van herten,  
 Die kroonden onze vruchtbaarheid.

R 5

Elk

Elk offerde zyn eerftelingen,  
 Zo dat Heer Bacchus, dik van pens,  
 Vaak stom stond van verwonderingen,  
 Dat het zo ſchoon ging naer zyn wensch?  
 Mits hy op zulke offermaalen  
 Met Franſche, en Spaanſche, en Rinfche wyn  
 Zyn hart geſtaag zo op ging halen,  
 Dat hy zo vol was als een zwyn.  
 Minerva, 't puikje van de wyven,  
 Vrat als een magere Jodin  
 Op d'offerfeefte groene olyven,  
 Dat haar het vet droop langs de kin.  
 De peer, en appelboomen gaven  
 Door haare laſt ſtaag krak, op krak,  
 Zo dat men ſchier met ſtok, en ſtaven  
 Moſt onderſchragen ieder tak;  
 De kinders zelfs, al lykent droomen,  
 Die wiezen in die tyden, pas  
 Gelyk als d'appels aan de boomen,  
 Zo dat 'er niet een moeder was.  
 Maar na de dooren, breet van lover,  
 Meer als de vruchtboom is geſchat,  
 De kale neet, die Jonker pover,  
 Die niet als bladen heeft aan 't gat,  
 Begonnen wy vruchtboomen mede  
 (Zo 'k haar gezelfchap waardig ben)  
 Ons kruinen dapper te verbreden,  
 En op te ſchieten als een den.  
 Nu zie men ieder jaar geen vruchten:  
 Ja 't beſte jaar doet noch de Heer  
 Om zynen ſchaarzen boomgard zuchten,  
 Met zyn verrotte druif, en peer.  
 Die nu een ſchoone boom wil wezen,  
 Moet zonder vrucht zyn als de reſt,  
 En zelfs de naam van moeder vrezin,  
 En zyne vruchten als de peſt.  
 Helaas! indien ik meê geen vruchten  
 Zo mildelyk had voortgebracht,

Zo zou ik nu niet zitten zuchten,  
Met *Klytemnestra* dag en nacht;  
Maar wacht, komt dit de druif te weten,  
Dat ik dus deerlyk word geplaagd,  
Om dat ik vruchten draag om t'eten,  
Ik wed gy 't u wel haast beklaagd.  
Zy zal haar voetzel weg doen druipen,  
Bevrees't voor een en 't zelfde lot,  
Zo dat gy niet meer wyn zult zuipen,  
Maar water gieten doorje strot.  
En als d'oiyfboom meê zal weten,  
Hoe ik gekwelt word zonder schult,  
Dan zult gy droog broot moeten eeten,  
Mits gy geen oly vinden zult.  
Ja d'appelboom zal in zyn bloeyen,  
Op 't hooren van dat droef gerucht,  
U nietwes gunnen om te snoeyen,  
Maar smoren al haar zoete vrucht.  
De karzen, pruimen, en moerellen  
Die zullen ook haar vrucht vertreên,  
En al de rest van haar gezellen,  
Meê vrezende voor stok, en steen.  
't Is waar, dat ik haar niet benyde,  
Maar ik zie nochtans met een zucht,  
Vaak hoe die boomen nimmer lyden,  
Die bladen dragen zonder vrucht.  
Zie gins een ry van groene telgen,  
Zo gaaf van blad als in een thuin,  
Om dat 'er juist niet valt te zweigen  
Van haare vruchteloze kruyn;  
Maar ik, met afgescheurde looten,  
Sta hier schier naakt, en zonder bast,  
Niet dus uit haat, maar om myn nooten,  
Gesmaakt van meenig hongrig gast.  
Laat vry een aâr meê vruchten dragen,  
Zo hy meent dat ik hem bedrieg,  
Hy zal door goyen, en door slagen  
Haast voelen dat ik nu niet lieg.

Dus



Dus ziet men meest die geen in 't lyen,  
 Die zyne vrekke weêrparty  
 Tot eenig voordeel kan gedyen:  
 Die niet heeft is gemeenlyk vry.  
 Zo heeft hy voor zyn gelt, en pakken,  
 Die op een reis is buiten 't land,  
 Wyl hy, die niet heeft in zyn zakken,  
 Een deuntjen opzingt in passant;  
 En even zo bruit men my mede.  
 Men zit alleenig my aan 't gat,  
 En andre laat men wel met vrede,  
 Mits zy niet hebben als slechts blad:  
 Want ziet gy hier ontrent de takken  
 Van eenig ander boom gekraakt,  
 't Is dat zy door myn valze smakken  
 By ongeval zyn meê geraakt.  
 Wat haar belangt, zy zouden vry gaan:  
 Maar dat zy nu wat zyn gebruit,  
 Dat krygen zy alleen van 't bystaan,  
 En niet als van de wederstuit.  
 Gy hoeft my des niet te geloven,  
 Zie slechts wat verdet hier van daan,  
 Hoe daar van onder af tot boven  
 De boomen ongeschonden staan,  
 En praalen met haar jeugdig lommer,  
 Bevryd van ramp en ongemak;  
 Ja zelfs van d'alderminste kommer,  
 Die haar mocht storten op haar dak.  
 Indien zy wys dan willen wezen,  
 En zich als vrienden laten raân,  
 Zo mogen zy myn schaau wel vrezên,  
 En pakken zich hier ver van daân.  
 Maar ach! hoe kan ik het verdragen,  
 Dat, daar ik, leider! doe myn belt,  
 Noch boven al die droeve slagen  
 Van elk gehaat word als de pest:  
 Ik meen de boer, die my durft planten,  
 Een werkje vinden zou als vlas,

Indien hy voor de grage kwanten  
Beschermen wou myn zoet gewas.  
Laat hy my maar eens ergens stellen,  
Daar ik wat meerder kryg als aard,  
By andre brave metgezellen,  
Wiens lekkre vruchten hy bewaart.  
Maar ach! wat mag ik seggen praten,  
Een ieder kent alreë het kruid,  
En zet my hierom by de straten,  
En boent my schier de boomgaard uit;  
Of gunt my plaats dicht aan de kanten  
Van 't land, op een verlooren hoek,  
Daar hy niet anders weet te planten,  
Pas of ik was een ieders vloek;  
Want zo veer is 't alreë gekomen,  
Dat men my rekent als een pest  
Van andre vruchten, kruit, en boomen,  
Dies ben ik staag te droevig lest.  
En ik, och, arme bloed der bloeyen!  
Hoe yslyk dat ik word gekwelt,  
Ben altyt willig in het groeyen,  
Al stond ik midden in het velt.  
Hoe dor en haveloos de takken,  
En telgen hangen om myn kruin,  
Daar 's niemand die ze afkomt hakken,  
Niet meer als van de wildste duin.  
Heeft men my d'aarde gaan ontwroeten,  
Men vint'er niemand (is 't niet schand)  
Zo barremhertig, die myn voeten  
Eens dekken zou met aarde of zand.  
Hoe heet de zon bestaat te blaaken,  
Dat ik van dorst schier word verteert,  
Zo is'er niemand, die myn kaken  
De minste droppel presenteert;  
Maar als de bast begint te ryten  
Van myne nooten, hart van schel,  
Dan zoud gy eerst met macht zien smyten  
Na my met stokken buiten tel.

Met flokken die my, laas! zo plagen,  
 Dat ik met naâr en droef gesteen  
 Myn onheil naulyks kan verdragen,  
 'k Laat staan die hagelbui van steên.  
 Twe maanden is myn tyt van dragen.  
 (Of lichtlyk dat het wel wat scheelt)  
 Altoos om die tyt kryg ik slagen,  
 Terwyl myn vrucht word om gedeelt,  
 Niet veel aan Princen, of aan Heeren;  
 Aan oude liên, 't zy man, of wyf,  
 Maar pas, om my heel t'affronteren,  
 Aan kinders tot haar tytverdryf.  
 Tot tytverdryf om meê te spelen;  
 Want in de vasten, om de klucht.  
 Zoud gy de vloeren, en de deelen  
 Bezaaid zien met myn zoete vrucht.  
 Hier worden zy gebruikt voor knikkers,  
 Waar meê dan d'ungebonde jeugd  
 Malkander zit naer 't gat als ikkers,  
 Al joelende met zoete vreugd.  
 Daar ziet me 'er drie vier op malkander;  
 Als kleine huisjes op een ry,  
 Of schiet den enen naer den ander,  
 En die wat raakt, die wint 'er by.  
 Gins zie me een vyf zes razebollen  
 Van jongens, met een vreemt gejank,  
 Een hagelbui van noten rollen,  
 En stooten van een scheunze plank,  
 Waar aan een ieder staat te haaken,  
 En doet op 't yverigst zyn best,  
 Om d'een of d'andre noot te raken,  
 Mits hy dan baas is van de rest.  
 Hier staan 'er drie vier uit te geven,  
 Wat afgezondert van de luy,  
 Wat raay je even, of oneven?  
 Die 't raad, die wintze al den brui.  
 Ook ziet men vaak een pot met nooten.  
 De kinders strekken tot een doel,

Daar zy al blindlinks op staan stooten,  
En smakken met een dol krioel,  
Tot dat in 't end dees steenen molyk  
Zyn heele ingewand ontglyd,  
Terwyl de jongens, bly en vrolyk,  
Vast ieder grabbelen om stryd.  
Daar zouje dan zien scheinjes maken,  
En schaaltes van myn lege dop,  
Terwylze deze staat te kraken,  
En smakte op een anders kop.  
Ach! hoe gelukkig zyn die boomen,  
Al staan zy veer in 't velt alleen,  
Die nergens hebben voor te schroomen,  
Wanneer haar Heer slechts is te vreên?  
Want deze hebben niet te lyen  
Al dat gerammel lanks de paân,  
Noch al dat roffen, en dat ryen,  
Noch al dat stuiven van de raân,  
Maar kunnen aan haar eigen Heeren,  
Al 't geen zy droegen van dat jaar,  
Volkomen ongeleent vereeren,  
't Zy peer, of pruim, of hazelaar.  
Ik daar en tegen zag noit eeten  
De minste rype vrucht van 't myn,  
Mits zy alreê zyn afgesincten,  
Eer zy ter deeg aan 't rypen zyn.  
Daar zynder al, die naer myn takken,  
Alleen uit pure schelmery,  
Als jonge drommels staan te sinakken,  
Al is myn pit zo week als bry;  
Ja schoon ze gansch niet deugt om t'eeten  
Van binnen mellekig, en hol,  
Zy staand'er nochtans op te zweten,  
En maken my gelyk als dol;  
Zo dat ik altyt zie met zuchten,  
Hoe dat kanalje met malkaar  
Weldriemaal meer vreet van myn vruchten,  
Als zelfs myn Heer, en eygenaar.

De liên, die dikwils hier passeren ;  
 ( Te weten eerelyke lui )  
 Die zien my nau zo schraal van veeren ;  
 Of zeggen : och ! wat hagelbui ;  
 Wat bliksem , of wat felle donder  
 Heeft deze boom zo afgesmeert ;  
 Dat hy van boven af tot onder  
 Zo schriklyk is gevioleert ?  
 Den eenen zaid : dit heeft de hette ;  
 Den aâr : dit heeft de kou gedaan ;  
 Dees' weêr : de wind ging hem verpletten ;  
 Ik wil het wedden om een vaan.  
 Dus leid dit volk te hakketeren ;  
 't Geen daáglyks hier voor by komt gaan ;  
 Ja staan wel te filosoferen ,  
 Waar dat myn onheil komt van daan ;  
 Daar ik myn leet vast op moet steken ,  
 En denk , ach ! kon ik als een aâr  
 Meê voor een hallef uur eens spreken ;  
 Ik zei : loop zotten met malkaar :  
 Geen donder , wind noch hagelbuyen ;  
 Geen heete of al te koude lucht  
 Heeft my zo deerelyk doen bruyen ,  
 Maar niemand als myn eigen vrucht.  
 De roof , die elk van my komt scheuren ;  
 Doet my zo bar en byster zien ,  
 Gelyk men meer heeft zien gebeuren  
 In duizenden van andre liên.  
 Had *Polidoor* geen gout noch schatten ;  
 En andre schoone roof beheêrt ,  
 Hy was zo vroeg niet voortgaan spatten ;  
 Met duizent pieken gelaardeert ;  
 Had *Paris* , Prins van 't machtig Trojen ;  
 Dien roof gehouden van zyn grond ;  
 Men had zyn stad niet uit zien rojen  
 En zo verpletteren tot front.  
 Indien geen boom met goude peeren  
 In uwen boomgard had gepraalt ;

HESPERIDES, ik wilje zweren  
 Dat'er geen mensch naer had getaalt:  
 Voorts raakt een ieder dan in 't Iven,  
 Die slechts maar wat te missen heeft,  
 Terwyl Jan kaalgat van ter zyen  
 Gerust, en onbekommert leeft;  
 Want zie de distel, en de dooren;  
 Hoe gaaf zy staan, hoe fris, en groen,  
 Schoon zy niet anders zyn gebooren,  
 Als om een ieder kwaat te doen?  
 Ik daar en tegen, die geen schade  
 Oit aan het minste schepzel deê,  
 Word voor myn goetheid slaag beladen  
 Met macht van steenen in de steê,  
 Wat baten al myn vrome daden,  
 My arme, en ook onnosse gek,  
 Dat ik een ieder met myn bladen  
 Een schut voor zon en regen strek?  
 Helaas! wat zouden zy my baten?  
 Als dat dat kanaljeus geslacht  
 My noch veel meerder schynt te haten,  
 En smakt met steenen op myn vacht.  
 En dit is noch al niet met allen,  
 Maar dan komt noch myn droeve Heer  
 My met zyn klachten lastig vallen,  
 En knort zo loens gelyk een beer;  
 Ja tyt vaak dus op my aan 't vloeken:  
 De drommel haal de boom vry heen,  
 Die my zo schrikkelyk doet zoeken,  
 En rapen zyn gesmakte steen.  
 Dus morrende neemt hy de steenen,  
 En slytze weder op het pad,  
 Als of hy elk weer stof kwam leenen  
 Om my te zitten naer myn gat:  
 Zo dat ik naer de wintervlagen,  
 Voor elk zo bitter, en zo bang,  
 Veel meer als naer de zomerdagen  
 Met al haar zoetigheid verlang.

Al sta ik dan al zonder lover,  
 Gelyk verstorven, doods, en uit,  
 't Is nochtans beter kaal en pover,  
 Als dus gestaag te zyn gebruit?  
 Want naau begin ik vrucht te dragen,  
 Of 'k zie een macht van steen en bak,  
 Gelyk de dichtste hagelvlagen,  
 Met tevens storten op myn dak;  
 Maar, mocht hier lichtlyk iemand zeggen,  
 Die boom, en vruchten zyn gemeen,  
 Die zo dicht aan de wegen leggen,  
 En zyn gezet voor ieder een.  
 Ha braaf! wel, zo dit waar zal wezen,  
 Zo maay het kooren van het velt,  
 Zo steel olyven zonder vrezen,  
 En spaarje moeite, en ook je gelt.  
 Steel moes, steel wortelen, en rapen,  
 Steel al den brui maar lanks het pad;  
 Ja trek aan 't roven, en aan 't kapein  
 Lanks al de straten van de stad,  
 Ga in de gout-en zilverkramen,  
 Of daar men diere parels vind,  
 Neem al wat los is, zonder schamen,  
 En ty'er slechts meê aan de wind;  
 Maar 'k meen, begonje dit te klaren,  
 Al was 't al op 't gemeene pad,  
 Dat gy haast op uw beurt zoud varen,  
 Naer gard, naer gallig, of naer rad:  
 Dies zwygt van zulke zotte reden,  
 En van zo harzenloze praat;  
 Want zulken roof word niet geleden  
 In onze wel gestelde staat.  
 De staten vandeës vrye landen  
 Beveiligden niet slechts de steên,  
 Maar zelfs de velden, bosch, en landen,  
 En paden daar men lanks gaat treên.  
 Maar ach! wat baten my die wetten?  
 Terwyl dat elk by lichten dag

My myne vruchten af mag zetten ,  
 En schroomt noch wetten, noch gezag.  
 Ben ik alleen dan uitgenomen,  
 En een exeptie van dees wet?  
 Ben ik alleen niet van die vromen,  
 Daar dit plakkaat is voor gezet?  
 Ik zeg, die my dit durf negeren,  
 Dat hy het liegt door hals, en strot;  
 Want 'k ben zo wel een boom met eeren  
 Als een boom in ons gansche rot.  
 Doch dat ik zo van alle zyen  
 Word afgeroost met stok, en steen,  
 Dat moet ik met de vromen lyen,  
 Die meest al lyen in 't gemeen.  
 Door al dit goojen, en dat smakken,  
 Zo durf'er niet een vogel schier  
 Logeren in myn dorre takken,  
 Maar pakt zich dadelyk van hier.  
 De stokken, en de kneppels steken  
 In tegendeel op ieder tak,  
 Gelyk als tot een droevig teken  
 Van myn geleden ongemak;  
 Doch schoon de menschelyke wetten  
 Myn wraak niet vatten by de hant,  
 Maar laten my van elk verpletten,  
 Die hier voorby gaan in passant,  
 Zo hebben zich de goede Goden  
 Bewogen door myn droeve klacht,  
 My door Mercurius, haar bode,  
 Gegunt, dees wonderlyke kracht.  
 Een kracht, om zelfs te mogen straffen  
 De rovers, die my leet aan doen,  
 Mits onze stad geen raad wil schaffen  
 Om dees myn schade te verhoen.  
 Voor eerst dan, die my staag verveelen,  
 En maken my myn vrucht kapot,  
 Zal ik met haar verroefte keelen  
 Bykans doen stikken in haar strot:



Haar diefze klauwen, daarze als ikkers  
 My ſtaag meê zitten aan het gat,  
 Die zal ik alzo zwart als nikkers  
 Doen worden door myn bitter nat,  
 Het geen niet licht door waffen, vryven,  
 Met zeep, of water af zal gaan,  
 Maar 't geen haar zo lang aan zal blyven,  
 Tot dat haar diefsheid is gedaan.  
 Doch wat mag my dees wraak al baten,  
 Een weinig trooft en anders niet,  
 Daar ik myn leven toch moet haten,  
 Wanneer ik let op myn verdriet.  
 Dan wensch ik, dat een nare hette  
 Myn gauſche lyf verdorren mag;  
 Dan dat een bui my mag verpletten,  
 Of ſchrikkelyke donderſlag;  
 En och! of my de vlugge winden  
 Zo dra beroofden van myn vrucht,  
 Dat geen paſſant die oit mocht vinden,  
 Zo was ik vry van myn gezucht;  
 Of koſt ik zelf die neêr doen ſtorten,  
 En laten vallen als ik wouw,  
 Wat zou'er dan, ô CASTOR, ſchorten,  
 Dat al de reſt niet was voor jou;  
 Want denk eens, hoe ik ſta te ſchrikken,  
 En ook te yzen dat ik tril,  
 Wanneer een reizer ſtaat te mikken,  
 En let waar hy my ſmakken wil?  
 Want ik zyn werp niet kan ontleggen,  
 Maar moet zo pal ſlaan als een mof,  
 Die niet een woordje heeft te zeggen,  
 Al was de ſmaak ook noch zo grof.  
 En och! wat zou ik ook veel zeggen,  
 Ik heb noch tong, noch keel, noch mond,  
 En noch behalven dat, zo leggen  
 Myn leên geketent in de gront.  
 'k Ben dan genootzaakt toe te laten,  
 Mits ik volkomen ben verheert;

Gelyk die droevige soldaten,  
Die me in de kryg harkwebuzeert;  
Of als een stier, die men zal slachten  
Met krom, en half verdraaiden kop,  
In lydzaamheid slechts af te wachten  
Naer slagers doodelyke klop.  
Gy hebt myn loof wel vaak zien drillen,  
Licht meenende 't kwam van de wind,  
Maar neen, de vrees deed my dus trillen,  
En beven even als een kind.  
Zo ik niet waard ben om te leven,  
Waarom roeit men my dan niet uit,  
Of myne stam de dootsteek geven  
Met duizent prikken door myn huid?  
Waarom, indien myn doen zo kwaat is,  
Helpt men my dan niet straks van hier;  
Of geeft om crimen Majestaatis  
Myn gantsche lichaam aan het vier?  
Op dat een schand my mag verlossen  
Van al dit leet en ongemak,  
Daar men my eeuwig meê gaat roffen,  
Gelyk een pure schobbejak?  
Of zo gy niet, noch op myn leven,  
Noch myn perzoon te zeggen weet,  
Om my aan 't vier, of 't zwaart te geven,  
Ja zelfs niet aan het minste leet,  
Zo wil my ook niet mollensteren,  
Maar staag met vrede laten staan,  
Of Pluto zal u frikafferen,  
Gezoôn, gebakken, of gebrâân.

Verdubbelt.

## Z E G E Z A N G

*der negen Muzen,*Over de gedempte hoogmoed der  
Engelschen.*Di te summoveant, ô nostri Infamia secli!  
Orbe suo; Tellúsque tibi, Pontúsque negetur.* Ovidius.

KLIO.

**T**Oen Engeland wel eer, in Kromwels tyen,  
De nikker zag op maagre stelten ryen,  
En Jonker Karel, met zyn Schotze kop,  
Het land uittrekken most op een gallop;  
Om, even als de Vorst van 't oude Trooyen,  
Heel deerlyk langs de buurt te loopen schooyen,  
Toen stont de borst, en keek gelyk een Stier  
Op 't goet geluk van Monsieur Olivier:  
Die, door de King een voet in 't gat te geven,  
Hem, als een vagabont, veracht deed leven:  
't Geen onze maat, getuimelt uit zyn troon,  
Vaak vloeken deed op een verbaasde toon.  
Helaas! riephy, ô wrevelige Britten!  
Laat gy uw troon van Kromwels poort bezitten?  
Dien schobbejak, die eertyts myn Papa,  
Dien goeien Heer, zond naer Proserpina?  
Ik zweer, dat gy hier van noch straf zult dragen,  
Wanneer gy my noch eens in korte dagen  
Op nieuw herstelt, en op myn troon zult zien.  
ô Land, rampzaliger dan andretien!

POLIMNIA.

Dit zoet discours, vaak by zich zelfs gehouwen,  
Deed hem een poos zyn Schotsche ooren kloowen,

Ter-

Verdubbelt

## Z E G G E Z A N G

*der negen Muzen,*Over de Triumferende dapperheid  
der Hollanders.*Flebile principium, melior Fortuna secuta est.*

K L I O.

Toen Holland, in de tweede Willemstyeen,  
 De gulde vree haar zetel zag beryen,  
 En toen God Mars, met zyn verstaalde kop,  
 De mars sloeg, en vertrok op een gallop,  
 (Maar vry heel anders als uit 't oude Troojen,  
 Wiens Vorsten by door 't gansche land deed schoojen)  
 Toen keek de Spaansche Vorst gelykeen stier  
 Op 't schittren van haar zegepraalend vier,  
 En riep: ach Holland! gaat gy my begeven!  
 En laat ge uw Vorst in schande en smaatheid leven?  
 Getuimelt uit zyn Graaffelyke Troon  
 Door 't dondren van uw wreden Oorlogstoon  
 Vaak aangehitst door die godlooze Britten.  
 Wel, ga met haar uw kettery bezitten,  
 En schelt gerust dan Paus, myn goe Papà,  
 En wens hem vry naer vrou Proserpina:  
 'k Beken, ik moet het dulden, en verdragen:  
 En vrydu van myn juk voor al uw dagen;  
 Uw groot geluk doet my slechts onheil zien,  
 O land! gelukkiger dan andre tien.

P O L I M N I A.

De vryheid dan, by Holland dus behouwen,  
 Kreeg straks, zo groot een bandel aan haar klouwen;

S 4

Dat

Terwyl zyn hoop vast hopeloos *verzonk* :  
 Tot dat in 't end den Apostaatſche *Monk*  
 Het Parlement een pots beſloot te *ſpeelen* ,  
 En ſtraks het Ryk, door oproer, deed *verdeelen* ;  
 En door een ſtuk, zyn lantaard zeer *gelyk* ,  
 De jonge King weêr plante in 's vaders *Rijk* ,  
 Die naderhand dien eed wel heeft *onthouwen* ,  
 Van aan het volk die eer te doen *berouwen* ,  
 Die 't tot zyn ſchand aan Kromwel had *gedaan* :  
 Vermits hy ſtraks den blyden *onderdaan*  
 Met laſt, op laſt, het vel trok af te *ſtroopen* ;  
 Ja zelfs voor gelt als ſlaven deed *verkoopen* ,  
 Om in zyn Hof ( dat Koninklyk *Bordeel* )  
 Dan meenig hoer te jagen door de *keel* :  
 En om de z wier van zyn welluſtig *leven* ,  
 Vol godloosheid, den vollen toorn te *geven* ,  
 Ja, ſchoon de peſt ( zyn gantsche Ryk tot *ſtraf* )  
 Daalde als een vuur ten grammen hemel *af* ,  
 Te volgen 't ſpoor van zyn verdoemde *wegen* .  
 Ô Staat, rampzaliger dan andre *negen* !

## MELPOMENE.

Voorts, gaat hy voort, vervolgens zyn *natuur* ,  
 En tergt, en kwetſt zyn trouwe *nagebuur* ;  
 Waar van dat hy de vriendschap, eêr *genooten* ,  
 Gaat niet alleen met dartle voeten *ſtoeten* ,  
 Maar gantsch verkeert in een ontzinden *haat* :  
 Hy rooft, en moort, door dieſtal, en *verraat* ,  
 En tracht het al moordadig te *vernien* .  
 Getuigt hier van, ô langvermoorde *zielen* !  
 Die in Guiné, en andre plaatzen *meer* ,  
 Gevoelen moeſt zyn heiloos *moortgeweer* .  
 Getuigt hier van, elendige *Gevangens* !  
 Die 't beter was geweest, door een uur *hangens* ,  
 Het end te zien van uw verdrietig *lot* ,  
 Dan maanden lang te ſterven in een *kot* ,  
 Waar dat een tal van rotten, en van *muizen* ,  
 Vergezelschapt met een leger maagre *luizen* ,  
 Alleen verſtrekte uw daaglyks *tytverdryf* ,

Dat d'Engelsche zelfs by de hare zonk,  
 Inspyt van Kromwel, en dien valschen Monk;  
 Die ons hierom zo droef een pots kwam speelen,  
 Na by zyn eigen Ryk door twist ging deelen,  
 Dat zelfs 'theelal verzuchte, te gelyk,  
 Door d'overlast van dit verdoemde Ryk:  
 't Geen Holland wel voor eeuwig zal onthouwen,  
 Om haar dien slag noch eens te doen berouwen.  
 Maar Neerlands luk was hier niet meê gedaan,  
 Vermits men straks zyn vryen onderdaan,  
 (Na dat men zag een einde van het stroopen)  
 Nu wederom, door kopen, en verkoopen,  
 Zag bloeien in een Vorstlyk Erfdeel:  
 De handel haald haar aam met vrye keel,  
 Enscheen, met nieuwen luister, te herleven:  
 Derykdom, schein haar goet hier weg te geven,  
 Endaalde wederom, na deze straf,  
 Met dubbele schatten van den hemel af:  
 Wat heil is by de vryheid op te wegen;  
 O Staat! gelukkiger dan andre negen.

## MELPOMENE.

Maar laas, 't geluk, vervolgens zyn natuur,  
 Word weer benyd van zyne nagebuur:  
 Die nau zyn Ryk had door ons gelt genooten,  
 Of zocht ons weer, tot loon, uit 't Ryk te stooten,  
 Door hellsche nyt, en goddeloze haat;  
 Getuig hier van, ô doodelyk verraat!  
 't Geen onste land en water wou vernielen,  
 Ten koste van zo veele onnoosle zielen:  
 Had God dit niet verzien op land, en meer;  
 De Bisschop most met schande zyn geweer.  
 Op steeken, en verlossen zyn gevangen,  
 En liet met schaamte en schild, en panzier hangen;  
 Monk kreeg onlangs met Asku zulken lot,  
 Dat d'eene vlood, en d'ander in een kot  
 Gezet wiert, by de rotten, en de muizen:  
 Tot straf van dat zy onze maats van luizen,  
 En honger barsten deên voor tyd verdryf.

Om u de slaap te houden van het *lyf*:  
 Terwyl het nat, daar 't bier van wort *gebrouwen*,  
 Met wurmig broot, u 't leven op moest *bouwen*,  
 Zo gy dat land de roem niet laten *woud*,  
 Van dat gy daar als slaven sterven *zoud*;  
 Getuig hier van, ô wrede *menschverflinder*!  
 Die nu een poos, hoe langer hoe *ontzinder*,  
 Zo menig ziel ter vleisbank hebt *gebracht*.  
 Ô Kryg! rampzaliger dan andere *acht*.

## KALLIOPE.

Want, om alom de groote baas te *speelen*,  
 Prest hy, na lang door puur verraat te *steelen*,  
 Met groot geweld een oorlogsvloot ter *zee*:  
 Waar in hy 't volk als haring pakken *deê*,  
 En proppen als voor ballast in zyn *kielen*;  
 Om, op een sprong, gansch Hollant te *vernien*,  
 Ofeerder, om den Leeu, hoe scherp van *tand*,  
 Te slokken in zyn greetig *ingewand*.  
 Zyn zotte onderdaan, als *ingenomen*  
 Met hunnen King, kwanzuis als van de *vromen*,  
 Voldoet zyn wil, doch meest door dwang, en *noot*,  
 En slapt, verhit op roof, op 's Konings *vloot*,  
 Endoet, verhart door veel *opzuyeryen*,  
 Zich tot den slag, als tot een zege *leien*,  
 Al roepende: de Broeder van de *Maan*  
 Beschynt geen land dat ons kan *wederstaan*.  
 Doch, hoe in 't end u dit op 'r hart komt *dalen*,  
 Bevind gy; wyl in plaats van zege *pralen*,  
 Diezelfde Leeu u maalt gelyk tot *kaf*,  
 En, voor uw hoogmoet, u verschafft die *straf*  
 Died'cer uws Koningskost, en u het *leven*.  
 Ô Volk! rampzaliger dan andre *zeven*.

## ERATO.

Detrotze Dog, die, nu een jaar *geleên*,  
 Den Leeu wat fel had op de poot *getreên*,  
 Docht hem dan haast voor klokspys op te *smullen*,  
 Maar hy, getergt, geraakte in 't end aan 't *brullen*,  
 En liet uit ernst die bitze tanden *zien*,

Zo volgt des Hemels wraak de schult op 't lyf.  
 Op Engeland! uw ramp is al gebrouwen :  
 Zie onze zeevoogt nu uw scheepsvloot houwen,  
 Daar gy het al (zo't scheen) meê dwingen woud ;  
 Uw macht verbrand, of zinkt in Thetis zout,  
 Of vlucht voor onzen Leeu, dien doggellinder,  
 Die, trots van moet, hoe langer, hoe ontzinder,  
 Zo lang verdelgt, tot hy de zege bracht.  
 O Kryg! gelukkiger dan andere acht.

## KALLIOPE.

De Dog die dacht onlanks de baas te spelen,  
 Entrok op Holland dol, en schelms aan 't steelen,  
 En waant, hy was de meester van de zee,  
 Gelyk hy ook met pochen blyken deê ;  
 Maar onze Leeu, vermaard door oorlogs-kielen,  
 (Waar meê hy eer kon Spanjes vloot vernielen)  
 Liet blyken, met zyn wyt gevreesde tand,  
 (Verhit op Engels bloed, en ingewand)  
 Hoe hoog hy dit verraad had opgenomen ;  
 Gedwonge Kryg verhit de moed der vroomen.  
 Ons volk dat wapent zich uit dwang, en nood,  
 En stapt kloekmoedig op zyn Oorlogsvloot,  
 Getergt, bespot door veel opshyeryen,  
 Die het, ô spyt! van Engeland most lyen :  
 Maar blonk haar zeedeugt oit, by Zon of Maan,  
 (Die zelfs Kastelje niet kost wederstaan)  
 Zo beeft zy nu den Brit zyn trots doen dalen,  
 Met lofelyk op de zee te zegepralen ;  
 Ons Volk verstoof den Brit gelyk als kaf,  
 Engaf hem zo zyn lang verdicnde straf :  
 Dat onze roem, op nieus, weer schynt te leven.  
 O Volk! gelukkiger, dan andre zeven.

## ERATO.

Onze Oorlogsvloot, die nu een jaar geleên,  
 Door hovaardy, tot straf wat was vertreên,  
 Die dacht de Dog vlak in zyn rob te smullen ;  
 Maar onze Leeu, tot wraak, viel zo aan 't brullen,  
 En liet hem haast zo droeven schoufspel zien ;

Dat



Waar voor wel eer de Spanjaart placht te *vlien*,  
 En die wel eer van 't altytdorftig *Oosten*,  
 (Daar de Javaan zit zonder vuur te *roosten*)  
 Tot 't Westen toe, en tot het killig *Noord*,  
 (Daar Lap, en Finby na in 't ys *verfmoort*)  
 Al wat 'er leeft haar byten deden *vrezen*,  
 En plachten over al ontzien te *wezen*,  
 En die daarom voor dees, gelyk als *nuch*,  
 Noit schrikte voor het blaffen van den *Dog*.  
 En met een moedigheid, hem *aangebooren*,  
 Valt hy dat beeft zo schendig op zyn *ooren*,  
 Dat hy hem die bykans de kop *afrukt*,  
 Mits hy zyn vloot zo lydig scheurt, en *plukt*,  
 Dat 't meeste part, op 't punt te zyn *verflonden*,  
 Slaat, als een troep van afgematte *bonden*,  
 Haar havens in, de hoogmoet tot een *les*;  
 O Vloot! rampzaliger dan andre *zes*.

## THALIA.

Myn Heer Neptuin, zo dra hy op zyn *stromen*  
 Zo grooten macht van Schepen had *vernomen*,  
 Was gansch verbaast gedouken in zyn *vloet*,  
 Die, in het kort doorverft met Engels *bloet*,  
 Den goejen man deê ziddren, en *verflauwen*,  
 Terwyl de rog, en graage *kabeljauwen*  
 Met meenig been, en menig arm en *kop*  
 Hun maaltyt deen, tot vulling van haar *rob*.  
 't Geen haar, vervult met merg uit Britsche *schonken*,  
 En van het bloed der Engelschen nu *dronken*,  
 Deed razen als ontzinde en doller *luy*.  
 Elk had, dietyt, van Heer Neptuin den *brui*.  
 Want zynde dik van Engels bloet *gezopen*,  
 Zo was die aart haar meê in 't hooft *gekropen*.  
 Waar door dat zy (gelyk de Brit wel *eer*)  
 Zyn wettig Vorst, zyn Koning, en zyn *Heer*  
 Met alle macht in korten stond *besloten*  
 Viak uit zyn Troon, en Heerschappy te *sloten*.  
 Waar door wel haast in 't siltig *element*  
 Ontstont een vremt en schriklyk *Parlement*,

Dat al zyn Oorlogsmacht begon te vliên,  
 En wenschte zich, vol schrik, in 't dorstig Oosten,  
 Daar 't Kreefstevier de zwarte Moor komt roosten,  
 Of tachtig graden onder 't kille Noord.  
 Gins lei een schip verbrand, en daar versmoort,  
 Terwyl de rest, die 't zelfde onheil vrezen,  
 Vast haken om met schande t' huis te wezen:  
 Ja, toen haar vloot verdubbelde als noch  
 Door Robbert, kreeg de Leeu op niens den Dog,  
 (Door zyn manhaftigheid, hem aangeboren)  
 Zofel, en leidig by die Schotze ooren,  
 Dat by hem schip voor schip aan splinters rukt;  
 Of jaagt ze voorts naer huis, gerukt, geplukt,  
 In duizent vrees om niet te zyn verslonden:  
 Tot by vermoeit door 't moorden dezer honden,  
 Met zege keert, de helden tot een les.  
 O Vloot! gelukkiger dan andre zes.

## THALIA.

Zodra Heer Monk, op Thetis gryze stroomen,  
 De Ruyter met zyn Zeepaart had vernoomen,  
 Riep by: O Vorst Neptuin! ik zie uw vloet  
 In korten stont hervormt in Hollands bloet,  
 Ik zie uw Tritons door haar vlees verflauwen,  
 En vluchten met haar zatte kabbeljauwen,  
 Op 't vallen van de minste been of kop:  
 Ik zie haar vloet verzingen in uw rop,  
 Die ik u, als een offer, heb geschonken:  
 My dunkt, ik zie de baai en zee hond dronken  
 Al vluchten, als verwarde, en bange lui,  
 En vrezen zelf by rog en schol voor brui:  
 Want zynde dik van Hollants bloed gezopen,  
 Is haar die aart zoo meê in 't hoofte gekropen,  
 Dat zy niet denken noch op schand, noch eêr.  
 Dus was 't gespreek van deeze goeje Heer;  
 Waar op hy straks den aanval heeft beslooten:  
 Maar ach, hy wiert zo droef voor 't hoofte gestooten,  
 Dat al de vis, in 't siltig Element,  
 Niet aasde, als op het bloed van 't Parlement.

## 286 M E N G E L D I C H T E N .

En zo dees Vorst der ongelongde *dieren*  
 Haar niet met kunst had weten te *bestieren*,  
 Dees oproer kost' hem wis zyn kroon, en *lyf*.  
 Ô Zee! rampzaliger dan andre *vyf*.

## U R A N I A .

God Jovis zelfs, zo dra hy uit zyn *hemel*  
 Dit wreed gerucht, en schriklyk *kryggewemel*  
 Gewaar wiert, met het baldren van 't *kanon*,  
 Zo zegt men, dat hy deze klacht *begon*:  
 Helaas! riep hy, wat nieuwer soort van *Reuzen*  
 Tracht hier weedom myn hemelspoort te *kneuzen*?  
 Wat yffelyk, en donderent *gerucht*.  
 Ryft hier op nieuws ten hemel door de *lucht*?  
 Dit moet gewis een tweede Tyfon *wezen*;  
 Die, als wel eêr, my weer op nieuws doet *vrezen*,  
 Dat ik myn mogentheid zal zien *gestoort*:  
 Maar 'k zweer, ik zal... Maar juist, kwam op dit *woort*  
 Hem zulken laag van grof kanon in *d'oren*,  
 Dat hy de rest moest in zyn gorgel *smoren*,  
 Om haastig naar een donder om te *zien*,  
 Om, naer hem docht, zyn vyand 't hooft te *bien*.  
 Waar op hy straks op de verhitte *vlooten*  
 Een bliksemstraal, met vyf zes *donderklooten*  
 Neersmakte om laag van zynen hemel *of*.  
 Die echter, hoe ontzint, en zwaar, en *grof*,  
 Niet mochten by die grove donders *balen*,  
 Waar meê dat vast de vlooten zich *onthalen*;  
 Want geen van al wiert in den slag *gehoort*.  
 Des dacht Jupyn, beteutelt in zyn *poort*,  
 Om haar de macht van dond'ren te *beletten*,  
 Maar met een mist haar de oogen te *bezetten*;  
 Gelyk hy deed, waar door de Britsche *vloot*  
 Gelukkig ontsnapte uit deze *noot*;  
 En zo aan ons ontnam die groote *zegen*,  
 Die anders zo volkomen was *verkrege*,  
 Dat niet een staart geraakt zou zyn van *hier*.  
 Ô Mist! rampzaliger dan andre *vier*.

Neptuinging braafte gaff met al zyn dieren,  
En kon zyn volk, nu dronken, nau bestieren,  
Die dikwils vochten om een Milor ds lyf.

O Zee! gelukkiger dan andre vyf.

## URANIA.

De Dondervoogt, zo dra by uyt zyn hemel  
Dees Ruyter zag, met al zyn kryggsgewemel,  
Verzien van zo veel doodelyk kanon,  
Zo zegt men, dat hy dezen lof begon:  
Waar blyft de roem nu van die groote Reuzen,  
Die eer door staalen yzer kosten kneuzen?  
Een dwerg werpt hier met doodlyk schutgerucht,  
Een heel kasteel met helden in de lucht,  
Zoklein als 't fynste zant of stof mag wezen.  
Wat hard is zo verhart, dat niet zou vrezen?  
Al was het noch zo zeer door haat gestoort:  
Myn donder klinkt by 't schut, gelyk een woort,  
By 't klaatren van een Trump, in 's menschen ooren:  
't Kanon doet zelfs myn donderstem versmooren.  
Mit zweeg hy, en liet straks een teken zien,  
Dat hy de Ruyter quam zyn welkom bien,  
Mits hy hem, op het nad'ren van zyn vlooten,  
Beschonk met vyf, zes zware donderkloten,  
Waar van der een ten zwarten hemel of  
Neerplofte op van Gent, maar wat te grof,  
Zo dat men 't Schip, wat redloost 't huis most halen:  
Geen teken van volkome Zegepralen:  
Jupyn had na de staart (zo 't scheen) gehoord,  
Want als de Dog, betentert in zyn poort,  
De vlucht koos, kwam by 't Hollants volk beletten,  
En ging haar oogen met een mist beletten,  
Jahulp haar uit de klan van onze Vloot:  
Zo dat Heer Monk, verlost uit de zee nood,  
Den hemel kwam bedanken voor zyn regen,  
(Schoon hy geen roem noch glory had verkregen)  
En riep, verbaast, en bly, hoe kom ik hier?  
O Mist! gelukkiger dan andre vier.

## EUTERPE.

Doch niet zo zeer, of Hollands *Admiralen*  
 Die kosten daar volkomen roem door *halen*,  
 Want schoon een hand, die sterker was dan *zy*,  
 Den staartman heeft geholpen uit de *ly*,  
 Zo heeft nochtans die overdappre *Ruyter*  
 (Die by myn keel is een metale *fluyter*,  
 Op welkers zang de staart zo droevig *springt*,  
 Als of hy puur ontheupt was, en *verminkt*)  
 Met Monsieur Tromp (die met zyn yfse *trompen*  
 Niet anders maakt dan levenlooze *rompen*)  
 Voor 't Land, en voor zich zelfs, in dit *geval*,  
 Een eer behaalt, die noit versterven *zal*.  
 Want met een lengte van haar *Kapiteynen*,  
 (Elk, stuk voor stuk, zo dapper als *Pietheynen*)  
 Is door haar moed die groote vloot *vernicht*,  
 En door haar hand dat moedig volk *ontzielt*,  
 Dat alles dacht op een tocht in te *slokken*.  
 Daar dryven nu by groote en kleine *brokken*  
 En mast, en kiel, en schip, en mensch op *zee*:  
 Daar keert ons volk verwinnaars op de *ree*:  
 Daar doet de nederlaag van duizent *Britten*  
 Ons weet op nieuw een vredig lant *bezitten*;  
 't Geen door haar dood ik weer herleven *zie*.  
 O dood! rampzaliger dan andre *drie*.

## TERPSICHORE.

Nu zit de King en kraut op nieuw zyn *ooren*,  
 Wyl hy met Jork de droeve tyng moet *hooren*;  
 Nu zit hy vast, en vloekt den *Kancelier*,  
 En wenst die vent voor 't minst in 't *vagevier*.  
 Terwyl dat wy, in onze vrye *landen*,  
 In 't tegendeel, niet dan victorie *branden*,  
 En maaken vast wat duurte in pik en *teer*,  
 Wyl Holland weer geraakt is in zyn *eer*.  
 Nu laat de Staart zyn staart ellendig *slepen*;  
 Nu zit Heer Monk en kryt vast om zyn *schepen*;  
 Wyl Robbert, met zyn Milors *altemaal*,  
 Den Flemming wenst, dat hem de duivel *haal*:

## EUTERPE.

Maar dit geluk kon d' Engelsche Admiralen,  
 Geen minder schaamt', noch schande doen behalen:  
 Want zonder dat, was't zeker, dat, en zy,  
 En al haar volk geraakt was in de ly,  
 Gevolgt, en nagerunt van onze Ruiters,  
 Die onverzaagde en donderende Fluiters,  
 Op welkers toon het alles droevig springt,  
 Of daalt in 't graf, of doodlyk word verminkt;  
 Neen Monk, schoon u de mist voor onze trompen  
 Verbergde met uw eerelooze rompen,  
 De schande is al te klaar voor uw geval,  
 Die nooit in damp of mist verdwynen zal:  
 Noch ook de roem van onze Kapiteinen,  
 Waar van der zommige, gelyk Piethcinen,  
 Door 't doodlyk schut kloekmoedig zyn vernielt;  
 En op zyn braafste, al vechtende, ontzielt;  
 Verbit om vast haar vyand op te slokken,  
 Die toen al met zyn vloot, verdeelt in brokken;  
 De vlucht nam, en verliet de ruime zee;  
 O Helden! die ontzielt op deze ree  
 Gekomen zyt, gestikt aan 't bloet der Britten,  
 Uw twiſt doet ons een vreedig ryk bezitten:  
 Uw doot doet dat ik 't land berleven zie.  
 O doot! gelukkiger dan andre drie.

## TERPSICHORE.

Noit kwam deez' Staat een blyder ting ter ooren,  
 En Engeland kon noit een droever hooren,  
 Hoewel haar Prins, en Fork, en Kancelier  
 (Van Londens Beurs het rechte vagevier)  
 De klok alom doen brommen door haar landen,  
 Ja laten 't volk met vreugt victory branden;  
 Maar dit verbranden van onnoodig teer  
 Voegt slegts haar schand by schand, in plaats van eer.  
 Neen Dog, laat vry uw staart heel droevig slepen  
 Op dit verlies van dertig kloeke Scheepen,  
 Verbrand, of hier gevangen altemaal:  
 En denkt ook aan Heer Askus schoon onthaal

T

Nu

Nu lachen weer Messieurs de Heeren *Staten*:  
 Nu zingen weer matroozen, en *Soldaten*:  
 Nu springt het al van vreugt aan Maas, en *T*;  
 Tot wien weer keert de *waterheerschappy*.  
 Nu klaagt het al, wat klagen kan, in *Londen*:  
 De Koopman ziet zyn handel daar *gebonden*,  
 Wyl Amsterdam weerom op 't heerlykst *bloeid*,  
 En dat haar winst in kooppenenschappen *groeit*,  
 Nu roept hier elk om den gewonnen *zegen*,  
 O slag! gelukkiger dan andre *negen*.  
 Terwyl de King schreeut met een doodlyk *wee*,  
 O slag! rampzaliger dan andre *twee*.

F O C Q.

## V O O R V A L.

**D**E goeje Amyntas zat laast by zyn Klorimene,  
 Geheel verrukt van ziel en zin;  
 En puur als spraakloos door zyn min,  
 Sloeg hy geen taal, dan door zyn steenen.  
 Doch juist wanneer zyn lief hem d'oorzaak hier van vroeg,  
 Zo sprong by ongeval zyn poort op,  
 En nam (zo 't scheen) voor hem het woord op,  
 En sprak wat vuil, doch luid genoeg,  
 Wel fy, wat beestigheid! (riep hier op deze schoone)  
 Maar hy, terwyl het was geschiet,  
 Riep: ach, myn ziel! verstoort u niet:  
 Hoe kan myn vlam zich klaarder toonen?  
 Nadien ik, als de lauwerier,  
 Vast kraak in 't midden van myn vier.

Terwyl met lof en loon de Heeren Staten  
 Begroeten haar Matroozen, en Soldaten,  
 En schryven uit de vreugd aan Maus, en Y,  
 Om dat herleeft haar waterheerschappy;  
 Neen, klaag, en zucht nu vry rampzalig Londen!  
 Ik zie de Theems (uw keel) haast toegebonden:  
 Uw onheil, die door deze slag vast bloeit,  
 Zult gy haast tot uw onheil zien vol groeit:  
 Dan zal uw King uitschreeuwen om dees zegen,  
 O slag! rampzaliger dan andre negen:  
 Terwyl wy juichen, vry van doodlyk wee,  
 O slag, gelukkiger dan andre twee.

J. ULEUS,

Op een Spiegeltje van

MEJUFFR. M. H.

**O** Glas! het welk zo vaak de schoonheên komt vertonen,  
 En al de wonderen die by dees Engel wonen,  
 Myn ziel vind ook met u groote gelykenis,  
 Vermits dit zoete beelt zo wel geschildert is  
 In 't binnenst van myn hart, dat ik daar in kan lezen,  
 Al 't geen beminlyk is in dit aanlokkend wezen;  
 Maar weet ook, dat myn ziel heel veel van u verscheelt,  
 Vermits gy maar alleen haar wonderen verbeeld,  
 Wanneer zy voor u staat; maar myn ziel kan dees schoone  
 (Schoon ik haar byzyn mis) zo vol in glans vertoonē,  
 Als of ik haar zelfs zag. dit 's oorzaak dat de tyt  
 Dit zoete Beeltenis nooit uit myn zieltje flyt.



## Land en Kerkenood.

**M**Y lust de driften der hervormde Kerkelingen,  
 Met Hollands Wateroot en Dykbreuke op te zingen,  
 En af te malen tot een erfdenktafereel,  
 Dat zelfs de nancef schrikke op 't hooren van 't krakeel,  
 En 't zien der landschets, door een nagtsstorm overrompeld,  
 En tomlinks over hals en hoofd in zee gedompeld,  
 Zo niet een zelve wind en springvloed myn gedicht  
 Verrast, en voert het op hun vlerken uit 't gezicht,  
 Of komt my 't onverhoets of onvoltooit ontrukken.

'k Heffe aan een werkstuk, dat myn schoudren in zal  
 drukken,

Ten zy ge, o ware kerk! o waarde vaderland!  
 Myn vaerzen wilt voorzien met heerlyker trant.  
 Uw lof ontvonk myn lust om yvrig uit te varen,  
 En uw verdrukking aan de wereld te verklaren,  
 Zo maak d'onzydige een rechtmatig oordeelstot.

D'hervormde kerk aanbad in eenigheid haar Godt,  
 Toenze, in gewetensdwang der inquisitieroeden  
 Beklemt, zich trooste 't lyf en 't zielvervolgend woeden  
 Des Faußdoms, dat, te trots op aangetogen magt,  
 Haar in haar kleente, en flauwe onmogentheid verkragt,  
 Ja vreugd schiep in 't gezicht van raden, galgen, staken,  
 En zwaarden root van 't bloet, of 't braden, branden, blaken  
 Der Martelaren, om 't bely van dit geloof  
 Van 't heilloos kloostergrauw gegeven tot een roof.

Toen leedze veel, maar kwam door eendracht 't al te  
 boven,

En zag een schutgordyn voor 't moordschavot geschoven,  
 Als zy, schier 't einden aâms, nam Wilhem in den erm:  
 Die grote Wilhem, 's lands, en hares vryheids scherm.  
 Maar ach! ge ontviel hun beide, o beste Bestevader!  
 Te vroeg, dien au in groei, straks d'ondergang weer nader  
 Zag, nu Lycester haar met schyn van kerkdrift waand  
 Tedoeken, en daar door den weg ten heerstroon baand:

Die

Die dubbele trony stond nu reed om in te dringen,  
 Bejuigt van kerkgeveinsde en vreemde vlugtelingen,  
 Wanneer 's Landsvoorspraak met d'inboorling, u ten loon,  
 Het zweert des vryheits reikte aan Maurits uwen Zoon.  
 Toen moestmen Godtsdienst al ten mantel zien verstreken  
 Om alle vuiligheid, en onrecht te bedekken;  
 Een gruwelstuk, dat sints dien tyd hier raakte in zwang,  
 En, zonder tegen weer, noch gaat zyn ouden gang.  
 D'uitheemze, uit have en crve om schuld of kwaad verdre-  
 ven,

Roemde om 't geloofgevlucht tot berging van zyn leven,  
 Jadringt schynheilich zich ter kerke en kerkdienste in,  
 Verbyt den huisheer zelfs, en zoekt slechts zyn gewin.

De kerk leek meer geen kerk, maar wierde een heer-  
 schappye,

Daar ieder kerkpaap in om 't hoogst gebied kwam sryen,  
 En bleeft 't hier by! maar neen, men zocht met slijkzen trek  
 Het heilig Raadhuis zelf te treden op de nek:

't Hervormde Kerkdom moest al mede een hooftpaap  
 kroonen,

Die Vorsten ringeloord, of schoptze van haar tronen,  
 Die, wat hem voor de mond komt op den Predikstoel  
 Uitbaldren durft, en maakt de wereld vol gewoel:  
 Devryheid der gewisse, een andere afgebeden,  
 Wiert andre zulks ontzeit, daar geld geen tegenreden,  
 't Leet moest gewroken zyn. best loont men kwaat met  
 kwaan,

Eer dat me aan Godt alleen de straf der zielen laat.

Maar even als in 't eerst haar d'eendracht aan de  
 waffen,

Zo viel dit kerkvier weer door tweespalt schier in assen;

Wat scheuring is hier door niet in die leer geraakt,

Dienu al door de tyt onheelbaar is gemaakt?

't Getuige Arminius, en Menno, bey geweken

Van 't eerst hervormde spoor. de kans is ook verkeken

Om haar t'hervormen, o dat zit al in 't gebeent,

Die leen zyn afgerot. wie zietze ooit weer vereendt!

Doch wat al straffen, wat aan Godt verdiende plagen

Heeft vader Nederland hierom niet moeten dragen?  
 Wat oorlogsstormen, wat al sterfte en hongersnood,  
 Dykbreuken, watervloen zyn hem niet stoot op stoot  
 Door Gods getergde toorn, en wraak te beurt gevallen?  
 De straf leert zondaars best met Godsdienst niet te mallen.  
 Men leerde ook, Dordregt strekke ons een getuige, en zag  
 Al 't Predikantendom des werelds op een dag  
 Vergadert in haar Doele, om alle twist te weeren,  
 Elks misverstanden hier ten besten t'helpen keeren,  
 De kerkmisbruiken af te schaffen, en in min  
 En volle eenigheid te leeren eenen zin:  
 Hierom bestondme op nieu de Goddelyke boeken  
 Van 't oude en nieu Verbond met yver door te zoeken,  
 En te verbeteren in haar kantschrift, style, en druk,  
 Om land en kerk te hoen voor meerder ongeluk.

Dit wierd volbracht, en 't land schein nu weer aam te  
 halen,

En met d'hervormde kerk in volle vree te pralen,  
 Maar d'opperheerslust was te vast in 't hert gegroeit,  
 Als datze haar op een sprong zo zien zoude uitgeroeit,  
 Ze raakt nau half gedooft weer smeulende, en aan 't glim-  
 men,

En rickt pas lucht, of barst met volle vlam ter kinnen  
 Zo wel van Raadhuis als ter kerkendaken uit,  
 En geen bestier zo wys, dat hare voortgang stuyt.  
 De tempel weerhaan draait gestadig op het keeren  
 Des hofhaans, en voorziet zich van een kleur van veeren,  
 Zo die slechts maar het oor aan haar gekakel leend,  
 En haar daar voor, als voor orakelspraak, verkleend;  
 Doch is hy veel te fier, en wil daar tegen krayen,  
 Wat zultge al oproer, twist, en muyttery zien zayen?  
 Wie zultge niet bedekt zien schenden op hem aan,  
 Die papeklap verwerpt, en durftze tegengaan?  
 O kerk! o landbederf! wat doetge ons daglyks zuchten!  
 O kerk! o Vaderland! wat smaaktge al wrange vruchten!  
 Ogulde en loslyke eeuw! toen 't heilig recht bestond  
 Te snoeren zonder schroom des leeraars lastermond.  
 Die 'tvry geweten liet den mensch, en Godt bevoien:

Die vrye kunsten voede, en boude vrye scholen:  
 Die welvaard bracht aan 't land, en zielen aan Godtskerk,  
 En had de vryheid voor haar eenigste oogmerk.

Die eeuw is nu voorby, maar 't geenze ons heeft ge-  
 geven,

Zal vry meer als een eeuw in ons geheugen kleven.

Hoe ver zyn wy niet ten natuurkunde ingeboort?

Hoe heerelyk bestraalde ons 't licht van 't Godlyk woort.

Twee Stervelingen van natuur en Godt gezonden,

Om ons haar schepper in haar waarheid te verkonden,

Zyn beide ook met die eeuw ons in die eeuw ontrukkt.

Nu wert de waarheid weer van schyndeugt onderdrukt,  
 Sintsme op dien ouden voet 't hervormde kerkleer schoei-  
 den,

En netter leeft verwierp, wiens schetzen daglyks groeiden.

Maar 't volk wiert veel te wys, men had van ouds de  
 schrift,

Zo niet doorbladert, noch zo weer en weer gezift:

Een leek wiert wyzer als twee oude kerkleraren:

Dat kreuakte haar agtbaarheid van wysheid en van jaren

By 't volk, dat nu al meer verlekkert op die geur;

Hun waardigheen niet meer achte als een leur en zeur.

Dit dient gestut, maar hoe? men moet die mans haar  
 reden

Verdacht gaan maken voor vercierde nieuwigheden,

Die stryden tegens Godt, een wet van eenigheid.

Maar als men die voor 't volk naer waarheid dan bepleit?

Dan zalme haar stellingen en woorden zien te drajen,

En die voor godloos by de wereld uit gaan krajen.

Hoe krygt dit by het volk ten eersten zo geloof?

Men doe d'Aartshofpaap het uitbaldere ten hoof,

De Vorst is jong, en ligt door kerkdrift te belezen,

En 't oog van 't volk staart op de trekken van zyn wezen:

Hun beider eer is door de Witten bits gehoont,

En deze leer heeft die ten einde bygewoont:

Dit 's stof genoeg om haar tot onze dienst te buigen,

En zo 't gelukt, zo spat die leeraardwang in duigen,

Dan moetze ook uit de school van Leiden zyn geboent,

En dieze leert verschopt, en nooit met ons verzoent,  
 En zorgt me, datze nooit komt weder op te wellen,  
 Zo zal men weêr onze eer in vollen luister stellen,  
 En zien onze agtbaarheid en mogentheid geret,  
 En hun de schade weer wel ruym betaalt gezet.

Dit heldenstuk was licht voor haar om uit te voeren.  
 Daar brand de kerk! en 't land deelt mede in haar ru-  
 moeren.

Men wryft de waarheid fluks die kladden in haar kleet:  
 Men wroegt d'onnozelheid, die van geen schennis weet;  
 Ja gaat, om 't schelmstuk voor de menschen te verbloemen,  
 Schynheiliger als ooit, en Godt en Godsdienst roemen,  
 En yvert voor de kerk, die als van Gode afviel,  
 En twyfelde of hy was d'oprechte en vrome ziel,  
 In kerktwift ongeleerd, en, door de schyn bedrogen,  
 Geloofst dees huychelaars, en wert zeer licht bewogen,  
 Om d'onbevleete deugt te treden met den voet,  
 En waant, dat hy zyn Godt daar grootedienst meê doet.  
 Hier voegt zich aansonds by een andre soort van men-  
 schen,

Die, om profyt te doen, slegs om verand'ring wenschen,  
 Die in alle oproer staan te gopen op een brok,  
 En voeren twist met twist, en wrokken wrok op wrok:  
 Landsdieven, moordenaars, echtbrekers, bannelingen  
 Ziet me onder Godsdienstschyn elk om het sterkste aan-  
 dringen,

En veilen 's lands en kerks trouwe herders 't volk te koop,  
 Om of me daar door kregen een amptjen uit den hoop,  
 Hier onbekent voor heen, en eerlyk door te raken,  
 Al zou me om zulk een kans zyn Godt en ziel verzaken.  
 O Godvergete ziel! o goddeloos bestaan!

Wat helsche razerny komt u dees gruwlen raan?

Hoe kuntge om 't aardsch genot de ware deugd bestyden?  
 Doch, dit 's niet nieuws, o neen, dit zyn Lescesters tyden!  
 Maar zeg, geweldenaars van waarheid en van Godt,  
 Vreest gy diens oordeel niet, met welkers dienst gy spot?  
 Zorgtge, o handhavers! niet, spreek helsche stoke bran-  
 den!

Aan zyn gerechte wraak te zengen uwe handen?  
 En delftge 't land noch niet genoeg in d'oorlogs gloed?  
 Is die niet strafs genoeg van uwen overmoed?  
 Kan die uw boosheid in haar voortgang niet beteuglen?  
 Wat, zegt gy neen? zie daar, daar krygt Godts gramfchap  
 vleuglen

Hoort gy dat dondren niet, of is uw hart verfteent?  
 Waar berg ik my! die flag dringt door tot in 't gebeent.  
 Dat treft! daar ploft ter neer de praal der kerkgebouwen,  
 Die Domkerk daar dees drank voor dit maal is gebrouwen,  
 Dieme aan den wereldling uit Babels hoerkelek fchonk,  
 Die hem op d'oude voet daar aan fmoordronken dronk.  
 Hoe, vlugtge? fla, die bui is al voor by gevlogen,  
 Of waandge een fchuilplaats vry voor Godts doordringen-  
 de oogen

Tevinden, daar gy uw rampzaligheid beweent?  
 Ja, ween vry, 't wenen is u nader als gy meent.  
 Doch 'k zie de roede is nau van uwen rug geweken,  
 Of gy vervalt weer in uwe oude en fnoo gebreken;  
 Ja 'k zie u nimmermeer verdoemen uw bedryf,  
 Voor d'hemel d'aard weêr jaag de zuntvloet op het lyf.  
 Daar barften ylins al Godts stormrioelen open,  
 En dringen 't water voor haar geffel op te topen,  
 Dat zet op dyken dam zyn forffe hoornen aan,  
 Eu ramt met stoot op stoot. 't is met de dyk gedaan,  
 Daar helpt geen tegenweer, als die niet komt van boven:  
 De zee, met vollen loop ter dykbrefse ingefchoven,  
 Rukt in zyn weg om verre al wat hem gaat te keer,  
 En zet het lage land in blanke en bare meer,  
 Neemt boongaart, bunders, vee, en menfchen op zyn  
 tanden,

En lekten kabbelt aan de boort der groene ftranden,  
 Wat huis, wat hof is nu uw voetsool hoog genoeg,  
 Nu 't aardryk u outzinkt, dat u tot walgens droeg?  
 Ja, weetge noch een ftad tot uw behoud te vinden?  
 Zie daar, ten tweedemaal de worftelende winden  
 U zoeken, daar gy legt gefchoolen in een wal,  
 Die voor de ftraffe Godts u niet bevryden zal:

Zy perffen 't water aan op borstweeren en op muren,  
 Dat perst en dringt 'er in om u 'er uit te schuren.  
 Een eenig middel bleeve u ovrig in dien staat,  
 Dat gy den hemel zocht, en Godt bad, schier te laat.  
 Godt scheidt geen lust in moort des zondaars, maar bekering.  
 Hy week dan af, doch liet zyn plagen u ten leering  
 Voor d'oogen, maar gy sloegt in d'oude woede voort.  
 Wat heeft men gift en gal niet sinds dien tyt gehoord?  
 Wat heeft men niet verciert om land en kerkleraaren,  
 De waarheid toegedaan, met laster te bezwaren?  
 Wat smeet me al gruwlen om 's lands voorrecht te ver-  
 treen?

Hoe woeltme om groot te zyn ten kosten van 't gemeen?  
 Wat strooytme al onkruidzaad om alle twist te zayen?  
 En doet 't op d'ysre spil van Godsdienst alles drayen.  
 O snooden! kan u dan geen weereldlyke straf  
 Van alle uwe euveldaan doen eenmaal schrikken af,  
 Wat helze plagen zyn u namaals dan beschoren,  
 Wanneerge in 't eeuwig vier, ten zoen van Godes toren,  
 De bitze nasmaak van uw misdään proeven zult,  
 Rekt vry, jarekt de macht van 't goddelyk gedult.  
 De manke wraak vervolgt de schenders op de hielcn,  
 En zalze zekerlyk in 't einde noch vernielen.

O Jonge Orange Vorst! o toevlucht onzer nood,  
 Zyt nu uws Vaders naam, en 's Grootvaars deugd ge-  
 noot,

Die groote Wilhem, die de kerk en 't land eerst redde,  
 En bragt de vryheid in zo ruinen velt en wedde;  
 Erbarm u eenmaal over land en kerkenood!  
 Tot 's eerstens redding vreesst uw borst wel staal noch lood,  
 Noch vier, noch water, noch al 's vyands hevig woeden;  
 Maar ach! het vaderland wert flauw van al het bloeden,  
 't Is haast geklonken, raakt het zwaart niet in de schie,  
 En alles weer herstelt door een gewenste vree.  
 Doch laat de kerk niet min uw Hoogheid gaan ter harten,  
 Zy flaut in 't lyden van zo goddeloze parten,  
 En hygt om aamtucht, en een droppe van uw' gonst:  
 Ach! leen een oor, dat geen Granvel heeft volgegonst.

Men doekt uwe oogen met den fchyn van heiligheden;  
 Maar zoekt door tempeldwang u op den nek te treden.  
 Het is maar fchyndeugt, die zo wat wert opgepronkt.  
 De waarheid hoeft geen cier, en rechte deugd ontvonkt  
 In blyfchap nimmer als zy 't ware waar ziet drukken.  
 Befchou haar doen eens door, gy zult haar booze knuk-  
 ken

Straks zien en kennen, en u door haar felms verleit:  
 Ofgun maar, dat 't verfchil werd voor uw recht bepleit;  
 Zo zult ge u nimmer wêr van haar zien ringelooren,  
 Maar jagen 't heilloos volk uit hof en tempelkooren:  
 Zo zal d'hervormde kerk, door ware hervormde leer,  
 D'eer afgedwaalde leer doen spoên ten wederkeer!  
 Zo zal ze in uw gebied in volle eendracht bloeijen!  
 Zo doe de hemel u tot aan de wolken groeijen!  
 Zo daale een zegedauw op uw doorluchtig hoofd!  
 Zo geve u Godt zyn ryk, 't verkoorne volk beloofd.

### 't Ongelyk Fortuin.

**D**AAR d'eene mensch de zon zo loffelyk befchynt,  
 En zegent met een glans van gulde en zilvre ftralen:  
 Daar dees zit op een berg van dukatons te pralen,  
 Endie met overschot van zeffien ftuivers kwynt.

Daar deze kwinkeleert by 't huilen van de fchreven,  
 En fchept uit krytende fchildryen vreugd en eer;  
 En die verzuchtende vast trenteld heen en weêr,  
 Wyl hy zyn beste pak diend voor 't gelag te geven.

Daar deze lekkertand aan zee en landpatrys,  
 En zuigt den ambrozyen uit Baccherachfe peeren,  
 En die met haantjes Mom zyn bokking moet lardeeren,  
 Of't grauwe veldhoen keurd zyn hoffelykfte spys.

Daar dees met Demokryt de Hollandfche tooneelen  
 Hoord fchatren om de zwier des weerelds ydelheid, En



En die met Heraklyt den droeven rol beschreid,  
Dien hy genoodzaakt is als Robbeknol te speelen.

Daar dees met hairefestons, met moesjes, of een geur  
Van roozen zich vernist om 't wezen te verjongen;  
En die het kopstuk met een feil, of uitgewrongen  
Berookte vaatdoek, eens ter maand waft om de fleur.

Daar deze winkels van Parys of 's Gravenhagen  
Aan 't lyf verwisseld met het wisselen der maan:  
En die op Piuksterdag met vodden is belaân,  
By de Overbestevaâr lang 's werkendaags gedragen.

Daar dees van 't Jufferschap, zo wel van 't echte bed,  
Als 't geen gevoeglyk zich kan schikken naer de menssen,  
Geliefkooft word; en die zyn jeugd moet zien versienffen,  
Of zich verhangen aan een snotuil of een slet.

Daar deze met zyn staat zyn vrienden ziet vermeêren,  
Als haar verbindende door trouwe raad en daad;  
En die, omzwerfende als een jakhals achter straat,  
Verachtelyk zich ziet van elk de nek toe keeren.

Daar deze op markt en beurs gediensig word gebeên,  
Om zyn genegentheid voor zweet en bloed te koopen;  
En die, door yverig de vetjes op te loopen,  
Het heerschap mest, en knaut ter nauwer noot aan 't been.

Daar dees zyn galery en heerelyke zalen,  
Of in een frisse lucht zyn bloemprieel doorkruist!  
En, die in een spelonk van zestien voet gehuist,  
Door 't schoorsteengat zomtyds zyn adem diend te halen.

Daar dees te wagen of te paarde speelen vaart,  
Om 't keurig ooge in 't groen genoeglyk te verzaden;  
En die de boompjes telt langs afgelegene paden,  
Of vader Kats doorleeft in 't hoekje van den haart.

Daar dees by zonneshyn op kristallyne stroomen  
Zyn speeljacht spoeijen ziet met uitgespannen doek; En

Endie, doorzwietende zyn linnen onderbroek,  
In 't lyntje loopt langs klei en modderige stroomen.

Daar dees ten hemel vaart op fluit en snarenspel,  
Gehuwte aan maatgevang der maagdelijke keelen;  
En die, verstuft van steeds klaagliederen te kweelen,  
Met zynen geest verzinkt in 't voorburg van de hel.

Daar dees aan winkel, noch komptoir, noch dienst ver-  
bonden,

Zich, zonder achterdocht, aan tyd noch plaats verbind,  
En die, voortjagende door hagel, sneeu en wind,  
Op ordinaris uur te nest moet als de honden.

Daar dees zyn huisgezin en vrienden in 't gemeen  
Op 't avondmaal onthaald met vrolyke genuchten;  
En die zit, brok op brok door kroppende, te zuchten,  
Om cindeloos geknor van Besje nooit te vreên.

Daar dees zo kommerloos zyn schatten met zyn leden  
Te rust legt, of by 't luk voor eeuwig had gehoord;  
En die de lakens met zyn naakte billen schuurt,  
Herdenkende zyn ramp nu jaar op jaar geleden.

Daar blykt het dat Fortuin, te wispeltuur en blind,  
Den een te bitter haat, den aar te mal bemind.

## In het Stamboek

Van de Heer

# KLEMENT VAN ZORGEN,

*Professer in de Mathesis, &c.*

't **I**s byster zorgelyk in dees zorgelyken tyd,  
Hoe nauwe zorg men draagt, een trouwe Vriend te vinden;  
Nochtans dees bravery van al VAN ZORGENS Vrienden  
Beneemen my dees zorg in myn zorgvuldigheid.

Want

Want schoon myn yver zocht van d'avond tot den morgen,  
 Nooit vond ik, spyt myn zorg, licht zo beminden vriend,  
 Als dees, die, wyl hy elk zyn vrindschap heeft verdiend,  
 My eeuw'ig mee, met vreugd, doet vriend zyn van VAN  
 ZORGEN.

8 Juny 1669.

Yets geurigs, op de promotie van  
 Myn Heer, myn Heer J. V. B.  
 Geworden Medecynen Dokter, May 1665, binnen  
 Utrecht.

**A** Pol, na hy wat had ontbeeten,  
 Liet van dees morgen, uit zyn zaal,  
 Aan de Messieurs zyn zoonen weeten,  
 Dat hy hen zien wou al te maal;  
 Verstaande door dat woortje zoonen,  
 Al zyn gelauwert Doktersrot,  
 Die op het oopen van zyn kroonen  
 Steets vaardig staan op zyn gebod.  
 Men zagze daadlyk ook vergadren,  
 Geleid van vader Eskulaap,  
 Wiens kaale kruin vol lauw'erbladren  
 't Model leek van Apolles aap.  
 Hypokrates, en Avicenne,  
 Galeën, en vader Paracels,  
 (Wiens neus men nau kon onderkennen,  
 Of 't een retort was of een els)  
 Die zag men mee ter zaalwaard stappen,  
 Met noch ruim hondert van dat soort,  
 Wiens namen ik hier niet zal klappen,  
 Mits ik ze zelfs nooit heb gehoort.  
 Doch in goe order ingetreden,  
 En elk gezeten op zyn plaats,  
 Liet God Apol dees schrandre reden

In d'ooeren klinken van dees maats;  
 In 't end (sprak hy) Messieurs myn zoonen,  
 Zo krygt de Heelkunst nu zyn licht;  
 Waar door ik al myn lauwerkroonen  
 Alleen verschuldigt blyf aan 't Sticht;  
 Doch 'k zie in 't end ook, hoe gy zamen  
 Slechs domme en botte beesten zyt,  
 Trots hondert loffelyke namen,  
 Die men u gaf in d'oude tyd;  
 Mits gy nu zwichten moet en buigen  
 Voor een, die ik u op dees dag  
 Zal voor de weereld doen betuigen,  
 Dat hy je baas verstreken mag,  
 Al 't geen gy immer hebt geweeten,  
 Al 't geen gy immer op 't papier  
 Met zo veel moeiten uit moest zweeten,  
 Acht ik veel minder als een zier;  
 Ten aanzien van het loflyk voordeel,  
 't Geen al de weereld preeken moet,  
 Van een wiens kennis, en wiens oordeel  
 U thans als vissen zuigen doet.  
 Gaat ziet, o domme doeden doppen!  
 Slaat uw gezicht op Utrecht neêr,  
 't Geen u zal hand op 't smoel doen kloppen,  
 En u ontzeggen al uw eer.  
 Daar zult gy zien, al 't geen by menschen  
 Geleert, en loflyk wezen ken,  
 Ja 't geen ik in my zelf wou wenschen,  
 Geplaaft in Heer van N:N:  
 Dees, na hy elk heeft kunnen toonen  
 De kennis van zyn harffenvat,  
 Die wil ik heden gaan bekroonen  
 Met roos, en geurig lauwerblad,  
 Ja hem, in spyt van al uw tanden,  
 Anneemen voor myn waardste zoon,  
 En hem tot uwer aller schanden  
 Gaan plaatzen by de halve Goôn,  
 Dus sprak Apol, en sloot zyn kaken

Met een verstoorde barffigheid;  
 't Welk die Messieurs deed staan als staken;  
 Daar niet een boe noch baa van zaid,  
 Tot driemaal wou Galeen wat reutlen,  
 Maar God Apol, op dat geluid,  
 Die zei hem: zo jy wat wilt preutlen,  
 Jy vend! zo bruid ter deuren uit.  
 Gelyk hy deê met al zyn vrienden,  
 Zelf Eskulaap, en Hypokraat,  
 Die dat voor raatzaam moesten vinden,  
 Die slappen meê voort met hun maat.  
 Apol zakt hier op naer beneeden;  
 En komt tot Utrecht in het koor:  
 Waar hy zyn nieuwe zoon alreede  
 Zag met de muts staan op het oor.  
 Hy treed hem toe met blye passen,  
 En zei hem: neem dees lauwerblaau,  
 Myn zoon, die op uw hairen passen,  
 Als ofs'er opgewoffen staan.  
 Leef lang, en draag dees groene telgen  
 Tot teken van de dapperheid,  
 Waar door gy alles kost verdelgen,  
 Wat u weêrstond in woordenluyt.  
 Draag die zo lang tot alle zieken,  
 (Hoe ook belaan met sinart en pyn)  
 Zo draag gy slechts haar pis komt ricken,  
 Weêr daadlyk aan het dampen zyu.

### Op Amsteldam.

't **G**eltzuchtig Amsteldam, met al haar zoete keyers,  
 Stoft al te moedig op haar opgevulde tas;  
 De maagre gierigheid, die steeds haar Afgod was,  
 Maakt dat dit hoeh niet leyt dan stront in plaats van eyers,  
 Wat vind een eerlyk man op aard zo duldeloos,  
 Dan dat hy hier een aap moet als een mensch geklect zien;  
 En dat hy 't loff'lyk gout moet aan een zot bestect zien, Die

Die als een frontvlieg zit te pryken in een roos?

O schraale karigheid! met uw verslenste koonen,  
Hoe plant gy dus uw stoel in dees beruchte stad?

O Lukvrou al te blind! hoe stort gy dus uw schat  
In een vergult paleis daar niet dan varkens woonen?

Wat doet het heilig gout by zulk een heiloos volk,  
't Geen eeuwig zit en huilt by haar gevulde kisten,

Ja, 't geen het alles denkt op een tocht te verkwisten,  
Als het een stooters koek durft koopen op de kolk?

Wat doet een eerlyk man in deze stad te blyven,  
Waar afkomst, noch verstant, noch wysheid, deugd noch  
geest

Ooit zo veel werd geacht als d'alderminste veest,  
En daar men niets waardeert dan zaam gesehraapte schyven?

O eer! die in de deugd wel eertyds wiert gestelt,  
Hoezyt gy dus verkeert? hoe gaat gy dus verlooren?

Een harffelooze zot, met narretuig gebooren,  
Bezit die u dan nu door zyn geschachert gelt?

O liefde, gy die 't al op aarde plach te dwingen!  
Die boven al wat leeft de meester plach te zyn,

Het gout maakt hier ter stee u even als een zwyn,  
Wiens macht men heeft betoomt door hem zyn snuit te

ringen.

De gaven van de ziel die worden hier versmaad:

Al't geen beminlyk is, dat ziet men hier verachten,

Al't geen veracht'lyk is, daar ziet men hier na trachten,

De deugd is hier het gelt, en d'eer hier d'eigebaat.

In 't end, 't is niet dan gelt waar van men hier hoort  
roemen,

Die dat heeft, die is 't al, die dat ontbeert, is niet,

't Geluk, 't geen op dees stad zo mild haar gaven giet,

Zaait daar slechts distelen en doornen zonder bloemen.

Want zo een witte kraai iets zeltzaams word geacht,

Noch zeltzamer is hier een eel gemoet te vinden:

De geltzucht, die de deugd hier in haar balg gaat slinden,

Heeft door haar helsch feyn hier alles in haar macht.

O neen; een eel gemoet hangt nimmer aan de gaven,

Van 't blinde en dartle wyf, dat zonder aanzien geeft,

V

Maar

Maar 't mind alleen een ziel, die schatten in zich heeft,  
Die men als 't ydel gout uit geen gebergte kan graven.

't Veracht vergank'lyk goet, dat als een rook verdwynt,  
En kiest de deugt alleen tot voorwerp zyner zinnen,  
En dees is 't, die geen tyt, noch voorval kan verwinnen,  
Mits zy, gelyk een zon, op alle wolken schynt.

## G E D A C H T E N

Over 't onbestendig Geluk.

**H**Oe wonderlyk verkeert des weerelds vreugd?  
't Zoet word gevolgt van bittere ongeneugd,  
En geen geluk, hoe zeer 't de ziel verheugt,  
Of 't is gansch ydel.

Wanneer men zich in volle voorspoed vind,  
Dan denkt men niet op felle tegenwind;  
Maar ach! men doold; want 't los geluk is blind,  
En zonder breidel.

Die giften noch een tweede Kresus was,  
Vind zich van daag een Irus; want zo ras,  
Als 't luk verheft, zo breekt het weêr als glas  
Onze ydle hoopen.

Wie acht dan nu voortaan, ten zy hy dwaalt,  
Zyn staat voor vast, als hy in voorspoet praald?  
Wyl 't wankel rad nu klimt, en dan weer daald  
In 't stadig loopen.

O ydelheid van 't los geluk op aard!  
Hy, die op u met schrandre oogen staart,  
Vind dat gy niet dan zo een wellust baard  
Die maakt ellendig;

En hy, die zoekt het alderhoogste goed,  
Vertreed uw eer en glorie met de voet,  
En ziet zyn luk in eeuwige te moet,  
En dat 's bestendig.

## G E D A C H T E N

## Op myn Kamer.

Hier in dit klein, doch stil vertrek,  
 Fracht ik alleen myn vreugd te zoeken;  
 Daar ik my al 't gewoel ontrek,  
 En my verlustig in myne boeken,  
 En hou de weereld voor myn gek.

Al 's weerelds vreugd acht ik een spook,  
 Die men op 't vaardigst ziet verzwinden.  
 Dit leer ik hier, wyl 'k zit en simook;  
 Mits ik daar daaglyks uit kan vinden,  
 Dat alle vreugd is min als rook.

Dit leer ik hier, en 't is gewis;  
 Want waar ik myn gezicht mag keeren,  
 Straks vind ik een gelykenis,  
 Die my, uit 't geen ik zie, doet leeren,  
 Hoe ydel dat de weerelt is.

Een greins, die ik van var beschou,  
 Leert my de weereld wel bekyken,  
 Mits d'ontrou zich vermomt met trou,  
 En dat een schelm kan eerlyk lyken,  
 Zo men de schyn gelooven zou.

Zie ik op myn fiool, en fluit,  
 Die doen my meê een leering vinden;  
 Want even eens gelyk 't geluid,  
 Noch naau gehoort, voort gaat verzwinden,  
 Zo dra heeft meê het leven uit.

Zie ik wat snorrepypen aan,  
 My uit vermaak wel eer gegeven,  
 Zo laat ik myn gedachten gaan  
 Op d'ydle vreugd van 't jeugdig leven,  
 Die d'ouderdom haast doet vergaan.

Zo myn gezicht een flesje vat,  
 Gevult met balzem voor veel wonden;



Dunkt 't leven my geen groote ſchat,  
 Vermits dat zomtyts is gebonden  
 Alleenig aan een druppel nat.

Zie ik de wapens aan ter zy,  
 Die my myn ouden adel toonen;  
 Ik vind my van die zorgen vry,  
 Die ſteets ontrent de Hooven wonen,  
 En ſpot met al die ſlaverny.

Of zie ik voor my op het beeld  
 Van Karel, d'oude Britſche Koning,  
 Zo dunkt my, dat het niet veel ſcheelt,  
 Of 't leven is maar een vertooning,  
 Daar ieder menſch zyn rol in ſpeelt.

't Is waar, d'een toont een majesteit,  
 En dees een arm man, die een ryken,  
 Elk ſcheelt hier veel in heerlykheid;  
 Maar die in 't graf hen kwam bekyken,  
 'k Geloof, hy zag geen onderscheid.

Of zie ik van ter zyden aan  
 De beelden van myn bloedverwanten,  
 Ik denk, wie kan de dood weerſtaan?  
 Want ſchoon 't kopy hangt aan dees wanten,  
 Het principaal is lang vergaan.

Zo maakt de dood elk een tot ſlyk,  
 En ſpaart geen ſlaaf, noch knecht, noch heeren,  
 Want ieder moet, 't zy arm, of ryk,  
 In 't geen hy eertyds was, verkeeren;  
 Zo maakt de dood elk een gelyk.

Dit brengt my hier myn eenzaamheid  
 Geſtadig voor in myn gedachten,  
 Zo dat ik leer geen zekerheid  
 Van al dees weerelts vreugd te wachten;  
 Want alles is maar ydelheid.

## G E D A C H T E N.

**H**Oe ontſtantvaſtig is 't heelal,  
 Met al het gene dat daar in is?

Steets draait 't geluk, en 't ongeval,  
 Vermits geen staat zo in 't begin is,  
 Gelyk ze in 't einde wezen zal.

Verlossing volgt na zwaar ellend,  
 Mits 't luk het onluk moet verdryven,  
 Gelyk de smaet de vreugde schent,  
 Dus kan geen staat in 't eerste blyven,  
 Gelyk zy wezen zal in 't end.

De liefde volgt zontyds de haat,  
 De haat word ook uit min gebooren;  
 Het goed komt dikwils uit het kwaad,  
 Men vind 't geen eertyds was verlooren,  
 Dus blyft 'er niets in zynen staat.

Zo los is 't kwaad, zo los is 't goed,  
 Wie kan des iets stantvastig hoopen?  
 De weereld is maar ebbe en vloed;  
 Niet blyft bestendig voor 't verloopen,  
 Wyl alle ding verand'ren moet.

Niets is 'er vol verzekerdheid,  
 Niets is volstandiger bevonden,  
 Dan zelve d'onvolstandigheid,  
 Mits alles steunt op losse gronden,  
 In 't end, 't is alles ydelheid.

Des is de mensch berispens waard,  
 Die wanhoopt in zyn ongelukken;  
 Want geen ramp is van zulken aard,  
 Dat ze iemand eeuwig kan verdrukken;  
 Mits niets bestendig blyft op aard.

Ook doolt de lukkige niet min,  
 Die, pochende op zyn goude schyven,  
 Zich steets niet beeld dan voorspoet in;  
 Mits dat geen staat in 't end kan blyven,  
 Als zy geweest is in 't begin.

Geen grooter gelukzaligheid  
 Kan iemand des op aarde vinden,  
 Dan in verdriet, en vrolykheid  
 Zich altyd aan Godts wil te binden,  
 En dus leeft men in zekerheid.

## G E D A C H T E N

Aan 't Noodlot.

**O** Noodlot! wat's uw wil in 't end?  
 Wyl gy my doet Klimeen beminnen?  
 Ja wyl gy zelfs haar ziel en zinnen  
 Zo gunstig tot myn voordeel wend.  
 Wat baat 't my, schoon myn slaverny  
 Van haar met zo veel gunst beloont word?  
 Wat baat 't my, schoon my min betoont wort  
 In plaats van haat en tirauny?

Wyl dat gy door een wreed geweld  
 Toch myn verderf hebt voorgenoomen;  
 Mits gy, om tot myn luk te komen,  
 My zo veel hinderpaalen steld.

't Is waar, ik min, en wort bemind,  
 Klimenes gunst verzacht myn banden;  
 Een vuur doet onze zielen branden,  
 't Welk leeft door een en zelve wind.

Beschrei ik eens myn ongenugt,  
 Zy zucht op myn mismoedig weenen,  
 En zo myn ramspoed my doet steenen,  
 Zy weent op myn bedroeft gezugt.

Haar ziel, geschakelt aan de myn,  
 Myn ziel, aan haare vast gebonden,  
 Gevoelen een en zelve wonden,  
 En smaken een en zelve pyn.

Hoop ik op 't end van al myn druk,  
 Zy wenscht my dat te moogen geven;  
 Wensch ik met haar vereent te leven,  
 Zy hoopt meê op dat zelve luk.

Vrees ik die uur, dat zy vertrekt,  
 Zy schrikt, en beeft voor 't naakent scheien,  
 In 't end, zy loont myn snart met schreien,  
 't Geen my gestaag tot zuchten wekt,

In 't end, een band verknocht ons beid;  
 In 't end, een oorzaak doet ons zuchten;  
 In 't end, een smart en ongenuchten  
 Vertoonen onze trouwigheid.

Want zo ik zweer, dat geen geval  
 Haar liefde uit myne ziel zal weeren,  
 Zy komt my van gelyken zweeren,  
 Dat zy my eeuwig minnen zal.

Druk ik hier op vol vreugd myn mond  
 Op d'oever van haar schoone lippen,  
 Zy laat zich meê een kus ontslippen,  
 Tot zegel van dat zoet verbond.

Doch waar wil dit, ô noodlot! heen;  
 Indien gy hebt myn trou gezworen,  
 Wyl gy my hebt een tyt beschooren,  
 Dat ik moet missen myn Klimeen.

Of denkt gy, wreede beul! misschien,  
 Dat ik haar glans zal kunnen derven,  
 En daags niet duizent dooden sterven,  
 Als ik myn zon niet meer zal zien?

Helaas! zo doolt gy al te var:  
 De liefde, die my gaf haar banden,  
 Stelt my de dood voor vast op handen,  
 Door 't zinken van die morgenstar:

Daarom, indien by u de min  
 Ooit eenig achting heeft verkregen,  
 Zo wild myn staat eens overwegen,  
 En ziet myn naakend onluk in.

Aanschou Klimene van om hoog;  
 En zie, of zelfs de zonnestraalen  
 In 't alderminst iet kunnen haalen  
 By 't flonkren van haar godlyk oog.

En denk, of een, die haar zyn hart  
 Eens door de liefde heeft gegeven,  
 Haar schoonheid missende, kan leven,  
 En niet vergaan moet door zyn smart?

En denk hier uit, of zo een min,  
 Weerzyts zo hoog in top gerezen,

Verdient steeds onbeloont te weezen  
In my, en in myn Afgoddin.

Helaas! indien de menschlykheid  
Uw strafheid immer om kon zetten,  
Zo wilt de loop toch niet beletten  
Van onze min en trouwigheid.

Scheur onze zielen niet van een,  
Schoon gy ons lichamen doet scheiden;  
Doe ons op 't zoest de tyt verbeiden,  
Die einde kan ons moeilykheen.

Wil door de hoop de bittre tyd  
Van onze scheiding toch verzochten;  
Geef aan het jaar gezwinde voeten,  
En zonder dat de liefde slyt.

En doe my onderwyl met een  
Tot die gewenste midd'len raken,  
Die my ooit kunnen waardig maken  
Tot het bezit van myn Klimeen.

Zo zal ik u met dankbaarheid  
Steets voor dees groote goetheid loonen,  
En aan Klimene kunnen toonen,  
Hoe ik haar min in eeuwigheid.

## Verbaasde Klachten aan 't Noodlot.

**O** Droevig nootlot, 't geen my steeds op nieuw doet  
zuchten!

Zult gy my nimmermeer doen 't end zien van myn smart,  
Maar eeuwig dag op dag myn droef en kwynend hart  
Weér knellen onder 't juk van duizent ongenuchten?

Wat heb ik, wreede beul myns levens, ooit misdaan,  
't Geen immer heeft verdient, dat gy my dus verbolgen  
Met nieuwe kwellingen gestaadig moet vervolgen,  
En dagelyks myn ziel met versche geessels slaan?

Is 't niet genoeg uw haat zes jaren te verdragen,  
En al te lyden, dat een ziel ooit lyden kon;  
Maar moet uw tyranny, gelyk een helsche bron,  
Met zo veel bitterheid volharden my te plagen?

Zal't end van myn verdriet dan 't end myns levens zyn?  
 En wilt gy eeuwiglyk my domplen in ellenden,  
 Benyd in myne hoop van immer te zien enden  
 Uw haat, en myn verdriet, uw strafheid, en myn pyn?  
 Bestiert u God Jupyn door zyn rechtvaarde handen?  
 Waarom wort ik van u dus t'onrecht dan geplaagt?  
 Zeg, waarom dat myn ziel alleen uw wreetheid draagt,  
 Daar ik my tegens u veel min dan andre spande?

Nochtans zie ik elk een van uwe strafheid vry,  
 En niemand voelt op aard, als ik, uw felle slagen;  
 En 't geen veel anderen verdienden meê te draagen,  
 Legt ge onrechtveerdiglyk alleenig maar op my.

Of zo gy maar alleen wort van 't geval gebooren,  
 Waarom, wyl men 't geval zo ras verandren ziet,  
 Verandert gy met een dan ook uw wreetheid niet,  
 Maar tracht my dag aan dag in nieu verdriet te smooren?

Helaas! wyl ik dan dus uw felle straffigheid  
 Gedwongen ben altyt zo lang ik leef te dragen,  
 Schenkt my dan naer de maat van al dees felle slagen,  
 Op dat ik die verdraag, ook zo veel lydzaamheid.

## G E D A C H T E N

Gehouden in een Kanó op Zee,

*Aan myn Vriend N. N.*

**A**L zittende in een holle boom,  
 Bezwangert met een troep soldaten,  
 En met elf zwarte Potentaten,  
 Gaat Fok vast dobbren langs de stroom,  
 Om zekre Zeeuſche karavelle,  
 Die hier voor lorrendrajer ſpeelt,  
 En 's Kompagnies oetroy beſteelt,  
 Te gaan vermeeffren, en beknellen.

Zo loopt hy, en gevaar van zee,  
 En dat van koegels, en muskwetten,

Die meenig styve kop verpletten,  
En schinkels smakken uit haar steê.

En wyl ik dus vast leg te talmén,  
Zo zit gy licht, myn waarde Vrind,  
By 't zoete dier, dat gy bemind,  
Of streelt uw veel met zoete galmen.

Gy zit licht by myn goeje Neef  
In schaduw van die zelfde boomen,  
Of op de kant der zelfde stroomén,  
Daar men wel eer rondeelen schreef.

Daar zit gy licht geruſt te dampén,  
Wyl ik het zelfde zit en doe  
In zee, ontrent het vlek Botrou,  
Doch dik verzelt van ſmart, en rampén;

Want ſchoon her gout my redelyk,  
Ja ruim genoeg wort toe geſmetén,  
Wyl ik een d'ing niet kan vergetén,  
Zo ben ik arm, al word ik ryk.

Steets speelt 'er noch door al myn zinnen  
Het beeld van dat bevallig dier,  
Dat door haar oogs betov'rend vier  
My dwong voor eeuwig haar te minnen,  
Geen uur paſſeert 'er op den dag,  
Of 'k denk wel tienmaal aan dat maatje,  
Dat netgevormde potentatje,  
Wiens weerga nooit de weerd zag.

Steets denk ik, of ik van myn leven  
My uit dit droevig Moorenland  
Wel eens zal weder zien gepland,  
Ter ſteê daar 't hart noch is gebleven;

Dat is, by haar, en ook by u,  
Myn waarſte Vrind van al myn vrendén,  
Die 'k meer als myne broeder minde,  
En nimmermeer zo zeer als nu.

Nu zeg ik, dat ik u moet derven,  
En al dat zoet vermaak met een,  
't Geen onder duizent koddigheên  
Ons vaak ſchier deed van lacchen ſterven.

Ach!

Ach! hoe speeld daaglyks myn gedacht  
 Op al de geuren, die wy zamen  
 Zo vaak by onze kinders namen,  
 Wier weerga ik nooit weêr verwacht.

Want schoon ik al weêrom mogt komen  
 Van hier, in 't waarde vaderland,  
 Dan ben ik licht al van de tant,  
 En al verdord als oude bomen.

Want schoon dat ik hier Venus schou,  
 Gelyk een pest van alle pesten,  
 En dat ik meê, tot mynen besten,  
 Niet heel veel van Silenus hou,

Zo meen ik, dat de trakassade,  
 Die 'k vaak langs land en water doe,  
 En 't roosten van de zon daar toe,  
 My maken zal tot karbonade.

Gelyk ik nu in dees Kano,  
 Wyl ik dit schryf, kan ondervinden;  
 Wyl dat de zon, spyt zee en winden,  
 My braad zo geel als haverstro.

Denk eens, wat ik dan wel zal lyken  
 Na 't afzyn van een vyf, zes jaar;  
 Gewis, ik loop wel licht gevaar  
 Dat men my laat voor mumi kyken.

Doch 't schaad niet; ik heb noch wel moed,  
 Dat ik noch in myn hart en aâren  
 Wel een restantje zal bewaren  
 Van 't oud galant, en geurig bloed.

Op dat wy, op myn wederkeeren,  
 Noch menigmaal: gelyk wel eer,  
 Te zamen rymen keer om keer,  
 En lachen dat onze oogen keeren.

Nu mag ik hier noch voor een tyd  
 Wat leggen talmen by de Mooren;  
 Maar 'k zal den dag noch zien gebooren,  
 Dat ik dit land zal schelden kwyt.

En dat ik, redelyk geladen  
 Met 't mineraal van dit kwartier,



Weêr zal gaan dampen by het vier,  
In plaats van in de zon te braden.

U hoop ik in dien ouden staat  
Noch eens gezond weêrom te vinden,  
Met al het tal der goede vrinden,  
Daar 'k noit voor dees van wierd versmaad.

Om noch een koppeltje van jaaren  
Vol vreugd te slyten in een land,  
Daar al myn hoop aan is verpand,  
En 't geen myn luk kan op doen klaaren.

Maar zeg, wat 's dit? ik hoor, terwyl  
Ik deze regel zit te malen,  
Een van ons volk, tot twee drie malen  
Uitroepen: 'k zie een zeil! een zeil!

't Geen my zal dwingen nu te enden,  
Om met het het schip Zeelandia,  
Daar ik zo straks in stappen ga,  
De steven zeewaard in te wenden.

Vermids dat wy de Karavel  
Van verre diep in zee beöogen,  
Die 'k wensch, dat we attrapeeren mogen,  
Om hem te brengen in de knel.

Adieu dan vriend! wy gaan laveeren,  
En veetren 't Zeeuwtje naer zyn vleis,  
De hemel geeft hem ons tot prys,  
En u al wat gy kund begeeren.

## M A D R I G A L.

**T**irsis verrukt door 't zoet vermaak,  
't Geen hem de schoone borst, en kaak  
Van Fillis, die hy mind, deed erven,  
Was in haar schoot op 't punt van in dees vreugd te sterven,  
Toen zy, die van de min ook eerde 't zoet gebied,  
Hem ziende met een zucht verflouwen,  
Hem zei: ach Tirsis, sterf noch niet,  
'k Wil stervende u gezelschap houwen.

Ncem

Neem Tirfis hier op een besluit,  
En stel de lust van sterven uit.

Doch door dit wreet bedwang, wyl dat hy niet durft sterven,  
Raakt hy op 't uitterliten, en sterft wel duizend werven;

Doch wyl zy jagjes van de min

Meê zwelgt de zoeteteugjes in,

Voeld zy met een haar ziel op 't punt haar te begeven,

En roept, zo zeer bezwymd als hy:

Sterf nu myn ziel, myn waarde leven!

Want nu sterfik zo wel als gy.

Waar op de harder haar met half gebrooke woorden,

En hygend by na buiten aâm,

Dus antwoord: zal de min ons dan gelyk vermoorden?

Wel aan myn hart, wy sterven zaan.

Dus deed in 't eind de min, in duizenden genuchten,

Aan dezetwee de ziel onvluchten,

En sterven tegelyk; dog door een dood, zo zoet,

Dat zy het leven weêr hernamen,

Om na die tyd noch meer zamen

Te sterven op die zelfde voet.

## Aan Juffr. N. N.

Op haar zwarte Hemdsmouwen.

**G**Y, die ten minsten in uw mouwen  
Een paar dozynen minnaars draagd,  
Zeg eens, waarom gy hen zo plaagd  
En hen niet zuiverder kund houwen?  
Waarom zeg, vergenoegt ge u niet  
Met hen te zetten in de kluisster,  
Maar maakt 't gevangenhuis zo duister,  
Dat je 'er geen hand voor d' oogen ziet?  
Ik bid, laat my de reden hooren,  
Die u die bloets zo plagen doet,  
Dat gy hen zo diep zet in 't roet,  
Dat 't hen schier komt tot onder d' ooren.

O fis 't myn min, die hevig blaakt,  
 Dat die misschien daar zo moet smooken,  
 Dat hy uw mouw, door lang terooken,  
 Licht tot een schoorsteen heeft gemaakt?

Op een kwetzuur van het Mesje van Juffr. N. N.

'k **B**Eken, gy hebt gelyk, o klein, dog strafgeweer,  
 Dat gy my dus versteurd gevoelen doct uw tanden,  
 Om dat ik u 't gevoel ontroofd heb van die handen,  
 In welkers dienst bestond al uw geluk, en eer.

't Is waar, 'k heb u die eer een wyl te los onthouwer,  
 Gy doet my daarom recht, dat gy van toorne en spyt  
 My, als uit wraak tot straf, dus in de vinger snyt,  
 Die gy door deze wond haar stoutheid doet beschouwen.

Want ik beken voortaan, dat zy u onrecht deen,  
 Van aan dees schoonheid u zo onbedacht t'ontsteelen,  
 Wyl gy geen andre hand kund dan de haare veelen,  
 Die op de weereld ook maar godlyk is alleen.

Ga, keer dan weêr vol vreugd in de volmaakte handen,  
 Die machtig zyn een hart gelyk als wasch te kneên;  
 Endie u zekerlyk, waart gy geen staal en been,  
 Tot affche zouden in een korten tyd verbranden.

Ga dan, en neem by haar uw oude dienst weêr an;  
 Maar zeg hier doch voor my, dat die u heeft gezonden,  
 Door u zyn hand, door haar zyn hart en ziel zag wonden,  
 Maar dat die laatste wond noit weêr genezen kan.

## Aan S I L V I A.

**I**Ndien 't een misdad is het godlyk aan te bidden,  
 Zoben ik duizendmaal de helsche straffen waard:  
 Zo is my na dees pyn, die ik reeds in het midden  
 Van zo veel lyden ly, noch wreeder straf bewaard,

Zo d'arend straf baar is, wen hy zyn oog durft wenden  
 Naer 't albestralend licht, d'aanbrenger van den dag.

Ach! wat verdiende ik dan voor ramp, en voor ellenden,  
 Toen

Toen ik zo reukeloos wel eer dees zon aanzag?

Indien dat Ikarus in 't midden van de baren  
Wel eer zyn graffteê vond, wann'er hy al te hoog;  
Op zwakke wicken dorst ten hoogen hemel varen,

Ach, wat verdien ik niet, zo 'k u te minnen poog?

'k Beken, verheve zon! ik dool in u te minnen:

'k Beken, ik vlieg te hoog, zo ik volharden derf;

Maar schoon de dood het loon word van myn dwaze  
zinnen,

Ik heilig deze dood, wyl ik u minnend' sterf.

### Aan Juffrouw N. N.

Schoon het bezit van geld en goed  
Noit kost betoveren myn zinnen;

Schoon ik steeds haate d'overvloed,

Wyl ik u nochtans moet beminnen,

Vloek ik voortaan myn armoed.

Want wyl uw ziel en zin zich held

Naer d'ydle waan der zotte lieden,

En rykdom voor de wysheid steld,

Hoe kan ik dan uw haat ontvlieden,

Wyl my niets meêr ontbreekt als geld?

Een zot in kostelyk gewaat,

Die nauw den naam van mensch mag dragen,

Een beest tot in den vierden graat,

Kan door zyn geld u zo behagen,

Dat gy om hem elk een versmaat.

'k Beken, als 'k op dees slechtheid let,

Acht 'k u onwaardig van myn minnen;

Mids dees fout zo uw glans besmet,

Dat gy al lang waart uit myn zinnen,

Had my 't de liefde niet belet.

Fy! wat voor een onnozelheid

Verbergt zich by uw schoone gaven?

Moet u dan de geldzuchtigheid

Doen op het spoor van dwaasheid draven,

't Geen

't Geen u tot fchande en oneer leid?

Heeft 't goud by u dan zulken macht,  
Dat gy daarom een dwaas moet eeren,  
Die niet heeft dan zyn ydle pracht,  
Die, zonder geld en zonder kleêren,  
Min dan een beest zou zyn geacht?

Laas, wyl men dan met geld en goed  
Alleenig kan uw liefde winnen;  
Schoon ik steeds haat vrou overvloed,  
Wyl ik u nochtans moet beininnen,  
Vloek ik voortaan myn arremoed.

### Aan myn Vriend N. N.

**W**At wenscht gy steeds om geld en goed?  
Kan rykdom u dan beter maken?

De beste fchat is een gemoed,  
't Geen met alle ydle weerelds zaken  
Den spot houd, en zyn voordeel doet.

De rykdom maakt wel onderscheit  
Van tuffchen arm en ryklyk leven,  
Maar hoe? de staat en prachtigheid  
Kan aan de ziel geen voordeel geven,  
Noch fchenkt haar meer gerustigheid.

O neen; het tegendeel dat blykt;  
Want 't geld dat maakt een zot noch zotter;  
En als een ezel zich verrykt,  
Zyn fchatten maken hem noch botter,  
Mids steeds een beest een beest gelykt.

Ook maakt het geld elk ongerult,  
En kweld geduurig zyn bezitter;  
Zyn zorgen breeken al zyn lust,  
't Genot, hoe zoet, fmaakt hem noch bitter,  
Mids 't geld geen gierigheden bluft.

Bestond de wysheid in het goed,  
Hoe menig zotskap zou 'er wys zyn,  
De deugd was wis in arremoed;

Maar moest het geld des wysheids prys zyn,  
Waar bleef der zotten overvloed?

d'Oprechte wysheid Vriend bestaat  
In ydle rykdom te verachten;  
Of dat men die noch mind, noch haat;  
Maar dat men die slechts kan verachten,  
Gelyk een ding, noch goet, noch kwaat.

Maar die gestaag met ziel en hart  
Blyft aan des weerelds schatten hangen,  
Is in een zotterny verwart,  
Die nooit vernoeging doet ontfangen,  
Maar steeds de ziel vervult met smart.

Hy is niet arm, die niet en heeft,  
Maar die zich zelfs niet kan vernoegen,  
Hy is niet ryk, die prachtig leeft,  
Maar die zich in zyn staat kan voegen,  
't Zy Godt hem veel, of weinig geeft.

Verlaat de lust dan tot het goet,  
Wil voortaan dees begeerte staken;  
Tracht naer 't bezit van een gemoed,  
't Geen met al d'ydle weereld zaken  
De spot houd, en zyn voordeel doet.

## PROGNOSTICATIE

Aan Juffrou N. N.

**V**Olmaakte en schoone N. N.  
Om wie ten minsten tien dozyn  
Bedrukte Minnaars daaglyks zuchten,  
Ik kom niet om myn ongenuchten  
Voor u te stellen op 't tapyt,  
Uit vrees van al uw vrolykheid  
Al te lichtvaardelyk te stooren,  
Door myn bedrukte staat te hooren;  
Maar 'k wil als Dokter, en Poeët  
Uw melden gaan, wat uw Planeet  
Voor goets en kwaats u heeft beschooren:

Daarom zo opent oog en ooren,  
 En let vry op het goet geval,  
 't Geen ik u thans voorzeggen zal.  
 Het uur, waar in gy wierd gebooren,  
 Heeft u niet dan veel goets beschooren:  
 Mits 't in den hemel wiert gevierd,  
 En van Minerva wiert bestierd;  
 Die, voor een pop om meê te speelen,  
 U al haar wysheid meê gîng deelen.  
 De Gratien, die om uw wieg  
 Steets snorden als een keunings vlieg,  
 Die nooit in 't zin heeft om te byten,  
 Die gaven (dat gy niet zoud kryten)  
 Aan u, door een byzondre drift,  
 Elk een bezondre pillegift.  
 d'Een gaf u haar bevalligheden,  
 De tweede haar liefstalligheden,  
 De derde schoonheid van gelaat,  
 En al het geen zo heerlyk staat:  
 'k Wed, haddenze u noch meer gegeven;  
 Zy waren zelve kaal gebleven;  
 Want meenig maakt een ander ryk,  
 En brengt zich zelve op den dyk,  
 Doch hoe veel elk u by mocht zetten,  
 Noch kost men echter niet beletten,  
 Dat u de kou van vorst en sneê,  
 (Mits 't winter was) geen schaade deê.  
 't Is waar, de sneê gaf aan uw wezen  
 Zyn witheid wel, maar 't stont te vrezén,  
 Dat gy met eenen ook in kou  
 De barstie sneê gelyken zou.  
 Gelyk 't geviel; want schoon uw oogen  
 't Licht van de zon wel tarten mogen,  
 Zo bleef nochtans uw kouwe borst  
 Rontom uw hart met ys beschorst.  
 En hier uit ziet ge uw schoone handen,  
 Die branden doen, maar zelf niet branden,  
 Noch van de winter steeds geplaagt;

Des zo gy my daar hulp voor vraagt,  
 Zou ik u raan, dat gy de vonken,  
 En 't vuur van uw vergoode lonken  
 Gebruikte voor een Recipe,  
 Mits die (gelyk de zon het snee)  
 Uw handen machtig zyn t'ondoojen,  
 En daar de winter uit te roojen;  
 Want daar ge uw hemelsche oogen wend,  
 Daar keert de winter in de lent.

Voorts is u in uw kindsche jaaren  
 Altyt meer goets dan kwaats weêrvaren:  
 Hoewel men zelden vind een huis,  
 Of 't heeft gemeenlyk al zyn kruis.  
 Myn Heer, noch heden uw Papatje,  
 Mevrouw, uw zalige Mamaatje,  
 Die hebben u altyt bemind,  
 Gelyk haar alderwaarste kind,  
 Nadien gy zulks ook dubbelt waart zyt;  
 Mits gy 't volmaakste kind op aard zyt,  
 Zo wel in lichaam, als in geest;  
 Hoewel ik weet, dat meenig vreeft,  
 Dat onder zo veel schoone gaven  
 Niet wat ondeugend leid begraven,  
 't Geen ruykt naer onbarmhartigheid,  
 En naer al wat ondankbaarheid:  
 't Welk zeker fouten zouden wezen,  
 Die 'k uit uw hand niet graag zou lezen,  
 Hoewel my niet is onbekent,  
 Dat gy wat onverbidlyk bent;  
 En dat uw Minnaars ongenuchten,  
 In plaats van u meê te doen zuchten,  
 U vaak doen lachen in uw hand,  
 En spotten met hun felle brand.  
 Want die bestaan durft u te minnen,  
 Moet wis wel zyn verdoolt van zinnen;  
 Mits gy gezwoooren vyandin  
 Altyd geweest zyt van de min.  
 'k Beklaag daarom dien Heer van Delft;



Die u graag zag zyn twede helft;  
 En met hem noch veel andre meer,  
 Want elk mishaaft u even zeer.  
 't Is waar, het zyn wat vreemde kuuren;  
 Maar zo zy slechts niet eeuwig duuren,  
 Zo geef ik u noch groot gelyk:  
 Want dat een Juffer, jong en ryk,  
 En schoon als 't schoonste schoon op aarde,  
 Die over al zich ziet naer waarde  
 Geacht, geviert, gedient, geëert,  
 Gestreelt, bemind, geadoreert,  
 Ja wiens gelyk nau is te vinden,  
 Zich aan een man zou gaan verbinden,  
 Zich gevende in een slaverny,  
 Die al 't vermaak jaagt aan een zy,  
 't Geen 't zoest gedeelte van het leven  
 Eerst zou beginnen haar te geven,  
 Dat zou ik haar niet kunnen raën,  
 Al ging 't my zelve dubbelt aan.

Maar dat Mejuffer gy met eenen  
 Licht uit myn woorden ook zoud meenen,  
 Dat ik u dus ontraden zou  
 U ooit te geven tot de trou,  
 Daar zoud gy my veracht door maken;  
 Want schoon 't my weinig schynt te raken,  
 Zo weet doch echter, dat myn raad  
 Niet buiten twee drie jaaren gaat:  
 Waar na gy (wilt gy 't raden achten)  
 Geen oogenblik kunt langer wachten:  
 Ook kunt gy 't langer niet ontvlien,  
 Naer 'k heb uit uw Planeet gezien:  
 Want eer u 't wachten noch zal rouwen,  
 Zo zyt gewis, dat gy zult trouwen,  
 Niet met een grootzen Haagenaar,  
 Noch hallef wyzen Delvenaar,  
 Noch met een botten Amsterdammer,  
 Want nergens vind men iemant lammer  
 In zaaken van gelanterie;

Maar

Maar naer ik uit uw handen zie,  
 Zal 't Sticht aan u een Minnaar geven,  
 Wiens aart en goe manier van leven  
 In 't end u zo betoovren zal,  
 Dat hy de strafheid heel en al  
 Zal uit uw schoone ziel verjagen,  
 En u voor Bruidje met zich dragen.

Doch eer dat dit noch zal geschien,  
 Zo zult gy noch veel wondren zien;  
 Want . . .

*De rest, alzo 't maar leugen was,  
 Verbrande den Autheur tot asch.*

## Planeet van Mejuffrou N.

*Aan haar zelve.*

**N**A 't snuffen in myn almanak,  
 En noch meer andre wyze boeken,  
 Ja, na 'k vier nachten op ons dak  
 Naer uw Planeet heb leggen zoeken,  
 Kom ik beminlyke N. N.  
 U zeggen, 't geen ik heb vernomen,  
 En 't geen gy (leest gy maar zo vart)  
 Zult uit dit blad te weeten komen.

Gy zyt gebooren op een dag,  
 Dat al de Messieurs Planeeten  
 By Jupiter (die een gelach  
 Verlooren had) uit waren eeten.  
 Al de Goddinnen, en de Goôn,  
 Die reeders aan de wynkoop waren,  
 Had God Jupyn meê laten noôn;  
 Mits hy die tyd geen kost wou sparen,  
 Om al dat Hemelsche gestoet  
 Eens op zyn best te regaleeren:  
 Mits hy, wanneer het wezen moet,  
 Zeer genereus is in 't tracteeren:

Ook had zyn kok zeer wel geschaft,  
 Zo van gebakken, als gebraden,  
 Schoon hy van Juno wiert bestraft  
 Om 't schaffen van een korbonade,  
 Die vry wat heet gepepert was;  
 Mits zy daar door begon te vrezzen,  
 Dat haar gemaal niet van het glas  
 Met tangen zou te trekken wezen.  
 Ook had Vrou Venus lang geknort,  
 En zat geduurig noch en knorde,  
 Om dat een knecht haar had bestort,  
 't Geen haar labaar bracht in disorde;  
 Waar op God Mars naau had gelet,  
 Of gaf, heel opgevult van tooren,  
 Dien jongen zulk een schoon soufflet,  
 Dat het Jupyn klonk in zyn ooren:  
 Die dat geweld heel kwalyk nam,  
 (En daar met Mars trok op aan 't kyven)  
 Die, daarom noch wel eens zo gram,  
 Schier meer gerucht had gaan bedryven.  
 Maar Venus wenkte van ter zy,  
 't Geen hem een teken was van zwygen;  
 Waar door z' hem, als door toovery,  
 Alleenig kost tot stilstant krygen.  
 Vulkaan, die juist dat wenken zag,  
 Wiert paars van boosheid in zyn tronje;  
 't Welk hem wel tienmaal op dien dag  
 Zyn Wyf deê schelden voor karonje.  
 God Bacchus, die juist by geval  
 Te veel geslikt had van zyn zuivel,  
 Die maakte meê een vreemt getchal,  
 En vloekte als een bezeete duivel.  
 Neptuin, geheel verstoort en gram,  
 Was meê in questie met Silenus,  
 Die, krimpemde om zyn podagram,  
 Meê schold op Bacchus en op Venus.  
 Vrou Pallas, die aan 't hooger end  
 Altyt Saturnus zy bekleede,

Aanhoorende al dat rediment,  
 Was ook niet byster wel te vreedde;  
 Te meer, wyl haar die gryzaart had,  
 Door al zyn overtollig hoesten,  
 Haar vol taaljoor geheel beklad,  
 Door daar een rachel op te proessen.  
 In 't end, daar was al wat gemor,  
 Zo onder d'een, als onder d'ander,  
 Ja 'k loof, dat men door dat geknor  
 Noch wel geraakt had aan malkander,  
 Ten waar men even op dat pas  
 Gerucht gehoord had op de trappen;  
 't Welk God Mercurius zelfs was,  
 Die vrolyk in de zaal kwam stappen.  
 Doch ziende deze monpeling,  
 Daar hy geen reden van kon vatten,  
 Begon hy vol verwondering  
 In deze woorden uit te spatten:  
 Waar toe, o Goden, dit geweld  
 In tyt van algemeene vreugde?  
 't Was best, gy wiert ter neer gesteld,  
 En u met my en d'Aard verheugden,  
 Nadien ik van het firmament,  
 Daar 'k, als gy weet, heb wacht gehouwen,  
 Veel vreugde, die 'k was ongewend,  
 Kom op der aard zo aan te schouwen;  
 Want 't schoonste deel van Nederland  
 Laat niet dan vreugdegalmen hooren,  
 De Haag staat schier van vreugd in brand,  
 Om dat zo flus daar is gebooren,  
 Het schoonste schepzel, dat in lang  
 Is van myn neef Apol bescheenen:  
 De Muzen zyn met haar gezaug  
 Daar altemaal getrokken heenen;  
 Om het van eerst af in zyn pap  
 Elk van haar kunst iet in te geven:  
 Om ieder in zyn wetenschap  
 Dit kind te zien volmaakt te leven.

Ik zelf, die het strek voor planeet,  
 Heb meê beslooten het te leeren,  
 Al 't geen ik fraais en kunstigs weet,  
 Om het van ieder te doen eeren;  
 Want nimmer ging myn vreugd zo var  
 Als nu, nu dat ik zie gebooren,  
 Door de bestierig van myn star,  
 Een kind, 't geen wondren zal doen hooren,  
 Daarom, gy Goden, die wel eêr  
 U om een goeje maâr verheugden,  
 Wel aan, zet nu uw gramschap neêr,  
 En zyt deelachtig aan myn vreugde.

De Goden hadden nau gehoort  
 Dees reden, tot het minste stuk toe,  
 Of God Jupyn die vatten 't woord,  
 En riep: daar sla by God geluk toe.  
 En met zo greep hy naer een kelk,  
 Die hy eens ombracht aan de Heeren;  
 Waar in hy wiert gevolgd van elk,  
 Om zo die dag te celebreeren,  
 Waar in gy geestige N, N,  
 Het daglicht eerstmaal kwamt'aanschouwen,  
 En in de hemel, zo verward,  
 Zo haast weêr kost veel blydschap brouwen.  
 Want, dat gy 't weet, gy waard 't alleen  
 Die aan Merkuur, en aan Vrou d'Aarde,  
 En aan de norffe Goôn met een,  
 Door uw geboort dees vreugde baarde.

Ook blykt het klaar, dat God Merkuur,  
 (Hoewel zomtyds wat leugenachtig)  
 In 't melden van dees avontuur,  
 In alles is geweest waarachtig,  
 Mits men al 't geen hy heeft voorzeid,  
 In u oogfchyntlyk kan bemerken,  
 Nadien men door uw aardigheid,  
 Uw zangkunst, en Poeëtische werken,  
 Genoegzaam waar in u bevind,  
 Dat van de Muzen, uw vriendinnen,

Gy zyt geweest het voedsterkind,  
 En dat ze u toch daar voor beminnen.  
 Doch wat dat God Merkuur aangaat,  
 Die u zyn kunsten ook wou leeren,  
 Dat lykt, dat ook al reedlyk gaat,  
 Want een historie te stoffeeren,  
 (Ik noem het woord van leugens niet)  
 Dat kunt gy, als gy wilt, heel aardig,  
 't Welk als 't maar niet te bot geschiet,  
 Een mensch kan maken pryzenswaardig.  
 Voords, mids Merkuur, gelyk men weet,  
 Is zonder dat een God met eeren,  
 Zo heeft hy ook, als uw Planctet,  
 U van zyn gauwheid veel doen leeren.  
 't Welk gy door al uw geestigheid  
 In al uw doen genoeg betekent;  
 Schoon zulks by uw welspreekentheid  
 Schier niet eens waart is dat men 't rekent,  
 Mids die nauw zyns gelyken heeft,  
 Nadien dat gy, in wel te spreken,  
 Al 't geen galant, en geestig leeft,  
 Kunt met fatsoen de loef af steeken.  
 Ook heeft heut, naer ik het zie,  
 Heel zelden aan galants onthroken;  
 Hoewel 'er meêr als twee of drie  
 Weêr uit uw boejens zyn gebroken;  
 Want wyl gy door uw tyranny  
 Haar steeds veel overlast deed vreezen,  
 Zo maakten zy zich zelve vry,  
 Om niet voor zot geacht te wezen.  
 Eenmaal wierd gy getrou bemind  
 Van een die . . . .

*De Drukker kon de rest niet krygen,  
 En daarom bad hy 't goet te zwygen.*

## L O F D I C H T

Ter eeren van

## Z A A R T J E J A N S ,

*Kouzebraister in 't Diaken Weeshuis t' Amsteldam,*

Op haar Bockje genaamt

## De Opwekking uit Liefde.

**W**EI! ik sta schier dom en byster,  
 Dat een Zaartje Jans, van  
 't Arme Weeshuis kouzebryster,  
 Zulke Boekjes maken kan.  
 'k Loof, zy heeft al van haar leven  
 Meêr geschreven op 't papier  
 Als zy kouzen heeft geweven.  
 Weg nu brotteres Questier,  
 Loop vry met je beuzelingen  
 By den ekster in haar kou,  
 Als je Zaartje Jans hoord zingen  
 Op Wilhelmus van Nassou:  
 Dan moet loeth, trumpet en trunmel,  
 Cyter zwygen en fiool,  
 En ook 't Lutersch orgelbummel.  
 Stond te Rome op 't Kapitool  
 Pallas beeld, 'k zie Zaartje Janze  
 Op den nieuwen Amstelsluis,  
 Of in 't koper 't hoofd bekranzen  
 Voor de gevel van 't Stadhuis,  
 Als een Atlas; (voor die lezen  
 Kunnen) 't opschrift onder an:  
*Dit is Zaartje Jans, die weezen*

Leerd,

Leerd, en kouzebrayen kan,  
 En maakt Rymtjes, en maakt Boeken;  
 Dat, ja niemand van 'de mans,  
 Schoonje 't Manhuis door gaat zoeken,  
 Voert een styl als Zaartje Jans.  
 Of het moest de Schryver wezen,  
 Wyze Roelof Izakzen,  
 Waar voor alle Papen vrezzen,  
 En ook alle Lutherzen.  
 Weg nu Amstel burgers trouwe,  
 Is dat niet jou Stad een kruis,  
 Dat een flechthoofd van de vrouwen  
 Weet zo veel in 't arme huis?  
 Loop Jan Sul nu, scheurje platen,  
 Waar gy Munster in ontlyft;  
 Want gy moet geen vyand haten,  
 Als u Zaartje Jans beschryft.  
 Wel! wat komender verftanden  
 In de weereld! 'k loof 't papier  
 Ziet haar schaarsheid nu op handen,  
 Nu den oorelog 't maakt dier.  
 Zag dit pronkbeelt van de wyven,  
 Koppenol, hy zei: wel vrou!  
 Jammer die hand rotten zou,  
 Zaartje Jans je kunt wel schryven.

## Op de zelve.

**G**Y, die met platte Braaisters pooten  
 Tot op Parnas geklommen zyt,  
 En die vast daags uw breinkas slyt,  
 Om daar wat vaarzen uit te stooten:  
 Vermaarde Braaister, Zara Jans!  
 Wiens geest ik loof dat beter kans  
 Weet om tien vaarzen toe te takelen,  
 Dan tot het braayen van een kous;  
 Uw dichten zyn (spyt Jeud, en Smous)  
 Van ieder dieze leeft geacht als voor mirakelen.



Zy zyn zo schoon, en wel doornaait,  
 Dat ik durf zweeren by myn buuren,  
 Dar zy veel langer zullen duuren  
 Dan al de kouffen die jy braait.  
 Verlaat dan 't klooster van de Weezen,  
 En doet ons van u vaarzen lezen:  
 Verlaat de braipriem voor de pen,  
 En doet u lof aan alle hoeken  
 Des weerelds vliegen, door u boeken:  
 Zo vliegt 'er ook met een de naam van Aferen.

Een zekre vend, voor twee drie dagen  
 Vertrokken van den Helikon,  
 Zeid, dat men aan den Hengstebron  
 Een wyl de trommel heeft geflagen;  
 Waar door Apol, de rymelbaas,  
 Liet roepen met een groot geraas,  
 (Om zo uw braikunft te verfrayen)  
 Dat hy voortaan niet hebben wou,  
 Dat iemand ooit meer fpreeken zou  
 Van 't rymen van een vaars, maar van een vaars te brayen.

## Op de zelve.

### *Dubbelt Rondeel.*

**A**ldus braide ik myn vers op 't braiwyf van de *Weezen*.  
 Myn werk dient fijn te zyn, indien het wezen kon;  
 Want haar gebrai paffeert het fijnste der *Chineezen*,  
 Ja al de braisters van het handige *Japon*.

Dat niet alleen: zy heeft gezopen uit de bron  
 Daar Debora haar vers uitslurpte, schoon van wezen;  
 Geslobbert uit het fop van 's Hemels Helikon:  
 Aldus braide ik myn vers op 't braiwyf van de *Weezen*.

Haar braipen wort niet flechs van ieder een geprezen,  
 Maar zelfs haar fchryfsen krygt by ieder meester bon.

Haar

Haar werk is fijn beloo! ja puik fijn, uitgelezen,  
Myn werk dient fijn te zyn, indien het wezen kon.

Haar keel die broemt niet als een holle appel ton;  
Maar als een zoete luit met wel gesnaarde peezen.

Haar kouzen zyn zo fijn als 't linnen van Cylon:  
Want haar gebrui passeert het fijnste der Chineezen.

Haar stem buikt ook niet als de Kerk der Portugeezen;

Maar als een nachtegaal by 't dagen van de zon.

Haar braikunst heeft geen kous van Engeland te vrezen,

Ja al de braisters van het handige Japon.

Vereer dit boekje vry, al was het aan den Don:

Het kan een treurig hert vol droeve druk genezen.

Je koopt het niet te duur al gafje een patakon;

Want het is zeer minjoot om zingen, en om lezen.

Aldus braide ik myn vers.

### Op 't verwoefte van de Zweedsche Vlood.

*Verdubbeld Rondeel.*

Schrei vry, o Zweed, geveinst gelyk de *Krokodillen*,

Nu dat uw scheepsvloot raakt zo deerlyk op den *hond*,

Uw Admiraal slaat om, de rest die pakt zyn *spillen*,

En vlucht voor Tromps onthaal van kogel, kruit, en *lont*.

o Bitter eedgespan! o gruwlyk drierbond!

Om Holland onverhoets den pook door 't hart te drillen

Dat is uw loon nu voor die goddelooze vond.

Schrei nu, o Zweed, geveinst gelyk de *krokodillen*.

Pas al een vaar zyn kind, 't geen hy niet weet te stillen,

Zo gezelt u Heer Tromp niet verre van de *Zond*.

Hebt gy niet wakker wat gekregen voor uw billen,

Nu uwe scheepsvloot raakt zo deerlyk op den *hond*?

Uw Onder Admiraal, die noch kloekmoedig stond,

Raakt door een Brander voort. voorts die niet staan en

willen,

Die

Die blyven of gevaên , op strand , of in de grond ,  
Uw Admiraal slaat om , de rest die pakt zyn spillen.

In 't kort , uw vloot , daar gy den Deen dan meê woud villen ,  
En op woud vreeten als een broetje van een pond ,  
Stond nu van verre alree te beven en re lillen ,  
En vlucht voor Tromps onthaal van kogel , kruit , en lont.

Dat 's eerst de rechte loon voor uwe pekelzond ,  
Gy , die ons Neerland dacht door Frankryks zwaard te  
schillen :

Nu zien wy ons hersteld , en u zo zwaar gewond :  
d'Onnooslen zien met vreugd hun snoo verraders killen.  
Schrei nu , o Zweed , geveint.

Op de

V R E E D E

Tusschen Engeland en Holland ,

Gesloten den 19. Feb. 1674.

*Verdubbeld Rondeel.*

**D**le 't al beroerde door zyn wrede *Sentinellen* ,  
Staat nu van angst beroert , die luister van *Bourbon* :  
Heel Frankryk siddert zelfs , en hoer , en *Makarellen* :  
De stoutste vliet van vrees gelyk een bloo *Kojoen*.

Zo dra Louis vernam , hoe dat Lord Schittelton  
(Waar door hy al zyn doen zo listig kon bestellen )  
Betigt wiert van verraat met noch een Schots Poltron ,  
Die 't al beroerde door zyn wrede *Sentinellen* ,  
Begon hem 't hert gelyk van spyt , en schrik te zwellen ;  
Hy bliksemt op Jupyn , op Styks , en Acheron ;  
't Wyl

Wyl Montefpan hem met dees vraag noch meer kwam  
kwellen;

Staat nu van angst beroert die luister van Bourbon?

Ach lief! zo ik u met een kus nu helpen kon!

Zwyg, riep Louis, men wil my zelfs ter nedervellen,  
Is 't hier noch zoenens tyt, jou ritzige walon!

Heel Frankryk sidder zelfs, en hoer, en Makarelle:

Ik heb myn gelt helaas! zo vruchtloos uit gaan tellen,  
De Furstenburger zit geknevelt thans te Bon,  
Ik vrees men Munster zelfs en Straasburg haast zal knellen,  
De stoutste vliet van vrees gelyk een blo Kojon.

De Keulenaar schuilt reeds in 't Klooster Pantleon.  
En Engeland, o spyt! het hoofd van myn gezellen,  
Verlaat my ook voor 't laast! o heldre Lelizon!  
O staatzucht staat my by! myn glori is aan 't hellen,  
Die 't al beroerde.

## Op de zelve.

*Verdubbeld Rondeel.*

**N**U schyt Louis van angst met al zyn *Sentinellen*,  
Nu barst by na van spyt d'hovaardige *Bourbon*,  
Hy ziet geen kans meer met Makro, noch *Makarelle*:  
't Bedrog is nu outdekt, dies staat hy als *Kojon*.

Hy vint geen hulp meer by dien lozen Schittelton,  
Noch Dritteltion met al haar snode rotgezellen,  
Het rokken is nu af, het geen hy daar meê spon:  
Nu schyt Louis van angst met al zyn *Sentinellen*.

Zo dra het Parlement na Vreë begon te hellen,  
Hier toe gedwongen door een zekre Spaanze *Don*,  
Liet Kaarel datelyk d'artikels hier van stellen;  
Nu barst by na van spyt d'hovaardige *Bourbon*.

Laat

Laat nu die Franfche Vorft zich zelve, als een zon  
 Vry kloppen op zyn gelt, wy hopen 't haast tetellen :  
 't Verraat heeft geen meer plaats, waar meê dat hy begon :  
 Hy ziet geen kans meer met Makro, noch Makarelle.

Zo dra de Keizer ons met Spangie kwam verzellen ;  
 Zo dra men hoorde het veroveren van Bon ,  
 Riep Vorft Louis : men zal de Keulenaar beknellen !  
 't Verraat is nu ontdekt , dies staat hy als Kojon.

Maar Keulen antwoordt hem : o fcheepsvloot van Toulon ,  
 Hoe deerlyk zie ik u aan splinters, en aan bellen  
 Nu England u verlaat ! dees Vreê zal wis een bron  
 Van Frankryks onheil zyn, en kan ik iets voorfpellen ?  
 Nu fchynt Louis van angst.

## Op de zelve.

*Verdubbeld Rondeel.*

**D**E Zeemars geeft den geest en maakt zyn *Kodicillen* ;  
 Zie daar zyn laafte wil, en deerlyk *testament*  
 De Vreê leid Venus met haar naakte *Jufferbillen*,  
 En fchryft zo 't Vreê verbond op 't zuiver *parkament*,

Terwyl in Engeland het brede Parlement  
 Vergaart, zoekt onze Staat het krygsgefchal te stillen ;  
 En komt na kort verzoek ook tot een loflyk end.  
 De Zeemars geeft den geest en maakt zyn *kodicillen*.

Zo dra Lord Schittelton (die men behoort te villen)  
 Bekennen most, dat hy het eenig moviment  
 Van dezen oorlog was, begon God Mars te trillen,  
 Zie daar zyn laafte wil, en deerlyk *testament*.

De Koning gaf terftont tot Vrede zyn confent,  
 Zo dra het Parlement hem opende haar billen :  
 Merkuur die riep : wat 's dit ? dit ben ik niet gewent,  
 De Vreê leid Venus met haar naakte *Jufferbillen*.

Hier

Hier op begon de ziel zo fel van vreugd te gillen,  
 Dat hem ietwes ontschoot ontrent zyn fundament,  
 Endreet juist op een boek, 't geen daar lag by zyn spillen,  
 En schreef zo 't Vreêverbond op zuiver parkament.

Ach hemel! wat is dit? riep dees verheugde vent,  
 Is Holland dan in rust, en zyn de wreê verschillen  
 Met Engeland eens uit, en dat noch voor de lent?  
 Juigt dan gy kooplui zelfs van kammen en van brillen;  
 De Zeemars geeft den geest.

## Op de Victorie nacht,

Gehouden den 14 Maart 1674.

*Verdubbeld Rondeel.*

't **I**S Vreê met Engeland, za Holland nu aan 't branden!  
 Het Vredevier geeft wel den aangenaamsten rook:  
 Springt nu van vreugde vry een luchtige zerbande,  
 De zeeplaag geeft den geest, en smelt gelyk een spook!

Brittanje, 't geen dus lang met zwavel, vier, en sinook  
 Uw Steden dreigde plat te maken als de stranden,  
 Omhelst u weer als vriend; des roept de blydschap: stook  
 't Is Vreê met Engeland, za Holland nu aan 't branden!

Het oorlogsvier maakt Dorp, en Stad, en Land te schanden,  
 Ontziet geen hutten noch paleizen: maar neemt ook  
 Gewyde Tempels en gebouwen op haar tanden:  
 Het Vredevier geeft wel den aangenaamsten rook.

Roep nu je kok vry toe: za bak, en braa, en kook.  
 Gy kooplui, die nu lang niet voer op vreemde landen,  
 En reets uw maalyd deed met wortlen, kool, en look,  
 Springt nu van vreugde vry een luchtige zerbande!

De koopmanschap, by na gegroomt van ingewanden,  
 En die nu ruim een tyt in 't naare sterf bed dook,

Leest weer, en klopt van vreugd (dus zingende) in haar handen,

De zeeplaag geeft den geest, en smelt gelyk een spook.

Merkuur, die dus lang niet als vier en zwavel rook,  
 En schrikte voor de zee, daar Mars hem uit verbande,  
 Ontfloot zyn winkel, doe dees Britze Roos ontlook,  
 En riep: za kooplui brand! brand pikton, kuip, en manden,  
 't Is Vreë met Engeland.

## Op de zelve.

*Verdubbeld Rondeel.*

**O**P de victorynacht ziet men veel kromme zinken,  
 Hier baldert een pistool: daar donder een kanon:  
 Hier staat een traanvat, gints een ton met pik te *stinken*,  
 Daar boort een rat van vier een vierige galon:

Gints snort een vierpyl op, en Joris roept: dat 's bon,  
 Die pyl, die vloog eerst recht, dat was 'er een van klinken!  
 Een ander smeekt zyn lief, en zaid: myn waardezon!  
 Op de victorynacht ziet men veel kromme zinken.

Kom trekken wy eens uit: daar hoort men het rinkinken  
 Van klakkeboffen, gints daar zietmen als een bron  
 Van vier opstralen, 't wyl jangat schreut: wy verzingen,  
 Hier baldert een pistool, daar dondert een kanon:

Daar viert een licht toneel, verçiert met ton, by ton,  
 Die in een volle vlam zeer heerlyk staan te blinken:  
 Het brand schier al wat kan, zo duytzman, als walon:  
 Hier staat een traanvat, gints een ton met pik te *stinken*.

Hoor wat de snyer zaid, dit zyn eerst gauwe flinken!  
 Wel wat of dat bediet? ik loof hier woont een Don.  
 Staruim, dit is wat raars. voort jongens uit de kinken,  
 Daar boort een rat van vier een vierige galon.

Maar

Maar bierige Jeroen, die nimmer vreugdevon,  
 Als daar men kan en glas ten bodem uit gaat drinken,  
 Blyft zitten in de kroeg, zyn liefte Helikon,  
 En zwelgt wel zo veel nat als twaalef jonge pincken  
 Op de victorynacht.

Ter geboorte verjaaring

van *Juffrouw*

G E E S J E M E Y E R S;

**W**El je bent van daag dan jaarig,  
 Dat's te zeggen, niet heel kaarig,  
 Want ik denk, naer alle schyn,  
 Dat je nu wat milt zult zyn.  
 'k Loof, je bent nu niet te spreken,  
 En van blydschap heel ontfteken,  
 Om dat jy voor lang al wou  
 Dat ik je verjaaren zou.  
 En, wie zou om eens te smeeren  
 Niet eens helder Poëzeeren?  
 En, al gaf je niet een sier  
 Als de buik vol Bremer bier,  
 'k Zal nochtans myn Muza dwingen  
 Om eens helder op te zingen,  
 Of ik was een goed Poeët,  
 Schoon ik nau van 't dichten weet.

Maar, waar moet ik eerst van spreken?  
 Van je deugden, want gebreken  
 Hebje niet, dat weet ik wel.  
 Heer, wat benje schoon van vel!  
 En jou koonen, alsze zwieten,  
 Zyn veel rooder dan de Bieten,  
 En jou aangenaame neus  
 Is zo net, en amoureux,  
 Dat ik loof, dat al het huilen



Van vrou Venus, in het pruillen  
 Nergens anders om geschiet;  
 Want als zy jou neus beziet,  
 Met jou zoete proper montje,  
 Denkt ze, hoe volmaakt zal 't ko....  
 Van dat schoone vroumensch zyn!  
 En wat moet het boschelyn,  
 Met zyn kristalyne stroomtjes,  
 Net omcingelt zyn met boomptjes!  
 Ja vrou Juno is zo kwaad,  
 Dat ze vaak zich zelve slaat,  
 Om dat om jou lonkende oogjes,  
 Zyn veel schoonder regeboogjes,  
 Als 'er om haar oogen staan.  
 Zelf de Jagtgodin Diaan  
 Ziet zo loens gelyk een sater,  
 Of gelyk een maartsche kater,  
 Om dat haar te lydig spyt  
 Dat je tienmaal schoonder zyt,  
 Zo van voorhoofd als van handen,  
 Die elk een doen watertanden,  
 Dan zy, die zich vaak voorheen  
 Waande schoonder dan Heleen.  
 Maar laat zy en Venus gnorren,  
 En vrou Juno maar wat morren,  
 Dat jy hebt, dat raakt haar niet.  
 Voelje nou niet dat ik zwiet,  
 Met dus wakker op te zingen?  
 Bloed! wat zulje mooie dingen  
 Nu niet krygen Geesfelyn.  
 't Zal geen zak met boonen zyn,  
 Neen, dat hoefje niet te vrezin.  
 O! het zal een hairnaald wezen,  
 Met twee parreltjes daar aan.  
 Gut! daar zulje schoon meê staan;  
 Want uw klosje, naer ik reken,  
 Zal jou tavond ook besteken,  
 Want zyn hairnaald is al reê,

En zyn schoone baggen meê.  
 Heer, wat zel het dan een pret zyn;  
 Als je zamen zult te bed zyn;  
 Want dat weet ik voor gewis,  
 Dat hy niet heel karig is:  
 En ik wed, dat van dat kloffen,  
 (Alias een soort van roffen)  
 Komt in 't jaar een jonge Zoon.  
 Geesje, gut, dan staaje schoon!  
 'k Zie bylo al aanje wezen,  
 Dat je't reeds wenscht nacht te wezen;  
 Maar verhaast je niet, je zult  
 Alles hebben, hebt gedult.  
 Maar dat meugje wel vertrouwen,  
 Hoe je dichter aan zult houwen,  
 Dat het beter lukken zel.  
 Nou, dat kunsje weetje wel.

Maar wat mag ik leggen praaten?  
 'k Wensch je tonnen vol dukaaten,  
 En een zoon, die op een hair  
 Lykt zyn Moertje, en zyn Vaar,  
 En noch duizend andre zaken,  
 Die een mensch het hart meest raken.  
 Bloed! watzel 't een Vantyd zyn,  
 Als jy eens een knechtelyn  
 Op je schootje zult daudynen,  
 Dan zult gy Aurora schynen,  
 Die, hoe zeer men 't haar belet,  
 Is voor dou en dag uit 't bed;  
 Want dit moetje zeker weeten,  
 Dat Poëten zyn Profeeten;  
 Want het gaat dan zo het mag,  
 Ik beloofje deze dag,  
 Dat je zult een jonge krygen,  
 Die ook zomtyds niet zal zwygen,  
 Schoon je noch zo trararaart.

Ben je nou niet braaf verjaart?  
 Wel, indien je bent te vreden,

Zal ik eens myn tyd besteden,  
 (Als ik u na deze dag  
 Weder eens verjaaren mag)  
 Om eens van wat aârs te kweelen;  
 Want dan zulje zeker speelen  
 Met een Zoon, die ik te nacht  
 Uit jou kloffery verwacht.  
 Wilt dan niet bekommert wezen,  
 Noch voor zulk een hairnaald vrezen,  
 Duwt hem maar zo ver in 't bont  
 Als je met elkander kond.

### Aan de Heer K. Huigens.

**H**Ollandsche Maro, en Apolloos grootste zoon,  
 By die ooit zongen op een Nederlandsche toon,  
 Heb ik uw barsch gedicht zo menigmaal gelezen,  
 En voor zo grooten gunst nooit dankbaarheid bewezen?  
 Zo gun my, dat ik nu myn schult eens af kom doen,  
 Niet om uw schrander brein met jeugdig lauwegroen,  
 Of met een klimkrans naer uw waarde te verciereen,  
 Uw eige kunst verschaft u palmen, en lauwrieren;  
 Maar om te toonen, waar uw hooggeachte luid  
 My vaak te byster klinkt met een vervalst geluid;  
 Onschuldig my, zo ik wat ront ga in myn spreken:  
 De beste vrienden zyn aanwyzers van gebreken.

Twe zwarte wolken zyn 't, waardoor uw zwaar gedicht  
 By my verdooft werd van zyn luister, en zyn licht;  
 Dat's duisterheid van zin, en hardigheid van toonen,  
 Twe feilen, die in geen Poëet zyn te verschoonen,  
 Die zelfs zyn vader noemt de vader van het licht,  
 Daar alleen hardigheid, en duisterheid voor zwicht.  
 Wat is het eind daar toe een Dichter trekt aan 't zingen?  
 Is 't niet om ieder een met zyn gezang te dwingen,  
 Gelyk eer Orfeus met zyn lieffelyke lier,  
 Door welkers zoet geluid het alderwilste dier,  
 Jazelfs en bosch, en velt, en rotsteen wiert bewogen.

En

En zult gy zelfs uw zang ontroven dit vermogen,  
 Obarfe Zanger! door uw wrange duisterheid?  
 Het fchynt, of gy, en Hooft u ftaag verpynt, en fryd  
 Om van geen menfch, als van u zelf, verftaan te wezen;  
 Was 't dan niet beft, dat gy uw vaarzen nooit liet lezen?  
 Want dus is 't zeker, datze niemant vatten zal.  
 Hoe droevig komt het, hoe onnozel, en hoe mal,  
 Als men de gaaf niet heeft van iets in dicht te zeggen,  
 Ten zy men 't ftadig weêr met ondicht uit moet leggen?  
 De zaak man fpreekt van zelfs, diës zwyg ik hier meê ftil,  
 Dat is eerst zingen, dat men zingt het geen men wil.

Voorts klinkt uw hardigheid my al te hart in d'ooren:  
 Een vers moet vloeien, of het heeft zyn aart verlooren,  
 Dat tuigt de vloeyentheid van Dichters Hipokreên.  
 De Dichtkunft is een vloed van klaare en gladde reên.  
 't Is waar, datmen in 't Roomfch wel *Mannen groot* mag  
 zetten,

Dees taal die dult het in haar rymelooze wetten;  
 Maar in ons Neerduits mag 't in onrym niet gefchien,  
 Des dientmen in gezang dees ftyl voor al te vliên:  
 Mitsdien het rym noch meer als 't onrym dient te vloeien.  
 My dan uw duisterheid zo zal uw luifter groeien;  
 Verlaat dees hardigheid zo wrang, zo wreet, zo zuur:  
 De grootfte kunften paalen 't naaften aan natuur.

## K E R M I S G I F T,

*Aan de jong getroude luiden*

Monfr. en Juffrou N. N.

**W**Yl je nu zult huis gaan houwen,  
 Daar heel veel toe is van doen,  
 Daar veel kinders zyn te voên,  
 Die de winft zyn van het trouwen;  
 Daar veel huisraat by moet zyn,  
 Zov van potten als van pannen,

Zo van schottels als van kannen,  
 Zo voor bier, zo wel als wyn.

Daar men zorg voor all's moet dragen;  
 Daar men zorgt voor kat en muis,  
 Daar men zorgt voor vlooen luis,  
 Daar men zorgt voor 't schoorsteen vagen.

Daar men zorgt voor bakermat,  
 Daar men zorgt voor luyermantjes,  
 Fyteltjes en navelbantjes,  
 En wat voorts de rest bevat.

Wyl je (zeg ik) nu na dezen  
 Voor dit alles zorgen zult,  
 Sta je nu niet fraai vergult?

Heer! hoe beezig zel je wezen!

Zeker, 'k meen dat ik je al zie  
 In al dees beslommeringen;  
 My dunkt, 'k hoor je al deuntjes zingen,  
 Met een popjen op je knie.

Daar 's de pappot omgesmeeten,  
 Heer, wat zyn de meiden dom!  
 Kyk, het schaapje kryt 'er om,  
 't Heeft van daag schier niet gegeeten.

Bloed, my dunkt het staat zo mooi,  
 Dat 'k je dus zie zitten pryken;  
 'k Zou m'er bykans blind aan kyken,  
 Zo wel pass je dat emplooi.

Ja wel, kyk, zo zulje vaaren,  
 Maak je daar toe vry gereed,  
 Want zo klinken, dat je 'et weet,  
 Altemaal de huwlyks snaaren.

Doch ik loof, 't is u bekend,  
 Beter als het my kan wezen;  
 Daarom wapentje na dezen,  
 Denkt een mensch wort het gewend.

Ondertusschen kwam ik flusjes  
 Gaan ontrent de nieuwe Mart,  
 Daar ik raakte heel verwacht  
 Onder d'Amsterdamsche zusjes.

d'Eene riep: 'Seigneur, koop dit.

d'Aar weer: Heerschip ga niet loopen

Zonder 't ien of 't aar te koopen:

Ieder maakte groot gerit.

Eindlyk kwam ik by twee kramen,

Daar men huisraad in verkocht;

Daar wiert ik weer aangezocht,

'k Dorst niet gaan, of moest my schamen.

Na 'k een half uur, of wel ruim,

Had naer 't een en 't aar gedongen,

Wiert ik in een koop besprongen;

'k Had juist een heel milde luim:

Want ik stond op jou te denken,

Toen ik al dat goetje zag;

'k Doch, het beurt niet alle dag,

'k Mag 't jongwyf wat huisraad schenken.

En dit tuigje nam ik meê;

Kyk, daar hebje zes teljoortjes,

En drie schotels; nieuwe soortjes

Voor een poulje fricassé.

En hier hebje noch een potje,

Alias een Urinaal,

Om te hangen voor de zaal,

Die men sluit, maar zonder slotje.

Kyk eens, al dat moye goet

Ga ik je in je huisraad geven,

Of wy waren Nicht en Neven;

Of ten minsten van een bloed.

Nou allykwel, dat 's tot daar toe:

'k Wensch voortaan je vreugd volmaakt,

En wat dat je kinders raakt,

'k Wensch j'er twe drie binnen 't jaar toe.

NIEUWEJAARSGIFT,  
Aan Mejuffr. N. N.

't Jaar drieenzestig is voor by,  
En 't Jaar dat volgt, dat gaat beginnen,  
En ik ben deerlyk in de ly,  
Wyl dat ik niet weet te verzinnen,  
Wat ik je moois vereeren zal  
Myn schoone! zelfs al had ik 't al.

Zo ik u een geschenk opdroeg  
Van gout, van peerlen, of juweelen,  
Och! dat verlies was pas genoeg  
Om my den bevaart te doen speelen;  
Mits 't wandelen in d'oude kerk  
Dan wislyk wiert myn daglyks werk.

Ik kan 't geluk niet dan by naam;  
Want 't blinde wyf dat haat my schendig,  
En uw verdiensten al te zaam  
Zyn zo uitmuntende en onendig;  
Dat zo 'k u naer waardy iets gaf,  
'k Moest wis in 't gasthuis, of in 't graf.

En voorts, wat kan 'er waardig zyn  
Om u te werden opgedragen?  
Al 't geen dat ik heb is zo klein,  
Dat my geen dief dat zal ontjagen;  
Ja zelfs de wreedste rot en muis  
Spaart al wat myn is in ons huis.

Doch waar op leg ik lang en denk?  
't Is best ik u myn zelf ga geven;  
Want 'k zweer, dat, na u, dat geschenk  
My also waart is als myn leven.  
Dees gaaf dan zy u wellekom,  
Zo niet, zo stuurtze vry weerom.

## Aan MEJUEFFER N. N.

*Op haar Musiekkunst.*

**U**W aangename keel, gehuwt aan 't snaer geluid,  
 Verwekt door uwe albaste vingren,  
 ('t Geen mensch en Goôn kan doen verslingren)  
 Trok myn vervaarde ziel met vreugd ter boezem uit,  
 Toen ik door uw gezicht reets vol verwonderingen  
 Laatst het geluk had van myn oor  
 Te moogen leenen aan 't gehoor,  
 't Geen gy met hand en stem deed in myn zinnen dringen.  
 Beweegt, ontstelt, vervoert, betovert, en verrukt,  
 Staat al wat leven heeft ontfangen,  
 En blyft als aan de lippen hangen,  
 Waar uit gy naer de maat zo zoete galmen drukt.  
 Weg dan met Orfeus en zyn cyter, schoon zyn spelen  
 En bosch, en veld beweegen kon;  
 Weg met den Griekschcn Arion,  
 Schoon dat zyn harp het oor van een dolfyn kon strelen,  
 Wyl gy (wanneer uw hand op 't snaarenspel geraakt,  
 En dat uw aangename lippen  
 Zich doen de minste galm ontslippen)  
 Al't geen wat levend is, gelyk als roerloos maakt.  
 Want zonder zo veel aardigheên,  
 Wel waard van ieder aangebeen,  
 Had gy reets macht genoeg in u zieltoovrende oogen.  
 Doch 't schynt, dat u de Goôn slechts stelden hier beneen,  
 Op dat men, 't geen in duizent menschen  
 Was voor volmaakt en schoon te wenschen,  
 Op 't heerelykst zou zien geplaatst in u alleen.



De Dichter tot zich zelve, toen hy  
een deeltje van zyn Werken uit gaf.

**W**Aar wil dit heenen Meester Fok?  
Gans bloed! wat hebje 'et byster drok  
Met 't schryven van je malle grollen:  
Hoe staat de breinkas jou zo dwars?  
Of is 't, om dat je juist de pars  
Van Meester Jan dus helpt aan 't rollen?

Och lieve vriendschap! let toch wel  
Op 't geen de weereld zeggen zel  
In 't lezen van je zotte geuren:  
Indien het slechts de heele stad,  
Op 't kyken van het eerste blad,  
Niet onbezien aan stuk gaat scheuren.

Want een, die 't hoofd wat wyflik staat,  
Op 't kyken van de tytelplaat,  
Zal zeggen: wel, wat zal dit wezen?  
Dat vroukje, dat daar zit en prykt  
Is pas, of 't naer een snol gelykt;  
Fy! wie zou zulke dingen lezen?

Een aar, wanneer hy Typhon leest;  
Zal zeggen: nou, dat is een geest!  
Die liegt, dat 't hair hem staat te rooken;  
En 't is zo; want het werk dat rymt,  
Of 't was van Rook aan een gelymt;  
Des wiert'er nooit zo waar gesproken.

De derde, die wat verder kykt,  
En op 't geen volgt zyn oordeel strykt,  
Zal zeggen met bedaarde kaaken:  
Dit is een wisse bruilofsgaft,  
't Lykt of zyn pen alleen maar past  
Om eerlyk aan den slemp te raken.

De vierde, die uw minnepyn  
Licht al te los in 't oog zal zyn,

Zal zeggen: die vryd naer de moode,  
 Dan Kloris, dan weêr Silvia,  
 Dan komt weêr Fillis noch eens na,  
 Die weêr verryft als uit den doode.

Een aar, die voor verftandig loopt  
 (*Id est*, zo hy dit boek niet koopt)  
 Zal op het zien van d'andre veerzen  
 Wel driemaal roepen: och! och! och!  
 Wat maakt die arme rymmer toch  
 Al fcheurpapiertjes voor de neerzen?

En hier op zal dan Meester Jan  
 Licht meê wat krygen uit de pan;  
 Want Joris met zyn effen bakhuis  
 Zal zeggen: is het mogelyk?  
 Wel, worden zo de drukkers ryk,  
 Zo leven zy wel wis van 't kakhuis.

Doch Michel, die het zyne niet,  
 Maar altyd wel eens anders ziet,  
 Zal hem in deze druk beklagen,  
 Och! (zal hy zeggen) drukker buur!  
 Jy zit daar op een hoogen huur  
 Om zo veel fcha in 't jaar te dragen.

Moet daar nou al dat mooi papier.  
 Niet op je folder rotten fchier,  
 Eer j'er een blad van zult verkoopen?  
 Bloed! was ik jou, 'k wed, dat gefpuis  
 Van Rymers bleef wel uit myn huis,  
 Die zo de drukkers 't vel aftroopen.

Een aâr weêr, die noch wyzer is,  
 Zal zeggen: had die vent de pis  
 Een beetje beter leeren kyken,  
 En daar alleen zich meê bemoeid,  
 Zo had hy 't ey niet uitgebroeid,  
 Wiens kuyken 't hoen fchier zot doet lyken.

In 't end, een ieder zal voortaan  
 U met het zyn naer d'ooren slaan,  
 Zo draa hy komt dit boek te leezen;  
 En daarom deed jy ruim zo wel,

Indien jy 't noch hielt op je fel,  
 Daar 't beter placht geacht te wezen:  
 Daar 't nu in 't tegendeel zal zyn;  
 Vermits dat kopers, by 't dozyn,  
 Auteur, en drukker zullen schelden:  
 Al roepende voor Jan zyn deur,  
 Geeft m'er een Haarlems liedboek veur,  
 Of'k zweer het zel je glazen gelden.

En dan zel d'arme Meester Jan  
 Zyn wyf zo droevig kyken an,  
 Als of zyn papegaai gink sterven:  
 En licht dat hy een boek vyf zes  
 Uit puure boosheid met zyn mes  
 Aan duizent riemen zal gaan kerven.

Daarom bedenk je, Meester Fok!  
 Sluit noch je veerzen in een hok,  
 Al zou je deur en slot toe lymen.  
 Maak dat haar niet een mensch en ziet,  
 Zo kryg je zo veel vloeken niet  
 Om al je harffenlooze rymen.

Maar blyf je noch zo obftinaat,  
 Dat het je niet ter herten gaat,  
 Hoe je geacht word by de menschen,  
 Zo trekt het je dan ook niet an,  
 Dat u wel lichtlyk Meester Jan  
 Meê zal voor duizent kranken wenschen.

## GRAF SCHRIFT

*Van den manhaften Kapitein*

P R U Y S T.

*Over het veroveren van 4 dampryke Schepen.*

**D**E staartman kermt en klaagt van ramp,  
 Wyl Pruyft (hier in dees kuil begraven)  
 Hem twee paar schepen vol met damp

Ontrukte, en sleepte in onze haven.

Och! had dat volk geen neute blaân,  
Of andre drooge en dorre baften,  
De damp was in haar land gedaan,  
En zy gedoemt tot eeuwig vaften.

't Virginis Eiland is verhuift,  
En aan den Amftel komen landen,  
Wyl zulk een ryken oogft door Pruiſt  
Den Dog gerukt wiert uit zyn tanden.

Pruift (zeg ik) die, helaas! de dood  
Trof in den vyand aan te klampen,  
En, door een te verdoemde ſchoot,  
Voor eeuwig heeft belet te dampen.

Dees leid nu hier, en word tot as,  
(Waar op miſſchien de wormen aazen)  
Pas of hy 't overblyffel was,  
Dat uit een dampyp is geblazen.

Aanfchouwer! die dit graffchrift leeft,  
En die miſſchien meê door zyn pryzen  
Zyt met den dampgevoed geweest,  
Hou ſtand, en wil hem eer bewyzen;

Bewierook dit zyn graf met ſmook  
Van twee paar pypen alle dagen,  
Op dat de wolken van de rook  
Zyn lof tot aan de ſtarren dragen:

Zo zal hy, die ons dampwerk gaf,  
Steets leven zien zyn eer en glorie,  
En zelfs noch ſmaken in zyn graf  
De vrucht en lucht van zyn victorie.

Bewys van de Maagdom,

Aan J U F F E R N. N.

**I**Ndien dat d'aangename roozen,  
Die jeugdig op haar telgen bloozen,  
Wiens verf het keurig oog behaagt,

Den

Den tytel waardig zyn van maagd,  
 Zo mag men, even als de bloemen,  
 Die vrouwen ook wel maagden noemen,  
 Die, als met varfch ontlooke blaân,  
 Gelyk als gy, noch bloejend staan.

2. De bloem, zo dra hy zich laat plukken,  
 Ziet straks zyn maagdom van zich rukken:  
 Straks kwyntze als over dit verlies,  
 En hangt verlept gelyk een bies;  
 Daarom, wyl 't maagdom in de vrouwen  
 Als dat van bloemen is te houwen,  
 Zeg, waarom zyt gy niet verlept,  
 Indien gy d'uwe niet meer hebt?

3. Indien men alle zoort van enten  
 Mag maagden noemen in de lente,  
 Eer dat haar maagdom met haar ooft  
 Haar in de herfst noch word ontroof;  
 Zo mag men u ook maagd verklaaren,  
 Die in de lente van uw jaaren  
 Die herfst noch nimmer hebt beleeft,  
 Waar in een vrou haar vruchten geeft.

4. Indien een bouland, oft een akker,  
 (Die zelfs als wel doorspit, en wakker  
 Door ploegt is door en weder door)  
 Zo lang als hy noch uit zyn voor  
 Geen oogst heeft van zyn zaad gegeven,  
 Een maagdom toe mag zyn geschreven,  
 Zo ly, dat men 't u ook toeschryft,  
 Aan wien den bou noch niet beklyft.

5. In 't end, indien een schoorsteen maagd is,  
 Die nooit noch wel ter deeg gevaagd is,  
 Zo zyt gy 't ook; want Fok zyn roe  
 Die, lykt het, deugd daar weinig toe.  
 Gy zyt dan maagd, gelyk een ooven  
 Daar nooit goet deeg wiert ingeschooven,  
 Of die niet naer den eifch gestookt,  
 Zyn vulzel nimmer gaar en kookt.

6. In 't end, jy bent dan maagd (God beter)

En zo je Foks genoopte veter  
 Noch twee dozynen jaaren draagt,  
 Zo blyf jy licht wel eeuwig maagd.

## Aan de twee handigste Styftert- jes des weerlds.

**Z**A, waar zyn je styfzelpotten?  
 Jongens! is je styftuig reê?  
 Wy, die gy vaak scheld voor zotten,  
 Brengen 't onze altyt meê;  
 Want om u lien te geryven  
 Is ons tuigje altyd klaar:  
 Zo gy ons wat wild doen styven,  
 Onze styfzel is al gaar.  
 Geeft ons eens een arm vol kleeren:  
 (Maar 'k verftaa het vulzel meê)  
 En zo zullen wy u leeren  
 Witter styven als de sneê.  
 Of heb je een geraaffelt kraagje,  
 Dat wel wat dient opgezet  
 Naer de moode van het Haagje,  
 Kunnen wy dat wonder net;  
 Want wy zyn twee fijne brakjes,  
 Die ons op dat werk verftaan,  
 Of wy met de de styfzelzakjes  
 Altyd hadden omgegaan.  
 Daarom vind je van je leven  
 Ons gelyk niet in het land,  
 Mits dat wy u styfzel geven  
 Voor een heele luyermant.  
 Voorders kunnen wy ook ftryken,  
 Alzo wel als 't iemand kan,  
 Daar wy onze vaars in lyken;  
 Want dat ambacht erft wel an.  
 't Stryken, 't manglen, en het rollen

Z

Doen

Doen we in 't linnen niet alleen,  
 Maar wy klaaren 't ook in 't wollen,  
 En dat is vry ongemeen.  
 Zo je dan van zulke styvers  
 Nu wat styfel hebt van doen;  
 Zo dees strykers, rollers, vryvers  
 Hier uw werk wat kunnen spoen;  
 'k Bid u, wild hen slechts gebieden,  
 Zo wel in het een als 't aar.  
 Want tot dienst van uwer lieden  
 Is ons tuigjen altyd klaar.

## R E E K E N I N G

Van gedaane visitatie aan Meijuffer, N. N.  
 in haar ziekte.

**M**Yn min, die 't Dokterfchap, door lang by my te wonen,  
 Al heeft vry meesterlyk geleert,  
 Heeft in uw ziekte, o overschoone!  
 U vyf zes maal gevisiteert.  
 Het loon, het geen hy eyst, nu dat gy zyt geneezen  
 Van dees uwe innerlyke smart,  
 Zal, zo gy wild, alleen maar weezen  
 Een duimbreets plaatsjen in uw hart.  
 Doch wyl hy zich niet durft op goet geloof verlaten,  
 Mits de patienten in 't gemyn  
 De Dokters als de duivel haten,  
 Zo draa zy slechts geneezen zyn.  
 Zo wil hy (om daar in voortaan gerust te leeven)  
 Dat gy my zult, voor elk visiet,  
 Tot zekerheid zes kusjes geeven,  
 En meer betaling wil hy niet.

## Nieujaarsgift

Aan KLIMEENE.

**K** Limeene! ach, myn waarde zon!

Indien ik boven ziel, en leven

U noch iet waarders schenken kon,

Ik zou het u met vreugde geven.

Doch nademaal ik niets bezit,

En nademaal ik niet kan denken,

Dat gy zo wel verdient als dit,

Zo ly dat ik u dat ga schenken.

Myn ziel, die van den eersten dag,

Dat gy uw oog op my kwamt wenden,

En ik al uw volmaaktheid zag,

Zich reets geheel voor d'uwe kende,

Zal steeds haar achten vol geluk,

Indien zy door uw schoone handen,

Zo wel in vreugden, als in druk,

Mag eeuwig blyven in uw banden.

Myn leven, 't geen ik niet erken,

Dan hangend van uw godlyke oogen;

Maakt dat ik eeuwig d'uwe ben,

Beroovert door uw zoet vermoogen.

En wil, dat ik geen ongeval,

Noch rampspoet, pyn, noch smart zal vrezen;

Zo lang ik noch zal d'uwe weezen,

En ik uw trou beminnen zal.

Beschut gy my dan voor gevaar;

Ontfangt op nieuws myn ziel, en leven;

't Geen ik u gaf, en noch kon geven,

Zo wel in 't nieuwe als 't oude jaar.



Vermits men daar uw achterbonken  
 Op planten zal elk een tot spot,  
 Om u daar meê te laten pronken  
 Als een model van Don Quichot.  
 Want dat bedroefde Poëzieren,  
 Waar meê ge uw zotte breinkas slyt,  
 Moet d'eenne of d'aare dag u leeren,  
 Wat zotte paard dat gy bereid.

Op het vereeren van Kermishaantje,

Aan Juffr. N. N.

IS 't dan omje vingerhoed,  
 En om datje niet kunt naaien,  
 Datje zo moet leggen graaien,  
 En my stadig kwellen moet?  
 Zeg, wie dat hetje gedaan het,  
 Datje my gedurig moeid?  
 Of is 't, datje hen niet beroeid,  
 Om dat zy geen kermishaan het?  
 Ja voorzeker dat zal 't zyn,  
 'k Loof ook dat dat arme biesje  
 Mager is gelyk een giesje,  
 Nou het zonder man moet zyn?  
 Och! 'k heb seper medelyen  
 Met dat arm verlate beeft;  
 Want ik ben beloof bevreest,  
 Dat 't van rou zich dood zel sehreien.  
 'k Zend u daarom hier een haan,  
 Om uw hen, en u te paaien,  
 En op dat jy op zyn kraaien  
 's Morgens wat eer op zoud staan.  
 'k Zend uw vingerhoed ook mede,  
 't Welk ik noch niet had gedaan,  
 Byaldien dees kermishaan  
 Daar niet lang had om gebeden.

'k Denk,

'k Denk, jy bent nu wel te vreên,  
 Daarom doe ik niet als hopen,  
 Dat je me ook wat moois zult koopen,  
 Als je naer de mark gaat treên.  
 't Is toch alle daag geen kermis,  
 En in heel de weereld ziet  
 Is 'er zulken kermis niet;  
 Die zo heerlyk in zyn form is.

### Aan Juffr. N. B.

Hem tot kermis een oud Besje vereert hebbende.

**H**Eer! wat is je Besje kribbig,  
 Nimmermeer is zy te vreên,  
 Al haar woorden zyn zo snibbig,  
 Dat het is al t'ongemeen.

Heel de dag leid zy te preeken  
 Met de Bybel in haar arm,  
 En dat doet me kwalyk spreeken,  
 Want het hoeft dat word me warm.

Daarom ben ik heel t'onvreden,  
 Dat gy my dat wyf toe zont;  
 Konje niet je gelt besteden  
 Aan een kat, of aan een hond?

Moetje juist my met dit bakhuis  
 (Zo vol rimpels, dat ik 't schier  
 Dien te spykren op een kakhuis)  
 Dreigen met het vagevier?

'k Ben beloo om zulke streeken  
 Zo gramsteurig, en zo kwaad,  
 Dat ik my op u wil wreeken  
 Eer de kermis noch vergaat.

'k Zend u daarom hier een vryer,  
 Die men altyd bezig viint;  
 t Is geen Wever noch geen Snyer,  
 Maar een die wat kinders spint.

Zet dees vryer slechts aan 't werken;  
 Zie eens hoe dat spinnen gaat;  
 'k Wed datje wel haast zult merken,  
 Dat hy 't ambacht wel verstaat.

Kon men met dat kinder spinnen  
 Wyf, en kind de kost voor winnen,  
 'k Wed dat ik, en heel de stad  
 Nacht en dag aan 't spinnen zat.

Op het zenden van eenige  
 Boekweite **KOEKEN.**

'k **Z**End myn Heer, en Juffrou Spaars  
 Aan u, en Mejuffrou Betje,  
 Hier een zaterdaags banketje,  
 Dat gebak is by een kaars.  
 't Zyn zes wel gekrente koeken  
 Van het beste boeke meel,  
 Voor elk twe, dat 's net je deel!  
 Want dat 's voor drie leege hoeken.  
 'k Weet wel, jy lui bent niet graag,  
 'k Zend u daarom geen dozyntje;  
 Want ik vreesde voor Katryntje,  
 Mits zy heeft een kwaje maag.  
 En om dat ons Juffer Lysje  
 Liever eet rauwe abberdaan,  
 Durf ik haar geen koeken raân,  
 Want ik vrees voor 't zoete meisje;  
 Maar zo 'k ook wist, dat myn Heer  
 Floris nu hy u zou wezen,  
 Wyl 't beslach noch is gerezen,  
 'k Zond 'er noch een drie vier meer.  
 'k Loof, hy moet vry leeg van maag zyn,  
 Mits hy even komt uit zee,  
 Daar hy byster honger leê:  
 Bloemenhart! wat moet hy graag zyn!

'k Bid des daadlyk antwoord geeft,  
Of hy meê wacht naer de gratie,  
En met een, of die purgatie  
Ook al wel gearbeid heeft;

Want zo dees twee dingen waar zyn,  
Zo moet noch een pan te vuur,  
En in een klein hallef uur,  
Zal der noch wel zeven klaar zyn.

Want 't purgeeren van de maag  
Van ons jonge Nicht Katryntje  
Zal my fchaân een half dozyntje:  
Floris 'k wed is niet zo graag.

Nou dat laat ik lykwel varen,  
Zeg maar hoe uw zaken staan,  
'k Zel noch wel een pot beslaan,  
Wilt flechs dit Banket niet sparen,  
Maar eet op, en lustje meer,  
Wilje meid maar herwaarts ftuuren,  
'k Heb biloô voor zulke buuren  
Koeks genoeg, en noch wat meer.

## Tegen het beklach over de Boekweite Koeken, verbetert met een Hoen, en vier Kuikens.

**I**Mmers zult gy meê bekennen,  
Dat een pankoek zes of acht  
Niet wert half zo veel geacht,  
Als vyf vette kermis hennen.

Daarom, schoon myn laaft banket  
U niet wel kon contenteeren,  
Wil 'k u nu wat aars vereeren,  
't Geen uw fchimpen wat belet.

Daar 's een klokken met vier jongen,  
Die op 't vyfde zit en broed.  
Kyk eens, Heer! is dat niet zoet?

Zet dees vryer flechs aan 't werken;  
 Zie eens hoe dat spinnen gaat;  
 'k Wed datje wel haast zult merken,  
 Dat hy 't ambacht wel verstaat.

Kon men met dat kinderspinnen  
 Wyf, en kind de kost voor winnen,  
 'k Wed dat ik, en heel de stad  
 Nacht en dag aan 't spinnen zat.

Op het zenden van eenige  
 Boekweite **KOEKEN.**

'k **Z**End myn Heer, en Juffrou Spaars  
 Aan u, en Mejuffrou Betje,  
 Hier een zaterdaags banketje,  
 Dat gebak is by een kaars.

't Zyn zes wel gekrente koeken  
 Van het beste boeke meel,  
 Voor elk twe, dat 's net je deel!  
 Want dat 's voor drie leege hoeken.

'k Weet wel, jy lui bent niet graag,  
 'k Zend u daarom geen dozyntje;  
 Want ik vreesde voor Katryntje,  
 Mits zy heeft cen kwaje maag.

En om dat ons Juffer Lysje  
 Liever eet rauwe abberdaan,  
 Durf ik haar geen koeken raân,  
 Want ik vrees voor 't zoete meisje;

Maar zo 'k ook wist, dat myn Heer  
 Floris nu hy u zou wezen,  
 Wyl 't beslach noch is gerezen,  
 'k Zond 'er noch een drie vier meer.

'k Loof, hy moet vry leeg van maag zyn,  
 Mits hy even komt uit zee,  
 Daar hy byster honger leê:  
 Bloemenhart! wat moet hy graag zyn!

'k Bid des daadlyk antwoord geeft,  
 Of hy meê wacht naer de gratie,  
 En met een, of die purgatie  
 Ook al wel gearbeid heeft;

Want zo dees twee dingen waar zyn,  
 Zo moet noch een pan te vuur,  
 En in een klein hallef uur,  
 Zal der noch wel zeven klaar zyn.

Want 't purgeeren van de maag  
 Van ons jonge Nicht Katryntje  
 Zal my ſchaân een half dozyntje:  
 Floris 'k wed is niet zo graag.

Nou dat laat ik lykwel varen,  
 Zeg maar hoe uw zaken ſtaan,  
 'k Zel noch wel een pot beſlaan,  
 Wilt ſlechs dit Banket niet ſparen,  
 Maar eet op, en luſtje meer,  
 Wilje meid maar herwaarts ſtuuren,  
 'k Heb biloô voor zulke buuren  
 Koeks genoeg, en noch wat meer.

Tegen het beklach over de Boekweite  
 Koeken, verbetert met een Hoen,  
 en vier Kuikens.

**I**Mmers zult gy meê bekennen,  
 Dat een pankoek zes of acht  
 Niet wert half zo veel geacht,  
 Als vyf vette kermis hennen.

Daarom, ſchoon myn laaſt banket  
 U niet wel kon contenteeren,  
 Wil 'k u nu wat aars vereeren,  
 't Geen uw ſchimpn wat belet.

Daar 's een klokken met vier jongen,  
 Die op 't vyfde zit en broed.  
 Kyk eens, Heer! is dat niet zoet?

't Jong is op de moer gesprongen.

Ben ik nou niet lieberaal?

Lyk ik nou niet wel een vryer,

'k Ben biget altyt geen snyer,

Eens 's jaars ben ik cordiaal.

Ja wel, ziet dat werk een reisje!

Is dat niet wel hiel ontdieft?

'k Wed, je wort 'er op verliefst;

Maar holla, je bent een meisje.

Wel maar Heer! dat zyn ook ranken,

Als een mensch je ook wat vereert,

Is 't je dan niet zo veel weerd,

Dat je hem eens zoud bedanken?

'k Denk ten minsten evenwel,

Dat je my te gast zult nooden,

Als je wilt dees hoenders dooden,

'k Zweer je, dat ik komen zel.

Of wil jy ze liever houwen?

Zetze fraaitjes in een kooi,

Heer! dat goetje broeit zo mooi,

't Zel je seeper niet berouwen;

Maar holla, dat 's ofzei Styn,

Want je zegt, je hebt geen haantje,

Dat verbrust het heele baantje,

Bloemenhart! dat kan niet zyn.

Doch wat hoefje ook veel te vreezen,

Zo 't u aan een haan ontbreekt,

'k Bidje maar een woordje spreekte,

Want ik wil jou haan wel wezen.

## Op het Trouwen.

**T**Appen, dichten, en het trouwen

Dat zyn huidensdaags, dunkt myn,

Voor drie neringen te houwen

Die het meest profijtlyk zyn.

Want in deze sicchte tyen

Klaagt schier ieder ambachtsman,  
Maar het tappen, 't dichten, 't vryen  
Neemt Godt lof noch daglyks an.

Dat zyn dingen, by gantsch lichters,  
Daar schier ieder een wil aan:

Tappers, vryers, bruingoms, dichters  
Zie je als zaat langs straaten gaan;

Maar voor al het vryersambacht  
Dat is heden zo gemien,  
Dat je geen uur op de dam wacht,  
Of je zult 'er tachtig zien.

Na 't behoorlyk salueeren  
Spreekt men nergens van zo ras,  
Als alleen van 't Juffriceeren,  
Even of 't een houtje was.

Daar vertelt men aan malkander  
Wie dat Bruigom is, en Bruid:  
d'Een verhaalt weêr aan den ander  
Wie zyn scheenen heeft gestuit.

Trouwen is het oude deuntje,  
't Komt een mensch als 't hoefden an,  
Zei lef Teuntje tegen Pleuntje,  
Want haar vryer Janneman

Had in twee drie heele dagen  
't Hylik met haar klaar gemaakt;  
Want zo dra hy kwam te vragen,  
Was de sloof aan 't hert geraakt.

Eindlyk, men hoort schier niet spreken,  
Als van Bruigoms by 't dozyn;  
Zo dat ik wel deeglyk reken,  
Dat dat ambacht goet moet zyn.

## Bruilofs Rondeel.

't **I**S voor de Bruid, en u, ô Bruigom, meede,  
Dat ik hier kom met een Rondeel getreden,  
Met hoop, dat gy zult hooren hoe het luid.

't Roept



't Roept over u geluk en zegen uit.

Nadien gy nu met even blye schreeden  
Treet naer de plaats zo vol van vrolykheden,  
Daar gy zo lang hebt Bruigom om gestreden,  
Zo dat gy nu met recht roept overluid:  
Ik leef vernoegt; want 't geen ik heb geleden  
Is voor de Bruid.

Nu wort ge alleen bezitter van die leden,  
Die gy wel eer van elk zaagt aangebeden,  
Uit wiens genot nu al uw wellust spruit;  
Ga, wil dan vry naer 't heilig outaar treden,  
En offer daar aan haar bevalligheden,  
Al 't geen gy hebt, en schenkt het haar tot buit,  
Want al het geen gy morgen hebt, en heden  
Is voor de Bruid.

## Aan N. N.

Op zyn verzoek om een Vaarsje.

**B**Enje dan aan moffelschelpen  
Noch aan klatpapier te helpen?  
Noch aan themaas uit het school?  
Kunnen de begraffnis brieven  
U dan niet genoeg gerieven?  
Koopt je wyf nu niet meer kool?  
Is dan Meester Klaas de vyfde,  
Die u dikwils eer geryfde,  
Doot? of staat zyn ambacht stil?  
Of doet hy voortaan geen ceelen  
Aan de goeje lui meer deelen  
Tot gerief van meenig bril;  
Dat gy my juist komt verzoeken  
Om uw secreetale hoeken  
Met wat wiffers te verzien?  
Wel, voor een der wyfte neerzen  
Schaf ik garen al myn veerzen:  
By provisie dit 's 'er ien.

## Ongelukkige Vistocht.

'k **Z**le wel vrinden, 't zel niet lukken,  
Komt naer huis toe met de schuit:

't Lykt de vis heeft zelfs meê nukken,  
En lacht ons maar leelyk uit.

Baars, en pos, en snoek, en voores  
Loof ik leggen ziek te bed,  
Even of haar Dokter Jores  
Had een pil naer 't hart-gezet.

't Slaat byloo daar ellef uuren,  
En het schuitje heeft zyn last;  
Za neef, pas wel op het sturen,  
Zetje kromme schinkels vast.

Jonker Lubbert zel wel roejen,  
Wyl de dampvoogd Meester Fok  
Zich zal met de rook bemoejen,  
Want dan heeft hy 't al te drok.

Meester Hendrik, onze visser,  
(Schoon dat hy van deze nacht  
Is geweest een rechte misser)  
Houd vast by de drinkkost wacht.

Kees Oom zal geen tyt verliezen,  
Maar eens zingen lustig op,  
Van de boer lag in de biezen,  
Dat hy paars wort om zyn kop.

Daar meê raakt de schuit aan 't dryven  
Onder 't lichten van Diaan,  
Die haar oogen lykt te wryven  
Of zy graag naer bed zou gaan:

't Geen ons, door haar glans te missen,  
Wel zou missen doen het pad.  
Stuurman, wilje niet vergiffen,  
Stuur je schuit in 't rechte gat:

'k Meen in 't gat, daar die likfjyze,  
Die je licht wel ruikt van veer,

Met veel kraakens uit kwam dyzen,  
Toen zy kwam in 't water neêr.

Fy! daar moet de droes meê speulen,  
Dat de kat de mulder haalt,  
'k Loof schier dat hy in zyn meulen  
Niet als roggenbrood en maalt;

Maar holla! hier van niet grover,  
'k Maak het anders licht te buis.

Jongens, rukt de schuit slechts over,  
Kom; zo zyn wy daadlyk t'huus.

Bloemen hart! wat wil ik schransfen,  
Wort ik straks je broot gewaar,  
'k Wed myn kiezen zullen danzen  
Als de voorens in de kaar.

Wel nou za! stap uit dan vrienden,  
Want hier zyn we'er, naer ik gis,  
Is'er nu slechts volk te vinden,  
Dat noch niet naer kooi toe is.

Maar daar hoor ik onze Giertje,  
Die volmaakte en schoone bruid,  
Die noch al een minneviertje  
Voelt in haar verkrompe huid;

Die komt ons de poort ontsluiten  
Van haar Romalyk palleis,  
't Geen bykans gelykt van buiten  
Het Kasteel van Malegys.

Dat 's u voor, ik stap naer binnen  
By Juffrou Emilia;

Maar holla, ik zie haar spinnen,  
Vrienden komt noch niet te na,

Let eerst met wat aardigheden  
Dat haar aangename voet,  
Onder veel bevallegheden,  
't Rad op 't geestigt draajen doet.

'k Raad u, wilt wat buiten blyven,  
Want ik zal, ik moet, en wil  
Eerst den lof hier van beschryven,  
Houd zo lang je kaaken stil.

Op het Spinnen van  
Mejuffer N. N.

**Z**A, waar ben je nu jy Muizen?  
Trekt straks van den Helikon,  
En komt neerwaart met je luizen,  
En verlaat je Hengstebron.  
Komt gezwind eens herwaarts ryzen  
Op 't verzoek van Meester Fok,  
Helpt hem op het cierlykft pryzen  
d'Eer van Keetjes spinnerok.  
Komt met veel verwonderingen  
Hier bezien het heerlyk stof,  
Waar van ik met u wil zingen  
De verdienften en den lof.  
'k Wil niet van haar aanzicht fpreeken,  
't Geen, wyl dat zy zit en fpint,  
't Vlas wel in de vlam zou fteeken,  
Zo zy brandens was gezint.  
'k Wil, uit vrees dat zy zou bloozen,  
Ook niet pryzen haar gelaat,  
Daar de leli met de roozen  
Eeuwig in zyn bloeizel staat.  
'k Wil ook van haar lipjes zwygen,  
Die men met fatzoen, tot praal,  
Aan een snoer zou kunnen rygen  
In de plaats van bloedkoraal.  
In het end, ik wil niet fpreeken  
Van al haar bevalligheên;  
Die ik meer dan waardig reken  
Om te worden aangebeên.  
Maar ik wil alleen beginnen  
Af te fchildren op 't papier,  
Haar bevalligheid in 't fspinnen,  
Met haar aangename zwier.

Weg dan vry jy oude spinsters,  
 Daar men zo veel lof van leeft:  
 Weg vry al jy garenwinsters,  
 Die 'er immer zyn geweest.  
 Hier moet gy den vlag voor stryken;  
 'k Wed dat zelf Penelope  
 Hier zo loens zou zitten kyken,  
 Of zy had gekakt in 't snee.  
 Ja ik wed, Mevrouw Minerve  
 Spon wel voor haar zelfs een strop  
 Om niet puur van spyt te sterven,  
 En hing zich zo daadlyk op.  
 Kost ze Arachne zelfs verkeeren  
 In een spinnekop, ik wed,  
 Dat gy haar zoud transformeeren  
 In een lompe pissebed;  
 Want wat zou 'er kunnen halen  
 By zo schoone spinmatres?  
 Zyn 'er geen Sardanapalen?  
 Zyn 'er nu geen Herkules?  
 Laat z' hier koomen aangetrokken,  
 En, met meer lof als wel eer,  
 Voor dit heilig spinnerokken,  
 Leggen knots en scepter neêr.  
 Hier ziet men de schoonste handen  
 Spinnen, met een keer van 't wiel,  
 Zo veel draden, zo veel banden,  
 Zo veel boejens voor de ziel:  
 Die onmooglyk zyn t'ontvluchten;  
 Mits zy 't alderhartste hart  
 Kunnen brengen tot het zuchten  
 Door een innerlyke smart.  
 Zo Lachesis door haar spinnen  
 's Menschen levensdraad vergroot,  
 Zo zyt gy twee vyandinnen;  
 Want gy spinteen mensch zyn dood:  
 Maar een dood, die 't zoetste leven  
 Duizentmaal te boven gaat;

Want die u zyn ziel moet geven,  
Sterft in een lukzalge staat.

Daar meê loopt myn zang ten ende,  
En zo doet uw rokken meê.

'k Wil de Muizen dan verzenden,  
En weêr geven haar congé.

Wel adieu, goê nacht dan Muizen!

Vliegt weêr naer den Helikon;

En vertrekt weêr met je luizen

Naer jou oude Hengstebron.

Ik bedank u duizend reizen,

Dat gy d'arme Meester Fok

Hebt zo eerlyk helpen pryzen

d'Eer van Keetjes spinnerok.

### Op Dr. Jan.

**N**Een Jan, jy zult wel bedyen,

Houd die voet maar als een man,

Jy verstaat jou op het vryen

Naer dat ik het hooren kan.

Want schoon dat je eens zes of zeven

Blauwe schoenen overwind,

Jy kuud ze ook aan andre geven,

Des acht gy dat maar voor wind.

Zo gehaspelt, zo gesponnen,

Zo verlooren, zo vergoed,

Zo gewonnen, zo geronnen,

Dunkt my speel jy met dat goed.

Zes gekregen, een gegeven,

Zo ontlast gy vast uw ramp;

Kun je dat noch vyfmaal plegen,

Kameraat zo speel je kamp.

O je hebt een goê methoode

Om u van de rest t'ontslaan,

Des hebt gy niet meêr van noode,

Dan daar slechts in voort te gaan.

Wyl ge uw studie, en promotie

Trouwende, eischt voldaan te zien;

Mids 'k u nu een Idioot zie,  
Loof ik zal 't niet licht gefchiën.

Want wie zou uw studie achten,  
Die ver voor uw zothed zwigt;  
Des zult gy al vry lang wachten,  
Eer je daar iets meê verricht.

Wie zal ook een front betalen,  
Als men die voor goud verkoopt?  
Vriend, laat eerst je kei uithalen,  
Eer je op zulke vetjes hoopt.

Want gy weet dat wel van buiten,  
Dat elk Juffer blauwen moet,  
Als gy op het huwlykfluiten  
Wilt uw studie zien vergoet.

Wyl die niemand zal vergoeden,  
Schoon gy heel de weerd vraagt;  
Mits geen mensch schier kan vermoeden,  
Dat gy immer letters zaagt.

Zeker deze vond der vonden,  
Om te speelen leer om leer,  
Is al wel van jou gevonden,  
Bruid men jou, jy bruid ze weêr.

Des moogt gy wel gloriëeren  
Langs de straat by ieder cen,  
Dat gy Juffers meê kund leeren,  
Hoe dat smaakt een blauwe scheen.

Maar, o zot van alle zotten!  
Weet gy niet, dat 't gantsche land  
Zal met dees uw glorie spotten,  
Wyl gy roemd uw eige schand?

Byt van spyt eer op uw naaglen,  
En houd best die glorie in,  
Wilt gy 't niet zien vuisten haaglen  
Op uw domme kevelkin.

Zo je scheenen eer wat leden,  
Daar je ook nu kanons voor draagt,  
'k Zweer je kop zel haast wel mede  
Met wat blauwtjes zyn geplaagt.

## BRIEVEN.

## BRIEF aan Mejuffer N. N.

Zints ik myn affcheid laatst heb van uw oog genomen,  
 En zints ik laatst verliet de klaare Rhynefche froomen,  
 Vind ik uit Utrecht my weêr eindlyk aan het Y;  
 Doch uit myn lyden niet, noch uit myn flaverny:  
 Vermids de boeyens, die myn ziel op't hevigt knellen,  
 Als onaffcheidelyk my overal verzellen;  
 Nadien de vaftheid van myn onvergangbre min  
 Maakt dat ik overal my zelfs uw slaaf bevin.  
 Maar laas! wat fcheen die dag voor my een nacht te wezen,  
 Waar in dat ik myn zon wel heerlyk zag verrezen;  
 Maar, waar in ik met een, zo dra ik haar verliet,  
 Terftond beginnen zag de nacht van myn verdriet.  
 Nu zit ik vaf en zucht, en treur in myn gedachten,  
 Wyl dat ik weêr met fmart die dagen blyf verachten,  
 Die my belooven u in 't end eens weêr te zien.  
 O dagen! zegt waarom gy nu zo zacht kund vliên?  
 En dat gy in myn fmart de minfte van uw uren  
 My meer dan jaren, ja dan eeuwen kost doen duuren?  
 Daar ik in tegendeel, in 't byzyn van myn zon,  
 U veel gezwinder dan een lichte fchaduw von.  
 Doch gy myn waarde, die my laatst de gunft betoonde,  
 Dat gy myn lyden met de zoete hoop beloonde,  
 Van my een plaatsje te verleenen in uw hart,  
 Tot trooft van myn verdriet, en vleiing van myn fmart;  
 Ach, zo het mooglyk is, laat u zulks niet berouwen,  
 Mits die belofte alleen myn leven heeft behouwen,  
 't Geen anders zonder dat, gantsch hooploos in zyn pyn,  
 Gewislyk aan de dood als tot een roof zou zyn.  
 Volhard dan in die gunft, kan u myn min behagen,  
 Doch even eens, als die noch aangroeid alle dagen,  
 En dat gy ziet, hoedie vaf in zyn wasdom bloed,  
 Zo maak dat na die maate uw wedermin ook groeid.



Opdat, wanneer 't geluk my weêr brengt voor uw oogen,  
 Myn ziel door zulk een vreugd vervoerd en opgetoogen  
 Myn min mag zegenen, en zweeren u met een  
 Een trouw, die nimmer end dan door de dood alleen;  
 Een trouw, die u voor vast een slaaf zal doen gewinnen,  
 Wiens opperste vermaak steeds zyn zal u te minnen,  
 En wiens oprechte borst, vervult met trouwigheid,  
 Steets stellen zal zyn eer in dees zyn dienstbaarheid.  
 De hoop dan, van uw hart zo trouw als 't myn te vinden,  
 Die zal noch eenigzints die droefheid doen verzwinden,  
 Waar in myn minnend hart thans om uw afzyn leefd:  
 Want 't is die hoop alleen, die my het leven geeft,  
 En die my, spyt de drift van myn ontzind verlangen,  
 In 't midden van myn pyn een zoetheid doet ontfangen,  
 Die, wyl zy met myn min sproot uit uw beeltenis.  
 Meê even als uw glans schier onbegryplyk is,  
 Maak dan, o schoone zon, myn hoop niet leugenachtig:  
 Maar maak u steeds myn min, en uw belofte indachtig,  
 En zyt verzekert, word ik eens van u bemind,  
 Dat gy my eeuwig trouw, nu steeds uw dienaar vind.

### Brief aan een Vriend.

**I**N 't end, 'k heb eens wat schrifts vernomen,  
 Oorspronklyk uit uw ganzeveer,  
 Verzelschapt met bedamppte droomen,  
 Die Heraklykt, had hy die eer  
 Gelezen, in de plaats van kryten,  
 Zo zeker als de klare dag,  
 Het hemb zoud hebben doen beschyten,  
 Door al te schrikkelyken lach;  
 Want uw van damp geklonken aardkloot,  
 Die d'opperfmookvoogd Heer Jupyn  
 In 't zondig hoekje van den haart goot,  
 Moet ieder een behaaglyk zyn.  
 Voornamentlyk dat beest van Pallas  
 Behaagt my 't best van altemaal,

En toonde wel, dat het niet mal was  
 In 't vreeten van die speetjes aal;  
 Maar 'k vrees noch wat van zynent wegen,  
 Want komt Merkuur hem aan zyn gat,  
 En steld zyn vrouw 'er zich niet tegen,  
 Zo raakt hy leelyk in de mat:  
 Doch 't gaat hoe 't gaat, 't zal my niet raken,  
 Ik zet haar zaam; wyl ik vast lach  
 Om dat bezukte kalverbraken,  
 Daar ge in uw brief van maakt gewag.  
 Voorwaar, zo slapt men wel ter degen  
 Ter troon, die vol van kortswerk bralt,  
 Langs glatte en vet bespooge wegen,  
 Zo men slechts op zyn gat niet valt.  
 Voorts zoud ik u wel meê wat zenden,  
 Van 't geen myn Muza heeft gebroeid;  
 Maar die karonje, noch haar bende  
 Heeft my in lange niet gemoeid;  
 Want Kallioop, en Melpomene  
 Die, schynt het, dragen my wat haat;  
 Ja 'k loof, dat die gekkinnen meenen,  
 Dat 'k schier myn dampen daarom laat;  
 Maar neen, ik zal zo zot niet wezen,  
 Zo zy my bruffen, 'k brus haar weêr,  
 En in die plaats van haar te vreezen,  
 Damp ik daags wel een pyp te meer.  
 Haar norffe stemmigheid van Plato  
 Haat ik veel meer als snuitstoebak:  
 Maar dat Thalia, noch Erato  
 My niet meer komen op myn dak,  
 Daar 'k haar steeds zo wel getraacleert heb,  
 Dat is, dat ik niet vatten kan,  
 Wyl ik haar nooit geaffronteer heb,  
 Want die dat zaid, die liegt 'er an;  
 'k Hoop immers niet dat een van beijen  
 De damp, myn waardigste element,  
 Niet langer in haar snars mag lyen,  
 O neen, die zyn ze al lang gewent.

Want al zo vaak zy my bezochten,  
 Bezochten zy den damp niet min;  
 Want wat uur dat zy komen mochten,  
 Zy vonden damp, en my daar in:  
 Des zal 't wat anders moeten wezen,  
 't Geen haar weêrhoud; maar apropoo,  
 'k Heb onderdaags een brief gelezen,  
 Gebracht door God Apolloos boô,  
 Die melde: dat Thaly in 't danzen  
 Haar linker enklauw heeft verstuipt,  
 Zo dat zy, als zy zel gaan schrauffen,  
 Op hand en voet naer tafel kruipt,  
 En door dit onluk (las ik vorder)  
 Was zy gedwongen voor een tyd,  
 (Tot dat haar koot weêr was in order,)  
 Myn pen te geven wat respyt;  
 En wat Mevrouw Erato aangaat,  
 (Die van de liefde niet meer zingt,  
 Mits myn matres haar niet meer aanstaat,)  
 Die hoor ik dat vast hartig dingt  
 Om haast langs straat te loopen beedlen,  
 Nu dat haar ambacht gaat zo slecht,  
 Ja 'k hoor, dat zy daarom leerd veedlen  
 Van God Apolloos meersterknecht.  
 In 't end, myn zangkunst is thans schraaltjes,  
 Mynpen en ink die zeggen kraak,  
 Trots honderd duizend duivelhaartjes,  
 Die ik daags op de Muzen braak:  
 Daarom moet gy u contenteeeren  
 Voor dees tyd met dit schraale veers,  
 't Geen gy noch dapper zult vereeren,  
 Veeg je 'et op 't kakhuis aan je neers.  
 Vaar wel dan vriend, want ik ga enden;  
 Maar wil my met den eersten toch  
 't Vervolg van uw herschepping zenden;  
 Adieu; uw dienaar Focquenbroch.

## Salve A M I C E.

**U**W brief van zaterdag acht dagen  
 Is my gekomen wel ter hand;  
 Waar in ik u met onverstand,  
 Om myn verblyf alhier, hoor klagen;  
 Als of gy waande, dat ik nou  
 Noch tyd zou weten uit te vinden,  
 Om te bezoeken andre vrienden,  
 Dan die ik hier aan 't Y beschou:  
 O neen, myn waarde vriend! de dagen  
 Ontschieten my tans zo gezwind,  
 Dat Meeſter Fok wel reden vind  
 Om van de snelle tyd te klagen:  
 Want dat gy 't weet, d'aanſtaande week,  
 Dan zal de tyd zyn om myn lappen  
 Te pakken, en van hier te ſtappen,  
 Zo dat ik ſchier van rou verbleek;  
 Myn ſchip, de Gideon geheeten,  
 Vertrok voorleden week van hier  
 Naer 't eiland, daar noch bok, noch ſlier,  
 Maar ſchapen meeft het gras afvreeten:  
 En daar wy in 't verleden jaar  
 Met Tysooms riet te venten voeren:  
 Hoewel wy op die droeve boeren  
 Zo ſchendig ſcholden met malkaâr:  
 Zo dat gy zeer wel kund bevroeden,  
 Dat ik nu dapper draaf, en loop,  
 En dat ik vleis, en boter koop,  
 En wyn, en kleêren, rok, en hoeden.  
 Ik galoppeer den ganſchen dag  
 Om my op 't vaardigſt toe te rulten,  
 Of 'k ga, om my wat te verluſten,  
 Naer d'hoffteê, als 't my beuren mag.  
 Denk zelf dan, of 't my mag verdrieten,  
 Dat ik zo waarden vriend, als gy,

Niet kan bezoeken, wyl ik my  
 De tyd zo schendig voel ontschieten?  
 Dies zou ik, zo 't u beuren kan,  
 Gelyk ik anders niet kan peizen,  
 U bidden eens naer 't Y te reizen,  
 Om my voor 't laast te spreken an;  
 Want lichtlyk zou het kunnen wezen,  
 Dat eenig rog, of tarrebot  
 My in passant zwolg in haar strot,  
 Gelyk Eneas stond te vreezen,  
 Toen hem vrou Juno op het nat,  
 Met al zyn vroome Troische vrienden,  
 Door Meester Eölus zyn winden  
 Zo deerlyk veterde achter 't gat,  
 Om dat hy 't land der Lybianen,  
 Gelyk als ik nu meê ga doen,  
 Met zyn verdrevene Trojanen  
 En scheepsvloot meende an te doen.  
 Wat weet ik, of ik niet gebooren  
 Ben uit dien Troischen held zyn bloed,  
 En dat vrou Junoos bitsetooren  
 My licht niet meê wat potzen doet?  
 Daarom, eer my dit licht komt beuren,  
 Zo bid ik, komt ons hier eens by,  
 En doet voor 't minst my uitgelei:  
 Verzeld met duizend zoete geuren.  
 De tyd wanneer ik trekken zal,  
 Beloof ik u in 't kort te schryven;  
 Want noch een dag, of tien te blyven,  
 Dat is, na dat ik loof, het al.  
 Ik zal myn Neef als dan ontbieden,  
 En zo gy kund, zo komt dan meê,  
 En daar meê stap ik op de zee  
 Om dees verbaasde plek t'ontvlieden,

## Brief aan Mejuffrouw N. N.

Zint ik test van S. W.

Moest met zeer veel smart verhuizen,  
 Wierd myn hoofd een nest van muizen,  
 En noch ben ik niet bedoord;  
 Want, als wel te denken is,  
 Myn vertrek viel my harbaftig,  
 Alles fcheen my ftuurs en laftig:  
 'k Was het fpoor te byfter mis.  
 Zelfs de paarden, die de koets,  
 Daar ik in zat, moesten trekken,  
 Liepen als twee halve gekken,  
 Dat beduide niet veel goeds.  
 Wyl wy dus vast reeden voort,  
 En dat elk was buiten weften,  
 Raakten wy noch op ons beften  
 Uit de laan, en door de poort.  
 'k Ly geduurig in 't portier,  
 En zo var myn oog kon reiken,  
 Moest ik noch uw huis nakyken,  
 Maar dat hulp my niet een zier.  
 'k Zag uw huis noch in 't verfchiet,  
 Toen ik zei, niet zonder weenen:  
 Dit 's d'iftorie van Helene,  
 Als men die van achtren ziet.  
 Ja, zo droevig dacht het my,  
 Want de velden, en de boomen,  
 En het water, en de ftroomen,  
 Borften fchier van medely.  
 Dus beklagende myn ramp,  
 Raakten wy by Jan ten halven,  
 Daar ik placht myn keel te zalven  
 Met een lekker pypendamp.  
 Maar voor die tyd mifte dat,  
 Daar viel van de damp geen mentie,  
 Maar wy namen wat patientie,

Tot wy kwamen in de stad.  
 Onderweeg ontmoeten wy  
 Ettelyke veldgodinnen,  
 Die, om myn bedrukte zinnen  
 Wat te stellen aan een zy,  
 Ons met helder keelgezag  
 Kwamen op het fraaist begroeten;  
 Maar schoon zy ons dus ontmoeten,  
 Ik keek altyd even bang.  
 Hier na, of 't juist wou geschiên,  
 Kwam tot ons die harder treden  
 Met zyn zakpyp, dien gy mede  
 Hebt voor dezen zelf gezien:  
 Dces, zo dra als hy my zag,  
 Hief een deuntjen aan te kweelen;  
 En om zulk een deerlyk speelen  
 Gaf ik zeker noch een lach.  
 's Avonds kwamen wy in steê:  
 Maar my docht het zeven jaaren,  
 Ja wel zeven eeuwen waren,  
 Dat ik uit uw woonplaats reê.  
 's Nachts geraakte ik op die sel,  
 Daar ik eertyds had geslapen,  
 Schoon ik daar nooit rust kon rapen,  
 Kloostervloojien byten fel.  
 Veertig uren na die tyd  
 Pakte ik toen myn oude lappen,  
 Om naer Amsterdam te stappen;  
 En zo raakte ik Utrecht kwyt.  
 Dat ik nu eens was gezint  
 U deze aftocht te beschryven,  
 Ieder zou verwonderd blyven,  
 En staan schreijen als een kind.  
 Want met traanen op de wang,  
 Die myn droefheid my deê storten,  
 Raakte ik toen met stoot, en horten  
 In de schuit; och 'k had 't zo bang!  
 Ieder een, die my daar vond,

En my zo zag zitten beven,  
 Meende dat ik was verdreven  
 Uit de bergen van Piemont.  
 Op myn tronie kon men zien  
 't Martelaarsboek afgeschilderd;  
 Ja, ik zag zo zeer verwilderd,  
 Dat schier ieder my wou vliên.

Toen ik nu by d'Amstelstad  
 Meende op het land te stappen,  
 Trok my iemand by de lappen,  
 Die my vroeg of ik ict had,  
 't Zy een koffer of een zak,  
 Om voor my in stad te dragen?  
 Ik gaf antwoord op zyn vragen,  
 En ik zei: ik draag een pak,  
 Dat my zwaar valt, kameraat!  
 En wil jy dat lastig pakje  
 Dragen met dat kleine zakje,  
 'k Geefje daatlyk een dukaat.  
 Maar die fynman, heel t'onvreên,  
 Dacht, ik met hem wilde gekken,  
 En wou aan die lyn niet trekken;  
 Maar ging voort al preutlend heen.  
 'k Hield myn pak dan dat gy 't weet,  
 En dat zal ik moeten dragen  
 Zondaags, en op werkendagen,  
 Zo wel als myn onderkleet.

Nu hebt gy myn reis verstaan,  
 Maar om u niet te doen schreien,  
 Wil ik daar nu uit gaan scheien,  
 Want dat zou u leelyk staan.  
 Weet noch maar alleenig dit;  
 Dat ik nadat droevig scheijen,  
 't Zy ik hier, of ook te Leijen,  
 Altyd even droomig zit.  
 't Is wel waar, 'k zing zomtyds wat  
 Van 't zoet besje zonder oordeel,  
 Maar dat geeft my zo veel voordeel,



Of 'k een hand vol vliegen had.  
 En ik denk noch t'allen tyd,  
 Aan.....  
 'k Denk aan.....  
 En aan al de vrolykheid.  
 Eindlyk, 'k denk aan alle ding,  
 Dat ik by u zag, of hoorde:  
 'k Loop uw huis aan alle oorden  
 Daaglyks deur, of ik 'er sting.  
 'k Denk de Dames noch te zien,  
 Die wy 's morgens meest bezochten,  
 Als wy haar t'ontbyten brochten;  
 Want dat moest al meê geschiên.  
 'k Ben noch daaglyks in uw huis,  
 'k Loop noch zafjes op myn teenen;  
 Want 'k hoor noch de zieke steenen,  
 Elk is stil gelyk een muis.  
 'k Zie noch hoe gy.... leeft  
 Met een wonderlyken yver;  
 'k Trek de vis noch uit de vyver,  
 Schoon ik lang ben weg geweest.  
 'k Zie noch myn charmante nicht;  
 'k Zie noch uw begaafde zuster  
 Welkers lof ik veel geruster  
 Hier na stellen zal in dicht.  
 'k Zie noch, hoe gy zamen spind,  
 'k Zie uw voet het rat noch draaijen:  
 'k Zie weêr andre zitten naaijen,  
 'k Zie hoe elk zich bezig vind.  
 Eindlyk, 'k zie noch alle dingen,  
 Die daar ooit op schyven gingen;  
 'k Zie uw ganschelyke huis  
 Tot de kat, en tot de muis,  
 Tot de vloot, en tot de luis,  
 Tot het alderminste gruis,  
 Ja tot mug, en vlieg inkluis.  
 'k Zie 't huis boven, 'k zie het onder,  
 'k Zie het al; doch 'tis geen wonder,

Want het huis met 't volk daar in  
Speeld geduurig in myn zin.

Doch ik talm misschien te lang,  
In u dit al te vertellen,  
'k Wil 't nu aan een kant gaan stellen,  
Want het valt my byster bang;  
'k Heb papier genoeg beklad,  
'k Heb myn inkpot leeg geschreven,  
'k Heb myn pen schier stomp gevreven,  
'k Zit myn achterdeel schier plat.  
En dat weet men, dat maakt pyn,  
Daarom schei ik uit met schryven;  
Want zo pal te zitten blyven,  
Dat zou gantsch geen baantje zyn.  
Wyl ik dan uitscheien moet,  
Bid ik, gy my wilt vergeven,  
Zo ik heb wat stout geschreven,  
Want ik weet, jy bent zo goed:  
Lykwel dit klein beedje noch  
Bid ik, dat gy ook wilt achten  
Herbergt maar in uw gedachten  
Eens 's weeks d'arme Focquenbroch.

### Brief aan Juffer. N. N.

**G**Edoog, o schoone! dat myn pen  
GU binnen Utrecht komt begroeten,  
Ly dat myn vaarzen u ontmoeten,  
Waar dat ik zelfs niet komen ken.  
Myn hart, dat van den eersten dag,  
Zints gy uw oog op my kwaamt wenden,  
Zich straks geheel voor 't uwe kende,  
Zo dra ik uw volmaaktheid zag,  
Gevoelt, helaas, zints uw vertrek,  
Een zeker soort van geesselagen,  
Die my reets zedert weinig dagen  
Doen mynren als een halve gek;

Wat

Wat hier de reden van mocht zyn,  
 Was my in 't eerst schier kunst te giffen:  
 Maar eindlyk uw gezicht te missen  
 Bevond ik d'oorzaak van myn pyn.  
 Heel weinig dacht ik in 't begin,  
 Dat die stad, die wel eer voor dezen  
 Placht d'oorzaak van myn haat te wezen,  
 Zou oorzaak worden van myn min.  
 Maar laas, hoe keerd des weerelds staat!  
 Hoe draaijen ook de mensch zyn zinnen!  
 Mits hy licht morgen zal beminnen,  
 't Geen hy van daag noch heeft gehaat.  
 Die stad, die als myn vyandin  
 Zich eertyds deê van my verachten,  
 Die eer ik nu in myn gedachten,  
 Als tempel van myn afgodin:  
 Want nu dat my de zonnescbyn  
 Van uw volmaakte en hemelsche oogen,  
 En nu dat my uw zoet vermogen  
 Gedwongen heeft uw slaaf te zyn,  
 Nu eer ik meê, om u, die stad,  
 Die u het daglicht eerst kwam geven,  
 Als zynde van de zôn myns leven  
 De voedsterwieg, en bakermat.  
 Nu eer ik meê om u den Rhyn,  
 Die van uw stad de wal komt spoelen:  
 Schoon al zyn nat nooit zal verkoelen  
 't Vuur 't geen in my zal eeuwig zyn.  
 Ja eeuwig, nademaal uw deugd  
 Met duizend andre schoone gaven,  
 Die in uw boezem zyn begraven,  
 Myn vlam steeds houden in zyn jeugd.  
 Schoon my, wyl ik uw oogen mis,  
 Dees brand een zeeke smart doet lyen,  
 Die my een nacht schynt te bereijen  
 Van droeve en nare duisternis.  
 Doch echter hoopt myn treurig hart,  
 Door zeeke vreugd, hem ingegeven,

Van lichtlyk in een dag zes zeven  
 Een deel te enden van zyn smart.  
 Nadien ik dan, daar nu myn pen  
 U met dees regels komt ontmoeten,  
 U zelve hoopt te gaan begroeten,  
 Om u te zeggen, dat ik ben  
 Die geen, wiens hart, en ziel, en zin  
 Alreets aan u is opgegeven,  
 En die voor niemand wenscht te leven,  
 Dan slechts voor u, zyn Afgoddin.  
 En die, spyt rampspoet, smart, en pyn,  
 Indien hy slechts uw gunst kan raken,  
 Vol vreugd steeds zal zyn glorie maken  
 Van eeuwiglyk uw slaaf te zyn.

## B R I E F

*Aan myn Heer van*

**B R A N D W Y K, &c.**

Over zyn Avondschoolen

*De Remedio Amoris.*

**H**eer van Brandwyk!  
 Hof, en Landryk,  
 Maar ook trantryk  
 In gedicht;  
 Welkers zangen  
 Met verlangen  
 Men ziet hangen  
 In het licht:  
 En wiens schriften,  
 Door het ziften,  
 Niet en schiften,

Maar bestaan:  
 Ja wiens schoolen,  
 By myn zoolen,  
 Licht naer Poolen  
 Nu al gaan;  
 Om daar mede,  
 Als z' alreede  
 Hier ter steede  
 Daaglyks doen,  
 't Zoete minnen  
 Der manninnen

Uit

Uit de zinnen  
 Te verhoen.  
 Een Poëetje  
 Als een scheetje  
 In het steetje  
 Aan het Y,  
 Die voor dezen  
 Heeft doorlezen  
 Uw geprezen  
 Poëzy,  
 Komt op heden  
 Zonder schreeden  
 Tot u treden  
 Met dit blad:  
 Niet in status,  
 Als privatus,  
 Maar Legatus  
 Van de stad;  
 En verkooren  
 Om uw ooren  
 Te doen hooren  
 Met wat vreugd,  
 Dat uw zangen  
 Hier eerlangen  
 Zyn ontfangen  
 Van de jeugd:  
 Die voor dezen  
 Steets vol vrezen  
 Placht te wezen  
 In de min,  
 En 't verachten  
 Van haar klachten  
 Noch schier achten  
 Voor gewin,  
 En al stervend  
 Niets verwervend  
 Zich niet dervend  
 Eens ontslaan

Van de banden,  
 Die haar branden,  
 En met schanden  
 Deën vergaan.

Maar na dezen  
 Is dat vrezen,  
 Door het lezen  
 Van uw boek,  
 Gansch vergeten,  
 Uit gedreten,  
 Ja gesmeten  
 In een hoek.

Want het lyen  
 Van vericheye  
 Tyrannyen  
 Heeft een gat;  
 Zints uw dichten  
 Ons hier stichten,  
 En verlichten  
 't Harssenvat,

Weg matressen  
 Met haar zessen;  
 Wyl de lessen  
 Van dit school  
 Niet gehengen,  
 Dat die krenge  
 Ons zo brengen  
 Op den dool:  
 Maar ons leeren  
 Zich met eeren  
 Te bekeeren  
 Van het kwaad:  
 Dat de meiden  
 Ons hy tyden  
 Vaak doen lyden  
 Door haar haat.  
 Bloemerharten!  
 'k Zweer, haarparten

Die en tarten  
 Ons niet meer,  
 Als wy deelen  
 In 't krakeelen  
 En meê speelen  
 Leer om leer;  
 En die pryen  
 Niet meer vleyen,  
 In ons lyen;  
 Maar eens zien,  
 Wie na dezen  
 Den verreezen  
 Baas zal wezen  
 Van ons twien.  
 Dus zo leeren  
 Wy met eeren  
 Disputeeren  
 Om een schat,  
 Daar, helacie!  
 Deze Natie  
 d'Usurpatie  
 Al van had:  
 Maar 't verkeeren  
 Zal ons leeren  
 Triumferen  
 Van dat tuig,  
 Dat door 't stichten  
 Van haar plichten  
 Ons slechts lichte  
 Van de huig.  
 Des moet Brandwyk,  
 Die dees schandwyk  
 Zo gallandryk  
 Op dit pas  
 Heeft geschreven,  
 Eeuwig leven,  
 Met gegeven  
 Gratijs.

Mits we 'em pryzen,  
 En bewyzen  
 Duizend ryzen  
 Dank, en eer  
 Voor zyn dichten,  
 Die ons stichten,  
 En verlichten  
 Door haar leer.

Dees harange,  
 Vol van wrange,  
 En van bange  
 Talmery,  
 Dat in 't lange,  
 Als met tangen  
 Schier te prangen  
 Uit zyn py  
 Eene Doktoortje  
 Als een Moortje,  
 Wiens kantoortje,  
 Kluis, of zel,  
 Door zyn smooken,  
 En zyn rooken,  
 Lykt de kooken  
 Van de hel.  
 En die even  
 Welgedreven  
 En 'tingeven  
 Van Heer Duist,  
 Deze dingen  
 Op dorst zingen,  
 En staan wringen  
 Uit zyn vuist;  
 Om de Meister,  
 Die zyn vreiter  
 Door een pleister  
 Heeft verjaagt,  
 En zyn zinnen  
 't Zot te minnen

Dee' verwinne;	Voor die gaaf,
Lang geplaagt,	En met eeren
Met des manka	Hem te zweren
Ryme klanken	Te resteren
Te bedanken	Steets zyn slaaf.

## Brief aan K L I M E N E.

**N**A ik leest  
 By de vest  
 Van uw stad  
 Scheepwaart trad,  
 (Vol van leed,  
 Als gy weet,  
 Om't adieu,  
 't Geen ik u  
 Zo terstond  
 Met myn mond,  
 En een zoen  
 Kwam te doen)  
 Zo kreeg ik  
 Zulken schrik  
 In de schuit  
 Op myn huid,  
 Dat my dacht,  
 Dat de nacht  
 In de hel  
 Niet zo fel  
 En kon zyn,  
 Dan de pyn  
 Die myn ziel  
 Overviel.

Want nadien  
 Ik moest vlien  
 Uit het licht,  
 En't gezicht  
 Van myn zon,

Zo begon  
 My de smart  
 Van myn hart  
 Te doen zien,  
 Dat misschien  
 Myn ellend  
 Haalt het end  
 Van myn min,  
 En 't begin  
 Van myn dood,  
 In dees nood  
 Maaken zou.

Want myn rouw  
 Was zo zwaar,  
 En't gevaar,  
 Daar 'k myn wond  
 In bevond,  
 Ging zo diep,  
 Dat ik liep  
 Groot hazard,  
 Van (benart  
 Als ik was)  
 Niet zo ras  
 Heel van huid,  
 Uit de schuit  
 Op te staan.

Mits men aan  
 Myn gezicht  
 Byster licht

Myn ellend,  
En torment  
Af kon zien.

Want de liën

Al te gaar,  
Die ik daar,  
By my had,  
Ziende dat

Ik zo bleek  
Zat en keek,  
En dat ik

Op een prik  
In die schyn  
Leek te zyn

Pas als een,  
Die de steen  
Of 't graveel

Al te veel  
Tormenteert,  
En vexeert,

Vraagden myn  
By 't dozyn,  
Wat ik had,

Dat ik zat  
Zo bedrukt,  
En verrukt,

En ontmand  
Van verstand?

Maar, helaas!

In de plaas  
Van haar graag  
Op die vraag

Met fatzoen  
Te voldoen,  
Zo sprak ik

Wak, noch wik:

Maar verhielt  
Half ontzielt,

En bedooft

Ja berooft,

En versuft

Van vernuft,

Steets myn smart

In myn hart,

Tot ik kwam

t'Amsterdam.

Daar zat Fok,

Toen en trok

Schier zyn rok

Puur van druk

Heel aan stuk;

Want de nacht

Die en bracht

Voor hem mee

Rust, noch vrees;

Mits 't gemoet,

Gans doorwroet

Van de min,

Ziel noch zin,

Kan besteen,

Dan alleen

In het geen

Dat hem kwelt,

En ontstelt.

Zie, zo zwaar

Was 't gevaar

Klorimeen!

In het geen

Toen myn hart

Was verwart;

Sints die stond,

Dat myn mond

Zyn adieu

Nam van u.

Want die vreugt,

En geneugt,



Die 'k genoot,  
Was te groot;  
Om in 't kort  
Niet bestort  
Haast te zyn  
Met fenyn;  
't Geen dat zoet  
Maakt tot roet.

Ik heb dan,  
Zints ik van  
U vertrok,  
In myn rok  
Of myn py,  
(Looft me vry)  
Meer geleen,  
Dan ik meen,  
Dat ik nu  
Hier aan u  
Met myn pen  
Schryven ken.

'k Breek dan of  
Met verlof;

Want myn tyd  
Die en lyd  
Langer niet,  
Dat ik iet  
Meerder schryf.  
Des verblyf

Ik alleen  
Slechs die geen,  
Die gy weet  
(Spyt zyn leet  
En zyn pyn  
Steets te zyn)  
Uwen vrind,  
Die u mind;  
En die, spyt  
Zelfs de tyt,  
Ja 't geval,  
Eeuwig zal  
Blyven tot  
Dat hy rot  
Uw, &c.

## Brief aan myn Heer N. N.

**J**onkerheer N.  
Die verhuift  
Zyt van Delft,  
Daar de helft,  
Van je lyf,  
(Dat 's je Wyf)  
Voor een wyl  
Van de dood  
Met een schoot  
Wiert geraakt,  
En gemaakt  
Tot een lyk,

En tot slyk;  
En die nou  
In de kou  
Met een koets,  
En veel zoets  
Hier langs straat  
Ryd, en gaat,  
En aan 't Y  
Uw gevry,  
Naer men zaid,  
Hebt geleid.  
Dit papier,

't Geen

't Geen gy hier  
Krygt in hand,  
Heeft de Ichand,  
Dat het juist  
Uit de vuist  
Komt van Fok;  
Die zyn rok  
Schier uit spyt  
Niet verflyt,  
Maar verscheurt.

Want hy treurt  
Zich schier dom;  
En dat, om  
Dat myn Heer  
Hem de eer,  
(Laatst belooft)  
Dus ontroofst.

Want gy had  
Belooft, dat  
Gy zyn huis,  
En zyn kluis,  
d'Eer zoud doen,  
Dat ge uw schoen,  
En met een  
Ieder been,  
Dat uw lyf  
Sterk en styf  
Onderschraagt,  
Torst en draagt,  
Daar eer lang  
Voor een gang  
Zoud doen zien.

Daar misschien  
Al dien brui,  
Als een bui  
(Recht van aard  
Als de maard.)  
Nu al is,

Naer ik gis,  
Heel verdraait,  
En verwaait  
Uit uw hoofd.

Doch je ontroofst  
Al te slecht,  
Aan uw knecht  
In dit stuk  
Het geluk,  
't Geen hy voort  
Op uw woord  
Had verwacht.

Want hy dacht,  
Dat zyn zel,  
(Dat een hel  
Is van smook  
En van rook)  
Nu in 't klein  
Haast zou zyn  
Als Parnas.  
Alzo ras  
Uw gezicht,  
Als het licht  
Van Apol,  
Stechs dat hol  
Eens bescheên.

Maar ik meen,  
Meester Fok  
Noch zyn hok  
Zyn by u  
Noch tot nu  
Zo veel eer  
Nimmermeer  
Waard geweest.

Want gy vreesst  
Daar misschien  
Niets te zien,  
Dan een vend,

Die in 't end  
 (Hoe hy schryft,  
 Hoe hy vryft,  
 Hoe hy rynt,  
 Hoe hy lynt,  
 Hoe hy smookt,  
 Hoe hy rookt,  
 Hoe hy speelt,  
 Hoe hy kweelt)  
 Aars niet is  
 Dan een pis  
 Kykent kwant,  
 Die geen land,  
 Noch geen huis,  
 Noch geen kluis,  
 Noch geen erf,  
 Noch geen werf,  
 Noch geen tuin,  
 Noch geen duin,  
 Noch geen hei,  
 Noch geen wei,  
 Noch geen krost  
 Heeft verkost,  
 Noch het minst  
 Door zyn winst  
 Heeft vergaart.

Want zyn aard  
 Is zo eel,  
 Dat zyn keel  
 Aan zyn zak  
 't Ongemak  
 Van de mond  
 Niet en gund,  
 En daarom  
 Blyft de zom  
 Van 't gewicht.  
 Daar zo licht.  
 Of gy dan

Juist een man,  
 Die, als gy,  
 Geen livry  
 Knegts, noch koets,  
 Noch veel goets  
 En beheert  
 Niet begeert  
 Tot uw vrind:  
 Of dat in 't  
 Kristelyn  
 Van uw brein  
 Het gebied  
 Van Kupied  
 Licht te veel  
 Heeft zyn deel,  
 En dat gy  
 Daar door my  
 Met uw woord  
 Rechtevoort  
 Heel vergeet;  
 'k Zie, en weet  
 Altyd wel,  
 Dat myn zel  
 Noch tot nu  
 Steets van u  
 Is versmaat:  
 Want gy gaat  
 Die zo slecht,  
 En zo recht  
 Uit voor by,  
 Of men my  
 Niet en kon.  
 Was Zacron  
 In myn sleë,  
 'k Wed hy sneë  
 Hier wel op  
 Als een Job,  
 En hy schol

Wel als dol,  
*Haut; Et fort,*  
*Sur le fort,*  
 Of 't *destin*:  
 Want dat zyn  
 Twee Messieurs,  
 Als twee breurs,  
 Welkers haat  
 Zo veel kwaat  
 Aan den man  
 Deeden an.  
 Maar voor my,  
 Die al vry  
 Lydzaam ben,  
 Ik beken,  
 Dat ik nu

Wel op u  
 Meê wel wat  
 Scheldens had;  
 Maar daar zal  
 Aan myn gal  
 Voor dees tyt  
 Wat respyt  
 Zyn vergond  
 Om terstond  
 Zo niet op  
 Een gallop,  
 Met myn kop  
 Voort te gaan.

Nu wel aan,  
 'k Hou dan stil,  
 Want ik wil  
 U niet hier  
 Op 't papier  
 Zeggen meer:  
 Maar ik zweer  
 Na de noen  
 Dat te doen.

Mits als dan  
 Meester Jan  
 (Die gy kend  
 Voor een vend,  
 Die 't met Fok  
 Lest zo drok  
 Loopend had,  
 Om de stad  
 Met een stuk  
 Van zyn druk,  
 En een grol  
 Van zyn bol,  
 Te verzien)  
 U misschien,  
 Zal met my  
 Komen by.

'k Zeg, misschien,  
 Want indien  
 Dat heer N.  
 Die tyt juist  
 Had in 't zin  
 In de min  
 Tebesteen,  
 En zyn trefia  
 Had gemikt,  
 En geschikt,  
 Naer dat dier,  
 Dat het vier  
 In zyn bloed  
 Stookt, en voed;

Dan zou Jan,  
 En de man,  
 Die dit blad  
 Heeft geklad,  
 Blyven t'huis  
 In zyn kluis.

Maar indien  
 Gy misschien

Juist van daag  
 Deze vlaag  
 Niet en had,  
 En voor dat  
 Waard gezint  
 Met een vriend  
 Dezen dag  
 In gelag  
 En plaazier  
 By het vier  
 Te besteën;  
 En dat geen  
 Zwaar belet  
 ('t Geen te met  
 Wel geschied,  
 U verbied,  
 Dat je een vrund  
 Spreeken kund;  
 Zo zult gy  
 Jan, en my  
 Na de noen  
 Zien zo koen,  
 En zou stout,  
 Dat s' in 't oud  
 Logement  
 (Daar je bend  
 Thans gehuist)  
 Naer heer N.  
 Zullen zien;  
 Die misschien  
 Van dit blad

Nu al zat  
 Wezen zal,  
 Want ik val  
 Hier op 't end  
 (Ik beken 't)  
 Vry wat bot,  
 En wat zot,  
 En daarom  
 Wort ik stom,  
 En besluit  
 Dit verbruid  
 Lage veers,  
 't Geen een neers  
 Vier, of vyf  
 Tot geryf  
 Dienen kan.

En die man,  
 Die het schryft,  
 Die verblyft  
 Van Heer N.  
 (Thans gehuist  
 In het oud  
 Doch herboud  
 Logement,  
 Daar men schend  
 Meenig beurs  
 Van Seigneurs)  
 Vriend en knecht,  
 Dat 's gezegt,  
 Zonder jok,  
 Meester Fok.

## B R I E F,

*Aan myn Heer en Vriend, N. N.*

**H**Eer N.N.  
 Op myn beê  
 Vraag ik dy,  
 Of gy my  
 Na de noen  
 d'Eer wild doen,  
 Van een uur  
 In de muur  
 Van ons huis,  
 In myn kluis  
 Te besteên,  
 Daar ik geen  
 Traktament  
 Ben gewend  
 (Dan de damp  
 Die de ramp  
 Weg doet vliên)  
 Aan te biên;  
 En die gy  
 Steets met my  
 Hebt geschat  
 Boven 't nat,  
 Dat de Scyn,  
 En de Rbyn  
 Herwaarts zend:  
 Want in 't end  
 Daar is niet,  
 Dat men ziet  
 Dat de tyd  
 Safter slyt,  
 En 't verstand  
 Beter spand,  
 Ja den geest

Aldermeeft  
 Op doet gaan,  
 Dan de blaân,  
 En het kruid,  
 Dat men uit  
 Goudsche aard  
 By den haard  
 Zit en rookt,  
 Dat het smookt  
 Als een hel,  
 In een zel.

Zo het dan  
 Wezen kan,  
 Dat gy kund  
 Aan uw vrund  
 Doen de eer  
 Spyt het weer,  
 (Dat de wind  
 Als ontzind,  
 Raaze doet)  
 Dat ge uw voet  
 Op zyn sloep  
 (Die een poep  
 Van de wacht  
 Van de nacht  
 Heeft bekakt,  
 En beplakt  
 Met een strond  
 Van een pond)  
 Neder zet,  
 En uw tret  
 Zo door 't huis  
 Naar myn kluis

Voort laat gaan,  
Langs de baên  
Van myn trap  
Met een stap  
Acht of thien;  
Gy zult zien,  
Dat ge altyd  
Welkom zyt  
Aan een vrind,  
Die uw mind  
Aldermeest  
Om u geest,  
Die ik meer  
Estimeer,  
Dan al 't geen,  
Dat 't gemeen  
Rykdom noemt:  
Waar men toemt  
Met veel schand  
In dit Land  
Slechs op 't geld;  
Dat versmelt,  
En verswind  
Als de wind.

Daar ik zweer,  
Dat ik eêr  
't Gout vervloek;  
Want ik zoek  
Na geen vreugd,  
Of geneugd,  
Die de tyd

Zo verslyt;  
Maar na iet,  
Dat men ziet  
Dat een mensch  
Naer zyn wensch  
Leven doet:  
Mits 't gemoet,  
Als het dit  
Recht bezit,  
Daar een rust,  
En een lust  
In bespeurt,  
Die gescheurt,  
Of verkort  
Nimmer wort.  
Gy daarom,  
Die ik om  
Deze schat,  
Die gy vat,  
Recht bezin,  
En bemin,  
Wil u spoen,  
En voldoen  
Dees myn beê;  
Maak u reê  
Om gezwind  
By uw vrind  
Hier te zyn:  
Dat 's by myn,  
Die u lok,  
Meester Fok.

## Myn HEER.

**Z**Edert myn laatste vertrek heb ik het zo drok gehad met ettelyke tachtig noodwendige bezoignes, dat ik daar door de intentie, van aan u Hoog Ed: te schryven, ben

ben genootzaakt geweest tot noch toe aan kant te zetten. Hoewel dat ik u Hoog Ed: durf verzekeren, dat daarom de obligatie, die ik op duizenderlei manieren aan u Hoog Ed: hebbe, niet uit myn gedachten zyn verfturven. En hierom zou het wel hoognoodig zyn, dat ik dit papier met een heel leger wel gewapende complimenten ging bezajen. Dan alzo aan u Hoog Ed: myn onmacht, en aan my uw Hoog Ed: vryhartig naturel bekend is, zo zal ik zodanige bewimpelende manieren van fchryven voor deze tyd achter laten.

Wat de Bruigom en de Bruid aangaat, daar zou ik vry veel van weten te zeggen, maar om de weinige tyd, die ik heb, zo weet maar alleenuig:

Dat de Bruid nu na het trouwen  
 Niet is van haar man te houwen,  
 En dat hy nauw zet een treê,  
 Of zyn wyf loopt altyd meê;  
 Zelfs zy gaat in alle hocken  
 Zieken met haar man bezoeken,  
 En, dewyl hy Doktor is,  
 Helpt z' hem kyken in de pis,  
 'k Loof, zy acht het een braaf baantje,  
 Hen te wezen van een haantje,  
 't Geen zyn aldermeeste tyd  
 In het kammebyten flyt.  
 Zou ik u de baantjes zeggen.  
 Die 'k hier op de Bruiloft vond,  
 'k Had om die recht uitte leggen  
 Meêr van doen dan eenen mond;  
 Want ik kan ze nau bezeffen,  
 'Zo vreemd zyn ze en ongehoord:  
 'k Loof zy d'uwen overtreffen,  
 Toen gy laaft waart te Montfoort.  
 Maar holla, 'k meen aan de Linden,  
 Want gy kwaamt niet in de stad:  
 'k Loof gy daar gingt Dames vinden,  
 Mids gy daar affairen had.  
 Ja affairen, en sekreten,



Die gy ons niet eensjes fchryft,  
 Mids wy juist niet moeten weeten,  
 Wat gy in 't fiekreet bedryft.  
 Maar dat eens voorby geflagen,  
 'k Blyf te lang op dit fiekreet,  
 't Geen u licht al zal mishagen,  
 Wyl gy toch van alles weet.

Om dies wil wenschte ik wel, dat ik in de plaats van  
 onze Bruiloft te verhalen, iets anders wift te fchryven,  
 't geen u Hoog Ed: aangenamer kon zyn; maar

Al myn fchoon Poëtizeeren  
 Ga ik zeker fchier verleeren,  
 En ik lyk niet meer die geen,  
 Die ik plag te zyn voorheen;  
 Al myn vrucht is fchier verfturven  
 Al myn luft die is bedurven,  
 'k Zit den heelen dag zo prat  
 Als Katryneentjes kat.  
 'k Ben voortaan een rechte fuffer,  
 En al 't Amsterdams gejuffer  
 Ziet my overzyds fchier aan,  
 Nu myn vreugd zo is vergaan,  
 'k Plagt haar eer wat te vermaken  
 Met het ramlen van myn kaken;  
 Maar nu zit ik fteets zo bot,  
 Of myn bakhuis was in 't flot:  
 'k Had daarom fchier voorgenomen  
 Noch tot uwent eens te komen,  
 Om myn hert daar eerst eens mooi  
 Te herftellen in zyn plooi;  
 Maar mits dat ik door veel reden  
 Word in tegendeel beftreden,  
 Keur ik eyndelyk voor 't beft,  
 Dat ik my hou in myn nefst,

Ondertuffchen verlang ik te byfter om te weten, hoe  
 het met al de Vrienden haar gezontheit staat, en voorna-  
 mentlyk die

Van macharmante Cofiene,  
 Die ik eeuwig wensch te dienen:  
 'k Hoop, dat zy nu met 'er tyd  
 Uit haar maag die wurm is kwyt.

Indien het anders was, ik zou hier nevens een recept  
 of twee schryven, om haar van dat ongeval te verlossen:

Doch ik hoop zy weer ter degen  
 Haar gezondheid heeft gekregen,  
 En dat zy nu zo veel eet,  
 Dat zy van geen vallen weet.

## MEJUFFER.

**I**ndien ik kon oordeelen mogelyk te zyn, dat gy zoud  
 kunnen twyffelen aan de droefheid, die uw vertrek in  
 myn ziel veroorzaakt heeft: of ook, indien het kon zyn,  
 dat ik die met myn pen op dit blad te recht kon affchilde,  
 ren, zo zou ik de stoutheid durven nemen van u te zeggen,  
 dat geen verdriet ter weereld ooit kan vergeleeken zyn by  
 het leetwezen, en de ongelukkigen staat, waar in ik my,  
 door uw droevig afzyn, tegenwoordig in bevind; doch na-  
 demaal ik niet en kan geloven, dat in u eenigetwyffeling  
 over zo een waarachtige zaak zou kunnen gevonden wer-  
 den, vermits myn oogen en zuchten, voor de laatste maal  
 in u byzyn, daar al te klare voorteekens van gaven, en  
 dat ik ten anderen ook my zelve machteloos bevind, om  
 het hondertste deel van die droefheid op het papier uit te  
 drukken; zo zal voor dees tyd myn pen in dat stuk sprake-  
 loos zyn; waar door gy zonder twyffel aan my geen klei-  
 ne obligatie dient te hebben, nadien gy daar door bevryd  
 zult zyn van in het vreugdig, en gelukkig Uitrecht, met  
 een meenigte van droevige klachten geimportuneert te  
 worden. Nademaal ik u durf verzekeren, dat ik my zelfs  
 daar dikmaals zo door importuneer; dat zy my zomtyds  
 vervoeren tot gedachten, die u zeer nadeelig zyn, also ik,  
 myn eigen ongeval verryloekende, zomtyds durf bestaan  
 te

te wenschen, dat gy zo schoon niet meer mocht zyn, om alzo door het verminderen van uw schoonheid mede de oorzaak van myn droefheid te zien verminderen: en hier en boven zoo zweer ik u noch, dat ik niet alleen my zelfs daar door zo moeyelyk val, maar daar en boven al myn Vrinden hier door zo gemolesteert worden, dat het haar onmogelyk is ontrent my te duren, zonder aan myn ongeval deel te nemen; want het schynt, dat myn droefheid hier alzo besmettelyk wil gaan worden, als de ziekte die hier tegenwoordig grasseert. Ja zelfs, ik begin zomtyds in myn geest te twyfelen, of onder al dit werk niet wel een klein beetjetovery zou schuilen; want hoewel de groote macht van uw schoone oogen my niet oubekent diende te zyn, zo kan ik echter my zelfs kwalyk inbeelden, dat ik daar door zonder iet zonderlings in zo een wonderlyken staat zou kunnen gebracht zyn; en daarom, na ik het van alle kanten wel door zie, zo kan ik kwalyk anders denken, of die dieffal, dien uw oogen van myn hart gedaan hebben, moet niet zonder tovery toegegaan zyn; want &c.

*Ziet dit Liedje op fol. 132.*

In zodanige, en diergelyke gedachten verslyt ik zomtyds een gansche dag; waar uit gy lichtelyk kunt afmeten, wat voor een betoverd leven dat ik tans ly.

Want 'k zweer, dat zedert uw vertrek,  
Ik schier by halve nachten inymer,  
En daags zit als een halve gek,  
Ten minsten als een zotte rymmer.  
Noch gisteravond, 't wyl ik zat  
Wat droevig, vroeg my noch myn besje  
Heel nau; of ik de koorts ook had?  
Deskwain zy daadlyk met een flesje,  
Met welkers krachtig nat zy zwoer,  
Dat zy my zekerlyk zou helpen;  
Maar 'k docht, och! och! myn lieve moer,  
Myn brand is met geen nat te stelpen.

En hier en boven, onder al deze rampen, heb ik zedert eenige dagen noch een ander ongeval beklaagt; 't welk is,  
dat

dat ik verstaan heb, dat ik twee of drie dagen zonder oorzaak uw vertrek beklagt heb; nademaal dat gy eerst zondags vertrokken zyt, en ik al van donderdag te vooren heb beginnen te treuren, meenende dat gy op dien dag, of op vrydag uw spullen al gepakt had, in voegen dat ik verstaande, dat uw schoone oogen noch twee dagen buiten myn weten ons Amsterdam bestraalt hadden, heb gemeent in disperatie te vallen; nademaal zo ik dat geweten had, ik misschien noch het geluk zou gehad hebben, van u voor de laatstemaal de handen te kussen: waar door gy ziet, dat wanneer de ongelukken iemand treffen willen, zy van alle kant met een groote galp hem op het lyf vallen. Ook heb ik hierenboven noch het ongeluk gehad, van (op woensdag avond, voor uw vertrek, u willende met een Zerenade vereeren, met de luid en fiool) geen gehoor verkregen te hebben;

Want ik had goet te leggen schrapen

Om een goet minnaar naer te apen;

Ik loof, myn schoone Leonoor

Die lei al lang al op een oor.

Hoewel dat een van uwe buuren,

Vervloekende onze vremde kuuren,

Mits 't hem verveelde, dus riep uit:

De duivel haalje met je luid.

Waar door zyn hond zo teeg aan 't blaffen;

Dat ik, die hem daar voor wou straffen,

Hem met myn stryfstok sloeg op 't lyf,

Die stuk sprong in een end vier vyf;

En zo nam dat muziek een ende.

In 't end, was alles maar ellende,

De hond noch jankend in zyn kot,

Die loof ik schold ons mee voor zot.

Oordeelt hieruit nu by u zelfs, of zo veel ongelukken aan een gekoppelt niet machtig zyn om een eerlyk mensch zomtyds een klein beetje disperaet te maken, en of ik om niet van droefheid in myn zondige schoenen haast sta te sterfen, en van deze uur of aan niet dien op pantoffelen te gaan. Doch my dunkt, dat ik de duarte wel in de inkt zou brengen!

gen met zo veel papier te bekladden, en dat ik misschien uw gedachten al te lang bezig hou, met het aanhooren van de mymeryen, en het doorlezen van de karakters van een perzoon, die niet waardig is de fchaduw van den fpyker te aanfchouwen, daar uw voerzoolen aan gehangen hebben, en die nochtans een wonderlyk groot geluk zou ftellen in een halfonsje compaffie, door u, op de fchaal van uw goetheid aan zyn droefheid toegewogen. En die zich boven dat zo ftout durft maken, van u tegenwoordig te bidden hem maar een duimbreet plaats in het juweelkoffertje van uw goeje gunft te verleenen, waar van hy wenft, dat gy de fleutel voor eeuwig moogt verliezen, op dat gy daar door mede het middel verliest van hem daar ooit weer uit te ftorten; alzo hy u durft zweren, dat het innemen van de ftad Weenen aan de Keizer niet van zulken importantie kan zyn, als aan hem het verlies van zo waarde verblyfplaats: derhalven durft hy u noch eens voor 't laaste bidden zyn hart, en zyn gedachten in zo een verzeekerde plaats te bewaren, dat wanneer hy u daar de rekeningen van komt eifchen, gy hem die wederom heels huits en in een goeje ftant mocht laten vinden; op dat hy, dat logies en dat traktement goet vindende, nooit gedachten mag krygen van daar immer uit te verhuizen, alzo hy eeuwig zyn grootfte geluk en glorie zal ftellen in een fchoon gevangenhuis te leven en te fterven, onder de heerlyke tytel van Mejuffr.

### Mejuffr. en Nichte.

**M**Et de grootfte vreugd des weerelds heb ik voor eenige weeken een blad vol fchrifts van u Ed. ontangen; het welk my te gelukkigigen teken is, van dat ik noch plaats in U Ed: gedachten bezit, om U Ed: daar voor niet eerbiedelyk te bedanken. Inderdaat de droevige toefant, waar in onze Amfterdamsche zaken zedert een jaar geweest zyn, had my byna doen gelooven, dat

dat wy niet alleen ballingen uit alle ſteeden , maar ook uit alle goede lieden haar gedachten waren. Doch nademaal U Ed: goetheid my door haar brieven het contrarie heeft doen blyken , zo ben ik genootzaakt U Ed: goetgunſtigheid , voor dit werk van caritate , een zonderlinge loſtoe te ſchryven , alzo ik , die met myn lichaam miſſchien in heel Brabant geen verblyf plaats zou kunnen verkrygen , het geluk gehad heb van in U Ed: harſſenvat zo voordeelig een plaats te bezitten. Degenadige Hemelvoogt , die ons legenwoordig van alle beſmettelyke ziekte heeft verloſt , wil U Ed: voor de goetheid loonen , en U Ed: noch ettelijke tachtig jaar in vernoeging doen leven. Wat my aangaat , ik ben , en ik blyf Johannes dezelfde ; myn amours lopen zomtyts eens een volle gallop ; en ſtaan zomtyts eens weer zo bot ſtil , of zy het podagra gekregen hadden. Wanneer ik eindelyk eens door myn praktyk ( die Godt lof redelyk toeneemt ) een hondertduizent dukaten zal overgewonnen hebben , zo twyffel ik niet , of ik zal U Ed: met ma charmante Couzine wel haalt ter bruiloft nooden.

Want na dat ik het rijk , zo zal het geld my beminneliker moeten maken , als myn Perzoon zelve , of myn Heer uw Neef zal het altyt met zyn papiere wyf moeten afzien , doch evenwel oremus. Dat wyf , daar ik u dan van ſpreek , is voor my zo aangenaam niet , of zy doet my dikwils al meer vreugde aan , als miſſchien de eene of andere elfribbe my ooit zou kunnen geven. Degeneratie , daar ik met dit wyf altemets in bezig ben , heeft voor my voor een wyl een zekre zoete dochter doen voorteeelen , die ik naer haar overbeſtemoers grootmoeders beſtemoer Thalia heb laten doopen. Het is een heel goelyk kind van haar ouders ; zy zingt als een lyſter , zy ſpeelt op de fiool , en op de ceſtarignettes als een aap. Zy ſchikt zich wat lichtvaardig op , maar evenwel is zy zeeereerbaar ; en heeft zomtyts wel de eer gehad van de alderſteunigſte gek des weerelds te doen lachen.

Derhalven heb ik goet gekeurt ( om U Ed: aan haar aangename geuren deel te doen hebben ) U Ed: dit papiere

re afzetteltje van U E. neef over te zenden. Haar schilderye, die U Ed: op het eerste blad zal vinden, zal U Ed: ten naaste by haar natuur wel doen kennen; en haar te degen ondertastende, zal U Ed: zien, dat zy onder zothed zomtyds noch iet heeft dat naer wysheid ruikt, en het welk ik hoop, dat U Ed: niet kwalyk behagen zal. Zy is zamengevoegt van een party geuren, die myn ledigheid, en voornamelyk de voorlede pesttyd my om tytverdryf heeft op het papier doen stellen; waar onder U Ed: mischien wel iet vinden zult, 't geen aan U Ed: voor dezen t'eenemaal onbekent geweest is. U Ed: zult haar bladeren dan eens gelieveu te doorzien, en my by gelegentheid eens te schryven, hoc zy U Ed: behaagt hebben. Ik heb myn hart opgedragen aan een heel goelyk aapje, of meerkatje, toebehoorende aan Mejuffr. N. N. also ik oordeelde, dat de knoddige aperyen van hun beiden zeer wel over een zouden komen, en om met de eene zothed de andre te bedekken: vorder zoud ik U Ed: wel breder schryven, maar alzo bringer dezès op zyn vertrek staat, zal ik zulks tot de naaste reis uitstellen, en U Ed: met ma cherman-te Couzine, en de rest van haar familie in de protectie des Almogende beveelen, en U Ed: verzeekren dat ik ben &c.

## Mejuffr.

**D**Eze letteren (indien zy het geluk hebben van by U Ed. gezien te werden) hebben last aan U E. te zweren, dat zy met de grootste vreugde des weerelds, en by na capriolizerende uit myn pen zyn komen springen, door hoop van in myn plaats de eer te zullengenieten van U Ed. handen te mogen kuffen, en U Ed. te verzeekren, dat myn hart noch even zeer in U Ed. dienst is, gelyk U Ed. wel bekend is. Indien dat de verandering van woonplaats in U Ed. geen verandering gebracht heeft, zo durf ik hopen, dat het deel, het welk ik voor dezen altyd in U Ed.

goede gratie gehad heb, my niet zal ontnomen zyn; hoe-  
wel ik beken, eenigzins in de welvoegentheid tegens U Ed.  
gezondigt te hebben, door myn nalatigheid, in aan U Ed.  
in zo lange tyt geen rekenschap van de staat van myn le-  
ven gedaan te hebben. Doch also ik U Ed. verzeker zulks  
toegekomen te zyn, door de vrees die ik had dat myn brief  
niet wel zou besteld worden, zo hoop ik, dat U Ed. goet-  
heid my zulks wel zal vergeven; te meer, also ik voorge-  
nommen heb deze fout in het toekomende zo teverbete-  
ren, dat ik schier zou vrezen door de meenigte van myn  
brieven U Ed. al te zeer te importunceren; indien ik niet  
verzekert was, dat zy U Ed. noch eenige dienst zullen  
kunnen doen in de visiten, die U Ed. zomtyts geeft aan de  
heimelyke Portugaalsche Dame met een oog; daarom, om  
U E. daar stof toe te geven, zo ga ik dit papier van onder  
tot boven bekladden, met U Ed. te verhalen,

Dat myn hedendaagsche leven  
Is met vreugd en ramp doorweven;  
Want ik zucht, ik zing, en lach  
Meer als tienmaal op een dag:  
'k Zou wel trouwen, wou het lukken,  
Maar myn hart dat loopt op krukken,  
Als een arme bedelaar  
Van het een huis aan het aâr,  
Zo by vreemde als by vrienden,  
Om een goed logys te vinden;  
Maar 't is niet als rook, en wind:  
Want 't is al, Godt helpje vrind.  
't Juffervolk is hier kanalje,  
En het aldersnooft rapalje  
Dat oit zyn, of eerlyk man  
Op de weereld vinden kan;  
't Gelt alleen is 't dat zy achten,  
En daar zy alleen naer trachten;  
Want die dat hier niet en heeft,  
Is 't niet waart schier dat hy leeft;  
En daarom is 't weinig wonder,  
Dat ik, die in het bezonder



Meê al vry wat schraaltjes ben,  
 Dat volk niet behagen kan;  
 Al myn kaaklen, en myn praten  
 Kan my niet een oortje baten;  
 Al myn oude snakery  
 Is maar viezevazery;  
 Al had ik zo goeje mine  
 Als ma charmante Couzine,  
 En ik had daar by geen gelt,  
 'k Wierd maar voor een gek getelt.

Doch ondertuffchen laat ik niet na van een eerlyk man te  
 wezen; en dewyl dat ik vast alle daag de zothed van de  
 wereld leer kennen, zo heb ik voorgenomen nooit te  
 trouwen, tenzy aan een Juffrou,  
 Die met tonnen vol dukaten  
 Wys, en schoon is boven maten,  
 En zo 'k die niet vinden ken,  
 Zo verblyf ik die ik ben.

Indien derhalven U Ed. zodanig een patroontje tot  
 uwent voor my weet op te speuren, verzoek ik U Ed. my  
 daar eens een klein conterfeitzeltje van over te zenden,  
 op dat ik in Braband mag zoeken, 't geen ik geloof, dat in  
 de heele wereld niet te vinden is.

## Een zeer gewichtig Compromis,

*Benefens*

de uitspraak des zelfs.

**A** Lzo verschil is gerezen tuffchen de lofryke, en nooit  
 volpreze Juffr. Mejuffr. N. N. en den zeer wyzen  
 voorzienigen en zeer discreten Heer Pleidojant ordenaris  
 deze stede, alwaar hy gewonnen, gebooren, gewurpen,  
 en gefnoekt is, en daar hy (gelyk mede zyn partye) is  
 gaande en staande, leggende, loopende, en voltizerende  
 ter goeder naam een faame, immers zo veel ons bekend is.

En

En nademaal de oorzaak dezer hunner questie is herkomende uit fisonomie van zekere Dame N. N. waar in onze voornoemde protelsterende Juffrou sustincerde eenige exorbitanten (vitien by anderen met het woordeke scheelheid geintituleert) geremarqueert te hebben, en dat in 't tegendeel hy contratestant voornoemt contratesteerde, zulks eer door haar sneewitte gorgel (onder correctie) gelogen te zyn, dan naer eenige waarheid te ruiken; zo is 't, dat zy beide opposanten, hoewel dapper en hevig op den anderen verbeteren, echter uit vrees van uit deze hunne haarklovery een lengte van exorbitante plaidoyenten zullen zien rusulteren (die niet gewent zyn dan met een droevige evacuatie der borsten, een miserable desolatie der harsenen te cauzeren) eer tot praecaute van alle onheilen eindelyk geresolveert hebben, de voorz. hare questie en verschil te remitteren, gelyk zy die remitteren mits dezen, aan de arbitrale uitspraak van ons Meester Fok, praktizyn ordinaris der Diakonie dezer stede (wel te verstaan *Pro Deo*) ons gevende volle last, macht, en authoriteit, ja ons wel expreffelyk biddende, verzoekende, smeekende, en suppliceerende, om uit haar E. E. beide contendeptens name (naer eenige naukeurige inspectien van de voorschreven fisonomie genomen te hebben) deze questie te willen decideeren, en neer te leggen, zo als onze harsenlooze wysheid, scharpzichtigheid, en discertie (waar van wy anders dubbelt ondieft wel verzien zyn) zal bevinden naer alle recht, en reden billyk en betameelyk te zyn.

Belovende supplianten respective, dat wie van haar beiden door onze rechtvaardige uitspraak in het onderspit komt te geraken, dat die zonder murmureren tot amende van zyn kwalyk gevoelen, en zonderlinge liberaliteit zal doen blyken, door eendoorluchtig traktement te verschaffen, aan de perzonen van ons Mr. Fok, in de qualiteit voorz., en de boven genoemde partye; als ook mede de bygewezene compagnie, zonder te vergeten ettelijke zoete meisjes, die zyn eigen goetheid hem buiten de voornoemde troep zal doen eligeren, en verkiezen.

Weshalven wy alle prejuditie, en vooroordeelen ter zyde finakkende, uit kracht van dit voorschreven compromis, geheel onpartydig de zaak in dezer voegen hebben willen af handelen, en op het papier planten.

Nauwlyks kooft gy my tot rechter,  
En tot uwetwistbeslechter,

Of ik ging opstaande voet,  
Om myn vonnis wel te stryken,  
Straks die schoone eens net bekyken,  
Die jou lui dustwisten doet.

'k Vond haar op haar stoep te pronken,

Byster snedig in haar lonken,

Want die had zy na de aard,

En haar handen onder d'armen,

Die zy daar wat zocht te warmen

In de plaats van by den haard.

't Hooft, dat stond haar zeer manierlyk,

't Hair, dat krolde haar vry cierlyk

Langs haar hals wel twee spang lang;

Maar ik zou my zeer verwondren,

Zo haar poort niet braaf kon dondren,

Zittende op haar kouwe bank.

Want dat kan een mensch wel beuren,

Die zyn darmen niet wil scheuren,

Dat die losbrand voor een poos;

Doch dit heeft geen mensch geroken,

Noch gehoord, want 't bleef beloken

Onder 't dekzel van haar roos;

Vorders was haar contentantie

Zonder veel extravangantie:

En wat aangaat haar gezicht,

( 't Geen het myne kwam ontmoeten

Op myn Dokteraal begroeten )

'k Zweer, 't gaf zulk een helder licht,

Dat het my ('k loof by myn zoolen )

Had gemaakt tot asch, en kolen,

Zo ik was een turf geweest;

Maar de goede hemel weerdent,

En, God lof, ik efcappeerdent,  
 Want ik was te wel geveeft:  
 Maar my docht dit fnedig kyken,  
 In plaats van naer fcheel te lyken,  
 Treffe my het hart zo net,  
 Dat, indien ik geen Doktoor was,  
 Wis voor eerst al op een oor was,  
 Of ten minften ziek te bet;  
 En daarom naer lang betuuren,  
 Lang bekyken, en begluuren,  
 Kom ik eindlyk het proces  
 Tuffchen uw liên decideeren,  
 't Geen ik dan ga proponeeren,  
 In een regel vyf, of zes.

*Zie deze Sententie op pagina 163.*

## M E J U F F E R.

**I**K zoude wel wenschelyk, begeerlyk, en willelyk, met alle myn wenschelykheden, begeerlykheden, en willelykheden, wenschen, begeeren, en willen, dat U Ed. tegenwoordig kost contempeeren met al uw zeven zinnen, dwars door een vierkant ovaal, dat in myn concepten is, de holbollige lengte van complimenten, die ik gereet ben op het papier te planten, om U Ed. wel eerbiedelyk te bedanken van wegen de singuliere faueur, die U Ed. dienaar genoten heeft, door het ontfangen van U Ed. aangename letteren; want ik zweer U Ed. dat myn hart, zo dra ik het papier in handen kreeg, uit klinkklare vreugd op krukken wel een el hoog tuffchen hemel en aarde in myn lyf op sprong:

Want het capriolizeerde,

En het sprong, en voltizeerde

My zo lydig in myn borst,

Dat ik met die vreemde parten

In het springen schier zou tarten  
d'Alderluchtigste haufworst.

Maar om U E. de waarheid toe te snakken, zo begin ik te bevinden, dat de zelfde complimenten, die ik terstont dagt, dat in zo groot een meenichte, op dit blad zouden komen vallen, in myn harffenpan zo geweldig onder malkander leggen en twiflen, stooten, en dringen, om elk het eerst daar uit te komen, dat zy malkander de passagie toefluiten, en geen van allen daar uit kan raken:

Even eens gelyk 't kanalje,  
Dat in 't uitgaan van de kerk  
Op malkandren dringt zo slerk,  
Dat geen mensch in die batalje,  
Door 't gedrang van vrou en man,  
Uit de deur geraken kan:  
Of gelyk de Spaansche vygen,  
Die Signoor zo heeft gepakt,  
(En met een licht wat bekakt)  
Dat men die niet los kan krygen;  
Want schoon men de ton ontfluit,  
Niet een vygje valt'er uit.

Daarom zal U E. aan de impertinentie van dat gedrang de trage voorkomt van myn complimenten gelieven toe te schryven, en met een weinig patientie haar lang achterblyven te gemoet komen; also ik zeer beducht ben, dat zo U E. daar eenige van zaacht te bord komen, die misfchien kreupel, of lam mochten zyn, nademaal men in zo een twistig gedrang wel een arm, of been kwyf kan raken;

Zo acht ik ver best te wezen,  
Dat ik hier liefst afterlaat,  
En eer van wat anders praat,  
't Geen gy in 't vervolg zult lezen,  
Want een kreupel compliment  
Is niet waard dat men 't u zend.

Verstaan hebbende uit U Ed. aangename brief, dat U Ed. met haar familie noch redelyk wel te pas is, zo heb ik my verheugt; maar dat moejerke Kornelia noch al zie-

ziekelyk blyft, is niet goet; want het is niet gezond ziek te zyn; echter zo vertrou ik, dat ik als Dokter haar wel een raad zou kunnen geven, die goet zou zyn; te weten, dat zy zich eens een zakje met menfchedarmen op haar lyf liet binden; 't welk terftond alle vrouweyke gebreken geneeft, of de brand daar in. Wat Jonker Jan Pool aangaat, 't is my lief dat hy zo wel toeneemt, hoope dat hy U Ed. tot vreugde zal zyn, en trooft, en onderftand aan Mevrouw de fchoone bedroefde Weduwe: dewelke ik uit al myn hart, en ziel in haar ongeval beklag, en wenfte geen ding in de weereld meer, dan haar in een ftand te zien, gelyk haar deugd en gaven verdienen: alzo ik haar darf zweeren, dat, indien het in myn macht was haar te helpen, ik met de grootfte vreugd des weerelds myn goet en bloet in haar dienst zou imployeren, alzo ik my meer, dan door duizent confideration, zodanig aan haar vint verbonden te zyn, dat 'er niet in de weereld is, waar door ik de obligatie, die ik aan haar goetheid heb, zou kunnen voldoen; derhalven verzoek ik U Ed. boven al, myn ootmoedige gebiedeniffè aan haar Ed. te doen, als mede aan ma charmante coufine, dewelke noch de oude eftime, die ik altyd van haar fchoone gaven gemaakt heb, in myn hart bezit; maar ik wenfte wel te weten, of ik haast tot Antwerpen met haar zal ter bruiloft komen, en of 'er niet een van haar galants is, die haar kan behagen, dan of zy noch al gerefolveert is het klooster voor haar bruilofsbed te verkiezen; het welk (indien het waar was) zonder twyffel een duizent van haar minnaars in het graf zou helpen;

Want door haar zieltovrende oogen

Acht ik haar van zulk vermogen,

Dat zy ieder fterven doet,

Die haar luifter derven moet.

Daarom zou ik haar raden, die onbehoorlyke refolutie in een genereuze compaffie tot haar minnaars te veranderen, om alzo te minften van de duizent een in het leven te houden, alzo van de refterende negenhondert negen en t'negentig het proces al voor vaft gemaakt is.

Wat

Wat my aangaat, ik bevind my noch al in myn oude ftant, hoewel ik onderdaags weer op nieuw zo elderements verliest ben geworden, dat my het minnevier zo dik de neus, en mond uitvliegt, dat ik daar met fatzoen een pyp toebak aan op kan fteken, &c.

## M E J U F F E R.

**I**N de tyd, die een fcheiding begint te maken tuffchen nacht en dag, en in dewelke de flauwe ftalen van de Minnaar van Cefale de gordynen van de duifternis beginnen weg te fchuiven, heb ik voor een dag, of drie, een droom gehad, dewelke ik niet en kan nalaten aan U E. bekend te maken; nademaal zy ut'eenemaal aangaat, en een uitlegging fchynt te hebben, die zeer waarfchynelyk is; na dien ik die gehad heb in een tyt, in dewelke zy gemeenlyk waarachtig zyn, vermits de geften als meer vryheid dan ooit beginnen te verkrygen.

Ik beelde my dan in, dat ik veroverd was in de aange naamfte plaats des weerlds! welk een veld was, geborduurd met al de fchoonfte bloemen, die ooit de aarde droeg, en die, niet alleen het gezicht betoverde door de aangename verfcheidentheid van haar kouleuren, maar die daarenboven geen minder vernoeging verfchaften aan de reuk, door de lekkerheid der geuren, die uit hunne bloemen uitwazemde.

Dit veld was omringd van twee zoetvlietende rivieren, welkers levendig water het kristal in klaarheid niet hoefde te wyken, en in het welke men, als in een fchildery, de omwaffende bloemen op het cierlyft zag afgebeeld. Rontom deze rivieren zagmen twee lange dreven van fchoone hooge Boekebomen; waar van de takken minder blaaderen dan vogeltjes droegen; dewelke door de aangename verandering hunner ftimmen geen minder vernoeging aan het oor, dan opgetogentheid aan de ziel veroorzaakten:

Want

Want door het ſchaterend geluid,  
 't Geen zy op 't lieflykſt kweelden uit,  
 Scheen ieder als om d'eer van hun gezang te ſtryden;  
 Doch de verwarring van 't geſchal,  
 't Geen klonk door bos, en berg, en dal,  
 Liet het aan 't oor niet toe te mogen onderſcheiden,  
 Wie van hun 't machtigſt was de zielen te verleiden.

Nauwlyks had ik eenige ſtappen in dit cierlyk veld gedaan, of ik zag in 't verſchiet op 't end van het zelve een heerlyk gebou oppgericht; het welk een Tempel was, welkers maakzel heel naer de oude Romeinſche manier ſcheen te gelyken, en dewelke niet minder aanzienlyk was door de grootheid van zyn begryp, dan verwonderens waardig door het marmer, gout, jaſpes, het azur, en meer andere geſteenten, dewelke men daar aan alle kanten uit zag blinken. De nieuwsgierigheid om dit heerlyk gebou van nader by te beziën, had my nauwlyk eenige ſtappen doen naderen, wanneer ik op nieuw opgehouden wiert door een voorwerp, 't geen my noch wel duizentmaal ſchoonder dacht te zyn, dan als 't geen ik daar toe noch toegezien had:

Geen reuk, noch ſchoonheid van 't gebloemt,  
 Hoe waardig ook dat men het roemt,  
 Geen kryſtalyne beek, die men zo zoet ziet vloeyen,  
 En die in ſchaduw van 't geboomt  
 Gevult met blye viſjes ſtroomt;  
 Noch zelfs de lente, die daar eeuwig ſchyn't te bloeyen;  
 Jageen geſteente, wat 't mocht zyn,  
 Geen eſmaraude, noch robyn,  
 Hoe zeer die blinken mag door zyn verheven luifter,  
 Of 't wiert berooft van glans, ja even eens als duifter,  
 Gelyk het kaarslicht op den dag  
 By al die ſchoonheid die ik zag.

Ik geloof niet, dat gy tegenwoordig behoeft te twyſſelen Mejuffr. of gy het zelve waard of niet, die aan my in deze ſchoone plaats te voorchyn kwamd, hoewel gy u miſſchien weinig inbeelde daar te zyn. Inderdaat ſchoone, gy waard het zelve, die ik aldaar zag, en die u aan  
 myn



myn oogen vertoonde, zodanig als gy altyt gewend zyt te zyn, dat is te zeggen, de beminlykste schoonheid des weerelds. Gy laagt uitgestrekt op het teere gras, en uw eene hand, die gy op de kant van het riviertje onachtzame-lyk hangen liet, geraakte met de tippen van haar albastere vingeren even het bovenste gedeelte van het zachtruifschende water. Uw schoone oogen hield gy gesloten, en indien de slaap my het geluk beroofde van die te zien, zo hielp zy my tot vergelding in het vermaak van al uw andre gaven te mogen aanschouwen, die anders gemeene-lyk als verschoolen bleven door de stralen van uw gezicht, waar van het niet mogelyk is de luister te verdragen.

Ik aanmerkte met een opgetogentheid de vreedzame gestalte, in de welke gy laagt en sliep, en ik verwonderde my, dat de hemel u zo veel rust verleende in een tyd, in dewelke gy my de myne geheel ontroofd had; wanneer in my deze gedachten gesloort wierden door een toeval, het welk my wel haast al het vermaak van u te zien ont-ruur, en het welk my nu noch door het herdenken het hart doet beven.

Want een slang van een ongemeene groote, dewelke tot noch toe onder de groente was verborgen geweest, schie-lyk uitschietende, 't welk my het bloed van schrik in de aders deed bevrozen, naderde U, om U met zyn adem te vergiftigen, en om u in de schakels van zyn staart vast te winden.

Ik trachte u toen in dezen nood

(Voor my veel slimmer dan de doot)

Teredden uit 't gevaar, ten kosten van myn leven:

Maar laas! ik stont als roereloos,

Ja zelfs myn mond als spraakeloos

En kost niet eenen woord tot uw opwekking geven.

Ik dan noch veel onbewegelyker als gy (dewelke al-tyd noch even gerust laagt en sliep, als of'er geen gevaar voor U op handen was geweest) stont gelyk een beeld, dat hand, noch voet kan roeren, en zou genootzaakt ge-weet zyn uw leven te zien enden; ten ware ik schie-lyk de deuren van dien Tempel, die ik u genoemd heb,

met

met een groot gekraak had horen openen, en daar uit zien komen een kind, omheint met een heerelyken glans, even van gedaante, gelyk men gewent is de liefde af te schilderen.

De gezwintheid, die hem zyn vleugelen gaven, deed dat hy in de uiterste nood, (alzo de slang noch maar een keer of twee te doen had) u noch tydelyk te hulp kwam. Myn gebeden, om hem tot uw ontzetting te bewegen, waaren onnut; want ik zag hem uit zyn eigen goetheid, terstond met zyn eene hand dit serpent aangrypen: en uit zyn schadelyke banden ontwonden hebbende, het zelve boejen in een klein gout kettingsken, het welk hy meê gebracht hadde: dit gedaan zynde, zwaaide hy u zyn fakkel eens of tweemalen verby uw gezicht om u te doen ontwaken, en deed u zien uit wat gevaar hy u kwam te verlossen.

Doch in de plaats van hem te bedanken, gelyk gy schuldig waart, betoonde gy u zo ondankbaar, dat gy niet eens begeerde te bekennen eenigzints aan hem verplicht te zyn; weshalven hy, om u daar over te straffen, het serpent terstond wederom zien liet, en volle vryheid gaf om u weer op nieuw, met grooter furie dan ooit, aan te tasten.

Gy trachte in 't eerst de vlucht te nemen; maar die was u onnut; want de slang twee vleugels (die ik tot noch toe niet gezien had) nitstreckende, had u in min dan een oogenblik achterhaalt, en, in spyt van al uw tegenstand, begon u wederom aan te vallen, als te vooren.

De nood deed u als doen uw misflag bekennen, en my dacht, dat gy al schreyende de hulp van dien God begoft aan te roepen, die gy van te voor zo veracht had.

Hy, die al de goetheid van een kind heeft, en die zich licht verstoorde, ook wederom haast ter neder gestelt wort door onderdanigheid en ootmoet, zag zo dra u verandering niet, of liep toe tot uw bystand, en verlostte u wederom van het serpent, na dat gy hem nochtans belofte gedaan had, dat gy zyn macht zoud erkennen, en u voor eeuwig onder zyn heerschappy begeven.

Her

Het serpent kwam by my; maar in de plaats van my te hinderen, als het u gedaan had, bewees my niet dan alle tekenen van vriendschap.

Terwyl ik bezig was in my hier over te verwonderen, zo wierd ik schielyk wakker, en deze spookery verdween uit myn gezicht; waar door ik my in staat bevond om op deeze droom te mymeren, dewelke zonder twyffel zo een ordentelyken gevolg niet zou gehad hebben, ten waar zy iets verborgens in zich besloot;

De uitlegging, die ik daar van maak, is deze: de aangename landsdouwe, dewelke zich aan myn gezicht ver- toonde, en my zo veel vermaak voortelde, oordeel ik te betekenen de zoetigheden van de liefde, dewyl dit aan de minnery schein toegeeeigent te zyn, alzo het tot een toegang tot zyn Tempel verstrekte.

De slaap, waar in ik u vond, beeld my voor de ongevoeligheid waar in gy leeft, als u weinig latende gelegen zyn aan een plaats, en tyd, waar in het werk der liefde al uw onderhoud behoorde te zyn; 't welk voor u een droevige staat is.

De slang, die u wou aanranden, en u in zyn staart inwinden, beteekent niet anders dan de tyd; dewelke altyd onder de gedaante van een slang word afgebeeld; deze is een gevaarlyke vyand, en te meer van u te vrezen, dewyl hy u in de slaap aantast, waar in gy u voor hem niet kund beschermen.

De liefde, die u uit dit gevaar verlostte, doet wel zien dat hy het in der daat is, die ons alleen kan bevryden van de schade en ongemakken des tyds, en die doet doorbrengen in de aangenaamste vermaaklykheden des weerdels.

De onrechtvaardigheid, met dewelke gy weigerde de verplichting te erkennen, die gy aan de liefde schuldig waard, als u verloffende uit de klauwen van het serpent, betekent genoegzaam de tegenstrevigheid, en de haat, die gy onrechtvaardelyk tegen hem hebt opgenomen. Maar ook de straf, die zo haast op uw misdaad volge, geeft te kennen, dat deze God niet ongestraft laat in die  
geenen,

geenen, die hem verachten. En deze slang, die zyn vleugels uitstrekke, die men in het begin niet gewaar word, betekende, dat de tyd u met een groote gezwintheid vervolgt, hoewel hy zeer traag schynt te zyn in de gedaante van een slang, die langzaam kruipt.

Tot noch toe volgt myn uitleggiuge zeer wel, en ik vind tot noch toe niets dat valsch is. Maar ik weet niet, hoe dat ik de gedachten zal vatten, die ik kreeg van dat gy belofte deed aan de liefde, dat gy u zyn heerschappy zoud onderwerpen, wanneer hy u verlosse uit het gevaar der slang. Ik vrees geweldig, dat myn droom niet 'enemaal valsch is in dit gedeelte; vermits ik dugt, dat gy weinig begeerte hebt om te doen, 't geen ik my inbeelde dat gy deed.

Ondertusschen heb ik 't echter goetgevonden u hier over te waarschouwen, om u wel acht te doen nemen, van u te kunnen beschutten voor het geweld van de vlugge tyd, door deze middelen, die myn droom u verbeeld nootzakelyk te zyn; want gy kund zien door het goet onthaal, 't geen my de slang dede, in plaats van my te beschadigen, dat de tyd geen hinder doet aan de geenen, die zo verliest zyn als ik; vermits zulks alleen het oprechte tegengift is tegen het fenyn des tyds.

Denk hier op schoone Kataryn;

En om verdriet, en ramp, en pyn

Voor eeuwig van uw hals te weeren,

Zo neemt de tyd wel waar, die nooit kan wederkeren.

Erkend doch van de min de zoete heerschappy,

Laat eenmaal doch uw hart verwinnen,

En wilt getrou en zuiver minnen,

Doch zo het mogelyk is, zo maakt, dat ik het zy.

## Waarde V R I N D.

**M**Yn laatste was aan U E: van den 22. Sept. voorlede met het schip het *Vosje*; dewelke ik niet wil twyffelen,

len of zal U Ed: wel geworden zyn. Dicshalven zult gy myn gelukkige overkomste verstaan hebben aan deze Noorderstranden van *Lybien*, en een gedeelte van het oude koninkryk van de schoone *Dido*. En alzo ik u als doen be- loofde door myn naalten een weinig breder van de particu- lariteyten van myn reis, staat, engezonthed, als mede van dit lant te schryven, zo zal ik hier tegenwoordig (doch kortelyk) zo veel ik tot noch toe heb kunnen zien, u daar van onderrigt doen.

Wat dan myn reis aangaat, die is (gelyk ik u lefemaal ge- zegt heb) achter *Schotland* omgeweest, en verzelt met veel conjonnerien, en eenige stormen; want ruim dardhalf- week agter een zyn wy in die barre Noorder Hoek, on- trent de hoogte van 62. graden, dicht by *Hitland*, zo zeer van Monfr. *Eolus* gebruit geweest, dat wy meêr als driemaal de doot tot in zyn achterste kiezen hebben moeten zien. Alsoo dat vaarwaater, vol Noordsche klippen zynde, het eeuwige *Domicilium* of *Woonplaats* van Jonker *Orion*, en al zyn Confraters lyk te zyn.

Ontrent eenige eylanden, en klippen, op de Schotse kust gelegen, en de *Orcades* genoemd (*Frosan ab Orcu, quoniam aequè periculosa hae Rupes Nautis habentur, ac Olim Scylla, & Charybdis*) waren wy een dag, en een gansche nagt meer als driemaal op het punt van de brandende toebakspyp onzes levens in het zee water voor eeuwig uit te bluffen. Hoe dat ik my in die occasie bevond (my zeg ik, die dat *Perfidum Elementum* altyd als de pest gehaat heb) zal u lich- telyk zyn te bevroeden, wanneer gy u zelfs zult inbeelden, my te zien leggen in my kooi gedoken; klippertanden van kou, en schrikkende over het bulderen der golven, gonzen der winden, klepperen der touwen, kraeken der masten en windveeringen; en voorts al het geloop, ge- schreeuw, en geroep der matroozen, en pilooten. Zie my daar dan leggen in 't midden van de nacht by een flauw en verwaait wasligje, steekende myn mageren hals, en linker arm onder de deeken uit om een pyp vast te hou- wen, waar uit ik de rook zuigende, dezelve by na niet weer dorst uitblazen, uit vrees van dat my door de altera-  
tic,

tie, daar ik in was, de geest met eenen het gorgelgat niet mocht uitspatten. Meenigmaal riep ik al myn filosofie te baat, om my dit gevaar te doen verachten, en om myn geest te tranquilliseeren; maar ik ben u gedwongen te verklaren, dat in spyt van de zelve, de jonkheid, en het plaizier van leven, hem zo sterke partyen waren, en my zo krachtige motiven verstrekten, om de ingewanden der vissen niet tot myn logement te begeeren, dat al myn schoone filosofie, voor die consideratien te zwak vallende, wel haast te grond ging, terwyl ons schip noch op de golven bleef voltiizeeren, en zonder meer dan een steng verlooren te hebben, den ganschen storm doorsting. Ik weet wel, dat, by een man als gy zyt, de schraalheid van dees myn filosofie geweldig belachelyk zal zyn, als zonder twyffel daar beter in gconfyt zynde dan ik: *Sed quam longe distet praxis à Theoriâ docent omnes Artes & Experimenta.* Ik beken, dat ik beter opinie van myn theoretische filosofie gehad had, in my de dood niet te doen vrezen, dan ik door experientien bevonden heb: zo dat my zulks doet geloven, dat ik u in die rencontre by my gehad hebbende, uw filosofie met de myne een en de zelfde fortuin zou hebben zien loopen, en dat zy in compagnie (als of zy baksteen en om haar hals gehad hadden) den bodem des waters zouden gezocht hebben; of voor het minst, dat zo sterke wind, als toen blies, ons die allebei wel van het lyf zou gewaaid hebben. Dit in passant om u te toonen, *quod secundum Paulum: Caro prædominatur Spiritui.*

Derhalven, weer tot myn reis keerende, zal ik vervolgen u te zeggen, dat wy eindelyk de hoogte van het eiland *Fero* kregen, waar door wy in korte dagen, *Yrland* en *Engeland* voorby, de *Spannsche zee* door, en zo voort tot op de hoogte van de *Canarische Eilanden* liepen: alwaar wy de rencontre hadden van een *Turksche rover*, die, op ons afkomende, ons met de dood, of slaverny scheen te dreigen. Doch noteert, dat, hoe blykelyk dit gevaar voor ons scheen, my zulks op duizent deelen na zo veel niet ontzette dan de voorgaande stormen, alzo ik u durf verklaren, dat de dood nooit zo zeer in *Genere*, als wel, *sub unica ista Specie Naufragii*, my machtig geweest is te ontstel-

len, of te verschrikken. Dit slag van dood dan (al vry wat genereuser dan de voorgaande) noch ook de flaverney (als noch met leven, en hoop verzelt ziende) hadden geen macht om my eenige alteratie aan te brengen; schoon al de *preparatio ad conflictum*, of, *toebereitzylen tot den slag* al gemaakt waren. Doch, heb dank de lafhartigheit des Turks, het kwam 'er niet toe, vermits hy, niet van de grootste zynde, en ons party engaal met hem vindende, zich wel haast van ons afwende, om ons onze reis te laten vervolgen. Wy geraakten dan alzo voort tot by *Capo Verde*, alwaar wy wederom op zoekren morgen schie-lyk wierden opgewekt door het gezicht van twee scheepen, die met volle zeylen op ons afkwamen; 't geen ons ons zelve weêr in postuur van defensie deed stellen, doch malkander naderende, bevonden het twee Zeeusche scheepen te zyn, die, alzo het lorrendrajers waren, zich niet van ons wilden doen kennen, maar van ons afhielden; waar door wy onze reis vervolgden, tot dat wy eindelyk ontrent de Goutkust kwamen, waar dat wy noch een diergelyken kwand vonden, dewelke, goeje prys voor my zynde, terstond van ons wiert na gejaagt, doch hy de wind van ons hebbende, en ook vry wat beter bezeild zynde dan wy (alzo ons schip zeer vuil, en aan de kiel dapper begroeid was) zo was het ons onmogelyk hem te krygen, schoon wy hem zo dicht waren, dat wy eenige schooten op hem losten, doch vruchteloos, alzo hy ons te gezwind zeilde. Op deze kust van *Africa* hadden wy verscheide maalen een zekere soort van storm, die men travaden noemt, zynde zeer schieelyke losbarstingen der wolken, met zulk een kletterende donder, en vinnige bliksemstralen, dat al schynt te scheuren, en te branden, wat daar ontrent is; waar by dan komt zo schrikkelyken regen, dat ten tyde van Noach geen zwaarder kan gevallen hebben; want wy vergaderden daar door dikwils in min dan een kwartieruurs, door een gespanne zeil, meer dan 10. of 12. tonnen regenwater. Dit niet alleen, maar uit dit stukken springen der wolken (die als dan zeer leeg hangen) spat zo fellen stormwind uit, en zo schieelyk, dat  
men

men hier nooit met alle zeilen durf varen, alzo men dezelfde in zo subiete occasie zo spoedig niet zou kunnen losmaken, en inhalen, of men zou met schip met al moeten omslaan, indien de zeilen, masten, of touwen van zelfs door hulp van de winden niet in stukken sprongen. Dit alles hebben wy verscheide maalen moeten doorstaan, doch heelshuits ontkomen, en veel gelukkiger dan een ander compagnies schip, 't geen, ons onderweeg ontmoetende, ons verhaalde, dat daar twee mannen van de donder opdood, en een van de bliksem blind geslagen was. Doch dit was vry dichter onder de Linie geweest, dan wy waren. Maar dit is men altyd op deze plaatze niet onderwurpen, maar alleen twee maanden in 't jaar, die zy de kwajetyd noemen, en zo veel is als haar winter. Hier hebt gy in 't kort de principaalste voorvallen van myn reis, zo dat ik met myn burlesq. Eneas zal besluiten, en zeggen, dat wy

Na zo veel geurige gevallen,  
 Na zo veel zuklens voor en na,  
 Gezolt, gekaatst, gelyk als ballen,  
 Noch zyn geraakt in Afrika.

Negen weeken, en vyf dagen is het beloop van myn reis geweest, want wy zyn op den 18. September voor het kasteel *St. George da Mina* ter reede, en ook aan land gekomen.

U nu de wonderbaarlyke vreemdigheden te verhaalen, die ik hier op myn aankomst (als door my nooit gezien) met verwondering, en verbaastheid aanmerkte, zou my t'eenemaal onmogelyk zyn; alleen weet ik u te zeggen, dat geen betovert kasteel van *Amadis* my wonderbarelyker zou hebben kunnen voorkomen. Gelyk ik my ook inbeelde iets diergelyks te zien. Het kasteel, van verre wit, en heerelyk affchynende, en geboud op een rondomuitgehouwenen rots (wiens voet van den grooten Oceaen met een hemelshooge barning bespoeld, en gekust word) en wiens graften aati de landkant tot in den afgrond schynen te strekken, van my, aan land komende, genadert zynde, bevond ik te grimmelen (gelyk als mede degansche strand) van duizenden van zwarten, welkers verf, naaktheid, vreemde



de posturen, geschreeu, en gejuig met ongehoorde en barbarische toonen, my zo wonderbaarlyk opgetogen maakte, dat ik als betovert, en gansch buiten my zelf, door dien spookenden hoop doordringende, eindelyk tot binnen in 't kasteel, en zo voorts by den Heer Generaal geraakte. Indien ik tegenwoordig van fins was u te verhalen, of myn staat hier van aanzien, en of ik hier geëert ben, dat zou eenigzins voor vaniteit, en opsfnyery geacht worden, zo ik alles van punt tot punt afbeelde: weet dan maar alleen, dat ik de tweede persoon van een klein koninkryk ben, ontzien, en geëert als een Vorst, doch met een ontzag, eer, en dienstbaarheid, zo wel in blanken, als in zwarten, die men niet gewoon is in 't Kristenryk te zien; also zelfs geen van al de hoogste officieren van het kasteel, behalven de Opperkoopman (die meê Raadperzoon is) my met gedekten hoofde zoude durven toespreken; elk buigt, en stuipt ter aarde toe, wanneer men ons ziet: en elk rekest het voor groote gracie van ons toegesproken te mogen worden.

In 't end, zie my hier een man van staat, en van eer, aan wien anders niet schynt te ontbreken, dan het waarde gezelschap van zo veel goeje vrienden, als ik in *Holland* heb gelaten, en voor al, dat van U Ed: met wien ik de vermakelykste dagen van myn leven reken doorgebracht te hebben.

O! hoe meenig duizentmaal komen die plaaisierige tydverdrijven, die geurige invallen, en burlesq: zangen my in den zin, dewelke ons zo meenigmaal, zo op 't land als in de stad, tot leverschudding toe, hebben doen lachen.

Wat beklag ik dikmaal myn ongeluk (gezetten op een hoge berg, wiens gezicht zich over een gedeelte van *Libyen*, en over meenig goudstroomende rivier, als mede over een gedeelte van den wyen Oceaen, uitstrekt) van nu voortaan van zulk een tal van waarde vrienden verfteken te zyn.

Gewis, indien myn eenigzins gecontenteerde ambitie, die altyd in myn ziel, gelyk gy weet, geenzins de minste plaats gehad heeft, my het contentement, 't geen zy gewend is aan lui van myn humeur toe te brengen, niet gaf, ik

ver-

vertrou, dat my deze plaats in korten tyd tot een doodkist zou verftrekken, en zulk alleen uit pure droefheid, door het missen van myn goeje vrienden, en vooral van uw gefelschap. My zelfs dan gedwongen zynde te contenteren met wat eer, en redelyk goet profijt, zo zoek ik het refterende vermaak by den Opperkoopman, by den Domine, by myn boeken, en by de negen zusters van den Helikon: want de rest van deze kust zyn meest altemaal vol vuiligheden, als dronkenschap, en hoerery, en dieshalven (als mede omdat ik myn digniteit by myn minder, niet wil, noch ook moet vilipenderen) myn vriendschap gansch onwaardig.

Wat aangaat Juffers, alias, negrinnen, en Malatinnen (*que hic en Dilitus habentur*) die vind ik zo doodelyk, infaam desperaat, ja godloos leelyk, dat by al dien ik een hond was, ik my zelfs niet zou willen verontwaardigen daar tegen aan te piffen, zo dat ik in staat ben van zuiver maagd weer uit dit land te gaan (*ideft*, zo ik daar slechts maagd gekomen ben) of de zinnen moesten dapper veranderen. Wat dit land aangaat, het zelve is meest dor, en klipachtig aan de zee kant, doch vol boschadien binnen in, en op veel plaatsen vol Orangie, doch meest Limoenbomen: van andre vruchten is het hier planteit genoeg voor dieze lust, doch worden van my wel lekker, maar zeer ongezond gekeurt. Andere inlandfche vivres zyn hier schaars voor de gemeene man; doch op onze tafel manqueren nooit hoenders, fchape, kabriten, en zeer lekkere jonge varkens, zo dat ik niet kan gevoelen uit het vaderland te zyn, te meer, alzo geen land in de wereld overvloediger kan zyn van allerleye zoort van goeje vis.

Het broot, 't geen zy van een zeker zoort van Turksche tarw (miliegenoemt) bakken, is wat zwaar en deegachtig door manquement van gest, doch goet van smaak. In 't end, het is hier voor myns gelyk gansch niet kwalyk te zyn, &c.

*De Drukker heeft de rest vergeten,*

*Die u niet nodig was te weten.*

## Waarde VRIND.

**I**K heb over veertien dagen geschreven met een Hollandsch schip, doch alzo het zelve noch eerst een reis moet gaan doen naer *Angola*, zo vertrouw ik wel, dat die brief wel eenige maanden na deze zal arriveeren. Ik leer hier van alle slag van ambachten; alzo ik buiten Fiscaal, voor Secretaris, voor Raad, voor Notaris, voor Ambassadeur, voor Kaper, en voor den eenen drommel met den ander moet speelen: zo dat gy wel kund denken, dat ik hier niet veel tyd heb om speelen te loopen; daar ook niet veel occasie toe is in dit barbaarsche, melancholique, en verbaasde dorre land, 't welk ik niet gezind ben heel net af te schilderen, uit vrees, dat gy schreien zoud als een kind, en de arme Fok beklagen, omdat hem het noodlot in zo verdoemde plek gebracht heeft. Want beeld u zelfs eens in te zien een zwaarmoedig kasteel, gesitueert op een schrale en dorre rots, daar de zee, met een eeuwig naar geruisch, op leid te gnorren; figureert u vorders aan de rechterhand van 't voorschreve kasteel te zien een lankwerpig dorp, bestaande in hutten, gedekt met zwart verbrand hooi, en strooi, of riet (want de duivel zelfs zou niet kunnen raden welk van drien het is) waar in het zwermt van half naakte, en koolverwige schimmen, die u den ganschen dag de ooren warm maken met een eeuwig getoet van loejende hoorens, daar zy haar *Artem Musicam* met het abominabelste geschal des weerlds op exerceren, 't geen u wel een baal kattoen in 't jaar zou kosten, om uw geluivangers daar mede toe te stoppen. Aan de slinker zyde van 't kasteel zwalpt een droevig riviertje, 't geen al 't zout van de zee in zyn boezem schynt ingezogen te hebben, alzo 't zelve tienmaal zouter is dan het alderziltste pekelnat.

Bedenk nu vorders by u zelve ontrent twee mylen in 't rond te zien een barre en schrale woestyn, waar op noch telg, noch lover te vinden is, die u voor een straal van

van de zon kan beschutten, die hier zo schrikkelyk steil, boven onze kruin, in 't *Zenith* staat, dat men op 't midden van den dag, zelf ontrent de hoogste tooren des weerelds, geen duimbreet schaduw zou kunnen vinden. Denk nu vorders, of ik geen reden heb van zomtyds in drie weeken niet buiten het kasteel te komen, en in myn sel te blyven; alwaar gy my zoud zien zitten, in compagnie van myn twee zwarte jongens, al dampende dat het zyn ooggen verdraaid, en dat zy met hun beide eeuwig werk hebben met toebak te kerven, en te stoppen; dit gaat zo zyn gang al schryvende, of iets vermakelyks leezende, of met een eerlyke ziel of twee by my, onder de beneficie van een glaasje, om de geest te verfraaijen, en de melancholie te diverteeren. Wat aangaat myn muzyk, die is, door het afsterven van myn kouzyn van Heden, die met my overgekomen, en hier zedert eenige weken overleden is, zodanig verstorven, dat gy myn violen met droefheid aan de wand zoud zien hangen, zodanig gediscordeert, dat gy daar niet dan een enkele bas op zoud vinden; terwyl in de holte van dat droevig instrument de spinnekoppen zodanig haar logement hebben verkozen, dat ik geloof, dat zy van sins zyn van hun eigen weefzel nieuwe snaren daar op te maken. In 't end, ik vind, dat ik met recht mag zingen, pas als de kinderen Israëls in een der Psalmen doen: *Super flumina Babyloniae, illic sedimus, & flevimus, & suspendimus Organa nostra.*

Dat is:

*Aan de Babylonsche stroomen  
Hingen wy met naer gesteen,  
En met jammerlyk geweest,  
Al ons speeltuig aan de boomen.*

Doch echter patientie, is 't land slecht, het goud is goet, en dat is het alleen, 't geen my veel ongenuchten, die my hier voorkomen, doet digereeren; want daar is geen cardiacum in de weereld, dat zo krachtig is, als dat; dieshalven is het, dat ik geresolveert ben in alles geduld te

nemen, en ondertuffchen, terwyl ik hier ben, myn naad te naaijen zo veel ik kan, en de plaizieren van de weerd voor een jaar of zes te vergeten, als of ik dood was. Want hier is geen vermaak ter weerd, als alleen dat in uw eigen gemoed, en by u zelfs bestaat; want de wyn in overdaad, en de zwarte vrouwen haat ik dapper: en ik geloof niet, dat ik tot een van beiden heel licht zal vervallen, also ik het egaal voor beestachtigheid, en een doodelyke coyonnerie hou. Alleen heb ik myn meeste vermaak in een kleine zwarte jongen, die ik heb, die van zeer grooten huize, en van zeer treffelyke luiden is; want ik verklaar u, dat ik nooit schoonder, noch heroïquer wezen gezien heb, vermengd met een groots, doch eenigzins stuurs opslag van oogèn, 't geen my vaak op hem heeft doen appliceeren de woorden van Seneca in Hippolytus:

*Quam Grata est Facies torva Viriliter,  
Et Pondus Veteris triste Supercilii.*

Dat is:

*Hoe heerlyk, en voortreflyk staat  
Een fier en mannelyk gelaat,  
't Geen; door den opslag zyner blikken,  
Een ieder vol ontzag doet schrikken.*

Want inderdaad, dat wezen is in die jongen zo heerlyk te zien, dat ik my dikwils inbeeld in hem te zien een schets van dien ouden Afrikaanschen Hannibal; ook zyn al zyn inclinatie groots, en moedig, ja zo, dat hy met jongens van zyn jaren (die ontrent 12. zyn) niet zal omgaan, maar altyd met zyn ouder, waar boven hy noch altyd wil de preferentie hebben, 't zy in den dans, of andere speelen, daar hy altyd de eerste wil zyn; of zo iemand hem die rang bedisputeert, zo ontziet hy zelfs geen volwassen jongens voor de kop te slaan. En by al deze barsheid is hy weêr by my zo vriendelyk, beleeft, en

en trouw, dat ik die jongen lief heb in myn hart, en zou (zo hy een slaaf was) niet weigeren een pond goud voor hem te geven, enz.

*Op't kasteel St: George da Mina,  
den 10 February, 1669.*

F O C Q U E N B R O C H.

## Myn Heer, en waarde Vrind.

**A**Lzo het schip, daar deze mee gaat, noch een dag langer, dan ik gedacht heb, blyft leggen, zo heb ik goed gevonden u (in passant, en om uw filosofische nieuwsgierigheid te contenteeren) hier nevens noch eenige particulariteyten van dit land over te zenden. Weet dan, dat dit land hier omstreeks (dat is rondom *del Mina*) vry schraal, en byna zonder telg, of lover is; met zoer gras, waar in nochtans eenige kleine, en dorre dansmeesters van koeijen loopen weijen, die geen melk geven dan voor haar kalven, en dan noch schraal genoeg; de schapen, en varkens voed men hier met milie, dat is Turksche tarwe. De speculatiën ontrent kruiden, zaden, wateren, en mineralen (die U E. my leest gerecommandeert hebt) kunnen hier geen plaats hebben, alzo hier geen kruiden, noch zaden, noch wateren van eenige consideratie zyn. Ook valt hier geen mineraal dan alleen goud, en dat noch schraal genoeg; waar van de kracht de heele weereld genoeg bekend is, om daar niet veel van te schryven.

Doch de dorheid der landstreeken is niet universeel over deze gansche kust, alzo ik u verzeker, dat ik verscheidemaal in bosschagien op het gebergte, ontrent zoete rivieren geweest ben, die de vruchtbaarheid, en schoone gezichten van het land van Kleef niet behoeven te wyken. Onderdaags aan *Boutry* zynde (daar wy den Zeeuwischen lorrendraijer, daar ik u van geschreven heb, vervolgde) begaven wy ons met ons drie perzoonen elk in een kleine

kanoa, ons alzo latende een zeer schoone en zoeter rivier op roeijen; onderwegen verscheide gevogelten (waar onder een pauw met een witten arend waren) schietende; dit vermaak ons de tyd zeer kort makende, bracht ons zonder denken wel meêr dan drie mylen de voorfz. rivier op; alwaar gy de aardigste aapjes van de weereld op het geboomte zoud hebben zien springen, en voltifeeren van tak op tak, die de rivier van beide kanten overschaduwden, en daar over heen in malkander gevlochten waren, zo dat dit riviertje, zomtyds smal, en zomtyds wel weêr zo wyd, als de Rhyu by Aarnhem, en geduurig tusschen hooge en lage bergen (meest met oranje, of limoenboomen bezet) heen stroomende, ons het grootste vermaak des weerelds gaf. Het schieten van een zeer grooten aap deed ons onder anderen op zekere plaats onze voeten aan land zetten, zynde het zelve een zeer dicht, en woest bosch. Wy aldaar na onzen geschooten aap zoekende (die in het kreupelbosch gevallen was) wierden aldaar op verscheiden plaatzen gewaar een groote menigte olyfants fronten, die door haar varsheid (alzo zy noch warm waren) ons deden geloven, dat die monsieurs daar niet lang van daan geweest waren, en dat deze plaats hun legersteê was. Het perykel daar in wy door deze rouwe gasten zouden hebben kunnen raken, deed ons een paar kogels op onze snaphanen zetten, en noch een weinig dieper boschwaart in stappen, om te zien of wy niet een van die zielen alleen kosten vinden (want een waren wy machtig) om hem, elk met een schoot, zes kogels in zyn kop te planten, waar door wy hem gedood zouden hebben; doch geen van allen gewaar wordende, trokken wy weêr in onze kanoa, en begaven ons dicht daar ontrent in een dorp, daar de lui als duivels voor ons wegvluchten, alzo weinige onder haar ooit blanken gezien hadden; hier maakten wy ons onder een zeer hooge en dichte groene boom (die in 't midden van 't dorp stond) dapper vrolyk, met verscheide delicate vruchten, en lekkere wyn de Palm; en keerden tegen den avond weêr aan ons boort voor *Boutry*, zo dat ik u verklaar op dien dag

zeer

zeer schoone landstreeken gezien, en groot vermaak genooten te hebben: gelyk mede verscheide dagen daar na, also wy die tocht tot verscheidemalen hervatten. Dit in passant.

Wat vorder de natuur dezer Afrikanen aangaat, zo moet gy weten, dat zy zeer veel van de oude Hebreën, of kinderen Israëls hebben overgeërft, doch door de tyd wat verbasterd, also zy zonder boeken, en schriften leven. Zy hebben veel wetten, en ceremonien, die met het oude Testament dapper over een komen: want veele van haar, ja heele landstreeken zyn besneden. Het gebruik van des broeders weduwe (zo hy zonder kinderen gestorven is) te trouwen, is hier meê noch in vigueur; 't welk by weigering mede, als in 't oude testament, publykelyk met affront van een kinnebakslag gestraft word; vorders trouwen zy ettelyke wyven, en nemen zo veel bywyven als zy willen, ja zomtyds wel tot het getal van 600. toe. Voors hebben zy mede onder haar een priester, die mede voor ziender, of profet speeld, die zy *Fetizero* noemen. Deze maakt mede de minen van voor het volk cabriten, duiven, en andere dieren te offeren, die zy hem hier toe t'huis brengen; doch hy (na myn opinie; steekt die ondertuffchen (also het offer op een verholen plaats geschied) fraaitjes naer zyn maag, en houd daar een goed leven van. Zy kryten, en wenen meê eenige dagen over de dooden, die zy ook wasschen, als de Joden, schoon diegeene, die dezelve aanraakt, mede eenige dagen onrein is. Zy bestrooijen zich op de begravenis met asschen, en de naaste vrienden verscheuren haar kleederen; 't welk al onder muzyk, en danffen, en schieten van muskwetten toegaat. De vrouwen, zo lang zy hun maandstonden hebben, zyn meê onrein, en komen niet uit hun huizen. Zy hebben veele verboden spyzen, die ordinaris de beste, en lekkerste zyn, en die den *Fetizero* om te offeren werden gegeven; doch ik meen eer om zyn lekkere kiezen meê te vullen. Zy observeeren mede eenige *Feeften*, by jaren, maanden, en dagen, doch ik weet niet tot wat eynde. Zy erkennen wel een God, doch



doch bidden hem niet aan. Wanneer het dondert, blikfemt, en regent, dan danffen, en fpringen zy, vermits zy zeggen, dan *Jan Commé* (dat is Godt) als dan feestdag houd, en dat hy 't kanon laat losbranden in den hemel, 't geen de donder, en blikfem is; het water dat regent, meenen zy de wyn te wezen die *Jan Commé* plengt, en stort. De dooden zeggen zy, dat binnen 4. a 5. dagen (in welke tyd de lichamen in dit warme land al vergaan zyn, met lyf en al weer opstaan, en vertrekken in een plaats diep in 't land, *Bofmanqueé* genocmt, en 't welk aan een groot water gelegen is, daar zeker oude vend by woond, die de menfchen, diekwalyk geleefth hebben, in dat water doet verzuipen, en de eerelyke lui daar over voert naer het land der blanken, alwaar zy in witte menfchen verandert worden. Zommige landftrecken geven aan voorname verfturvene luiden een ftaaf, of ettelyke meê tot gezelfchap, die zy dan levendig by hem in 't grafdompelen; doch hier fteeken zy een gebraden bout, met een kan wyn by hem in 't graf, om hem geen honger te doen lyden. Van de duivel weten zy weinig te fpreken, dan dat hy een kwaade vend is, die zy met offer moeten payen. Zy weten van geen spook, noch apparentien; en zyn altyd vernoecht, en vrolyk, als zy maar broot en water, of wyn de palm hebben: zy bikken fmedig op brandewyn, op look, uyen, en knuffloek: in 't end, het zyn halve Hebreërs, waar van ik meer zou fchryven, doch reserveert de reft tot op andere gelegentheid.

Onderdaags wierd hier een groene flang gevangen van 18. voeten lang, en 20. maatduimen in 't rond; deze, in onze prefentie geopend zynde, wierd bevonden een volwaffen rheart in zyn lyf te hebben. Zulk flach zyn hier veel, en kunnen zelfs de aldergrootfte dieren (haar uit een boom op 't lyf fpringende) te barften douwen; doch zy die in geflokt hebbende ('t welk al zuigende gefchiet) zyn daar van zo dik, dat zy hun niet roeren kunnen: waar door het dikwils gebeurt, dat zy aldus leggende, van de mieren, die hier zeer groot en meenichvuldig zyn, wederom overvallen en opgegeten worden.

Wes-

Weshalven de slang ook zo voorzichtig is, dat hy eenig groot dier gedoot hebbende, het zelve niet eer zal beginnen op te flokken, voor en alreë dat hy wel ter deeg in het ronde zal omgezien hebben, of aldaar geen mieren huizen zyn, die door de mieren van aarde opgewurpen worden, zomtyds een mans lengte hoog, gelyk dikwils gezien heb.

Deze mieren, die ontrent zo groot zyn als een ordinare vlieg, zyn ieders vyand, en daar is geen dier, dat haar den oorlog in hun logement durft aandoen, dan een zeker klein beesje met 4. voeten, bykans van fatzoen als een wezeltje.

Dit diertje, alhier koukebou geheeten, is het slimste, en argste ding, daar ik ooit van gehoord heb; want het weet hem met zyn eigen zog te besmeeren ('t welk na het schynt vyandelyk tegen de mieren is) en alzo durft het in het mierennest instappen, en daar alles 't onderste boven kerende, zo arbeid het zo lang, tot dat het der mieren koning (die ontrent zo groot is als een Rhyn kreefje, ook twee scherpe schaaren hebbende als een schorpioen) by de lurven krygt, dat het daar uitsleept, en dood martelt. Deze koukebou heeft ook de slimmigheid van tygers, leeuwen en olifanten te overwinnen, en ter dood te brengen; want het springt deze groote dieren aan de telliculen, die hy niet verlaat (spyt hun springen, smyten, en tieren) voor hy die opgegeten, of geconsumeert heeft; waar door deze groote beesten veeltys het leven komen te verliezen. Hy weet ook aardig de Boeren hoenders te vangen; want hy begeeft zich zomtyds ontrent de plaats, daar de hoenders gaan weiden, en verbergt zich aldaar onder eenige bladeren, of ruichten, zodanig dat niets van zyn lichaam te zien is, dan het aarsgat, 't geen hy weet te openen, en 't geen zich van binnen rood vertoont; waar door de arme hoenders verlost, en bedrogen (meenen de misschien het zelve eenig rood fruit te zyn) daar in beginnen te pikken; 't welk de koukebou toelaat, openen zyn poort hoelang hoe wyder, ja zodanig, dat het hoen daar met zyn gansche kop eindelyk al pikkende in geraakt,

raakt, 't welk hy waarnemende, zeer gezwind zyn aarsgat toenypt, en het hoenskop daar in besluit, en zo vast beklemmt, dat hy daar meê een poosje door de wildernis heen lopende, het zelve aldaar in korten tyd doet verftikken, en versmooren; het welk hy dus vermoort hebbede, tot zyn maalyd gebruikt. Dit dier heeft ook verstand van de grootste slangen ter dood te brengen; doch op wat manier, is my noch onbekend. Maar à propos van slangen, ik moet u tot besluit een vreemde historie verhaalen, my onderdaags verhaalt van een oude geloofwaardige Neger, wiens vader met eenig gezelschap door deze inlandsche woestynen reizende, en by nacht ontrent eenig geboomte slapende, heel stil van een zeer groote slang wierd bekropen, dewelke hem in de slaap zyn gansche flinkerbyen, en dye, tot aan de lies toe, al had ingezogen eer hy, wakker wordende, zulks gewaar wierd. Doch hy eindelyk ontwakende, meende, door de ongevoeligheid van zyn been, dat de slaap daar in was, doch eindelyk nauwer roezende, en zyn staat gewaar wordende, wekte terstond zyn makkers: dewelke hem rieden zyn voet ('t geen hy noch wel doen kon) in des slangs lyf te verroeren, waar door zy (bespeculeerende hoe ver die in des slangs buik stak, den slang een weinig beneden doorhakten met hun zabels, en also dezen vreemden gevangen weer heelshuids verlostten, en in goeje gezondheid herstelden.

Dit is het al, 't geen de tyd my voor ditmaal toelaat te schryven, 't geen U E: derhalven zult gelieven voor lief te nemen, en verwacht op een ander tyd wat anders.

*Vale iterumq. Vale.*

FOCQ.

Aan de zeer Vermakelyke;

*Doch niet minder Eerbare*

Juffr. S A R A,

Klein MEERKATJE;

V A N

MEJUFFR. C. S.

Saluyt.

*Juffrouw* S A R A.

**O**Ch! hoe dank ik den Hemel! die u uit uw geboorteplaats in de myne vervoert heeft, om u te stellen in dienst van een van de volmaakste schoonheden des weerlds; om my daar door de eer te doen hebben van uit haar schoone mond uw lofredenen zo dikwils te mogen hooren. Inderdaat Sara! ik zweer u, dat ik daar door meer als zesmaal van verwondering heb opgetoogen gestaan, en wel viermaal, door 't denken aan uw waardigheden, u de grootste plaats in mynachte heb toegeschikt: also ik daar door voornam een lengte van Amsterdamse kinderen (die vry onhebbelyker apen zyn als gy) daar voor eeuwig uit te bannen. Want, och! het was te wenschen, dat zy in vergelykheid met U Ed: aapachtigheid kunnen getrokken worden! maar haar domme laatdunkentheid by uw geestige gemeenzaamheid, haar geconterfeite wellevendheid by uw natuurlyke aardigheid, en eindelyk haar schreeuwende kwaatsprekentheid by uw welsprekende stomheid vergeleken, doen my geloven, dat ik u zeer onteeren zou, indien ik haar nevens u zou willen stellen.

In deze gedachten dan uw gaven met verwondering  
aan-

aangemerkt, en u, naer uw verdienften, een zonderlinge plaats in myn achting gegeven hebbende, zo heb ik u alleen de eer waardig gekend, om u deze aapperyen (daar de Drukker my nu ruim zes maanden de kop om warm gemaakt heeft, en die gy eindelyk door zyn pars op de navolgende bladen gepland zult zien) op te offeren. Degeelykheid, die tuffchen u en haar is, zal u miffchien niet beletten die (zo dra gy haar in handen krygt) aan duizent lappen te fcheuren; maar het vermaak, 't geen gy daar in nemen zult, zal my ruim zo wel van myn moete betalen, dan of een harffenlooze zot (aan wien ik die zon hebben kunnen opdragen) my groote eer en gunft bewees, om dat ik zyn naam, met een dozyn tytels, en half dozyn etceteraas daar voor had laten zetten. Ook zo verzekert ik u, dat het de Drukker zeer weinig, en my noch minder zal fcheelen, of dit by een genaait papier (zo men het flechs duur genoeg wil betalen) voor bemorfte vodden in de botterhuizen en toebakswinkels gebruikt, dan of 't van een party zotten geprezen of gelaakt word. Want nademaal ik het tot niemants, dan tot myn eigen vermaak, gemaakt, en dat het de Drukker tot niemants dan tot zyn eigen profijt gedrukt heeft, zo kund gy wel geloven, dat hy alleen door het verkopen, en ik door alle zoorten van onthaal even vernoecht kan zyn. Gy onder-tuffen vermakelyke *Zara!* die zo var het gemeene flich van apen overtreft, gelyk uw fchoone Meestres het beste zoort van Juffers te boven gaat, zult believen die tytverdrijf van een ongelukkig Rymer in dank aan te nemen, en te geloven, dat, zo gy zo veel vernoeging neemt in het verfcheuren, als ik vermaak gehad heb in het fchryven, ik my grotelyks zal gelukkig achten, en my weinig kreunen, of een ander in het lezen het zelfde zal hebben, of niet; nademaal het huidendaagze pryzen en laken my al te verdacht is, om uit het eene blydfchap, of uit het ander leetwezen te ontfangen; alzo de dagelykze ondervinding my heeft doen zien, hoe onrechtvaardelyk men met die beide dikwils leeft, zo dat een loflik vaars

van

van Vondel, en een straatliedje van malle Jantje dik-  
 wijs, zo wel in 't pryzen, als in 't laken, over een kam  
 geschoren, en onder een Categorie gestelt word. Het welk  
 my zonder groote verwondering heeft doen zien, dat een  
 zeker Almanak profeteert, dat de *Muzen* wel haast met  
 haar Parnassus naer Westfalen zullen verhuizen, om daar  
 van de varkens die cerbiedigheid te verwachten, die haar  
 hier dagelyks hoe langs hoe meer ontstolen word. En in  
 der daar, daar is groote schyn toe; nademaal een lengte  
 van uithangborden, van *hier rymt men om geld*, klaarge-  
 noech uitwyzen, dat hier de kunst door verachting om  
 brood begint te loopen. Het welk al te zamen aan een  
 gekoppelt, zo lang tot disreputatie van Mr. Apollo  
 trekt, dat hy (die al zyn leven een zeer eerlyk God  
 geweest is, en die, gelyk hy zyn gaven om geen loon  
 verkoopt, die ook om geen gelt wil verkocht hebben)  
 met het grootste gelyk des weerlds een plaats (daar  
 hy door onwetentheid veracht, en door nootdrift ver-  
 kocht word) verlaten zou: uit vrees, dat, gelyk zyn  
 fiool, also ook zyn dichtkunst in handen der bedelaars  
 mocht komen te vervallen. Doch my dunkt, *ô Zara!*  
 dat deze gedachten my al ver vervoeren, van in de gewoo-  
 ne regels van een toeëigeningsbrief te blyven. Waar  
 over ik u wel pardon zou verzoeken; doch also ik maar  
 getracht heb, dit alles tot uw scheurziek tydverdryt te  
 doen dienen, zo heb ik de materie daar van met een  
 blad schrift twee of drie willen vergrooten: 't welk gy  
 my zonder twyffel, volgens uw beleefde aart, grooten  
 dank zult weten, u zelve voor dees tyd vergenoegen-  
 de met de kleinheid der bladeren, die ik u opoffer  
 terwyl de drukker u voor my belooft, dat (zo daar  
 zotten genoeg gevonden worden, om dezen derden  
 druk te koopen in twee Deelen) hy u haast een der-  
 den deel, met wat meerder geuren vervult, ter  
 hand zal stellen; om u dat zelvige meê, gelyk als  
 dit, tot oeffening van uw nagels te doen verstre-  
 ken.

Ee

Ont-

## 434 ALERAMES en ADELASIAS

Ontfang dit dan, vermakelyke *Zara!* en gebruik het naer uw welgevallen, en zyt voor 't laaft verzekert, dat, die u dit geschenk doet, nooit zal aflaten te blyven, niet alleen van uw schoone Meestres, maar ook UEd: aapagtigheid.

*De onderdanigste Dienaar*

W. V. Focq.

Liefdens onverzettelyke

STANDVASTIGHEID,

Vertoont in de wonderlyke Trouwgevallen

Van

ALERAME en ADELASIA.

**H**Et Keizerryk van 't Westen dobberde op de ongestuimde golven des oorlogs, waar door gansch *Duitsland*, byna bezwykende, op het punt was geheel te gronde te gaan door de gedurige roveryen, brandstigtingen, en moorden der Barbaren, wanneer, om dit onweer te stillen (ontrent het jaar negenhondert en veertig, na de geboorte onzes Zaligmakers) *Otto*, de tweede van dien naam, en de eerste onder de Duitsche Princen, met de Keizerlyke kroon verçiert wierd.

Deze, de vyanden verdreven, het Keizerryk in rust gestelt, en veele verbrande en gesloopte steden herbout hebbende, droeg in vrede, gedurende den tyd van 37. jaar, met de grootste lof des weerelds, dien wytheroemden scepter. Of hy grooter eer door de weegschaal van *Astrea*, of door het slagzwaard van *Mars* verkregen heeft, staat noch

noch te oordeelen. Duizent deugden verrykten zyn kruin met laurieren : en duizent overwinningen vervulden zyn handen met palmtakken. Hy verdreef de halstarrige *Ongaren* uit *Duitsland*; bestreed, en versloeg de *Bohemers* door een lange en halstarrige oorlog; bracht t'onder de *Slavoners*; vernielde de wederstaaningen; trok driemaal over in *Italien*; versloeg *Berengarins*, die zich van dat ryk met geweld had meester gemaakt; verdreef van daar de *Sarazynnen*, en *Grieken*; in't end, stifte de oproeren van *Rome*; bevredigde *Italien*; en gaf aan *Duitsland* een bloeiende en langdurige vrede. Zo dat hy in de loop van zyn Regeringe meer overwinningen dan dagen, en meer zegepralen dan oorlogen deed tellen; waar door hy, door zo veel heerlyke en loflyke daden, met recht den tytel van den *Grooten Otto* verkregen heeft.

Begiftigt met zo veel eer, wierd hy daarenboven van den hemel verrykt met een dochter, *Adelasia* genoemd, in dewelke de schoonheid, de deugd, en de minnelykheid boven alles, door een onderlinge twist, om het grootste voorrecht scheenen te stryden. Zy, in de eerste jaaren der regering haars vaders, by na huwbaar zynde, zag zich wel haast in staat, van zich in't kort van de gansche wereld voor de Keizerin der harten te doen eeren: nadien het onmogelyk was zo godlyk een licht te zien, zonder zoo veel volmaakte zeden aan te bidden.

Dit groote hof bloeide vast door de vermaarfte Prinzen, en Ridders, die als doende de weereld droeg, terwyl dat (om de krygsoeffening, en de bestiering van een scepter te leeren onder zo lofryken Keizer) daar van alle kanten de edelmoedigste en dapperste Ridders, als nu hun school, toevloeiden. Onder alle deze zag men gelyk een zon onder de sterren uitblinken *Alerame*, Prins van *Saxen*. Deze, in het bloeijst zyner jaren, vertoonde zich als een blom van aangenaamheid, doende onder een minnelyke gedaante van schoonheid in zich zien het afbeeldzeel van een onvergelykelyke dapperheid. Indien in de Keizerlyke zalen danzen, mommerven, of andere



fpelen wierden aangerecht, *Alerame* was die geen, die door zyn aardigheid, vernakelyke vonden, en geestige bewegingen altyd de eer, van de vrolykste, aardigste, en beminnelykste hoveling te zyn, verkreeg. Indien 'er in een heerlyk tournoispel, of in diergelyke andere gevechten een teken van een ware dapperheid in een geveinsde oorlog was te geven, nooit vond men iemand, die beter een paard wist te beryen, den ring tel oopen, een lans te drillen, of den degen te handelen. In 't end, hy was in dit hof het eenige voorwerp van liefde by de Juffers, van nyd by de hovelingen, van gunst by den Keizer, en van verwonderig by een ieder.

By zo veele geestigheid, en by zo groot een dapperheid voegde hy nog grooter ziel, die echter, niet machtig zynde de schoone oogentralen van *Adelasia* ongekwest t'ontkomen, wel haast met duizent andere tot in zyn binnenste met dat hevige vuur, 't geen men liefde noemt, ontsteken wierd. En zy, die geheel van ys was voor de Koninklyke liefde van veel gekroonde hoofden, veranderde wel haast geheel in vuur, door de besinnetting van de zuivre minnevlam van dezen haren onderdaan, zo wel door eerbied en plicht, als door liefde. Het onderscheid van hun staat was niet machtig haar deze ongelijke liefde te ontraden. Want waar de Minnegod het bezit verkrygt, daar moet de grootsheid wyken. Onmogelyk was het haar dit wassende vuur lang onder de asse van veynzery te verbergen.

De brand, die alreets het dak lichterlaag begint uit te slaan, kan niet dan van de gansche stad gezien worden.

De liefde, noch een teér en eerst geboren kind zynde, is lichtelyk met weinig windels te bedekken; maar in waddom toénemende, en byna een reus geworden zynde, zo is het onmogelyk die aan een ieder te verbergen. Het hof heeft, gelyk de Faam, duizent oogen om te zien, duizent ooren om te hooren, en duizent tongen om alles, 't geen zy hoort en ziet, te vertellen.

't Gerucht van hun liefde al een wyl onder de hovelin-

lingen gelopen hebbende, kwam eindelyk meê ter ooren van den Keizer, die in zulks te hooren misschien de alderlaaste was; nadien de faam in 't stuk van eer op 't alderuiterste aan de aldernaaste, en 't alderlaaste aan d'aldereerste komt. Dit gerucht vergramde den Keizer op 't alderhoogste, hebbende de Princes alreets tot een voordeliger huwlyk geschikt, overeenkomende met zyn Keizerlyke maagtschappy. Dit deed hem de lichtvaardigheid van *Adelasia* vervloeken, en de reukeloosheid van *Alerame* haten; maar door de voorzichtigheid geleert, wilde hy geen uiterlyke tekenen van zyn gevoelen doen blyken. De zaken van staat, en van eer moeten ondoordringelyk onder het zegel van een onkwetsbare geheimenis besloten blyven. En de misdaad kan niet verborgen zyn, wanneer de straf openbaar is. Om het eerste niet te haastig kenbaar te maken, deê de Keizer het laaste noch tot nader blyks uitstellen: alzo hem met een ook niet onbekent was, dat *Alerame* (hoewel zyn onderdaan) een lofelyk Ridder, een doorluchtig Prins, en dienvolgens door zyn verdiensten zyn dochter wel waardig.

Zyn gramschap danvoor een tyd veinzende, verwachtte hy met vlyd een nieuwe gelegentheid, door welkers schynbaarheid hy den wortel van dit gehate en gloejende onkruid mocht uitrukken,

Deze openbaarde zich wel haast, nadien de gelegentheden, en oorzaken van beschuldiging aan groote Princen en Vorsten nooit ontbreken.

Op eenige schynbare vermoedens zyn straf dan grondende, verbande hy *Alerame* voor eeuwig uit zyn hof; en korts daar na, onder schyn van vermaak te gaan nemen, besloot hy *Adelasia* buiten op het land in een zeer vermakelyk, doch niet minder wel bewaart kasteel.

Dus wierden deze twee getrouwe minnaars gescheiden, en op de wreedste manier des werlds van een gerukt.

Doch het is niet waar, dat het afzyn alle diepe wonden geneest; misschien dat zy allenskens eenige kleine kwetzuuren kan doen heelen: maar het hart getroffen zynde,

zo is zy onnut, en de wondongeneeslyk. Wat baat het hart de vlucht, wanneer het de pyl, die hem de lenden doorboort, met zich draagt? door een al te wrede wet is een menschelyke natuur gelyk de Palmboom geneigt tegen den last, die hem drukt, op te steigeren.

Het afwezen vermeederde het verlangen, en de scheiding der lichamen verdubbeld de knoop hunner zielen. *Adelasia* geen tyding van hem vernemende, leefde een leven zo droevig, als ongelukkig. De muren, die dit landhuis omringden, besloten, en benauden met een haar ziel. De bloemen, die de hoven aldaar vercierden, waren aan haar zo veel doornen, die haar het hart doornagelden. Al haar gedachten wierden alleen naer haar beminde Prins gedreven; en van hem gescheiden zynde, was al haar vermaak ver te zoeken, en 't leven zelf haar niet dan verdrietig.

*Alerame* ondertuffchen, aan wien de ware oorzaak van zyn ballingschap niet onbekent was, doolde in verscheide vergelege lantstreeken ruim twee jaren lang, om de gramschap des Keizers t'ontvluchten; maar indien de vrees hem al heel *Duitsland* had doen verlaten, de liefde, door noch grooter macht, trok hem eindelyk weder derwaarts. Aldus door deze schoone zeilsteen van zyn ziel getrokken, vervoegde hy zich op nieus in een arm gewaad, en in een vermomde gedaante ontrent het kasteel, waar hy *Adelasia* wist in besloten te zyn; en hoewel de ingang daar van aan al de weereld verboden was, zo was het hem echter onmogelyk die noortpool van zyn wensch te verlaten. O zotheid der buitensporige minnaars! zyn leven, zomtyds, zyn ziel zelfs in een openbaar gevaar van die te verliezen te zetten door een ydele begeerte, dewelke gewend is meer rampspoet dan vreugde na zich te slepen, en dikwils maar een vreugde, die alleen in een inbeelding bestaat, en die onmogelyk is te bekomen! want wat klaarder teken kan men ooit van een zinnelooze hartstocht geven, dan zich zelfs neer te storten in een zo oogschynelyk gevaar, dat in plaats van voordelig te zyn,

niet

niet dan alle ongevallen veroorzaakt onder de gedaante van een ingebeeld genot;

Zo zietmen een verdoolde mug rontom het glinsterende kaarslicht zwieren, tot dat hy eindelyk door de oogbetoverende vreugd zyn verlangen met zyn leven uitbluft.

Alzo zou ook *Alerame* door eenig kwaad vermoeden, 't geen men van zyn verblyf aldaar alreets had beginnen te krygen, zyn leven voor wis gelaten hebben, ten waar de hemel door zyn voorzienigheid, de zuiverheid van deze onderlinge liefde aanmerkende, en de gewenste vruchten van dit huwlyk voorziende, hem van dit groot gevaar niet bevryd had.

Een tydelyke waarschouwing, van dat hem eenige lagen geleid wierden, hem van eenige naburige harders ter ooren gekomen zynde, deed hem zyn voorgenomen aanslag verlaten, en zich op het spoedigste van daar begeven.

De verliefde *Adelasia*, korts voor zyn vertrek een weinig kennis van zyn verblyf ontrent het kasteel gekregen hebbende, 't geen haar van vreugde, van haar minnaar zo dichtby haar te hebben, by na deed opspringen, en om zyn dreigend ongeluk, de grootste droefheid des weerelds deed gevoelen, een lange wyl in haar ziel verscheide stouthe voornemens overdacht hebbende, had eindelyk besloten zich op een van haar bewaarders, aan welkers genegenheid zy niet twyfelde, te vertrouwen. Deze, na dat zy hem de bijzonderheden van haar liefde ontdekt, om bystand gebeden, en eindelyk geheel tot haar dienst bewogen hadde, besloot zy haar beminde Prins heimelyk na te zenden.

Dewelke hem na eenige dagreizen op de grenzen van *Saxenland* achterhaald hebbende, in stilligheid een brief, met het hart voorgesteld, en met de hand van zyn beminde Princes geschreven, overleverde: waar in zy hem voor eerst af beelde, hoe zeer haar zyn leven ter harte ging, van het welke het hare alleen was hangende; dat

hy zich had uit deze landstreek te begeven om de lagen, die zy hem wist geleid te worden, t'ontgaan: daarna hem verzekerende van de eeuwigduirendheid harer liefde, beloofde zy hem op nieus een onverbreekelyke getrouheid, van voornemen zynde, of met hem te leven, of zonder hem van al de weerd afgezondert te sterven. Vorders bad zy, hem, en haar een veilige plaats te willen voorschryven, waar zy, verzelschapt van dezen zelfden dienaar, en noch een van haar toevertroude staatjufferen, hem in vermomde gedaante zou kunnen komen vinden: hoopende dat de liefde haar zoude een middel aanwyzen om de oogen haarder bewaarders te bedriegen, alle vervolgingen te ontmyden, en hem in 't kort weêr te zien.

Geheel verwondert en ontstelt stont *Alerame* over zo stout een voornemen van een Keizerlyke dochter, waar uit hem licht te besluiten was, van hoedanige stof haar liefde tot hemwaarts was: 't is wel waar, dat hy met eenen ook klaar genoeg bespeurde, hoe twyffelachtig deze aanslag was, en in wat blykelyk gevaar hy zich met zyn beminde bruid stellen zoude; maar de liefde is blind, en blindelings is het, dat zy haar navolgers gewend is te leiden: weshalven deze bode weder afgeveerdigt hebbende, schreef hy haar wederom, haar tyd en plaats stellende, waar hy haar zoude komen vinden, met een den weg aanwyzende die zy om daar te komen te volgen had, met belofte van haar op het spoedigste aldaar te ontmoeten, om haar den weg veiliger te maken.

Zy den brief ontfangen hebbende, maakte zich geheel verheugt, en kloekmoedig tot den aanslag gereet. Een groot getal van haar rykste juwelen by een vergadert hebbende, en den bestemden dag gekomen zynde, bracht zy zo veel by haar bewaarders te weeg; dat zy onbekend, en in boerinne gewaad heimelyk met een staatjuffer, en den boven gemelden dienaar haar gevangenhuis ontsnapte, en zich op reis begaf.

Hun weg verhaastende, en in 't kort ter plaatze gekomen zynde, waar zy zich in mans klederen, die men daar

voor hun gereet gehouden had, moesten verkleeden, begaven zy zich in dat gewaat op het spoor, 't geen *Alerame* haar had voorgescreven. Maar alzo zy met de grootste vrees des weerlds gingen van vervolgt, of bekend te zyn, verdwaaide zy allenskens onwetende van den rechten weg, gerakende in een groot, wilt, en dicht bewoſſen bosch; waar zy niemand vindende, die haar weêr op het rechte spoor konde leiden, zo lang in hun verdwaling voortgingen, tot zy van de nacht overvallen wierden; die door de dichtheid, en hoogte der boomen veel duisterder dan naar gewoonte zynde, met eenen al de vrolykheid harer zielen met een donkere nevel bedekte.

Van haar paarden getreden zynde, begaven zy zich onder het geblade dak van de woestyn, om door een weinig rust het gewenste daglicht te verwachten, het welk zy hoopte, dat haar weêr op den rechten weg zou helpen.

Doch in 't aldernaarste van den nacht, terwyl zy vast op de harde aarde neêr gelegen, en van de slaap bezich waren een weinig rust te bedelen, wierden zy op 't onverziest het hoefslag van eenige paarden, en een onder een gemengt geluid van verscheide stemmen gewaar; 't welk zy, scherp toelufferende, in 't end bevonden voor te komen door een troep struikrovers, die om een buit, die ze kort te vooren scheenen gestolen te hebben, te deelen, zich in deze onbewandelde eenzaamheid begeven hadden.

Het welke de schoone Princes met haar geselschap, om hun gevarelyken staat, in de grootste ontsteltenis des weerlds bracht. En nademaal het vluchten zich ontdekken was, en oorzaak van in hun handen te vallen, waren zy genootzaakt geheel stil en onbewegelyk de uitkomst te verwachten. Maar het gebries van hunner paarden verried kort daar aan hun stilzwygentheid, en bedroog al haar hoop. Deze boofwichten hier optoelopende, vonden drie perzonen, die zy aan hun manne, en kostelyke klederen voor drie Ridders namen, die zy besprongen, en met ontallyke wonden belasten, waar door de dienaar en de staatjuffer dood; en *Adelasia* zieltogende op de plaats ble-

ven leggen. Zy wilden haar uitplunderen, maar in haar vallyzen zo veel gout en juwelen vindende, bleven zy daar door niet minder voldaan dan verwondert. Vertrouwende nochtans dat het perzoonen van groote staat waren, en dat die lichtelyk van eenige leitslieden mochten gevolgt worden, en alreets ziende dat de morgenstont begon aan te breken, begaven zy zich op het spoedigste daar van daan, om een andere veilige plaats te zoeken, om dezen hunnen ryken buit in ruste te deelen.

*Alerame* ondertuffchen, met een goeje bende welgewapende mannen van zyn trouwste onderdanen, aan de welke nochtans hun meesters aanflag onbekend was, zich op weg gestelt hebbende om *Adelasia* te ontmoeten, was op het hoogste verwondert van haar den ganfchen dag niet vernomen te hebben; weshalven hy (aan de welke de omleggende doolwegen niet onbekend waren) twyfelende aan haar verdwaling, begon te geloven, dat zy, het rechte spoor missende, misschien in het dichtste van 't bosch mocht vervallen zyn. In deze gedachten een groot gedeelte van de nacht deze wildernis met zyn byhebbend gezelschap doorlopen hebbende, bevond hy zich op 't krieken van den dag ontrent deze plaats, waar dit doodelyk toeval geschiet was. Hier zag hy niet zonder groote ontroerenis drie bloedige, en neergevelde lichamen, onder dewelke, hy van 't paard stygende, zyn waarde *Adelasia* wierd kennende, dewelke op 't punt was van haar vermoorde met gezellen wel haast te volgen. Zy hem echter, hoewel ter nauwer nood, kennende, begon hem in 't kort met een verflaude stem de oorzaak van haar ongeluk, en deze deerelyke ontmoeting te verhalen.

Hoe dat door deze doodelyke tyding, en op dit ellendig schoufpiel *Alerame* te moed was, bedenke een ieder, die een menschelyk hart heeft. Hy stierf niet? neen; nadien de gramschap, die geheel van vuur is, de droefheid, die geheel van ys is, deede finelten; waar door de droefheid zyn kracht verliezende van hem te dooden, hy van de gramschap voor die tyd het leven behiel.

Zwerende een bloedige wraak over deze moorders te plegen, die hy verstond dat kortst voor zyn komst vertrokken waren; en twee van de zyne tot bewaring, en tot bystand van de Princes gelaten hebbende, trok hy van de rest gevolgt op een volle galop die schelmen achter na; die zy, in 't kort achterhaalt hebbende, met zulk een kloekmoedigheid besprongen, dat maar eenige weinige zich door de vlucht hun handen ontrukten, blyvende de rest op de plaats dood geslagen, meest door den wraakzuchtigen arm van den vergramden *Alerame*: hier op hun buit weêr meê dragende, begaven zy zich wederom in haast ter plaats, daar zy de schoone gekweste gelaten hadden.

*Alerame* zyn gramschap uit gebluft hebbende, trachte van gelyken zyn droefheid door een menichte van tranen, waar meê hy de half stervende oogen van zyn waarde bruid besproeide, uit te storten: en haar in geen staat ziende van haar in het naaste dorp te kunnen brengen, begon hy indachtig te worden, dat daar ontrent in een eenzame spelonk een zeker kluzenaar woonachtig was, die door zyn vroom en godzalig leven van de omleggende inwoonders voor een zeer heilig perzoon gehouden wierd: daar was het, dat hy haar op zyn eigen armen, zo gevoegelyk als mogelyk was, naer toe droeg.

De Kluzenaar den Prins *Alerame* kennende, ontving hun met de grootste liefde en goedertierentheid des werelts; en nademaal hy door zyn hoogen ouderdom, en een langduirige ondervindinge eenige ervarentheid verkregen hadde van met eenige kruiden, die hem het bosch in goeje menichte uitleverde, verscheide kwalen te genezen, wilde hy mede de wonden van de juffer bezien; en, die niet voor doodelyk gekeurt hebbende, verband hy die, met verzekering, van haar in korte dagen door de hulp des hemels tot volle genezing te brengen.

Deze uitspraak gaf *Alerame* met een groote blydschap het leven weer; en aan den zynen niet minder, dan aan den heremiet den naam en staat van *Adelasia* verbergende, gaf hy voor haar een juffer van geringen staat, en veel minder dan hy te zyn.

Maar



Maar dat nochtans haar uitmuntende deugden, en zonderlinge schoonheid hem door een kuifche, hoewel blinde liefde, hadden bewogen haar tot zyn bruid te verkiezen: en haar naam een weinig veranderende, liet hy haar *Alafia* noemen. Daarna, van dit alles, aan al de zynen de stilzwygentheid bevelende, gaf hy hun verlot van zich naer hun huizen te begeven, niet by zich houdende, dan twee van zyn aldertrouste en welbekenste dienaars.

Weinig dagen gingen 'er verby, of door de minnelyke voorzorg des voorzichtigen kluzenaars, en door de getrouwe bystand des zorgdragenden minnaars, bevonden zich de wonden van *Adelasia*, die zy van de rovers ontfangen had, t'eenemaal genezen, maar de kwetzuren, die haar de liefde gegeven had, bleven in hun beider zielen gedurig even varfch, en levendig.

Zo dra zy in haare vorige stand gekomen was, deden zy zich vanden godzaligen heremiet, op hun bedde, met weinig omstandigheden wettelyk door den band des huwelyks verbinden. Het gebrek van een prachtigen bruiloft wierd in haar vergolden door de vernoegtheid der harten. De armoede van een kluis was aan *Adelasia* meer waard in het gezelschap van *Alerame*, dan ooit al de heerlijkheid van het Keizerlyk hof aan haar zou geweest hebben zonder hem. En inderdaat, het zyn niet de lekkernyen, de prachtigheid, en de eer, die door zich zelfs aan onze ziel vernoeging kunnen toebrengen; maar de genoegzaamheid van het hart alleen is machtig ons de vrede, en wellust te doen gevoelen, die zonder haar op de weereld niet is te vinden. Niet minder vreugd heeft dikmaal een onvermoeide jager in het opdoen van eenig vreesachtig wild, door hem met zweet, doch met vermaak achtervolgt, dan een machtig Veldoverste door het winnen van een machtige welbeschermd stad: en meer vrolykheid vind men meenigmaal in 't hart van een onnoozele harderin, in haar hoofd en boezem verciert te zien met een weinig byeengevoegde rozen, of aangename angelieren, dan in een prachtige en hoofze juffer, in  
spyt

spyt van al haar perelfnoeren , en edele gesteenten , daar zy dagelyks vol hoogmoed de moeite neemt van zich meê op te tojen.

Het is wel waar , dat de vergenoeging van deze twee minnaren niet lang duurde ; maar wat is 'er ter weerd , dat niet dagelyks zyn verandering onderworpen is ?

Naauwlyks waren daar drie dagen na haar troudag voor by gegaan , of zy zagen op een avond den heremiet , komende van een zieke in het naaste dorp te verzoeken , met een verbaast gelaat , en al hygende tot hun komen loopen ; die terstond voor alle ding *Alerame* bad , zo dadelijk met zyn bruid , juwelen en knechten met hemtegaan om zekere zwaarwigtige redenen. Het welk zy deden , terwyl hy haar op het spoedigste leyde aan een bygelegene steenrots ; die in deze wildernis met zyn kruin de toppen der bomen overrykte , waar in hy haar door verscheide enge en dicht bewossê paden deed ingaan , die aan niemand , dan aan hem , bekend waren. Deze klip , van binnen hol , en redelyk wyd zynde , ontving door een zekere kloof , die hy in zyn bovenste gedeelte had , licht genoeg om malkanderen , met alles 't geen 'er in was , te kunnen zien. In deze rots was het , dat hy gewend was zomtyds zyn vertrekplaats te nemen , wanneer hy in stilheid zich alleen met zyn geestelyke gedachten wilde bezig houden. Al het huisraad , 't geen deze droevige woning vercierde , was niet dan een kruis , een dootshoofd , en een geessel , dienende tot zyn gebeden , overdenkingen des doods , en tot kastyding zyns lichaams. Zo dra hy haar hier gebtacht hadde , keerde hy zich naer *Alerame* , tot wien hy zeide , dat 'er een Keizerlyk gebod tegen hem was uit gegaan , het alderstrafste en gestrengste dat men ooit gehoord had. Dat zyn misdoot niet bekend was ; maar dat men zeide , dat hy gezondigt had in het stuk van gekwetste Majesteit , 't geen hem duizentmaal de dood schuldig maakte. Dat zyn Keizerlyke Majesteit , met zeer strikken last , aan alle Gouverneurs zyner Provinciën , en een groot getal gewapende mannen door het gansche ryk had doen

zenden, om hem te doen achterhalen, vast te houden, en gevangen te brengen, met al die geenen, die by hem zouden gevonden worden. Hier voegde hy by, dat een bende soldaten, eenig vermoeden gekregen hebbende van zyn verblyf in deze heremitagie van het bosch, zich derwaarts zouden spoeden, en misschien daar nu alreets waren: en dat hy derhalven, bewogen door een Krittelyke liefde, en vaderlyke genegenheid, had goet gevonden hem in deze rots te versteken, waar zy in volle zekerheid konden blyven, tot dat dit nakend onweer zoude voorby zyn, om als dan een veiliger verblyfplaats te beramen. Dit gezegt hebbende, en hier belovende haar, zo dra als mogelijk was, daar van daan te komen verlossen, verliet hy haar, om in zyn kluis de soldaten waar te nemen, en op de toefant der zaken te letten.

Zeer wel hadden deze twee getrouwe minnaars gedacht, dat, zo dra de Keizer zyn dochters vlucht zou gewaar worden, zyn gedachten wel zouden zyn, dat *Alerame* daar de hand aan moest gehad hebben, en dat hy derhalven groot gerucht zou maken; maar zy hadden niet geoordeelt, dat hun gevaar daar over zo groot, en zo haast aanstaande zou geweest zyn; weshalven haar zulks in een zee van onstuime gedachten, en schrikkelijke droefheid begon te dompelen.

De kluzenaar ondertuffchen aan zyn woonplaats gekomen zynde, vond die alreets omgingelt, en vervult met gewapende mannen, die hem daar dien ganschen dag gezelschap hielden, door snuffelende niet alleen met alle neerftigheid deze kleine heremitagie, maar ook alle plaatsen daar ontrent gelegen; doch in 't end, geen voetstapen van *Alerame* vernemende, waren zy genootzaakt deze plaats te verlaten, om hem in andere gewesten te gaan zoeken.

Van deze verstond de kluzenaar, dat al het Keizers krygsvolk door alle gewesten des ryksafgezonden, en verspreid waren om hem te zoeken. Dat zyn beschuldiging was de wegvoering van de Prinçes *Adelasia*; dat de Keizer aan  
alle

alle Vorsten, en Princen posten had gezonden, met last den eenen zoo wel als den anderen vast te houden, aan haar de misdaat bekend makende, om haar in zyn magt te krygen, 't zy ver, of na by, levend, of doot. En dat hy derhalven een zeer groote zomme gelts had laten uitroepen tot loon van diegene, die haar de vryheid, of *Alerame* het leven zoude benemen.

Deze deerlyke tyding ging de beleefde kluizenaar op het spoedigst aan den beroofden *Alerame* verhalen, aan wien het ongeval van zyn beminde bruid duizentmaal gevoelyker was dan zyn eigegevaar. Onmogelyk was het hem langer bedekt te houden, dat deze juffer, die hy getrouwd had, de Princes was. Waar op hy zich met de kluizenaar begon te beraden, wat best in dit zwaarwichtig toeval diende by der hand genomen te zyn.

Zyn voorstel was, dat *Adelasia*, verzelt met den Heremit zich voor haar vaders voeten zou gaan werpen, om hem om vergiffenis over haar vlugt te bidden, gevende al de schuld hier van aan de listigheden van *Alerame*. Dat de twee dienaars, om het gevaar van by hem gevonden te zyn, te ontvlugten, in zekerheid naer huis zouden keeren; en dat hy vlugtig, onbekend, en alleen in var gelegene landstrecken dat gevaar zou zoeken te ontwyken: of wel, dat hy, vallende in de handen des Keizers, alleen de straf zoud dragen van de reukeloosheid, die hem de gedachten op zo verheven plaats had doen verheffen, en dat de schoone *Adelasia* geen deel aan zyn ongevallen zou hebben.

De edelmoedige Princes, niet kunnende dulden dat hy in zodanige voorstel volharde, hier zyn reden brekende, zeide: dat, wyl de hemel haar hadde zamen gevoegt, zy hem eeuwig in alle voorvallen, tyden, en plaatzen een getrouwe en een onaffcheidelyke metgezellin wilde zyn; en dat zy niet zo flauw van hart, van liefde, noch getrouwheid was, van hem maar alleen in voorspoed by te willen blyven. Hier op wilde haar *Alerame* antwoorden, en haar bidden haar eigen behoudenis te willen bewerken, en haar Keizerlyke perzoon niet te willen stellen in de ongevallen,

gevallen, en gevaaren, die de wrede ballingschappen, en droevige pelgrimagien gewent zyn met zich te brengen; doch zy meer dan stantvastig in haar eerste voorneemen, wilde, noch konde geen ander voorstel verdragen.

De twee getrouwe dienaars van *Alerame* offerden zich zelve op, om hem overal (waar het hem zou believen haar te leiden) te volgen, om een zelve lot met hem te delen; maar hy bedenkende, dat, hoe veel grooter het gezelschap was, hoe lichter zy te ontdekken zouden zyn, bedaukte haar voor dat voorstel, doch nam dat niet aan. In 't end wiert'er vast gestelt, dat *Alerame* en *Adelasia* alleen, in rouwe boeren klederen gekleed, het hair afgesneden, en de tederheid hunner gedaante door 't sap van eenige kruiden verbastert, en een plompe ommegang nabootzende, haar fortuin zonden gaan zoeken, waar haar de hemel geliefde te leiden.

Op dit voornemen volgde terstont de uitvoering. De kluzenaar bezorgde hun van klederen, en alles 't geen zy nodig hadden. De bedrukte minnaars, voor zich behoudende tot haar onderhoud het kostelykste en draagbaarste der juwelen, die zy beide met zich genomen hadden, bestedden de rest in aalmoessen, en andere goede werken naar gevallen des kluzenaars, uitgezondert een goet gedeelte, waar mede *Alerame* zyn twee dienaren begiftigde. Hierna altezamen uit hun schuilplaats vertrekkende, en zich in de gebeden des heremiets, en in de stilzwygentheid der twee *Zaxen* bevelende, scheiden zy zich altezaam van een, begevende zich, deze naar hun vaderlant, de heremiet naar zyn kluis, en deze twee minnaars daar 't geluk hun zoude leiden.

Op deze manier doorwandelen zy verscheiden provincien des Keizerryks; zoekende altyd de afgezonderste, en minst begangene wegen, zich dikwils onder verscheide namen verbergende.

En nademaal door de tederheid van *Adelasia*, niet gewent dus ongemakkelyk te voet te reizen, hun dag reizen niet groot konde zyn, zoo waren zy genootzaakt op ver-

verscheide plaatzen stil te houden, waar zy overal het streng gebod tegen *Alerame* hoorden vergrooten, en met eenen de naarstige nasporing, die op hem in alle plaatzen geschiede. Doch de hemel was haar geduurig zo gunstig, dat zy aan ieder onbekend bleven, tot dat zy eindelijk behouden te *Tirol* kwamen.

Daar was het, dat in zekere herberg, waar zy zich een nacht gehuisvest hadden, ik weet niet op wat manier, van eenige gasten bespeurt wierd, dat zy een goeje rykdom van juweelen by zich hadden, hoewel zy zich arm veindden, en, zo veel het mogelyk was, zorg genoeg droegen om die te verbergen.

De openbare herbergen, dienstig tot gemak der reizigers, vertrekken dikwils tot verderf van eereyke lieden. De roveryen en moorden, die zo menigmaal in de bossen, en op den weg geschieden, worden den meesten tyd in zodanige plaatzen beslooten, en voorgenomen.

Zulks geschiede meeraan onze twee vluchtige minnaars, die daags daar aan op den weg naer *Italien* haar reis vervolgende, zich op 't onverziens van een menigte rovers besprongen vonden, die haar al hun gout, en juwelen ontnaamen, en haar van alle hun onderhoud beroofde, voegende alzo noch by al hun andere ellenden de rampzalige arremoe. Aldus het speeltuig van alle rampen geworden zynde, door oorzaak misschien van de al te groote onmatigheid hunner verliefde dolheên, zagen zy zich genootzaakt langs den weg hun brood te bedelen, om hun ongelukkig leven op te houden.

O schieleyke omkeer (zou hier een Heiden zeggen) van het drajende rad van de wankelbare fortuin! Maar, ô groote verborgentheid (mogen wy wel zeggen) van de Goddelyke oordeelen! een zo tedere Princes, dochter van zo grooten Keizer, dus armelyk vluchten, te voet, al bedelende, wie zou zulks ooit geloofd hebben? doch in zo groot een verlies, verloor zy echter geenzins het minste deel van dat vorstelyk en edelgemoed, 't geen haar de geboorte had meegedeeld; zy beklaagde zich noit, noch

van de hemel, noch van 't geluk, noch van zich zelfs, maar met een overwinnelyk hart haar ongevallen verdragende, verstrekte zy menigmaal tot vertroosting van den bedrukten *Alerame*.

Aldus hun weg naer *Italien* vervolgende, gedurig, zo veel mogelyk was, de Keizerlyke steden mydende, beproefden zy die ellenden, dewelke die gene gewent zyn te smaken, die arm, onbekend, gebannen, en verlaten, der Vorsten gramschap ontvluchten, en onbekende landen doorwandelen moeten. Ruim drie maanden duurde deze hunne pelgrimacie, in het end van dewelke zy tot in het Alpische gebergte geraakten, die een scheiding maakt tusschen *Lugurien* en *Piemond*.

Vermoeit van hun lange bedelende pelgrimacie, besloten zy zich in deze gebergte te onthouden, dat, eenzaam en onbewandelt, de grootheid hunner geboorte konde verborgen houden, en aldus hun leven voor de vervolgingen des Keizers veilig maken.

Zy sloegen zich dan vooreerst neer, niet ver van den rivier *Tenaruns*, in de eenzaamheid van een verheve rots, ontrent het kasteel *Garresum*, gelegen in een plaats, tegenwoordig *Pietra degna* geheten; alwaar noch huden eenige overblyfzels van een regenbak te zien zyn, van dewelke de faam zeit, dat *Alerame* met zyn huisvrouw daar gewoont heeft; gelyk *Leander Albertus* in zyn Beschryvinge van *Italien* vermeld.

Maar, of dat zy vreesden al te licht in dit gebergte ondekt te zullen werden, dan of zy de onderhoud van hun leven daar niet wel konden gewinnen.

Zy verlieten die in 't kort, en begaven zich daar niet ver van daan in een ander gebergte, niet ver van de stad *Savona* gelegen. Waar zy, op een der zelve, een groot en dicht bewosse boschadie gewaar wordende ('t welk als byna onbegankelyk zynde, voor een ieders dienst open stond) voornamen van aldaar hun werk te maken van houtte hakken, kolen te branden, en die in de naastgelegen dorpen te koop te brengen, om alzo hun levens nooddrift

te winnen. Een voornemen al te ongelijk met de grootheid hunner geboorte; doch van hun voorgesteld door de gelegenheid, en uitgevoerd door de noodzakelykheid. Zy voor eerst zo veel gelds gebedelt hebbende, waar mee zy een byl, een zaag, en noch eenig ander noodwendig werktuig konden koopen; en zich met eenen van eenige takken en bladeren, doorde hulp hunner handen, een kleine hut opgeflagen hebbende, 't geen hun tot een woonplaats moest verstreken, begonnen zy zich in 't kortaan 't werk te begeben, 't geen hen den onderhoud zou verschaffen.

*Alerame* was met een klokke en sterke jonkheid begaaft, en *Adelasia*, hoewel opgevoerd met een uitnemende zachtigheid, was nochtans van gelyken hard genoeg van natuur, en nu alreeds door haar lange en ongemakkelyke pelgrimagie veel tot de mocijelykheden en den arbeid gewend, zo dat zy door hun naerftigheid en moeiten in 't kort een groote menigte kolen verzamelden. Deze plagt in 't begint *Alerame*, met opgeschorte lendenen, in bondels gebonden, zich op de schouderen te laden, en die in de naastgelegene plaatzen te verkopen. Maar door hun arbeid en spaarzaamheid een weinig gelds, boven hun dagelyks brood, overgegaart hebbende, kost hy zich voor eerst een ezel, en kort daar na noch een ander, en die beide met zyn koopmanschap ladende, was hy gewent de zelve in de stad *Savona* ter markt te brengen, hebbende zich zelfs een nieuwe weg gebaand door het onbegankelykste van het bosch.

In zodanige een berg, boschachtige, en afgezonderde plaats, en in zo moeijelyken staat volharde deze edele minnaars, gebooren tot vorstelyke legers, en koninklyke troonen, in hun manier van leven den tyd van zestien jaren.

Zodanig was nochtans de genegenheid, waar mede zy malkander tot verwondering lief hadden, dat al de bitterheden van hun ongelukkig leven voor hen niet dan zoe-tigheden waren, door de minlykheid van hun aangenaam gezelschap.



Gedurende deze tyd verkregen zy tot waardige vruchten van hun kuifch huwelyk zeven kinderen, alle van het mannelyk geflagt, en alle van de natuur begiftigt met een heerlyk en aangenaam wezen, en met een wonderlyk verftant, waar by zich voegde een edele opvoeding, meer over een komende met de doorluchtigheid van hun bloed, dan met de nederigheid van hun ftaat.

Met de Koninklyke melk des moeders Koninklyke geesten inzuigende, verkregen zy van hun kindsheid af, door de moederlyke onderwyzing, Koninklyke zeeden, en Godvrezende gedachten: tot hun jongelingfchap gekomen zynde, wierden zy van hun vader in de kennis der letteren en der goede zeeden, als mede in de ridderlyke wapenoeffeningen onderwezen, in die uren, die hem buiten zyn gewoonen arbeid tot rust verftrekten. Weinig onderwyzingen waaren genoeg aan de begrypelyken en levendigen aart van deze edele verftanden; zo dat zy in 't kort zodanig wierden, dat zy, en tot trooft van hun ouders, en tot verwondering van een ieder verftrekten. De jagt was in hun eerfte jaren haar gewoonelyke oeffening, waar in zy zich zo meefterlyk met den zwynfpriet, boog en pylen wiften te behelpen, dat geen wild voor hun veilig bleef in dit bosch, waar uit zy hun huishouding dikwils meer dan overvloedig verzagen.

De eerftgeboorne, die *Wilhelmus* genaamt was, zo dra hy tot de jaren van een bloejende ouderdom gekomen was, die het lichaam op zyn ftarkfte maakt, en aan het gemoed het onderfcheid van zaken leert, konde langer niet verdragen dat zyn vader in perzoon, met zo grooten ongemak, de koolen in de ftad ging te koop brengen, en deze laft zelfs op zich nemende, begon hy hem van deze, en veel andere moeiten t'ontflaan; maar de ftad te doorzien, en met de ftedelingen te handelen, ontdekte hem te met veel zaken, die hem tot noch toe onbekent geweest waren, en deed hem tot verfcheiden dingen lust krygen,

waar

waar hem zyn ingeborene edelmoedigheid toe neigde. Waar door hy zomtyds voor het gewonne koolgeld nu een rapier, of pook, dan een vederbosch, en zomtyds een sparwer, en een valk, en 's anderdaags een boog, en pylen bestont te kopen, waar door hy (nalatende de huishouding met nootzakelyk onderhoud te verzorgen) wel haast dat weinig, 't geen zyn ouders hadden overgegaard, begon in diergelyke (hoewel edele) nogtans onnutte koopmanschappen te verkwisten.

Dikwils wierd hy hier over, in 't eerst minnelyk, en in 't end straffelyk, van zyn ouders bestraft; maar al te veel vermogt in hem die ingeboorene geest, waar door hy op onzekeren dag, willende zyn lust voldoen in het kopen van een vuurroer, en een welgeleerden patryshont, vervoert wiert tot het verkopen van een zyner vaders ezelen, welk gelt, als meê van de verkogte kolen, hy geheelyk daar aan besteede. Waar over hem zyn ouders, die daar door t'eenemaal in gebrek van broot waren, hem zo strengelyk bejegende, dat hy zich aan haar door de vlugt kwyt maakte. Zy hier over dapper bedroeft, begon de hier na, de twee na hem geboorne, in dezen arbeid op te trekken, die door de jaren meê alreets tot de zelfde bekwaamheid gekomen waren; hun waarfchouwende in die verkwisting wyzer, en voorzigtiger te zyn. Doch dit konde echter niet voorkomen, dat zy, door dat zelfde ingeven meê niet zomtyds in die fouten van den eersten vervielen.

Hoewel zy echter niet na lieten hun huis (was het niet met gemak) ten minsten met nootzakelykheden te verzorgen. Waar over hen hun ouders niet al te straf durfden bejegenen, uit vrees, van haar door de vlucht de voetstappen van hun broeder te doen volgen.

Die dit gebergte verlaten, en in *Savona* een schip gevonden hebbende, dat naer *Rome* moest vertrekken, zich aldaar in scheep te, om zich derwaarts te doen voeren. Korts te vooren was in *Italien*, door de valeijen van *Trenten*, gekomen de Keizer *Otto*, met een leger van vyf duizend foldaten: en *Beringarius*, die zich van *Italien* mee-

ster gemaakt had, overwonnen hebbende, trok hy naer *Rome* de wederspannigen te gemoed, die de partye van den onwettigen *Paus* aldaar voorstonden, en deze getemt hebbende, stelde hy in den Pauffelyken stoel *Leo* de achtste.

In deze tyd kwam *Wilhelmus* te *Rome*, en dienst in 't Keizerlyke leger nemende, gaf hy zyn onbekende Grootvader in 't kort zodanige tekenen van zyn beleid en dapperheid, dat hy wel haast van de pick aan het vendel geraakte: en, van trap tot trap, in het eind kapitein gemaakt wierd, zynde van de Keizer zelve zeer bemind en aangezien. Zyn zonderlinge dapperheid, zyn bevallig wezen, zyn aangename ommevang, en bovenal de overeenkomsten van het bloed, waren de middelen, door welke hy zich t'eenemaal des Keizers gunst en genegenheid won.

Het geviel in 't end, dat de Keizer van *Rome* door *Toskanen* trok, waar hy, met eenige afgezanten, groote geschenken van *Niceforus*, Keizer van 't *Oosten*, ontfong, waar na hy van daar over zee te *Savona* kwam te landen, waar hem *Wilhelmus* ontdekte, dat hy een zoon was van duytsche ouders, die op het gebergte, niet var van daar gelegen, hun arme woonplaats hielden; weshalven hy zyn Majesteyt bad, hem verlot te willen geven, van haar te mogen gaan bezoeken.

De Keizer hier door nieuwsgierig geworden zynde, vroeg hem van wat deel van Duytslant; en van wat staat zy afkomstig waren, en door wat reden, haar vaderlant verlaten hebbende, zy zich in het *Lugurifche* gebergte begeven hadden.

Waar van *Wilhelmus* gansch onkundig zeide te zyn, nademaal hy, de eerstgeboorne van zeven, na hun verblyf in dit gebergte ter werelt gekomen was; dat hun namen waren *Antriso*, en *Alaffia*; en dat hy geen andere kennis van hun staat en afkomst had kunnen vernemen, schoon hy hun meenigmaal daar na gevraagd had; hoewel hun wezen en ommevang hem altyd hadden doen gelooven, dat

dat zy van geen gemeene afkomst waren, hoewel tot een arme staat gebracht.

Dit antwoord deed de Keizer een goeje wyl vol gedachten stil staan, en de jaren des ouderdoms van *Wilhelmus* oprekenende met die van de vlucht van zyn dochter, en de omstandigheden overlopende, begon hy te denken, dat *Alerame* en *Adelasia*, hoewel onder andere namen verborgen, de ouderen van *Wilhelmus* wel konden zyn. Hier voegde zich by, dat hy ook gewaar wierd eenige trekken van het moederlyke wezen, boven dat hy in zich gevoelde een zekere boven gewoonlyke beweeging, die hem door een teere zucht dezen jongeling dwong te minnen.

Om de zekerheid hier van te onderzoeken, gaf hy hem verlof haar te gaan vinden; maar hy wilde hem in deze bezoeking doen vergezelschappen door een zynner hovelingen, een neef van *Alerame*, aan wien hy zyn twyffelmoedigheid, en zyn gedachten te kennen gaf.

Deze vertrokken te zamen, zynde de gedachten van *Wilhelmus* anders niet dan zyn waarde ouders weêr te gaan zien, haar te omhelzen, en, haar vergiffenis over zyn voorgaande fouten en zyn heimelyk vertrek verzoekende, haar armoe te gemoet te komen met eenig overgewonnen dienstloon, 't geen hy in eenige dukaten met zich bragt.

Ontrent de hut gekomen zynde, zagen zy terstond de twee gelieven, op het ongewoone hoefslag der paerden, in de deur verschynen. Terstond wierd *Alerame* (hoewel verbrand, vuil, en bemorst) van zyn neef bekend, die afstygende, en hem by zyn oude naam noemde, toeliep om hem te omarmen; die t'eenemaal verbaast zynde van zich ondekt te zien, zich wilde veinzen een ander te zyn: maar zyn *Wilhelmus* zo kostelyk gekleed by hem ziende, nam hy moed, en ziende dat hem het veinzen onnut zoude zyn, begon hy zyn neef te bidden, hun beschermmer voor de gramschap van zyn Keizerlyke Majesteit te willen zyn,

## 456 ALERAMES en ADELASIAS

die zy met een bevend hart verftonden zo naby hun te wezen.

Deze verzekerde haar deshalven van zyn voorspraak; en groote hoop stellende op de hartelyke genegenheid, waar mede de Keizer *Wilhelmus* had begoft te beminnen, eêr hy hem voor zyn neef gekent had, begon hy haar van deze hoop tot de gunst des Keizers verzekering te beloven, wanneer zy de twee oudste zoonen, van hun koolwerk komende, zagen naderen; waar op de twee gelieven hun neef in de hut leidende, hem de vier jongste mede toonden, die altezamen (hoewel zeer armelyk gekleet) door de heerlykheid hunner wezens, zodanige tekenen van hun geboorte gaven, dat zulks allcen machtig was haar te doen kennen van een Koninklyke stam gesproten te zyn.

Hier verftond in 't kort de hoveling van *Alerame* alles 't geen haar na hun vlucht was overgekomen, 't geen hem, door 't hooren van zo vreemde en ongelukkige toevallen, dikwils de tranen uit de oogen perste. Hier opende zich met eenen aan *Wilhelmus*, en aan zyn broeders het wonderlyke tooneel hunner ouders, 't welk voor hen tot noch toe met de gordynen van stilzwygentheid gesloten was geweest; waar door zy, zich nederknielende voor hun beminde ouders, haar niet alleen een vaderlyk eerbied bewezen, maar gelyk men aan groote Princen schuldig is; en wederom van deze minnelyk omhelst wordende, vonden zy zich genootzaakt al t'zamen in tranen uit te barsten. In 't end, door hun neef vertroost zynde, begaven zy zich al te gelyk te paard naer *Savona*.

Waar zy gekomen zynde, van den hoveling geleid wierden in een huis, aan het Keizerlyk hof palende; en toegeschikt voor den Bisschop van *Albenga*, die daar, om den Keizer de handen te kussen, kort te vooren gekomen was.

Deze (alzo zy wisten in hoe hoogen achting hy by den Keizer was) de zaak geopenbaart hebbende, baden zy met

met hun te gelyk naer 't hof te willen gaan, om zyn Keizerlyke Majesteit voor zyn dochter en zwager tot voorspraak te verstreken, om hen, na zo veel jaren strafs, een gunstige vergiffenis te doen verkrygen. Zeergeern voegde zich deze eerwaarde Prelaat tot zo goeden werk; weshalven hy (latende dit edelmoedig, doch angstig gezelschap, in het midden van een brandende hoop en een yskoude vrees) met den hoveling verzelt, zich naer het vertrek des Keizers begaf, om hem zodanigen vreemden en wonderlyken tyding te verhalen. Zeerveel bracht het oprechte verhaal des hoveling, en de goethartige voorspraak des Bisschops by den Keizer te weeg, dat zy zyn edele ziel met een teere medegevoeligheid over de ongevallen van deze twee minnaars begonnen te bewegen, en het t'eenemaal tot een minnelyke vergiffenis van haar verliefde dooling te neigen.

Doch hoewel zyn ziel dus tot devaderlyke genegentheid kwam te hellen, ja zelfs geen voetstappen van de oude gramschap meer in zich behield, zo wilde hy nochtans voor een tyd veinzen, en (zyn Princelyke grootheid begeerende te behouden) zeide hy, noch eerst zyn dochter te willen spreken, en haar gemoed te willen ondertasten, weshalven hy geboot, dat zy alleen met *Wilhelmus* by hem zoude geleid worden. Inkomende, wierp zy zich heel ootmoedelyk voor zyn voeten neder, hem den boort van zyn tabbaart kussende, en met betraande oogen om vergiffenis sineekende.

Dit gezicht, en deze daad ontroerde de Keizer zodanig, dat indien *Adelasia* haar oogen (die zy geduig op de aarde gevest hielt) op zyn wezen geslagen hadde, zy zyn teer gevoeligheid genoegzaam zou gemerkt hebben; doch hy echter zyn Keizerlyke deftigheid behoudende, en haar een weinig opheffende, zeide haar, dat hy gereet was haar alles te vergeven, en haar in de staat van zyn dochter te houden, met alle behoorlyke grootheden, indien zy *Alerame* wilde verlaten, en geen vergiffenis voor hem vorderen; nademaal hy zeide voorgenomen te heb-

ben zyn rechtveerdige gramfchap aan hem te willen koe-  
len, hem voor eeuwig uit zyn hof, en uit het gantsche  
Keizerlyk gebied verbannende.

*Adelasia* hier op in traanen uitbarftende, als of zy  
haar eigen doodvonnis kwam te hooren, gaf hem ftant-  
vastelyk tot antwoord: dat, hebbende de hemel haar door  
het wettig huwelyk aan *Alerame* verbonden, zy liever  
met hem veracht en verftooten wilde leven, of onge-  
lukkig fterven, dan zonder hem aan de prachtige groot-  
heid van haar vaderlyke hof deel te hebben.

By zich zelfs prees de Keizer dit voorzichtig ant-  
woord, doch met een geveinsd antwoord haar met  
eenige dreigementen bejegende, daar door hy in haar  
noch meer ftantvastigheid ontdekte, begon hy haar het  
gevangenhuis voor oogen te ftellen, en aan zyn lyfwacht  
een teken doende, gebod hy hen deze in hechtenis te  
nemen, maar *Wilhelmus*, de hand aan 't geveft van zyn  
degen flaande, en zich tot den Keizer keerende, zeide  
hem met een onverzaagde ftem, dat zyn moeder vry ge-  
booren was, en dat hy met verlof van zyn Majesteit gereet  
was het hart te doorbooren aan die gene, die de ftoutheid  
zou durven nemen van haar de minfte overlast in haar per-  
zoon of vryheid te doen; nademaal hy t'eenemaal bereid  
was in haar befcherming zyn leven, doch niet zonder  
wraak, te verliezen.

Dit zeide hy met zo levendigen yver, en met zo een edel-  
moedige gedaante, dat het langer aan de Keizer (die  
daar het grootste genoeg des weerelds in fchepte) niet  
mogelyk was de tederheid van zyn ziel te verbergen, door  
het zien van zo groote ftantvastigheid, liefde, en getrou-  
wigheid; zo dat hy, zyn Keizerlyke grootsheid afleggen-  
de, van zyn troon oprees om zyn dochter en haar zoon  
te omhelzen; en *Alerame*, met al de andere zoonen mede  
tot zich hebbende doen leiden, omarmde, en kuffte hy hen  
altezaam op de minnelykfte manier des weerelds, zich  
nauwlyks kunnende verzaden, zo by den eenen als den  
anderen.

Het gantsche hofgezin stond geheel ontsteld van verbaastheid door de majesteit des Keizers dus vernedert te zien in het omhelzen van deze twee *Koolbranders*, en in het kussen van deze kwalyk gekleede *Jongens*; maar zo dra het ruchtbaar wiert wat voor perzoonen deze waren, zo wiert terstont, niet alleen het hof, maar ook de naast gelegen steeden, en aangrenzende provincien met deze vreemde nieuwheden vervult; met verwondering van een ieder over zo een nooit gehoorde verandering, zo stantvastig een liefde, en onverbrekelyke getroutheid.

Met der haast wierden de twee verrezene minnaars, met haar op nieusherboorne zoonen, verzien van kleedren en andere vercierzelen, over een komende met de groothed van hun staat; en van al de aanzienelykste Heeren, zo van het hof, als van het leger, met groote blydschap verwellekomt.

Toen was het, dat men in *Savona* eenige wecken niet dan feesten, tournoyen, en andere gewoone tekenen van vrolykheid in zwang zag gaan, en dat men daar van *Genoa*, en van andere omleggende steden den grootsten *Adel* naer toe zag vloejen, niet zo zeer om deel te hebben aan de vreugde van de stad, als om te komen zien *Alerame* en *Adelasia*, wonderlyke voorbeelden van de wonderlykheden dezès weerelds, en de stantvastigheid der liefde.

De Keizer kortst hier na (aireets de oncenigheden van *Rome* gestift, en de verschillen der Italiaansche Princen bevredigt hebbende) vertrok zich weder in *Duitsland*, latende *Alerame* met zyn beminde *Adelasia* vreedige beheersers van *Savona*, en de omleggende landen; het toneel van haar voorgaande ongelukken tot een troon van alle wenschelyke vreugde en voorspoet. Met zeven Marquizaatschappen wiert *Alerame* hier boven noch van den Keizer begiftigt; die naer zyn dood van zyn zeven zonen geërfst wierden; wordende *Wilhelmus* hun eerstgeboorne, *Marquis* van *Montferat*, en de zes andere, die van *Ceva*, van *Porzione*, van *Bosro*, *Salvesso*, van *Karretto*, en van *Ancisa*.

Zyn



460 ALERAMES en ADELASIAS enz.

Zynde het leven van hun allen na die tyd zo gelukkig als doorluchtig geweest; ieder van hun erfgenamen nalatende, die noch op deze uur tot eêr van Italiën, en tot vercierzels van de weereld verstreken.

*Einde van 't Tweede en laatste Deel van FOCQUEN-  
BROCHS Thalia, of Geurige Zanggodin.*

DE

D E

SCHOUBURG IN DE ROU

over 't affterven van

HERMAN BRINKHUIZEN,

Vermaard Tooneelfpeelder.

**W**Aar zyn nu myn heldetoonen,  
Waar is nu myn Poëzy?  
Waar zyn nu Apolloos zoonen,  
En der Treurfpeldichtren ry?  
Polus, Polus is gesturven!  
En de gansche Helikon  
Is voor eeuwig nu bedurven,  
Door het daalen van die zon.  
Schreit nu kristalyne stroomen,  
Dichters, wyl door deze slag  
**U**een parel is ontnoomen,  
Schoonder dan ooit Grieken zag.  
Ach, de ziel der treurjuweelen  
Mist voor eeuwig nu het licht,  
Die door zyn bekoorlyk speelen  
Grieken heeft aan 't Y gesticht.  
Barst met my als eertyds Romen  
Om de dood van Titus uit,  
Gy die ooit aan Amstels zoomen  
Sloegt Melpomenes geluit.  
Roept: had nooit die zon gescheenen,  
Of was nooit haar glans gedooft.  
Ach, myn **HERMAN** is verdweenen,  
En van 's weerelds licht berooft,  
Roept de Schouburg, krabt haar wangen,  
Rukt haar staatcitabbert af,  
Nokt, en blyft aan 't lichaam hangen.  
Hooft! hoe klaagtze: zal het graf

Dan

Dan uw dierbaar afch bewaaren,  
 Dat geheiligt overfchot,  
 My veel waardcr dan de fnaaren  
 Van Apollo, bitter lot!  
 Wie zal nu myn lof vergrooten,  
 En myn hoofd, zo fier gehuld,  
 Doen tot aan de fterren ftooten?  
 Met geen klatergoud vervuld,  
 Maar met diamanteftraalen.  
 Onbefeffyk ongeluk,  
 Met geen tongen te bepaalen,  
 Aller ongevollen druk!  
 'k Dorft de weercld zelf braveeren  
 Als gy bromde op myn Tooneel.  
 'k Zag Augustus triomfeeren,  
 Zo volmaakt van deel tot deel,  
 Of hy fcheen in u herbooren.  
 Ik kon Porus groots gemoed  
 Uit uw mond en lippen hooren.  
 'k Zag de zorg voor 's Konings bloed  
 In uw edle ziel herleven,  
 Als ge als een Siccheus fpraakr.  
 'k Zag myn marmre poften beven,  
 Als ge in heilig vuur ontftaakt.  
 Om Herodes na te fpeelen,  
 Als hy razendr en verleid,  
 Om zyn doodwond, niet te heelen,  
 Heete en droeye traanen fchreid.  
 Hy fcheen 't aardryk uit zyn pannen  
 Zelfs te lichten met zyn hand,  
 Om met hem alle aardftierannen  
 Een onbluffelyken brand  
 Voor zyn grawlen te bereien,  
 Om zo Mariannes dood  
 Met geen traanen te befchreien,  
 Maar met bloed, als hy vergoot.  
 'k Zag de glorie lang beftreien,  
 Die myn naam van u ontfont,

Door

Door verwaande Roofharpyen;  
 Schoon zy door de wolken drong.  
 Roept nu, Iö! lastertongen,  
 Roept nu, Iö! hy is heen;  
 Als de Romer heeft gezongen  
 Voor de koets van Gallieën.  
 'k Zal een krans van heldepalmen  
 Vlechten tot zyn roem en eer,  
 En zyn lof voor eeuwig galmen,  
 Schoon hy... maar mit zweein zy neër.  
 Vlecht nu lauwren en cipressen,  
 Treurspeldichters, om zyn hooft,  
 Door een vuur, niet uit te lessen,  
 Nu hy is van 't licht berooft.  
 Zo lang Amstels zeekasteelen  
 Dondren op den Oceaan,  
 Zullen nooit uw trotsse speelen  
 Zo volmaakt ten reie gaan,  
 Als hy die wist uit te voeren  
 Door zyn gadeloos verstand;  
 Eer gewoon deziel t'ontroeren  
 Door zyn oogen, mond, en hand  
 Schryft ter eeuwiger memorie  
 Deze letters op zyn zerk:  
*Hier rust aller dichtren glorie,  
 In dit nau bepaalde perk.*

Overleden den 14 Septem-  
ber, 1695.

+

A. BÓGAERT.